

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka
(2)\Wyndham_John-Zaludny_vesmir.PDB

PDB Name: Wyndham_John-Zaludny_vesmir
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 1.8.2004
Modification Date: 1.8.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

JOHN WYNDHAM

ZÁLUDNÝ VESMÍR
JOHNA WYNDHAMA

Světy na výměnu

1. kapitola

Uprchlík z roku 2145

Zahrady za vysokými okny laboratoře byly zalité jasnými paprsky slunce. Bylo jedno z těch červnových dopolední, kdy lidé zapomínají na veškeré nedostatky civilizace a všechno jim připadá úplně dokonalé, jako by žili na nejlepším ze všech možných světů. Ani profesor Lestrangle či já jsme nezaznamenali sebemenší náznak toho, že by se mělo přihodit něco špatného; v té chvíli už jsme za sebou měli přibližně tři a půl hodiny usilovné práce na praktických testech. Lestrangle se onoho roku 1945 příliš nelišil od fotografií pořízených o deset let později, které dnes zdobí stránky učebnic. Už tehdy, ve věku čtyřiceti let, patřilo k jeho nejpozoruhodnějším rysům široké bledé čelo, v jehož skrytu našlo řešení tolik záhad, a pronikavě zkoumavé oči, které viděly tolik věcí, jež zůstávaly obyčejným smrtelníkům utajeny. Různé modifikace a zdokonalení existující techniky byly již tehdy předzvěstí jeho budoucích triumfů, přestože žádný z jeho dosavadních úspěchů nebyl natolik revoluční a výrazný, aby jeho význam pochopila a ocenila široká veřejnost. Měl teprve přijít čas, kdy jeho jméno vstoupí ve větší známost, než jakousi kdy získal Edison, a kdy jeho impozantní tvář bude přísně hledět z milionu tištěných stran.

Právě se blížily kritické okamžiky našeho tehdejšího experimentu. Snažil jsem se ovládnout své narůstající vzrušení natolik, aby se mi nezačaly třást ruce. Lestrangle navenek vypadal klidně jako hladina zamrzlého moře; při práci si v obličejí vždy udržoval výraz pokerového hráče. Jediný uspěchaný pohyb neprozrazoval sebemenší neklid, když v tichu podlouhlé laboratoře testoval poslední spoje a kontroloval závěrečné úpravy. "Připravte se," nařídil konečně bezvýrazným hlasem. Když jsem ustoupil stranou, měl už ruku položenou na spínači. Upřeným pohledem jsem sledoval složitou aparaturu před námi. Za několik vteřin mělo zmáčknutí měděné páky ukázat, zda bude příští okamžik triumfem fantastického objevu nebo symbolem promarněných měsíců práce. Náhle, se za námi ozval hlasitý třesk.

Ten zvuk, kterého se všichni v našich podmínkách bojí jako čert kříže, zapůsobil na mé napjaté nervy jako elektrický šok. Prudce jsem se otočil. Lestrangleova vědecká nezaujatost byla tatam. Jeho levá ruka pomalu sklouzla ze spínače a čelist mu udiveně poklesla. Při jakékoli jiné příležitosti by mě byl pohled na to, jak výraz inteligentního soustředění nahradil nechápavý úžas, nejspíš pobavil, tentokrát jsem však sám byl příliš zmatený. Asi ve dvou třetinách vzdálenosti mezi námi a protější stěnou místnosti, v místech, kde ještě před chvílí byla jen prázdná podlaha, ležel na boku nějaký stroj. Kousek od něj se na zemi válela lidská postava.

Před našimi vytřeštěnými zraky se muž náhle posadil. Na sobě měl jakýsi přiléhavý černý oděv z materiálu, který vzhledem a texturou připomínal kůži a očividně byl vyrobený z jednoho kusu. Byl vysoký a rozložitě stavěný a obličej, i když v tom okamžiku působil poněkud zmateně, svědčil o pevnosti jeho charakteru.

Několik vteřin se kolem sebe zkoumavě rozhlížel a pak se zatvářil velice rozrušeně. Oslovil nás naléhavým hlasem. "Honem!" vybídl nás. "Nějaký provaz. Rychle!"

Něco ve způsobu, jakým to řekl, mě přinutilo bez vyptávání zajet rukama do kapes. "Tady máte," odpověděl jsem a podal jsem mu kus obyčejného provázku.

Popadl ho a obrátil se ke stroji za sebou. Spěšně ten podivný mechanismus nadzdvihl a převrátil do svislé polohy. Napadlo mě, že ta věc víc než co jiného připomíná nosnou kostru nějaké miniaturní budovy, při jejíž montáži místo oceli použili zářivě stříbřité tyče, které se křížily a rozbíhaly všemi možnými směry. V jejich středu bylo jednoduché nízké sedadlo a před ním dvě vyrovnané řady číselníků. Na bližší prohlídku nebyl čas.

Cizinec se sklonil nad přístrojovou desku, nastavil několik ovládacích prvků, na konci provázku, který ode mne dostal, uvázal smyčku a navlékl ji na drobnou páčku. Ustoupil tak daleko, jak mu provázek dovolil a prudce jím škuhl...

Stroj už v laboratoři nebyl; před našima vyděšenýma očima stál pouze neznámý muž s provázkem, který mu visel z ruky. Když se k nám otáčel, unikl mu ze rtů ulehčený vzdech.

"Pánové," promluvil, "dlužím vám omluvu."

"To tedy dlužíte, pane," odpověděl Lestrangle. "Rád bych věděl, jakým právem jste sem vnikl."

"Přiznávám, že na to žádné právo nemám. Na svou obranu mohu jen říct, že se chci, jak se za starých časů říkávalo, uchýlit pod vaši ochranu. Jste přece pan Lestrangle – ten vynálezce baterie? Já se také jmenuji Lestrangle – Jon Lestrangle."

"Jmenuji se Lestrangle," připustil profesor, "ale žádnou baterii jsem nevynalezl."

"Ještě ne?" podivil se cizinec. "Jsem tu dřív, než jsem si myslel. Budete mi to muset prominout, na data jsem nikdy neměl paměť."

Když Lestrangle odpovídal, zračil se v jeho tváři nechápavý údiv. "Nerozumím vám, ale nepochybně mi to později vysvětlíte. Než k tomu ovšem dojdeme, mám snad z vašeho jména usuzovat, že se ke mně hlásíte jako ke svému příbuznému?"

"Samozřejmě že jsme příbuzní, ale – no – jen vzdáleně."

"Na to se budu muset podívat blíže. Nehodlám předstírat, že bych o vás vůbec kdy slyšel. Dovolte, abych vám představil svého asistenta, Harryho Wrighta."

Cizinec mu podal ruku. "Už jsem o vás slyšel, pane Wrighte," prohlásil s úsměvem. „To, jak jste panu Lestrangleovi zachránil život, bylo opravdu statečné."

Teď jsem zase já nechápal, o čem mluví. Za celých šest let, co jsem Lestranglea znal, nebyl nikdy ve větším nebezpečí než kdokoli, kdo přechází rušnou ulici.

"Vidím, že jsem už zase šlápl vedle. Prosím o prominutí," omlouval se muž. Pak se jeho výraz náhle změnil. Úsměv, s nímž se nám představoval, vystřídal úzkostlivý pohled. Jeho oči jako by žadonily, když se zeptal:

"Povězte mi, viděl už někdy některý z vás stroj podobný tomu, ve kterém jsem přicestoval, nebo o něm někde slyšel?" Zavrtěli jsme hlavou. Osobně jsem si nevzpomínal na žádný vynález, který by se tomu stroji podobal.

"Upřímně řečeno se to ani nedalo čekat, pravděpodobnost je menší než jedna ke stu milionů," pokračoval muž pomalu.

"Věděl jsem, že to není možné, ale zeptat jsem se musel."

Bloudil očima po místnosti, tu a tam spočinul pohledem na některém z našich přístrojů, až se konečně zadíval na pomůcky připravené k našemu překaženému experimentu. Rozjasnil se a postoupil o několik kroků blíž.

Lestrangle i já jsme se už pomalu vzpamatovávali z předchozího pocitu neskutečnosti. Pohlédli jsme na sebe a okamžitě nám bylo jasné, že si oba myslíme totéž. Jako by někdo z celé té záležitosti strhl pláštík tajemná – ten chlap byl špeh! Přepečlivě zkoumal výsledek dlouhých měsíců naší utajované práce. Lestrangle vytáhl ze zásuvky revolver.

"Dejte ruce vzhůru!" vyštěkl. Neznámý poslechl s nepatrným úsměvem na rtech.

"Slyšel jsem, že tohle jsou nebezpečné časy," poznamenal.

"Pojďte sem," nařídil Lestrangle, "a povězte nám, proč se o ten experiment tak zajímáte."

Neznámý, který si také říkal Lestrangle, vyvalil oči ve zjevném úžasu.

"Není snad přirozené," ohradil se ublíženě, "projevuje-li člověk zájem o objev, který změnil podobu celého světa?"

Kromě toho se sice možná mýlím, ale řekl bych, že to vypadá trochu jinak, než si vzpomínám. Je to už pár let, co jsem to viděl na fotografii, mám ale silný dojem, že těch několik kabelů bylo propojeno jinak – tahle svorka vlevo by měla být připojena přímo na..."

"Co to tu pro všechno na světě blábolíte?" zaburácel Lestrangle. "Vy jste se nejspíš zbláznil! Jsou to teprve čtyři dny, co jsme to dali dohromady."

"Ach můj bože," povzdychl si neznámý. "To jsem tomu zase dal. Pokusím se vám to všechno vysvětlit – je to ale dlouhá historie. Nemohl bych napřed dostat něco k jídlu? Už čtyřicet hodin jsem nejedl."

Než jsme skončili s jídlem, postavení našeho návštěvníka se zcela změnilo. Nebyl to už nezvaný vetřelec, ale host, kterému jsme na jeho vlastní žádost říkali Jon. Někdy během nezávazné konverzace, jaká se obvykle vede u stolu, jsme se oprostili od svých podezření, i když jsme se v něm nevyznali o nic víc než před jídlem. Byl pozoruhodně dobře informovaný, a přitom jako by zvláštním způsobem nevěděl nic. O současnou politickou situaci měl vcelku slušný přehled, podrobnosti mu však zcela unikaly.

Když mluvil o známých veřejných osobnostech, vypadalo to, že váhá, jako by se bál vyjádřit zcela otevřeně. Měl vynikající znalosti literatury, občas se ale zmiňoval o dílech, o nichž jsme v životě neslyšeli, přestože je údajně napsali světoznámí autoři. Celkově to na mne působilo dojmem, že na většinu témat dokáže promluvit s dostatečnými všeobecnými znalostmi, jen málokde má však skutečně pevnou půdu pod nohama.

"Zakouříte si?" zeptal se Lestrangle, když jsme se uchýlili do jeho komfortní pracovny.

"Tabák?" opáčil Jon.

"Samozřejmě," ujistil ho poněkud překvapeně profesor. "Co jiného?"

"Tam, odkud jsem přišel, se kouří mnohé různé věci – je třeba být opatrný."

Pohodlně se usadil ve velkém křesle a zapálil si doutník.

"Tak tedy," začal, "máte-li čas a náladu na dlouhé vyprávění, rád bych vám vysvětlil, proč jsem k vám tak vpadl."

"Náš experiment..." nadechl jsem se.

"...by ve své současné podobě nebyl úspěšný. Můžete mi věřit, klidně vám ukážu, kde jste se ve svých výpočtech dopustili chyby."

Akceptoval jsem jeho prohlášení, protože se zdálo, že o naší práci něco ví. Také Lestrangle souhlasně přikývl.

Jon se dal do vyprávění.

"Myslím, že nejdřív ze všeho bych měl vysvětlit, proč jsem se rozhodl, že svou přítomností budu obtěžovat právě vás a nikoho jiného. Hlavním důvodem je pravděpodobně náš příbuzenský vztah a dalším skutečnost, že jak jsem při svém studiu zjistil, právě vy, pane profesore, jste zřejmě přístupnější novým myšlenkám a dokážete jejich možnosti pochopit lépe než kdokoli jiný, kdo žije v této době..."

"Pokud jde o ten příbuzenský vztah..."

"Naše rodina je velice hrdá na to, že jsme přímými potomky vás a vaší manželky Joy."

Vyměnili jsme si s Lestrangem pohled. Teď už nebylo pochyb o tom, že ten člověk není zcela normální. "Já ale nejsem ženatý. Nemám..."

"Dovolte mi, prosím, abych to vysvětlil po svém. Je to obtížná situace, ale doufám, že vás přesvědčím. Asi jen velice málokdo měl kdy příležitost přesvědčovat o něčem svého vlastního praprapraděda... Jenže já jsem samozřejmě anachronismus."

Abyste pochopili, narodil jsem se roku 2118 – nebo bych spíš měl říct narodím se roku 2118 – a jsem – nebo tedy budu – uprchlík z dvaadvacátého století. Ujišťuji vás, že se už brzy oženíte, i když přesné datum si nepamatuji – už jsem říkal, že na data nemám paměť."

Bude pro vás nejspíš lepší, budu-li celý ten příběh vyprávět v minulém čase. Pro mne to rozhodně minulost je. Viděli jste, jak jsem za sebou spálil všechny mosty, když jsem přivázal provaz k tomu stroji..."

O povaze času jsme toho ve dvaadvacátém století nevěděli o mnoho víc, než víte vy ve století dvacátém. Setrvačnost myšlení nás vedla k tomu, že jsme o něm stále ještě uvažovali jako o něčem, co plyne po lineární přímce. Uvědomovali jsme si samozřejmě, že je to nepřesná koncepce, z praktického hlediska nám ovšem sloužila stejně dobře, jako sloužila světu po celá tisíciletí.

Díky tomu, že se nyní nacházím tady, vím, že se čas nějak lomí či stáčí do kruhu, takže existuje všechno souběžně, nebo neexistuje vůbec. O principu, na němž funguje stroj, který mě sem dopravil, ovšem nevím o nic víc než vy. Nastavil jsem prostě souřadnice, zmáčkl jsem páku – a ocitl jsem se ve vaší laboratoři. A neodvážil jsem se ponechat tu věc tady k bližšímu zkoumání. Je téměř jisté, že její majitelé ji nějak dokážou vystopovat, a to je riziko, které jsem si nedovolil podstoupit."

2. kapitola

Hlas z budoucnosti

"Svět, v němž jsem žil, neodpovídal tak docela představám vás lidí z dvacátého století. Kdyby Wells a jemu podobní prorokové spatřili skutečnou tvář světa v roce 2145, byli by velice zklamáni. Nacházeli jsme se na opačné straně výkyvu časového kyvadla. Vědecký pokrok chápáný ve smyslu fyziky, chemie a techniky zpomalil své tempo na minimum, zatímco svět s ním srovnával krok a přizpůsoboval se. Koncem dvacátého století pokročila věda tak daleko, že civilizace začínala být vážně narušená, a tak zasáhla příroda a snažila se obnovit potřebnou rovnováhu."

Předpokládám, že dokonce už dnes jste schopni rozeznat, jak hromadná výroba začíná rozvracet politické a sociální principy, původně koncipované tak, aby fungovaly v mnohem jednodušších životních podmínkách. Vytváří situaci, v níž válka už nadále nemůže být řešením našich problémů, a vyvrací z kořenů starý světový řád, aniž by zabezpečovala jeho reorganizaci. Proto asi pochopíte, že pocházím ze světa, v němž by 'spáček' pana Wellse mohl sice procitnout, ocitl by se však v době, kdy civilizace zdokonalovala spíše své instituce než své stroje."

Od roku 2000 je prakticky jediným energetickým zdrojem, pohánějícím veškeré strojní zařízení, Lestrangova baterie, o které jsem se vám už zmiňoval. Rok 2000, pane Lestrang, bude zároveň rokem zániku motoru s vnitřním spalováním. Na celém světě budou vlaky, lodě, letadla, rádia, jeřáby, všechno kromě těch nejtěžších strojů, plně závislé na vašem objevu."

Je to zvláštní, prozrazujete-li někomu výsledky jeho experimentu dřív, než k němu vůbec došlo. Ujišťuji vás ale, že vaše malá akumulární baterie ovlivní celý svět výrazněji než kterýkoli jiný vynález v celých lidských dějinách. Dokonce i ten stroj, který mě sem dopravil a který musel při své cestě překlenout propast půl milionu let, byl poháněn vaší modifikovanou baterií."

"Říkal jste ale..."

"Jistě, jenže já jsem si s ním udělal jen malý lokální výlet. Odskočil jsem si na pouhých pár století..."

Když teď hledím zpět, vidím, že první příznaky krize, která nás čekala, se projevily přibližně před rokem – tedy z mého hlediska – v létě roku 2144. V novinách i v rozhlase se objevila informace o vykolejení vlaku – stále ještě bylo ekonomičtější přepravovat těžké a zkáze nepodléhající zboží po železnici. Vyšetřování však příčiny havárie neobjasnilo, naopak je zahálilo dalším tajemstvím."

Mezi troskami byl objeven pokroucený rám mechanismu, kterému jsme později začali říkat 'stroj času'. Ty stříbřité tyče nejprve upoutaly naši pozornost svou pevností. Klouby konstrukce byly sice nárazem poškozeny, ale pouhých osm milimetrů silné tyče, na nichž byly navrženy celé tuny trosek, se přesto nezdeformovaly. Ten neznámý stříbřitý kov byl sám o sobě problémem, ještě větší záhadu však představoval nález těla, které leželo nedaleko kolejí."

Nebylo sebemenších pochyb, že mrtvola je lidského původu, přestože nám, kteří svůj tělesný standard dodnes odvozujeme od starého Řeka, ten tvor připadal jako parodie člověka. Vysoký musel být přibližně sto padesát centimetrů. Objem hlavy měl v porovnání s námi dvojnásobný, i když zvětšení se projevovalo převážně v čelních partiích. Krk byl zesílený, aby udržel váhu hlavy, takže ramena sotva přecházela do stran. Titěrné paže byly zakončeny malými rukama, prsty byly všechny bez nehtů a žádný nebyl delší než pět centimetrů. Na obou nohou byla pouhá chodidla s prsty bez článků."

Když bylo tělo předáno k pitvě, byly zjištěny další zvláštní deformace, jako byl například kratší střední systém, atrofovaná sluchová soustava a neexistence zubů. Tato fakta se stala předmětem divokých spekulací. Všichni se předháněli v dohadách o původu toho tvora. Vyskytly se názory, že jde o zrudnou hříčku přírody, výsledek experimentu s vivisekcí, kanadský žertík nějakého senzacechtivého šprýmaře, pokus o stvoření umělého života a tučťak dalších věcí, z nichž ani jedna nebyla o nic bližší pravdě."

S jediným vysvětlením, které se pokoušelo vzít v potaz i existenci onoho stroje, přišel jistý vynalézavý chlapík; ten tvrdil, že jde o tělo vesmírného průzkumníka, který si náhodou vybral obzvlášť nešťastné místo k přistání. Jeho

hypotéza byla stroze odmítnuta s poukazem na to, že klec z kovových tyčí není právě optimální ochranou před vzduchoprázdňem. Později se ovšem ukázalo, že jediným skutečně mylným prvkem jeho vysvětlení bylo použití slova ‚vesmírný‘.

Když se rozbouřená vlna protikladných názorů začala zklidňovat, znovu ji rozvířil nálezní podobného těla ve skalnatém jezírku nedaleko mořského pobřeží. Chlapec, který nálezní ohlásil, tvrdil, že opodál stál nějaký lesklý stroj, zmizel však, jakmile se hoch dotkl nějaké páky. Opět se vynořila spousta různých hypotéz. Byly formulovány všechny představitelné teorie s výjimkou té pravé – že totiž lidé z roku 2144 hleděli na těla svých vlastních vzdálených potomků. I kdybychom však z té záhady dokázali vyčist varování, které nám přinášela, nebylo by nám to stejně nic platné. Před třemi měsíci se zdvihla opona k poslednímu jednání našeho dramatu – před pouhými třemi měsíci."

Jon se odmlčel a pohlédl na nás s hořkostí v očích.

"Tehdy," pokračoval pak, "to byl šťastný svět. Civilizace, která se domnívala, že klidným a vyrovnaným tempem postupuje ke svému vytčenému cíli. A teď je všechno pryč. Všechn čas a prostor je pokřivený, deformovaný a nepochopitelný..."

Byl to nejšťastnější večer mého života. Večer, kdy se můj sen začal pomalu přibližovat skutečnosti – a teď osud rozhodl o tom, že ten sen má navždy zůstat jen snem. Někde ve spleťtých tkáních času je Mary možná dosud naživu, můj sen se už ale nikdy nemůže naplnit.

Zmíněným večerem, který byl opravdu jako stvořený k tomu, aby si v něm milenci plánovali svou budoucnost, se náhle rozlehl hlas naší zkázy. Ta lhostejným tónem pronášená slova byla slyšet na všech vysílacích pásmach celého světa.

‚Lidé dvacátého druhého století,‘ ozval se hlas. ‚My z pětistíciho dvacátého druhého století vám nabízíme mír.

Přicházíme z období světových dějin, které nám nenabízí žádnou naději. Podmanili jsme si čas, abychom získali nadvládu nad Zemí. Nabízíme vám dvě alternativy míru: v prvním případě budete eliminováni a v druhém se podrobíte naší vůli. Nejsme krutí. Nechceme vás, kteří jste našimi předky, zahubit. Místo toho vám poskytneme přepravu – vyměníte svůj svět za náš. Přeneseme vás přes propast půl milionu let do světa, který vám jako krátkověké rase bude vyhovovat a který bude vyhovovat i vašim synům a synům vašich synů. Pro nás, kteří délku svého života počítáme na tisíciletí tak jako vy na desetiletí, je konec příliš blízko. Prorazili jsme hranice času, abychom mohli pokračovat ve své práci. Připravte se i se svým majetkem, abyste se ve stanovenou dobu mohli dostavit na určená místa.’

Mary ani já jsme nevěděli, jaksi to máme vyložit – popravdě řečeno jsme to slyšeli pouze podvědomě. Zítra se to nějak vysvětlí, říkali jsme si, dnes večer si musíme promluvit o důležitějších věcech.

Následující den vysvětlení nepřinesl, přinesl jen další komplikace. Odkud se ten hlas vzal? Jak mohl proniknout na všechny vlnové délky? Jak je možné, že stejně silně zněl i u protinožců? Proč se ten, kdo k nám promlouval, neobjevil na televizních obrazovkách? To vše vyvolávalo jakousi nedefinovatelnou nervozitu. Přestože zprávu samotnou nikdo nechápal, podivná forma jejího přenosu působila na svět, nepřivykly novým vynálezům, zneklidňujícím dojmem.

Všeobecně převládající postoj vědeckých kruhů vedl k názoru, že existující stav věcí je naprosto vyhovující a že proti každému jeho případnému narušiteli by se mělo tvrdě zakročit. I lidé, kteří mají sklon všechno nepochopitelné okamžitě připisovat na vrub nějakému kanadskému žertu, cítili, že v tomto případě takové snadné vysvětlení neobstojí. Široká veřejnost o zprávě vedla nepřítis inteligentní diskuse a vágně prohlašovala, že ‚by se s tím mělo něco udělat‘. Vlády ji oficiálně ignorovaly a v soukromí nikdo nevěděl, jak si ji vyložit.

O několik dnů později zazněla na celém světě druhá zpráva.

Když se hlas ozval, seděli jsme právě u otevřeného okna a překvapeně jsme sebou škubli.

‚Vždyť jsem to rádio vypínala,‘ podivila se Mary.

Přešel jsem místnost a zkontroloval jsem ovládání rádia. Nepochybně bylo vypnuté – i když někde mohlo samozřejmě dojít ke zkratu. Vytáhl jsem přírodní šňůry z reproduktoru a zůstal jsem na přístroj vyjeveně zírat, protože hlas mluvil dál.

‚...vzhledem k tomu, že neproběhly absolutně žádné přípravy, jste asi správně nepochopili naše úmysly...‘

Bylo to neskutečné. Popadl jsem reproduktor a přenesl jsem ho na druhou stranu místnosti. Znáám pár triků, kterými je možné dosáhnout toho, že nepřipojený reproduktor funguje, tohle ale nebylo výsledkem žádného z nich. Hlas pokračoval.

‚...nemáme sice v úmyslu nikomu ublížit, ale všechny, kdo nepřistoupí na naše požadavky, bude třeba eliminovat. Abychom vás přesvědčili, že nejde o prázdňou hrozbu, navrhujeme, aby byla ustavena komise, která nás navštíví a seznámí pak svět s tím, co viděla. Budete se tak moci na vlastní oči přesvědčit, že podrobit se naší vůli je pro vás jedinou možností, jak se vyhnout eliminaci. Zmíněná komise se shromáždí na pařížském letišti, kde pro ni bude odedneška za týden přesně v tuto hodinu připraven potřebný dopravní prostředek.’

Pohlédl jsem na Mary a ona můj pohled opětovala. Oběma se nám v očích zračilo znepokojení. V tom citově nezabarveném hlasu zaznívalo něco, co nám říkalo, že tu záležitost ani zdaleka nemůžeme považovat za žert. Cit, ne logika, nás utvrzoval v přesvědčení, že situace je vážná.

‚Já se do té komise přihlásím,‘ ozval jsem se konečně. ‚Najdu nějaký způsob, jak se do ní dostat, a zjistím, co za tím vším vlastně vězí.’

Mary přikývla. ‚Správně, Jone,‘ pochválila mě, ‚tak se mi líbí.‘ Pak se trochu zamračila. ‚Nemyslíš, že to bude nebezpečné?’

‚Vůbec ne,‘ ujistil jsem ji. ‚Nemělo by přece smysl dávat dohromady nějakou komisi jen proto, aby zabili její členy – nebo aby je eliminovali, jak to formuluje ten hlas. To už by s tím eliminováním mohli zrovna tak začít hned. Ne, věřím, že ať je to kdokoli, myslí to upřímně, a že to sice celé vypadá šíleně, ale je za tím něco hodně velkého.’

Hluboko pod sebou jsme viděli, jak se francouzské pobřeží pomalu ztrácí za zádi našeho podivného letounu. Tlustými skleněnými okny na nás teď pomrkávaly modré vlny Středozemního moře. Hleděl jsem na ně a slyšel jsem, jak všude kolem mne bzučí první nesmělé hypotézy překvapené komise.

S úspěchem se mi podařilo využít všech konexí, které jsem kde měl. Velké dopravní letadlo mě rychle přepravilo z domova až nad pařížské letiště Le Bourget a tam mě vypustilo v malém kluzáku. Dole jsem našel skupinu čekající na dopravní prostředek přislíbený hlasem z rádia. Byla to kosmopolitní sešlost Američanů, Němců, Angličanů, Francouzů, Japonců, Číňanů, Indů a zástupců většiny ostatních národností.

Ani jeden z těchto lidí nebyl oficiálním reprezentantem své vlády. Světoví političtí vůdci zaujali postoj předstírající, že si předloženého ultimáta nejsou vědomi, přesto však dopomohli k účasti vysoce inteligentním lidem. Neznámému hlasu se podařilo vnést do krátkých projevů něco, co zaujalo mnohé intelektuály.

Ponechal jsem si jen velmi malou časovou rezervu, protože za necelou hodinu po mém příletu se objevil náš letoun. Pozorovatelé spatřili ve velké výši stříbrný válec, který se k nám řítí obrovskou rychlostí. Domnívám se, že právě v tom okamžiku si někteří z přítomných poprvé uvědomili možnost reálné hrozby. Všechny oči se upřely k obloze.

Velikost letounu bylo možné z takové vzdálenosti jen odhadnout, když se však trochu přiblížil, usoudili jsme, že je zhruba srovnatelný s některým z našich vlastních větších letadel. Byl vyrobený ze stříbrného kovu, na obou koncích byl zašpičatělý a po jeho bocích se táhly řady oken. Víc vidět nebylo a nic také neprozrazovalo, jakým způsobem je stroj poháněn.

Náhle se ze všech reproduktorů na řídicí věži i rozmístěných kolem na zemi ozvalo jediné vyštěknuté slovo:

„Přistáváme.“ Pozemní personál se rozběhl ke svým spěšně pro tuto příležitost smontovaným strojům lehčím než vzduch, po chvíli však zjistil, že nemusí dělat vůbec nic. Velký válec se snášel stále níž a přistál lehce jako pírkó.

„Komise ať nyní nastoupí na palubu,“ zavelel hlas, který jsme už začínali důvěrně znát. Současně se vykloupily části trupu, zavěšené na pantech na spodních okrajích, takže dveře sloužily i jako nástupní rampy.

Krátkou chvíli jsme se po sobě váhavě dívali a pak, jako bychom beze slova dosáhli všeobecné shody, jsme vykročili kupředu. Na palubě nebyl nikdo, kdo by nás přivítal. Vešli jsme všichni do velkého sálu, který se zřejmě táhl po celé délce trupu. Dveře se s hlasitým cvaknutím zavřely a okamžitě jsme odstartovali k letu, jehož cíl ležel v neznámu. Ve výši tisíců metrů nad běžnou letovou hladinou jsme zatočili a vyrazili k jihu.

Když polevilo první překvapení z nenadálého odletu, našli jsme opět ztracenou jistotu. Zdálo se, že většina z nás ji našla v tomtéž okamžiku.

„Nějak se mi to nechce líbit – ani trochu ne!“ prohlásil malý Francouz, v němž jsem poznal pana Duvaina z francouzské letecké správy. „Je to všechno příliš záhadné. Jsme snad děti, že na nás chtějí udělat dojem takovými jevištními triky? Takovýhle nesmysl, to je pro seriózní šetření špatný začátek, ne?“

„Celé tohle divadlo je zatraceně směšné,“ přidal se sir Henry Deen, který stál opodál. „Hloupá fraška nějakých komediantů, jestli chcete znát můj názor. Teď si ale zavařili. Brzy jim ukážeme, zač je toho loket!“

Francouz souhlasně přikývl. „A co vy, m'sieur?“ obrátil se na mne. „Nemyslíte, že je urážlivé chovat se k tak význačné společnosti jako ke stádu ovcí? Nikdo nás neuvítá, nikdo nepřednese žádný projev?“

„Jestli je to jen vtip,“ odpověděl jsem, „nechtěl byste přece, aby si z nás dělali ještě větší blázný, ne?“

„Takže vy si také myslíte, že by mohlo jít jen o vtip?“ zeptal se sir Henry. Sdílel jsem mu, že jsem se dostavil za účelem pozorování a teprve z těchto pozorování že hodlám vyvodit závěry. Naprosto nemám v úmyslu nechat se zmást předčasnými soudy ani formulovat ničím neopodstatněné teorie. Nebyla to zdvořilá odpověď, ale ti dva mě rozčilovali.

„Poušť!“ ozval se něčí výkřik. Otočil jsem se zpět k oknu a spatřil jsem, že letíme nad obrovskou plochou zvlněného písku a míříme do srdce Sahary.“

3. kapitola

Přestálý svět

„O tři čtvrtě hodiny později se známý hlas znovu ozval s lakonickým „Přistáváme“. Pod námi ležela jakási budova. Byla kratší než letoun, v němž jsme se nacházeli; mohla být asi sto metrů dlouhá, padesát široká a dvacet vysoká. Celá byla postavena ze stejného stříbrného kovu.“

Letoun přistál bez sebemenšího otřesu. Dveře se otevřely, my jsme vyšli ven a ocitli se tváří v tvář lesklé bezešvé stěně s jediným temným otvorem, v němž se rýsovaly kontury čekající postavy.

Ve skupině zaznělo několik překvapených výkřiků. Sotva mezi námi mohl být jediný člověk, který by si v tom okamžiku neuvedomil, že před sebou vidíme živoucí kopii oněch dvou těl, nad nimiž zasl celý lékařský svět. Tentýž masivní krk nesl tutéž hlavu s těžkým vyklenutým čelem a zpod něho na nás pátravě hleděl pár inteligentních očí. Na sobě tvor neměl nic jiného než dlouhou hnědou beztvárovou blůzu a pár měkkých vysokých bot.

Zatímco jsme si trpaslika užasle prohlíželi, hlas nás vyzval, abychom pokračovali dál, jeho rty se však ani nepohnuly. Vešli jsme do rozlehlého sálu osvětleného nějakým rozptýleným zářením bez zjevného zdroje. Posadili jsme se na židle vyrovnané do řad, jako bychom se chystali na přednášku. Půldruhého metru vysoká postava se posadila na židli proti nám.

Bylo to zvláštní, ale při pohledu na toho muže jsem necítil ani stopu odporu, který v nás obvykle vyvolává něco zřudného. Úplně jsem zapomněl, že podle našich měřítek je zakrslý, zmrzačený, holohlavý, bezzubý a hluchý. Byl to příslušník jiné rasy – a nebylo na něm nic zřudnějšího než na Pygmejovi nebo Tibetanovi. Oslovil nás, jeho rty však opět nezvlnil žádný pohyb.

„Lidé z dvacátého druhého století,“ začal formálně, „zřejmě jste ještě ve svém vývoji nepokročili ani tak daleko, jak jsme předpokládali. Jak se zdá, dosud jste nepřijali naši nabídku přepravy, ale také jste ji neodmítli – prostě jste ji ani v nejmenším nepochopili. Musíme s vámi tudíž zacházet jako s malými dětmi a předvést vám několik prostých ukázek své síly. Nejdříve ze všeho si prohlédnete svět, který vám nabízíme.“

Na stěně za ním se pomalu rozzářila jakási scéna. Nevypadala jako filmový obraz, spíš se zdálo, jako bychom se dívali na skutečnou, byť fantastickou krajinu. Nezvlněná planina se před námi táhla ke vzdáleným horám. V popředí stály nějaké budovy; město z blyštivého kovu, každá jeho stavba nádherná svými liniemi i proporcemi, žádná však vyšší než dvě nebo tři patra.

„Tohle je město zvané Kyp,“ vysvětloval hlas. „Stojí na dně někdejšího Středozemního moře, nedaleko hory Kypru. Jak vidíte, všechny jeho budovy jsou nízké. To je nezbytné, protože vzduch je v takovýchto vysokých polohách poměrně řídký. V Atlantické či Pacifické pánvi – scéna se při těch slovech změnila – se města tyčí do větší výše, protože atmosféra v takových hloubkách zůstává hustá. Přestože oceány vyschly, není to pustý svět. Největší hlubiny stále obsahují dostatek vody a bude tomu tak ještě několik set let. A až dojde i tato voda, budete mít na ni stroje.“

Otevřel se nám pohled na chmurně vyhlížející jezírko. Hluboko v jeho temnotách se shora odrážel přísvit rudé, plamenné koule.

„Slunce stárne,“ komentoval ten záběr hlas. „Pomalu umírá, jak je jeho neodvratným osudem, zbývá však ještě dlouhá doba, než přijde konec.“

Na obrazovce se začaly v rychlém sledu střídát různé scény. Hlas pokračoval v komentáři.

„Tohle vše vám nabízíme výměnou za váš svět. Budovy, které budou hrdě stát ještě v době, až se Země změní ve stejnou kosmickou ruinu jako Měsíc. Stroje, které budou vyrábět potravu, doplňovat vzduch, produkovat teplo a vodu, to všechno čeká na vás. Stroje, které se nikdy neopotřebí a nikdy se neporouchají, kola, která se budou otáčet ještě dlouho poté, co na neobydleném světě vyhasne poslední doutnající jiskra kdysi ohnivého života.“

Přestože mnohé z toho všeho nebudete schopni pochopit, budete mít k dispozici veškerou nashromážděnou moudrost a všechny vynálezy, které důtip lidstva vyprodukoval od počátků jeho existence. Všechno s jedinou výjimkou – s výjimkou tajemství času; to je naše pojistka, kterou i my sami musíme používat uvážlivě, aby se řád nezvrhl v chaos.“

Scény před námi se dál rozsvěcely a pohasínaly. Obrovské stroje, nádherná města, něžné květiny, neohraničené pláně, rozlehlé sály, gigantické létající válce: panoramatický obraz světa, který nám tu předváděli o půl milionu let dříve, než měl vůbec existovat. Většina z nás byla ohromena, nikdo ale nepochyboval. Přesvědčení, že to, co vidíme, je pravdivé, nepramenilo pouze z onoho hlasu, přitom však také nebylo jen výsledkem toho, co jsme viděli: plynulo z nějaké síly, která zjevně obojí doprovázela.

V trpasličí přítomnosti fantastično přestávalo být fantastičnem a sebemenší podezření, že by mohlo jít jen o nějaký trik, bylo dávno zaplašeno. Celou záležitost nám prezentoval přímočaře a účinně. Vzbudil v nás pocit, že zmíněný plán je stejně proveditelný jako výměna území mezi dvěma národy – tedy stejně proveditelný, ale stejně nepředstavitelný. Nepochybovali jsme už o tom, že kdyby obyvatelstvo naší doby chtělo, mohlo by se přestěhovat o půl milionu let do budoucnosti, věděli jsme však jistě, že nic takového chít nebude. Pokud si tihle vetřelci mysleli, že stačí říct a vyměníme svůj zdravý svět v nejlepších letech za svět balancující na samotném okraji senility, pravděpodobně moc nevěděli o naší tvrdohlavosti.

Vysoký profesor Toone z Harvardovy univerzity se zdvihl ze židle.

„Jméno celého tohoto shromáždění bych se rád zeptal, jaký je důvod vašeho plánu,“ prohlásil. „Zdá se, že nám nabízíte mnohé. Co vy získáte a co my ztratíme?“

„Neztratíte nic,“ odpověděl hlas, „kromě prostředí, na které jste zvyklí. Nabízíme vám lepší.“

„Co ale bude s našimi dětmi?“ namítl někdo. „Jak říkáte, několik generací bude v bezpečí, ty další už odsuzujete k záhubě?“

„Některé z nich, ale ne všechny. Těm ostatním zajistíte nekonečnou budoucnost – pokud vám takový pojem něco říká. To je cílem našeho plánu.“

„Ale...“

„Copak si ještě neuvědomujete, že jsme vašimi potomky – potomky vašich dětí. Jsme rasou, která byla zrozena z vás, a přestože jsme dosáhli značných výšin, konec je pro nás příliš blízký. Kdybychom zůstali ve své epoše, zemřeli bychom společně se Zemí.“

Místo toho převezmeme tuto mladší Zemi, protože naše potřeby jsou naléhavější než vaše. Z ní se vyšplháme až do nekonečna, jako se život kdysi vyšplhal z moře na pevninu. Tak se my, vaše děti, dostaneme blíž k naplnění svého poslání. Nebylo souzeno, aby spolu se Zemí zanikl i život – vývoj lidstva se opozdil. Chápete?“

„Ať visím, jestli to chápu,“ zamručel muž, který seděl vedle mne. Jaký v tom vidíte smysl? Náboženský?“

Neodpověděl jsem mu. Snažil jsem se tomu porozumět. Celý proslov byl mnohem delší než ta stručná podoba, v níž jsem vám ho zopakoval. Mnoha věcem plně nerozumím dodnes. Otvíralo to před námi příliš široké perspektivy, časové aspekty byly příliš složité, přesto jsem se však domníval, že hlavní body toho plánu chápu. Další tazatel téměř přesně vystihl jeden z problémů, který mi v tom všem neseděl, i když otázku položil zlehčujícím tónem. Byl to nějaký Angličan s unaveným hlasem.

„Mám tomu rozumět tak, že přestože jsme vašimi předky, zakrátko byste se svými vlastními předky měli stát vy sami?“

„Ano i ne,“ odpověděl hlas. Angličan se bezradně rozhlédl kolem.

„Já to vzdávám,“ prohlásil pak tónem ještě unavenějším než předtím.

„Tomu nemůžete porozumět, neznáte-li podstatu času,“ zněla odpověď. „Dokud si čas představujete jako něco, co pravidelně plyne kupředu, stavíte si do cesty víc překážek než ti, kdo hlásali teorii ploché Země.“

Profesor Toone znovu vstal a položil další otázku. Nevzpomínám si už, na co se ptal, protože od toho okamžiku jsem přestal být schopen celou diskusi sledovat. Okolní hlasy dál zkoumaly jakési nepostizitelně hluboké problémy, které se vymykaly mým intelektuálním schopnostem. Trochu to připomínalo vylučovací pěstní zápasy – tady ovšem postupovali do dalšího kola jen ti duševně nejschopnější. Když o hodnou chvíli později vstal sir Henry Deen, zbývali z

celé komise maximálně dva nebo tři členové, kteří dokázali alespoň předstírat, že ještě sledují tenoučkou nitku výkladu. Sir Henry tu atmosféru prolomil.

„Mohli byste nám ukázat něco z toho, čím disponujete, něco konkrétního, o čem budeme moci podat zprávu? Až dosud jsme neudělali nic přínosného pro vás ani pro ty, kdo nás sem vyslali. Veřejnost, kterou zastupujeme, sotva ohromí, budeme-li jí referovat jen o filozofické debatě, kterou většina z nás nedokáže sledovat. Jakákoli informace, kterou bychom jim mohli poskytnout o zbraních, na něž se při realizaci svého plánu hodláte spoléhat, by na ně zapůsobila nesrovnatelně větším dojmem než libovolně rozvleklé filozofování.“

„Budete se moci porozhlédnout po naší budově, i když toho v ní mnoho k vidění nenajdete. A pokud jde o zbraně, musíme vás zklamat,“ odpověděl hlas.

Sir Henry si odfrkl. „Ty chcete podržet v tajnosti, co? Z vašeho hlediska je to samozřejmě rozumné. Kdybyste nám ale mohli demonstrovat sílu svých zbraní...“

„Špatně jste nás pochopil,“ zarazil ho hlas. „Nemůžeme vám zbraně ukázat, protože žádné nemáme.“

„Aha! Takže celá tahle záležitost je jen velký humbuk – chtěli jste nás oblafnout. Tušil jsem to od samého začátku. Myslíte, že nějakým trikem...“

„Už zase nás nechápete. K čemu by nám byly všechny ty kanóny a granáty, které jsou koneckonců jen modernější alternativou praku a vrhacích pazourků z doby kamenné? Intelekt nepotřebuje takové nejisté hračky – granáty, které mohou zabít jednoho muže nebo celou stovku. My nikoho zabíjet nechceme.“

Sir Henry si znovu odfrkl, aby dal najevo své pohrdání takovým postojem, nebo možná proto, aby měl alibi pro případ, že by toto tvrzení mělo být jen dalším trikem.

Následovala krátká přestávka, během níž vešlo dovnitř několik dalších trpaslíků; přistupovali k našemu instruktorovi způsobem, který prozrazoval, že jsou mu podřízeni. Ukázalo se, že prohlídku budovy máme absolvovat v několika skupinkách.

„Je to zvláštní,“ poznamenal můj soused, když jsme vstávali, „ale všiml jste si, že ten dobrák za celou dobu, co s námi mluvil, ani jednou neotevřel pusy? Tenhle ostatně taky ne,“ kývl směrem k zádům našeho průvodce. „A taky víme, že nemají sluch, přitom ale rozumějí všemu, co řekneme. Říkám vám, že je to všechno nějaké divné. Koukněte třeba teď na toho chlapíka.“

Trpaslík zamířil přímo ke kovové stěně, v níž se v tu chvíli objevil otvor.

„Na tom není nic divného,“ namítl jsem. „Viděl jsem už doma spoustu dveří, které se otevrou, když šlápnete na podlahu před nimi.“

„Ne, takhle to tady nefunguje. Příště to sledujte. Ten kus stěny se neotevřel ani nezasunul – prostě zmizel. Když jsme sem přicházeli zvenku, bylo to totéž.“

Průvodce se k nám choval nezastřeně pohrdavě. Počínal si jako majordomus, který vede vyvenčit pokojového psíka. Čas od času stroze komentoval různé předměty, kolem nichž jsme právě procházeli. Jeden typ strojů vyráběl vodu, jiný zase potraviny. Ať ty či ony, pro většinu z nás byly všechny stejnou záhadou. Otupěle jsme trpaslíka následovali a zírali jsme na ně stejně nechápavě, jako když divoch poprvé vidí rádio.

Možná že bylo trpaslíkově pohrdání odůvodněné, protože tyhle stroje na rozdíl od strojů času neutilizovaly Lestrangleovy baterie a jejich napájecí zdroj nám zůstal stejně utajen jako nepochopitelný princip jejich fungování. Konečně jsme dospěli do rozlehlé haly, která na první pohled vypadala, jako by byla plná ptačích voliér.

„Stroje pro cestování časem,“ sdělil nám stručně průvodce. Přistoupili jsme k nim blíž a trpaslík se o těchto strojích, které byly zřejmě vynalezeny teprve nedávno, rozpovídal tak obšírně, že na okamžik zapomněl i na svůj pohrdavý postoj. Vysvětlil nám, že jedna ze dvou řad číselníků určuje časový interval, který má stroj urazit. Tvořilo ji sedm indikátorů, jejichž stupnice byla rozčleněna od hodin na prvním po desetitisíce let na posledním. Na spodní řadě se nastavovala poloha.

Mezi nastavením číselníků v obou řadách bylo nutno počítat s jistou vzájemnou závislostí. Tím se například zabezpečovalo, že si stroj nezachová svou polohu v prostoru bez přihlédnutí k pohybu Země. Pokud se dodržely principy této vzájemné závislosti, bylo možné zeměpisnou polohu zkalkulovat prakticky na metr přesně.

„Na co je tohle?“ zeptal se jeden z členů naší skupiny a ukázal na jakousi páku. Jakmile zdvihl ruku, trpaslík na něj pohlédl, muž se zapotácel a zhroutil se na podlahu. Později nám řekl, že měl pocit, jako by dostal prudkou ránu mezi oči.

„Co jsem vám říkal?“ obrátil se ke mně vzrušeně můj soused. „Síla vůle, to je to, co tihle lidé používají. Proto taky mají tak atrofované ruce. Čistá síla vůle.“

Trpaslík ho zřejmě slyšel, protože pohlédl k nám.

„Překvapuje mě,“ ušklíbl se ironicky, „že o něčem takovém, jako je síla vůle, vůbec víte. Podle vašich reflexů jsem soudil, že máte jen instinkty.“

„To je urážka,“ ozval se za mnou něčí hlas.

„Je vás třicet,“ vysmíval se dál trpaslík. „Přesvědčme se, jestli vaše spojené vůle něco zможou proti mně samotnému.“

Užasle jsme se rozhlíželi kolem sebe. Stěny zmizely, stroje také – všechno bylo pryč. Nikde kolem jsme neviděli nic než do dále se táhnoucí poušť.

„To jsou triky jako s Aladinovou lampou,“ zahučel můj soused, sehnul se a nabral do ruky hrst písku. Trpaslík se při pohledu na naše zmatení téměř usmíval.

„Velice dobře víte, kde jste,“ prohlásil, „přitom ovšem kolem sebe nevidíte a necítíte nic než otevřenou poušť. To dokazuje, co všechny vaše spojené mysli dokážou proti té mě. Teď si vyzkoušejte, jestli se vám podaří vrátit stěny zpět na místo.“

Řekl bych, že to byla mysl onoho pozoruhodného muže, profesora Toonea, která nakonec zvrátila misku vah v náš prospěch. Ještě chvíli jsme cítili, jak z písku pod našima nohama sálá horko, a pak se kolem nás začaly znovu formovat

nezřetelné obrysy stěn. Z pouhého mlžného oparu pomalu nabývaly hmotnější podstatu, na několik vteřin jako by se zase rozplývaly, pak jsme se však rázem ocitli uvnitř. Trpaslík ležel na podlaze před námi a namáhavě lapal po dechu. „Bože můj!“ vydechl někdo. „Je unavený, jako by běžel aspoň deset mil. No, řekl bych, že nějaká vůle se mezi námi přece jen najde.“

4. kapitola

Poslední varování

„Tři dny poté, co jsem se vrátil domů, jsem začal chápat rozhodnutí profesora Toonea, že by komise měla uspořádat zasedání v Paříži a celou situaci prodiskutovat, než se rozjede podat zprávu do svých zemí. Přišel s tímto návrhem za letu zpátky na Le Bourget. Jeho návrh se setkal s tak horlivým souhlasem, že to až vyvolávalo podezření, jako by si delegáti nebyli jisti, co by jejich hlášení mělo vlastně obsahovat, a dychtivě čekali na nějakou nápovědu.“

Jednání se souhlasem všech přítomných zahájil Toone.

„Pánové,“ začal, „každý z nás bude v příštích několika dnech vyzván, aby se vyjádřil k výsledkům našeho šetření. Otázky, které nám budou kladeny, nám ve světle zkušenosti, kterou jsme si udělali, budou připadat směšné, nebudou nám ale připadat ani zdaleka tak k smíchu, jak budou našim vládám připadat směšné naše odpovědi. Zeptají se nás: Jaká forma energie ovládala a poháněla ten stroj, kterým jste letěli? Odpovíme, že nemáme ponětí. To se jim nebude líbit.“

Zeptají se: Kolik těch trpaslíků je? Na to budeme muset odpovědět, že jsme jich viděli maximálně něco kolem padesáti. Tomu se pousmějí a položí nám další otázku: Jak jsou vyzbrojeni? Žádné zbraně jsme neviděli a máme důvod se domnívat, že ani žádné zbraně nemají. Kolik mají těch letounů? Viděli jsme pouze jeden. Co je zač ten jejich stříbřitý kov? Nevíme.

A tak to bude pokračovat, budeme vzbuzovat jejich stále větší pobavení a pohrdání, až nám nakonec bude hrozit, že se staneme terčem všeobecného posměchu. Jestliže něco takového připustíme, nemáme naději, že budou lidé jakékoli naše varování považovat za něco víc než jen další vyšperkování beztak už nesmírně komické historky. Sotva si lze představit, pánové, že by nějaká vyšetřovací komise mohla přijít s méně konkrétními výsledky. Kdybychom byli naši obrovské kanóny, neznámé paprsky, nové plyny, poslouchali by nás. Místo toho jsme našli hrozbu čisté síly, vedle níž by takové zbraně působily dětinsky. Tvrdím, že jsme takovou hrozbu našli, protože ji však nejsme schopni porozumět, nedokážeme ji ani popsat. Výsledek celého našeho pozorování lze shrnout jako jeden podivný letoun, jednu stejně podivnou budovu, několik trpaslíků, velký počet strojů, které údajně slouží k cestování časem, další neznámé strojní zařízení a něco, co naši kritikové nazvou filmovým představením. To je vše, co jsme viděli – co jsme cítili, to jim popsat neumíme...

Takový je tedy problém, před nímž stojíme: jak můžeme skeptickému světu předat informace o potenciální síle, kterou jsme vycítili? Národy našich zemí se musí dozvědět o té kypící mentální baterii, o té vzdouvající se síle vůle, vedle níž se sotva podobáme racionálně myslícím tvorům – musí se o ní dozvědět a musí v ni uvěřit. Na nás je, abychom je přesvědčili.

Konference trvala dva dny. Případalo mi to jako dva zcela promarněné dny. Diskusní příspěvky se časem stále více odkláněly od hlavního problému a postupně se omezovaly na návrhy, jak očekávané hrozbě čelit. Profesor Toone účastníky znovu a znovu trpělivě odváděl od debaty o jednotlivých taktických aspektech a opakovaně jim připomínal, že nejprve je třeba vlády o potřebě nějaké taktiky přesvědčit. V tomto ohledu nedokázal nikdo navrhnout jiné řešení než zaříditi, aby si vlády udělaly na vlastní kůži stejnou zkušenost jako my.

Po návratu domů jsem seděl v luxusně zařízené kanceláři a snažil jsem se přesvědčit zduněného úředníka, který byl naopak přesvědčen, že se mnou marní čas. Už mě to začínalo rozčilovat.

„Nejste snad schopen,“ vyjel jsem na něj, „kalkulovat s ničím jiným než s děly a plyny?“

„Mohli by taky mít zápalné paprsky,“ připustil. Zasténal jsem.

„Samozřejmě, že by je mohli mít, nechápete ale, co se vám snažím říct? Jejich vývoj prostě nepostupoval fyzickým směrem.“

„Evidentně prošli značným fyzickým vývojem, pokud je váš popis přesný.“

„Své současné tělesné podoby pravděpodobně dosáhli už před několika desetitisíci lety – myslím tím jejich času. Od té doby se rozvíjela hlavně jejich mysl. Kdybyste měl možnost se s nimi setkat, cítil byste tu strašlivou sílu. Člověče, bylo nás třicet, většinou inteligentních lidí, a přitom jsme sotva dokázali překonat mentální sugesci jediného z jejich nejnižších podřízených.“

Úředník se usmál.

„A ten jejich letoun... Uvědomujete si, že kromě komise na palubě vůbec nikdo nebyl – ani pilot, ani posádka? Celý ten zatracený krám byl řízen nějakou telepatickou silou.“

„Také máme rádiové ovládání,“ připomněl mi delikátně.

Začínal jsem si přiznávat něco, co jsem věděl od samého začátku – že je to beznadějné. Dál jsem ale útočil hlavou proti zdi.

„Vy si neuvědomujete, o co usilují. My zatím o budoucnosti lidské mysli jen nezávazně spekulujeme, zatímco oni tu budoucnost znají. Jejich cílem je oddělení inteligence od tělesné schránky. Vědí, že budou-li mít dost času, dosáhnou toho.“

„Nesmysl! Mysl bez mozku nemůže existovat.“

„Proč ne? Mozek je pouze orgánem mysli, jakýmsi centrálním řídicím střediskem pro ostatní orgány. Už teď dokážou svoji mysl vysílat z těla ven, zatím však tělo potřebují jako její operační základnu.“

„Vážně čekáte, že vám tohle budu věřit?“

„Existují důkazy. Slyšel jste ten hlas, který přednesl jejich ultimátum?“

„Jistě.“

„A vycházel z reproduktoru?“

„Ano.“

„V tom případě vás možná překvapí, když vám řeknu, že v Londýně si jednu z těch zpráv nahráli. Když ji potom vložili do přehrávače, neozvalo se vůbec nic – záznam byl úplně prázdný. Ty zprávy se vůbec neozývaly z reproduktorů, to jen trpaslíci to z nějakého nám neznámého důvodu zařídili tak, abyste si mysleli – abychom si všichni mysleli, že tomu tak je.“

Když jsem se ten večer sešel s Mary, byl jsem unavený a malomyslný. Nic z toho, co jsem byl schopen uvést, nepropadlo v té zdi mechanického materialismu sebemenší trhlínku. Moje nejsilnější argumenty se od ní buď odrážely, nebo se zcela mýjely účinkem. Poslední ránu mi úředník zasadil, když jsem se mu snažil zdůvodnit svou domněnku o jejich mentální síle: s výrazem člověka, který chce konverzaci vrátit zpět do kolejí reality, se mě uprostřed řeči zeptal, zda si myslím, že mohli mít někde v okolí ukryté tanky.

„Nejde o to,“ vysvětloval jsem Mary, „jestli máme podmínky těch trpaslíků přijmout nebo odmítnout – v tomhle ohledu vím jen tolik, že mě osobně nikdo na žádný umírající svět nedostane. Mým úkolem bylo pokusit se ty idioty přimět, aby si vůbec uvědomili, že nám nějaké podmínky kladou. Přes dvě hodiny jsem se tomu samolibému vševědovi snažil vysvětlit, že jemu samotnému, jeho národu a celému světu hrozí strašlivé nebezpečí. Udělal jsem na něj ale asi stejný dojem, jako bych házel sněhové koule na pyramidu.“

Mary se na mě upřeně dívala. „Něco takového se dá stěží pochopit,“ prohlásila. „Ani já jsem pořád ještě doopravdy nepochopila, v čem spočívá to velké nebezpečí, když nemají žádné zbraně.“

„V tom je právě ta potíž. Možná že nějaké zbraně, jaké si ty představuješ, přece jen mají – i když já si to nemyslím – to ale nemá s jejich silou vůbec nic společného. Bože, kdybych jen dokázal na lidi přenést ten pocit, který nás všechny tak vyděsil, dalo by se možná něco dělat, něčeho takového ale absolutně nejsem schopen. Kdybys chtěla po koni, aby vysvětlil chování lidí, nebyl by o nic bezmocnější, než jsem teď já.“

„Ale, drahoušku, pokud je jich tak málo, proč by chtěli obsadit celý svět? Mohli by se přece někde usadit v nějaké kolonii.“

„To já nevím, myslím si ale, že tohle je jen něco jako předsunutý oddíl – něco jako dozorcí nad vystěhovaleckými a přistěhovaleckými aktivitami. Vždyť ani doopravdy nevíme, kolik jich vlastně je. Náš svět by pravděpodobně obě celé populace zároveň neuživil, takže jedinou možností je stoprocentní výměna. Polovina problémů téhle záležitosti je v tom, že neznáme žádné podrobnosti – prostě se od nás čeká, že uděláme, co nám řeknou.“

Mary se ke mně naklonila a pokusila se mi vyhladit vrásky úzkostí.

„Drahoušku,“ vyzvala mě rozhodně, „musíš si s tím přestat dělat starosti. Na chvíli to všechno pusť z hlavy.“

Uchopila mě za paži a vyšli jsme společně na terasu. Do stromů se opíral čerstvý vánek, takže se jejich koruny lehce vlnily. Po tváři měsíce pluly cáry roztrhaných mraků. Ve velké dáli jsme rozeznávali mlžné obrysy hor.

„Je to všechno tak krásné,“ zašeptala s očima upřenými do oparem zahalené dálky. „Myslím, že mě to trochu děsí.“ Moje paže se ovinula kolem ní.

„Náš nádherný svět,“ ozval se můj hlas.

„Jak dlouho ještě máš?“ zeptal se jiný hlas v mé mysli.

O měsíc později jsme dostali možnost nahlédnout do pekel. Na vlastní kůži jsme se přesvědčili o vyspělosti své civilizace: všechen náš halasně proklamovaný pokrok nás nevynesl výš než na první příčku žebříku, a když se tato příčka zlomí, budeme zase zpět tam, kde jsme začínali.

Na jeden den a jednu noc, na celých čtyřicet hodin, nás trpaslíci připravili o energii, sebrali nám naši nejzákladnější životní potřebu. Jakým způsobem docílili toho, že Lestrangovy baterie přestaly fungovat, vůbec netuším, ale bylo to tak. A když přestaly fungovat, náš svět se zastavil. S výjimkou velkých přílivových elektráren, které dosud vyráběly energii pro neužitečné baterie, se neotáčelo jediné kolo.

Zavládl chaos. Letadla se zachvěla a zřítíla z oblohy, lodě se převalovaly v mořských vlnách, vzducholodě byly unášeny větrem, továrny ztichly, výtahy popadaly k zemi, vlaky se zastavily na kolejích, trouby vystydlly, rádia zmlkla, auta zůstala stát na ulicích a všechna světla zhasla.

Bylo devět hodin večer, když došlo k tomu velkému výpadku energie, a byla to právě tma, která vyvolala paniku. Na opačném konci světa, kde svítilo slunce, nemohlo vypuknout stejné katastrofální šílenství, v němž se davu lidí bez důvodu a bez cíle hnaly, převalovaly a tlačily na sebe. Nikdo nevěděl, jak toho trpaslíci dosáhli. Snad to byl nějaký paprsek, proti jehož účinkům své vlastní cestovatele chránili. Snad... jaký má ale smysl spekulovat o tom, čeho je taková mysl schopná?

Byl jsem právě ve městě a lomož městského života ke mně doléhal otevřenými okny. V jednom okamžiku bylo venku plno hlasitých zvuků a zářivých světél, v příštím zavládl ticho a temnota. Tápatě jsem přešel místnost a vyhlédl do té černočerné propasti, která byla tak tichá, že klidně mohla vést až do útrob Země. Bylo to ticho, které působilo jaksi vyčkávací – ticho, v němž umírali lidé, výtahové klece se řítily důlními šachtami, potápěčům se zastavil přívod vzduchu, břemena padala z ramen jeřábů, akrobaté nenacházeli létající hrazdy a chirurgové řezali příliš hluboko. Odněkud zdola se ozval ječivý výkřik, a jako by to byl nějaký signál, vzdulo se všude kolem tiché hučení: hlas davu, který neustále sílil a nabýval na pronikavosti. Moje oči nic neviděly, v duchu jsem si však ulici představoval plnou ďábelských výjevů. Těla rozdrcená o zdi domů, žebra praskající pod náporem jiných těl, oči vytlačované z důlků, plíce zoufale lapající po dechu, mrtvolky rozdupané pod nohama a jiné mrtvolky neschopné spadnout na zem, zatímco nad tím vším se nyní nesl bezduchý řev té divoké šelmy, burácení davu, který ničil sám sebe.

Ustoupil jsem od okna a šmátral po telefonu, zjistil jsem však, že stejně jako světla také nefunguje. Teprve v tom okamžiku mi došel plný význam té krize. Zpočátku jsem se domníval, že jde jen o neobvykle rozsáhlý výpadek proudu, teď jsem však rázem pochopil, o co vlastně jde, a bylo mi jasné, že nám trpaslíci zasadili mistrovský úder.

Konečně je něco přimělo k tomu, že ztratili trpělivost. Z těch několika zpráv, které k nám po našem neúspěšném šetření vyslali prostřednictvím svého celosvětového systému, jsem slyšel pouze jednu. Její tón byl téměř prosebný.

„Naše osudy musejí najít naplnění; nic tomu nemůže zabránit. Nepřejeme vám nic špatného – nejsme vrazi – vy nám však nedáváte jinou možnost.“

Hlas pokračoval výčtem stanic určených pro přepravu. V Pádské nížině v Itálii, v severní a jižní Francii, u Johannesburgu v jižní Africe, na pláních u Salisbury v Anglii, na Floridě, v Kalifornii a v Illinois ve Spojených státech a tak dále, až jich celkem bylo šedesát nebo ještě víc.

„Zajímalo by mě,“ ozval se jeden z mých společníků, „proč vždycky ta hlášení vysílají v angličtině?“ Po těchto slovech na nás pohlédl další posluchač, jakýsi plavovlasý mladík.

„Promiňte vy,“ oslovil nás, „ale já právě slyšel je dokonale německy mluvit, ne anglicky.“

Pokusil jsem se jim vysvětlit, že se zprávy přenášejí přímo do jejich mysli bez akustického signálu, takže se pouze domnívají, že něco slyší. Oba mě očividně považovali za ještě většího blázna než sebe navzájem.”

5. kapitola

Evakuace země

„Ve stanovené dny se ke startovacím stanicím vypravily davy lidí. S výjimkou několika málo pomatenců, kteří denně očekávají konec světa, tam nikdo kromě kameramanů nešel z jiného důvodu než z čiré zvědavosti. Mezi lidmi panovala sváteční nálada. Kynula jim perspektiva, že se zdarma dobře pobaví a nejspíš se i na účet trpaslíků pořádně zasmějí. Kameramani byli jediní, kdo přežili.“

Filmové záznamy toho, co se stalo, viděl celý svět. Jak trpaslíci následně oznámili, filmařům bylo dovoleno se vrátit, abycho se mohli na vlastní oči přesvědčit o tom, jak jednoduše je přeprava organizována, a zbavili se tak veškeré nervozity, která by nám snad bránila připojit se k ní. Scény, které jsem viděl já, natočila jedna z amerických stanic a podle toho, co jsem slyšel, byly typickou ukázkou toho, co se dělo i všude jinde.

Okolo mechanismu, který vypadal jako obrovsky zvětšená verze stroje času, byl rozestaven kordon policistů a strážných. Uzavřený prostor měl podobu čtverce o straně přibližně dvě stě metrů. Spolehliví svědkové uváděli, že ještě před několika hodinami tam po oné třípytivé konstrukci nebylo ani památky, což většinu přítomných – kteří dosud nebyli ochotni smířit se s myšlenkou cestování časem – vedlo k tomu, že žasli nad magickou rychlostí provedených konstrukčních prací, místo aby akceptovali skutečnost, že k nim mechanismus právě přicestoval ze vzdálenosti pěti set tisíc let.

Za kordonem výletníci zaparkovali svoje automobily a vystoupili, aby si stroj užasle prohlédli. Ať v hloubi duše očekávali cokoli, rozhodně to nebyla tahle gigantická stříbrná klec, která navzdory jejích pochybnostem působila impozantním dojmem. V hučení davu, které jsme slyšeli z reproduktorů, jako by zaznívalo nervózní napětí, ale zvědavost podpořená přesvědčením, že v množství je síla a bezpečí, přítomné přiměla zůstat a čekat, až představení začne.

Náhle se bez jakéhokoli varování části konstrukce na všech čtyřech stranách rozevřely a vytvořily tak vchody. Mezi diváky proběhlo překvapené zašumění, když jsme spatřili, že strážní, jejichž úkolem bylo držet shromážděné publikum stranou, ustoupili a uvolnili tak ke vchodům cestu. Někteří z nich dokonce gesty dav vybízeli, aby šel dál.

Z reproduktorů se teď neozýval jediný zvuk. Výletníci jako ve snu pomalu vykročili a nastupovali do klece. Sugescí? Hypnóza? Bůhví. Jakoby slavnostně, avšak s prázdnými pohledy se hrnuli dovnitř: starci i mladíci, ženy i dívky – k procesí se připojili dokonce i psi. Vypadalo to, jako by následovali nějakého bájeného krysaře. Když pak nastoupili poslední z nich, následovali je i policisté a strážní.

Ve tmě promítacího sálu mi Mary stiskla paži. „Teď už začínám chápat, jak jsi to myslel s tou jejich silou,“ zašeptala. Když byl uvnitř i poslední strážný, vchody do klece se s třeskotem uzavřely. V totéž okamžiku se několik metrů od velkého transportéru objevil trpaslík v jednomístném stroji času. Mary nervózně ztuhla a mezi diváky to zašumělo dalším napjatým vzdechem – pro všechny přítomné to byl první pohled na jednoho z obyvatel daleké budoucnosti. Trpaslík seskočil ze svého stroje a rozběhl se k davu zavřenému v kleci, jehož apatické oči jako by ho vůbec nevnímaly. Teprve teď jsme si všimli, že v jednom rohu transportéru je malá kabina, oddělená od hlavního prostoru. Viděli jsme, jak do ní trpaslík nasedá, viděli jsme, jak nastavuje číselníky, viděli jsme, jak pokládá ruku na páku a – pak nic. Nebylo před námi vůbec nic než holá pláň a malý jednomístný stroj času.

Film pokračoval: podívaná ještě neskončila. Diváci pět minut seděli a mlčeli nebo si jen šeptem vyměňovali různé spekulace. A pak, stejně náhle, jako předtím zmizel, byl stroj zase zpátky. Až na trpaslíka v malé kabině byl však prázdný...

Svět se konečně vytrhl z letargie. Žádné titulky nebyly pro noviny dost velké, žádná slova nebyla pro rozhlasové komentátory dost závažná. Počet obětí – jak transportovaným lidem zatvrzele říkali – na všech přibližně šedesáti stanicích dosáhl téměř dvou set tisíc. Světem se znovu rozlehl povědomý pokřik – něco by se s tím mělo udělat. V sázce byla prestiž všech vlád. Ty škůdce je třeba vyhubit!

Chvatně byli znovu povoláni členové vyšetřovací komise a tentokrát se jim dostalo lepšího, byť nijak přínosnějšího slyšení. Za širokým pracovním stolem proti mně seděl přísně se tvářící úředník. Jeho chování se zdálo naznačovat, že mě podezřívá ze spoluviny, a jeho metody zaváněly výsledkem třetího stupně.

„Ze všeho nejdřív chceme vědět, kde se nachází ta jejich základna.“

„To už jsem vám popsál, jak nejlépe dovedu. Vím jen, že pokud jsem to byl schopen posoudit podle polohy slunce,

zdálo se, že letíme od alžírského pobřeží na jihojihovýchod. Letěli jsme tím směrem přibližně tři hodiny, takže pokud znáte rychlost letounu, měli byste být schopni zhruba vypočítat lokalitu základny.'

„Z té výše, v které jste letěli, jste přece museli vidět nějaké orientační body.'

„V poušti je samozřejmě spousta orientačních bodů – a vzhledem k tomu, že jsme předem nevěděli, kam vlastně poletíme, čirou náhodou u sebe nikdo neměl mapu Sahary.'

„Tu ironii si laskavě odpusťte. Musíme tomu nějak přijít na kloub a vy byste udělal lépe, kdybyste nám poskytl veškerou pomoc a spolupráci.'

„No prosím,' přikývl jsem, 'řeknu vám to takhle. Jestli tu základnu někdy najdete, pomůže vám k tomu jedině štěstí a ne křížové výslechy.'

„Co tím chcete říct?'

„Jen tohle. Nikdo z nás nemá sebemenší představu o tom, kde to místo je, nebo čím se odlišuje od všech ostatních míst se spoustou písku, ale i kdybyste to pravé místo našli, je velice pravděpodobné, že tu budovu stejně neuvidíte. Vážně si myslíte, že banda, která dokáže zhypnotizovat dav tři nebo čtyř tisíc lidí a přimět ho nastoupit do nějaké velikánské voliéry, není schopna zabezpečit, aby ji nevidělo pár pilotů?'

Muž si pohrdavě odfrkl. „Až některý z našich pilotů zjistí, kde jsou...' začal.

„...bude mít naše letectvo o jednoho pilota méně,' dořekl jsem pohotově za něj.

Samozřejmě z nás nedostali ani jednu z těch informací, o které jim šlo – prostě proto, že jsme je nevěděli. A já jsem si už tehdy začal uvědomovat, že i kdybychom toho věděli víc, byli bychom stejně bezmocní jako ovce proti lidem.

Italská, francouzská, anglická a německá letadla křížovala nad pouští, a když se jim nepodařilo objevit ani stopu po útočisti trpaslíků, vrátila se i se svými bombami domů. Pak dorazilo do Tripolisu hlášení o poloze základny. Italští velící důstojníci tak spěchali, že si obdrženou informaci zapomněli ověřit a jejich raketové střely zničily francouzskou pouštní pevnost. Tou dobou se už rozšířila značná antipatie vůči Francii, kterou jistě kruhy podezřívaly, že se s trpaslíky spojila. Nepochybně přece byli na francouzském území.

Ke zlepšení situace nijak nepřispěl ani francouzský pilot, který ohlásil, že zničil válcovitý letoun trpaslíků, a to přibližně ve stejném okamžiku, kdy Němci oznámili, že jedna z jejich vzducholodí byla bombardována francouzským letadlem. Státy si začaly vyměňovat diplomatické nóty a hrozba války jen přizivila oheň pod kotlem všeobecného vzrušení. A právě v této situaci provedl někdo na anglické základně v Suezském průplavu revisi s šokujícím výsledkem: pět dní bezvýsledného pátrání ukázalo, že nevysvětlitelně chybí pět anglických vzducholodí a téměř sto letadel.

Francouzské, německé, italské a egyptské úřady nařídily šetření a ve svých vlastních leteckých silách zjistily podobný stav. Osud všech těchto letadel zůstal zahalen tajemstvím. Popularita sólových pátracích letů nad pouští poklesla s tím výsledkem, že místo jednotlivých strojů teď mizely celé letky naráz.

A byl to jeden z italských pilotů, jemuž bylo souzeno, aby s těmi nejlepšimi úmysly prokázal světu tu nejhorší možnou službu.

Nějak se stalo, že se odloučil od své jednotky, takže letěl zpět domů v souladu s nařízeními, která zakazovala riskovat jednotlivá letadla, když téměř přímo pod sebou spatřil zářivě lesklou budovu, po níž celý svět pátral. Zda byla jeho mysl imunní vůči jejich vlivu, jak se v několika výjimečných případech ukázalo, že je možné, nebo zda trpaslíci na okamžik polevili ve své ostražitosti, to se nikdy nezjistilo a také na tom vlastně nezáleželo. Důležité bylo, že všech pět jeho velkých bomb našlo svůj cíl.

Musel to být pro onoho pilota ošklivý šok, když uprostřed gratulací a oslav znovu zazněl známý hlas.

„Lidé z dvacátého druhého století,' začal obvyklým formálním oslovením, 'apelovali jsme na vás zprvu jako na rozumné bytosti, vy jste však rozumně nereagovali. Dokonce jste ani nepochopili, že nebudeme-li úspěšní, nedosáhne lidstvo svého cíle – což bude znamenat, že jsme všichni žili marně. Pak jsme se k vám začali chovat jako k dětem, které je třeba vést za ruku, a vy jste o tom mluvili jako o tragédii. Označili jste za oběti muže a ženy, kteří dnes žijí v budoucnosti a kteří za svou cestu nezaplatili jedinou buňkou svého živého těla.

Nyní jste nás donutili k tomu, abychom se na vás dívali jako na primitivní divochy. Vaše směšné bomby naši budovu nijak nepoškodily, zabili jste však třicet našich lidí, kteří se právě nacházeli venku. Těch třicet mělo větší cenu než tisícovka z vás a vy jste je zabili v akci, která neměla větší logiku než chování vyděšeného zvířete. Nebudeme vás ze msty také zabíjet – umění života nespočívá v zabíjení – varujeme vás však, že ti, kdo zde zůstanou odedneška za tři týdny, se začnou zabíjet navzájem. Pro ostatní budou na stanicích připraveny transportéry. Dobře jich využijte.'

Statisíce lidí se rozesmály. „Když jsme jich zabili pár, dokážeme je porazit všechny,' zněl převládající názor. Tisíce jiných si však varování vzaly k srdci a houfně se valily ke strojům.

Mary a já jsme nepatřili k těm ani k oněm. Řekl bych, že to byl nejspíš sentiment, který nás tu držel. Cesta k bezpečí byla zřejmá, protože trpaslíci nikdy nelhali, volání všech důvěrně známých věcí však bylo příliš silné. Rozhodli jsme se zůstat ve světě, který jsme milovali, až do samého konce a doprovodit zánik jeho civilizace.

Vlády všech zemí vydaly neúčinná nařízení, která lidem zakazovala přibližovat se k transportérům. Úřady odklonily letadla, zastavily vlakovou dopravu a zatarasily silnice, davy však dál proudily pěšky. Pěchotní a tankové jednotky, které byly vyslány, aby je obrátily zpět, se přidávaly k uprchlíkům. Úřady nevěděly, co si počít.

Angličané vyslali proti stanici u Salisbury raketové střely. Zemřely stovky anglických občanů, zatímco na transportéru nebylo prakticky ani škrábnutí. V Kalifornii se dva muži, kteří zjistili, že jsou vůči vlivu trpaslíků imunní, pokusili ukrást malý stroj času – a nikdy už je nikdo nespasil. Od té doby přilétali trpaslíci po dvou; jeden obsluhoval transportér a druhý hlídal malé stroje.

Po celé tři týdny se obrovské stroje vydávaly na dvě nebo tři cesty denně, statisíce lidí, které odvezly, však byly jen jako pár lžic z plného vědra.

A teď, když jsem stál ve svém ztemnělém pokoji, jsem si uvědomoval, že přichází konec. Mezi muži i ženami zachvácenými horečným strachem začaly propukat šílené šarvátky. Věděl jsem, že brzy začnou trpět hladem. Budou kolem sebe slídit jako vyhladovělá zvířata, schopni pojídat třeba i jeden druhého. Nebude už dlouho trvat, než zástupy oblehnou jediný prostředek úniku ze světa propadlého šílenství – transportéry. V mysli mi začal klíčit plán; naděje na nepatrnou šanci. Nejdřív jsem se musel dostat z toho bláznivého města a najít Mary...

Leželi jsme bok po boku v nízkém křovinatém houští. Nedaleko od naší skrýše se zástup vyčerpaně vyhlízejících mužů a žen plahočil k transportéru.

Slyšel jsem, jak Mary zamumlala: „Evakuace světa.“

Někteří za sebou vlekli vozíky se svým majetkem, jiní se sotva dokázali vléct sami. Nebylo už třeba nutit dav k nástupu sugescí. Vynakládali poslední zbytky sil, aby se dostali k těm obávaným či nenáviděným strojům, z nichž se staly típytné symboly spásy. Mnozí vrávorali únavou a hroutili se na zem.

„Kdyby trpaslíci použili sugesci, aby pomohli těm, co upadli, začni počítat,“ radil jsem. „Nebudou muset vyvinout velkou sílu, a když budeš mít zaměstnanou mysl, nestačí na tebe. Zaplň si ji čísly. Násob a násob, až nezbude místo na nic jiného. Je to naše jediná obrana.“

Naštěstí nebylo naše soustředění podrobeno zkoušce. Ty, kteří upadli, zdvihli jejich přátelé a pomohli jim urazit poslední kousek cesty. Konečně se transportér zaplnil a vchody se s rachotem uzavřely. Lidé, kteří se nedostali dovnitř, ustoupili a uložili se na zem, kde byli nuceni čekat na příští transportér.

„Připrav se,“ nařídil jsem šepem Mary a vytáhl jsem z kapsy raketovou pistoli.

Objevily se dva malé stroje času. Jeden z trpaslíků se rozběhl k transportéru, zatímco druhý se i se svou sedačkou posadil na zem. Počítal jsem, že velký stroj bude pryč asi dvacet minut, protože nejméně tak dlouho bude trvat, než všichni unavení cestující vystoupí. Když první trpaslík i s transportérem zmizel, zamířil jsem na druhého.

Je strašné zabít člověka, který není připraven k obraně, ale bylo to nezbytné. Kdyby byl jen zraněn, v několika vteřinách by k nám byl přivedl své přátele.

„Ted!“ zavelel jsem. Společně jsme tryskem vyrazili ke strojům v okamžiku, kdy mrtvý trpaslík spadl ze sedačky. „Vlez si dovnitř,“ pobídl jsem Mary, zatímco jsem nastavoval číselníky. Položil jsem jí ruku na páku. „Zatáhni!“ vyzval jsem ji.

Místo toho se však vyklonila ven a přitiskla své rty k mým.

„Miluju tě,“ řekla. Znělo to, jako by věděla, že je konec. Pak položila ruku zpět na páku. Vykřikl jsem, abych ji zarazil, ale už bylo pozdě – byla pryč.“

Jon ustal ve vyprávění a odmčel se. Nerušili jsme ho; bolest v jeho očích byla taková, že jsme nic neřikali.

„Kdybych tak věděl, kde je teď,“ povzdechl si. „Když pokládala ruku zpátky, zavadila o jeden z číselníků. Dal jsem si tak záležet, propočítal jsem polohu každého z nich na vlásek přesně, abych si byl jistý, že se náš přílet sem nijak neopozdí, abychom společně odcestovali daleko od světa plného chaosu a zároveň i daleko od hrozby umírající planety. Udělala jediný ukvapený pohyb, který ji možná odnesl ještě dál než do doby, kdy Země zemřela, nebo se naopak zrodila. Je z ní trošečnice někde ve spleti času a prostoru...“

„A co vy?“ zeptal se Lestrangle. „Jak...“

„Já naskočil do toho druhého stroje. Dav nás uviděl a stovka nebo ještě víc se jich hnala přes pole ke mně. Vypadalo to, jako bych měl jediný záchranný kruh na potápějící se lodi. Skočili po mně a stroj času se zakolébal, jak do něj narazili. Už se kácel, když jsem zatáhl za páku – a na zem dopadl ve vaší laboratoři.“

Ale k čemu to všechno bylo? Jsem sám. Udělal bych líp, kdybych šel vstříc konci s lidmi ze své doby. Proč jsem přišel sem, když jsem věděl, že ona tady nemůže být? Kdybych si byl ten stroj nechal, mohl jsem po ní pátrat – prohledal bych všechn čas, abych ji našel.“ ^

Zvonek na zdi se pronikavě rozřinčel.

„Rychle! Wrighte!“ vyštěkl Lestrangle a vyskočil z křesla. „To je alarm v laboratoři! Někdo tam je – vezměte si tohle.“

Podal mi pistoli a druhou si vzal sám. Tiše jsme vyrazili k laboratornímu křídlu a rozrazili jsme dveře. Spatřili jsme povědomý lesk stříbřité konstrukce. Vedle ní stála postava oděná stejně jako náš návštěvník.

„Bože můj, Mary,“ hlesl za námi Jonův hlas.

„Jone! Jone!“ vykřikla dívka a rozběhla se k nám.

O chvíli později přešel Jon Lestrangle ke stroji času a zvědavě si prohlížel jeho ovládání. Pak s úsměvem vzhlédl.

„Je zřejmé, Mary,“ prohlásil, „že ti vedl ruku nějaký anděl strážný. Mohlo se stát, že bys souřadnice změnila o šest set nebo dokonce šest tisíc let, ale změnila jsi je jen o šest hodin.“

Otočil se k profesorovi Lestrangleovi.

„Jestli mohu poprosit, praprapradědečku,“ požádal, „potřeboval bych ještě jeden provázek.“

Pýchavková hrozba

Princ Khorda z Gangistánu měl mizernou náladu. Členové jeho rady, rozesazení před ním v půlkruhu na polštářích, ten nespokojený výraz v jeho tváři až příliš dobře znali. Zdálo se, že v poslední době se v jeho tmavých rysech usadil natrvalo. Jeho následující slova slyšeli už tolikrát, že si je dokázali sami říct dřív, než mu vyšla z úst.

„V pojetí všech velkých národů,“ prohlásil princ, „síla znamená pravdu. Hodně se dnes mluví o právech malých národů – a co všechny ty řeči znamenají v praxi? Nic než prach ve větru, jímž zaslepují oči těch, kteří by jinak mohli něco vidět.“

Zlostně se rozhlédl po svých rádcích, kteří jako by do jednoho byli zaneprázdnění zaujatým studiem mozaiky na podlaze; krása jejího vzoru působila konejšivěji než výraz v princově tváři. Nejen špinavý ukazovák se prohraboval ve vousích svého majitele, který tak chtěl vzbudit klamný dojem hlubokého zamýšlení.

Radu tvořili vesměs starci. Nešlo o to, že by starci byli nevyhnutelně moudří, jako spíše o to, že měli výhodu méně náruživých ambic, a jak známo, ať jde o dvořany gangistánského prince nebo pobočníky velkého šéfa z Chicaga, přílišné ambice jsou vždy na obtíž. Ambice většiny těchto rádců prakticky nepřesahovaly dostatečný přísun potravy a nápojů a občasnou výměnu manželky. Princ dál mluvil ke strnulým postavám.

"Co můžeme podniknout? Angličané i ostatní cizinci nás odmítají brát vážně. Nejsou ochotni pohnout prstem a zvážit naše požadavky. Jednají s námi jako s dětmi – s námi, s obyvateli Gangistánu, do jejichž chrámů a paláců se zub času zakusoval už v době, kdy se tihle Angličané ještě báživě krčili v jeskyních, a jejichž rodokmen sahá bez přerušení až k samotnému stvoření světa. Vyhrožujeme jim válkou a oni se nám vysmívají, jako bychom se my vysmívali vzteku do kouta zahnané myši. Nezbyvá nám než tu bezmocně sedět a přihlížet, jak naši zemi zaplavují jalovými a nicotnými produkty svého způsobu života a vysmívají se moudrosti našich posvátných předků."

Princ se znovu odmlčel a tázavě se kolem sebe rozhlédl. Když zjistil, že na jeho slova nikdo nereaguje, pokrčil rameny; zdálo se, že i jeho vlastní zaujetí částečně pominulo, a na znamení bezmoci rozhodil rukama.

"A nemůžeme s tím nic dělat. Nemáme kanóny, nemáme ani letadla. Musíme pouze nečinně sedět a dívat se, jak odlákávají naši prastarou rasu od jejích bohů, poslouchat, jak se hlas moudrosti utápí v dunivé ozvěně materialistické prázdnoty."

Poslední slova pronesl skleslým tónem. Jeho zloba se propadla do hlubin fatalismu. Utápěl se v chmurách uprostřed uctivého, byť poněkud znuděného ticha rady. Jeden ze ctihodných kmetů vzhlédl a pozorně si prince prohlížel.

Zachoval zdvořilou chvíli mlčení a pak se zeptal: "Smím promluvit?"

Princ na něj pohlédl s jen nepatrně menší beznadějí v očích. "Dávám ti svolení, Haramine," přikývl.

Staroch se dlouhou chvíli s výrazem flegmatického zamyšlení vískal ve vousech.

"Mám takový dojem," rozhovořil se pak s pomalým důrazem na každém slovu, "že už nyní na nás mají lidé ze Západu větší vliv, než si sami uvědomujeme. Dokonce i náš způsob uvažování jako by byl podivně zkreslen jejich duševními pochody. Začínáme svou čistou moudrost překrucovat tak, aby vyhovovala jejich zvláštním zvyklostem."

V radě to zašumělo potlačovanými výrazy nesouhlasu, nikdo si však nedovolil své popuzení vyjádřit nahlas, protože staroch se těšil privilegovanému postavení.

"Vysvětli mi blíž, co máš na mysli," přikázal princ.

"Nejlepší bude ukázat to na názorném příkladu, můj princ. Jen pohleďme, jakým způsobem tihle lidé ze Západu válčí. Než začnou, pošlou svému nepříteli vyhlášení války – není to snad absurdní? Pak proti tomuto nepříteli použijí řadu různých zbraní, které se podobají jeho zbraním – což je už zcela směšné. Jejich války se dokonce řídí stanovenými pravidly – to je nápad hodný pouze dětí nebo slabomyslných.

My ve své moudrosti víme, že je to nesmysl. Víme, že války by se měly vyhrávat nebo prohrávat a ne dětinsky protahovat tak dlouho, dokud nejsou obě strany natolik zesláblé a unavené, že se raději vzdají dalšího boje. A přece" – odmlčel se a rozhlédl se po ostatních – "přece tu sedíme a hořekujeme nad nedostatkem zbraní, stěžujeme si, že se svým utlačitelům nemůžeme postavit a měřit se s nimi. Je pošetilé řídit se ve válce západními zvyklostmi."

Princ Khorda se nespokojeně zamračil. Starochův tón se mu nezamlouval, bylo mu však jasné, že ho k němu přinutila nějaká hlubší myšlenka.

"Je skutečně nezbytné, Haramine," zeptal se chladně, "abys jako stará liška kličkoval v houští slov?"

"Mám synovce, prince, muže nesmírně učeného v západních znalostech, který si však při tom všem uchoval moudrost svých předků. Má jistý plán, kterému by Vaše Výsost měla věnovat pozornost."

Princ se předklonil. Konečně se zdálo, že se dostávají k něčemu zajímavému.

"Kde je ten synovec, Haramine?"

"Přivedl jsem ho s sebou. Čeká, až ho Vaše Výsost povolá."

Princ udeřil do stříbrného gongu vedle sebe a obrátil se na sluhu, který vešel.

"Haraminův synovec čeká na přijetí. Přejeme si, aby před nás předstoupil."

1. kapitola

Záhadné rostliny

Otec Alpha Waitea se spokojeně usmíval přes stůl s prostřenou večeří.

"Je skvělé mít tě zase doma, chlapče," prohlásil. "Jak dlouho myslíš, že se můžeš zdržet?"

Ralph, robustní světlovlasý mladík, se k němu otočil. "Obávám se, že jen přes víkend, tati."

Paní Waiteová vzhlédlá a obličej jí zbrázdily drobné starostlivé a zklamané vrásky.

"Jen tak krátce, chlapče? Myslíš, že by tě tu nenechali o chvíli déle, kdybys jim napsal slušnou žádost?"

Ralph potlačil úsměv, který se mu dral na rty. "Nemyslím, že by bylo moc platné, kdybych poslal na Amalgamated Chemicals slušnou žádost, mami," odpověděl vážně.

"Asi sám nejlíp víš, jak to chodí, ale..."

"Mám něco, co ti musím po večeři ukázat, Ralphe," skočil jí do řeči lehce vzrušeně pan Waite. "Za celou dobu, co si hraju na zahradníka, je to ta nejpozoruhodnější věc, jakou pamatuju." Oči měl upřené do talíře, takže si nevšiml pohledu, kterým po něm manželka střelila.

"Ale, miláčku," zaprotěstovala, "Ralph bude určitě chtít..."

Ralph ji pohledem zarazil. Samozřejmě se chtěl zajít podívat za Dorothy. Popravdě řečeno měl sto chutí na nic nečekat a vyrazit za ní hned, věděl však, jakou vášní otec hoří ke svému koníčku. Starého pána by zklamalo a ranilo, kdyby se synovi nemohl pochlubit svým nejnovějším pěstitelským triumfem. Koneckonců, pomyslel si Ralph, si staroušek dopřává dost málo potěšení, když se po zbytek života zahrabal do tohohle zapadákovy v Cornwallu.

"Copak máš?" zeptal se.

Pan Waite se tiše uchechtl. "Však uvidíš, chlapče. Jen si pěkně počkej, všechno má svůj čas."

Městečko St. Brian leží nedaleko jižního cornwalského pobřeží. Protéká jím bystřina Bod, která se později vlévá do Lamanšského kanálu v místě, kde už kanál téměř přechází v Atlantský oceán. Na sever od něj jsou vidět ony zvláštní, zářivě bílé homole, tvořené odpadem z jílových hlinišť, a z výš položených míst je možné sledovat trasu, jíž se Bod vine až k moři na jihu.

Domy v městečku jsou většinou vystaveny z šedého kamene a nízké střechy mají těsně přilehlé, aby je neutrhly a neodnesly vichřice, které sem během zimy vanou z Atlantiku. Na chráněných místech, kde mohou využít příznivého klimatu, se daří květinám a různým plodinám, o čemž podávala přesvědčivý důkaz i zahrádka pana Waitea.

Po večeri pan Waite důležitě vedl syna přes malý trávník k hustému živému plotu, za nímž se skrývalo nejzazší zákoutí jeho pozemku. Když došli k mezeře v plotu, zastavil se a poněkud teatrálně rozmáchlým gestem mu dal přednost.

"Tamhle je to, chlapče," ukázal pyšně. "Jen se na to podívej!"

Ralph, který právě vykročil k živému plotu, byl plně připraven dát najevo, jaký na něj nadcházející pohled udělal dojem, to, co spatřil, však způsobilo, že se mu všechny pečlivě předem formulované pochvalné fráze vytratily z hlavy. Chvilí zíral, neschopen slova.

"Co to pro všechno na světě je?" zeptal se pak.

"No, však jsem si myslel, že budeš koukat. Parádní kousek, co?"

"Ale... co to proboha je?" opakoval Ralph a hleděl na to s nefalšovanou hrůzou.

"Totiž," přiznal váhavě pan Waite, "myslím, že tomu ještě ani nedali jméno – je to něco experimentálního, co mě poprosili, abych vyzkoušel. Počítám, že je to nějaký nový druh dýně nebo něco takového. Počkej chvilíčku, ukážu ti dopis, co mi poslali."

Spěšně se vydal přes trávník k domu, zatímco jeho syn se otočil a s novým zájmem pokračoval ve zkoumání toho 'parádního kousku'. Dospěl k závěru, že ať jde o jakýkoli experiment, je to jedna z nejošklivěji vyhlížejících rostlin, jaké kdy viděl. Měla zhruba kulovitý tvar a ze všeho nejvíc mu připomínala tykev o průměru přinejmenším šedesáti centimetrů.

Jeho překvapení ovšem nezpůsobila ani tak velikost té ohavnosti, jako spíše její barva. Ležela před ním jakási skvrnitá, jedovatě žlutá koule, která se lepkavě leskla v paprscích večerního slunce. Půda všude kolem ní byla úplně holá. Na jedné straně byla koule spojená se zemí pouze jakýmsi uboze krátkým a zkrouceným stonkem, který byl v poměru k její velikosti stejně absurdně malý jako prasečí ocásek.

"Takováhle potvora musí vážit nejmíň tunu," zamumlal tiše sám pro sebe. S výrazem lehkého odporu pod ni vsunul ruku, a pak na ni už jen zíral v nechápavém úžasu. Vážila možná půl kilogramu.

Stále ještě od ní neodtrhl oči, i když se pan Waite vrátil a mával listem papíru.

"Tady je to. Tenhle dopis a instrukce pro pěstitele, to je všechno, co o tom vím."

Ralph si od něj vzal strojem psaný dopis. V záhlaví stálo Slowitt & Co. a pod tím menším písmem "Experimentální pěstitelská agentura".

Vážený pane [četl], při naší experimentální práci se nám podařilo vyvinout novou odrůdu zeleniny. Jsme téměř sto procentně přesvědčeni, že se tato výjimečně rychle rostoucí plodina dokáže úspěšně přizpůsobit široké škále různých klimatických podmínek. Výsledky, jichž bylo dosaženo v simulovaných podmínkách našich laboratoří, nemohou být lepší, takže se domníváme, že je načase otestovat tuto plodinu v reálném klimatickém prostředí, jemuž bude muset čelit.

Naši agenti, jinnž jsme zadali úkol vyhledat osoby, které by se mohly o tuto novinku zajímat, se o Vás zmiňují jako o mnohonásobně úspěšném vystavovateli na řadě ovocnářských a zelinářských soutěžních akcí a jako o člověku, který se zajímá o vědecké aspekty zahradnictví. S velkým potěšením se na Vás proto dovolujeme obrátit, zda byste byl ochoten pomoci nám při zavedení této nové odrůdy...

Ralph dočetl jen tak daleko, aby se stačil seznámit se základními fakty.

"To je všechno moc hezké, tati," poznamenal, "ale co je pro všechno na světě ta věc zač? Musí být dutá. Zkusil sis ji potěžkat?"

"Jistě, to je ale v pořádku. V těch instrukcích pro pěstitele, co poslali spolu se semeny, se píše, že se nemáme nechat překvapit její neobyčejnou lehkostí. Počítám, že až bude dozrávat, začne se vyplňovat nebo bude tvrdnout. I když musím přiznat, že vypadá dost podivně, a i ta semínka byla hodně zvláštní."

Zašmátral v kapse a vytáhl z ní něco, co strčil synovi do ruky.

"Jedno jsem si ze zvědavosti nechal. Jak vidíš, poslali ho – nebo jich přesněji řečeno poslali několik – v takovéhle kapsli. V těch instrukcích se výslovně psalo, že kapsli nemám za žádných okolností otvírat."

"Tak jak jsi..."

"Prostě ho zasadíš do země i s kapslí a potom ho hodně vydatně zaléváš. Předpokládám, že kapsle se tím zaléváním rozpustí a semínko pak může začít klíčit. Rozhodně roste jako z vody. Vůbec bys nevěřil, jak je to dlouho, co jsem tohle fešáka sázel." Šťouchl do žluté koule špičkou nohy.

Ralph se ani nepokoušel hádat. "Tak jak je to dlouho?" zeptal se.

"Tři dny," odpověděl hrdě otec. "Jen tři dny a vyrostlo to do téhle velikosti! Samozřejmě nevím, jak dlouho bude ještě trvat, než k něčemu bude, ale pro začátek to vypadá velice slibně, takže..."

Panu Waiteovi však nebylo souzeno v zamýšlené přednášce pokračovat, hlas jeho manželky ho taktně přivolal zpět do domu.

"Zatím o tom prosím nikomu neříkej, chlapče. Slíbil jsem, že o tom pomlčím, dokud ta potvůrka úplně nedoroste," vysvětloval, když pospíchal přes trávník.

Ralph se vděčně ztratil a vyrazil na návštěvu, k níž se od začátku chystal. Později už si nevzpomínal, zda to bylo ze zvědavosti či z roztržitosti, že to jedno zbývající semínko skončilo v jeho kapse, věděl pouze, že to byla šťastná shoda okolností.

Dorothy Forbesová čekala, že Ralph přijde dřív. Několik okamžiků svého čekání dokonce využila k tomu, že vymýšlela nejrůznější výčitky vhodné pro dámu, která má pocit, že je lehce zanedbávaná. Bylo to příjemné duševní cvičení, ale nic víc. Ralphův pozdrav na uvítanou ji prostě neumožnil, aby následujícímu rozhovoru dala sebemenší zdání důstojné vážnosti.

Místo aby dala průchod své nelibosti, uhladila si sukni, prohrábla si rozčuchané plavé vlasy, letmo zapřemýšlela o tom, proč jí ruměncem vhnání do tváří takovou horkost, a navrhla, že by se mohli jít posadit do zahrady na houpací odpočívadlo.

Sezení na houpacím odpočívadle slavilo takový úspěch, že trvalo dobrou půlhodinu, než Ralphovu pozornost zaujal pohled na něco na opačném konci zahrady, a když si toho všiml, napřimil se s vyvalenýma očima. Nad parníkem s okurkami vykukoval sotva viditelný oblouk povědomé žluté kupole.

"Bože můj!" vydechl.

"Co se děje?" zeptala se Dorothy. Když zjistila, na co se dívá, dodala: "Ach tak, to je jedno z tatkových tajemství – to jsi vůbec neměl vidět."

"No, když už jsem si toho všiml, co kdybych se na to šel podívat zblízka?"

"Nejspíš se nestane nic hrozného, jen mu neříkej, žeš to viděl."

Stačilo několik vteřin, aby se zbavil jakékoli špetky pochybností. Rostlina za parníkem byla identickou kopií rostliny ze zahrady jeho otce, i když byla možná o několik centimetrů menší.

"To je zvláštní," zamumlal.

Dorothy přikývla, i když si jeho poznámku vyložila mylně.

"Já si myslím, že je to příšerné. Říkala jsem tatkoví, že je to určitě něco hrozně nezdravého, ale jen se mi vysmál. Mně se ta věc z nějakého důvodu hnusí. Ta žlutá barva je tak ohavně jedovatá."

"Drží to v tajnosti?"

"Ano, strašlivě na to žárlí. Tvrdí, že ho to jednoho dne proslaví."

Ralph přikývl. Tím to všechno dostávalo ještě podivnější rozměr. Na okamžik se zamyslel. Dva lidé pěstovali tutéž maximálně nelákovou plodinu a oba ji považovali za unikát.

"Nechceš si udělat malou procházku?" navrhl. Dorothy byla touto náhlou změnou programu poněkud překvapena, nicméně souhlasila.

Vydali se nazdařbůh zvolenou trasou bez jakéhokoli zjevného cíle, procházeli však v těsné blízkosti zahrádek za mnoha domky. Celkem v nich napočítali přes dvacet podivných žlutých koulí.

2. kapitola

Výrážka

Když se Ralph vrátil domů do Londýna, začalo být zřejmé, že velice brzy už existenci těch zvláštních plodin nebude možné skrývat. Nadouvaly se do neuvěřitelné velikosti tempem, které veškerou snahu o jejich utajení předem odsuzovaly k neúspěchu. Už teď dva poněkud prchlívi džentlmeni, kteří se považovali za jedině vyvolené experimentátory, zjistili, že ve skutečnosti jsou soupeři, a vzájemně se častovali velice neuctivými slovy. Bylo jasné, že nemůže trvat dlouho, než se o tom doslechne celá dvacítká a řada dalších dosud neobjevených pěstitelů a připojí se ke všeobecnému rozhořčení. Ralpha proto nijak nepřekvapilo, když se z příštího Dorothyina dopisu dozvěděl, že šídlo už je z pytle venku a zahradníci městečka St. Brian že vytáhli do otevřené bratrovražedné války.

"Když naši otcové zjistili, že jsou z nich soupeři," psala Dorothy, "bylo to samo o sobě dost hrozné. Teď už je jich ale přes dvacet, všichni si rvou vlasy a navzájem si vyhrožují žalobami. A neděje se to jen v St. Brianu. Slyšeli jsme, že ty koule pěstují stovky zahradníků v Cornwallu i v západním Devonu."

Ta naše už je pořádně velká. Má teď v průměru přes sto dvacet centimetrů a vypadá ještě ohavněji než předtím. Začínám z ní mít tak trochu strach. Vím, že to zní hloupě, ale je to tak. Onehdy jsem tatkoví říkala, že je na ní něco vysloveně nepatřičného a že jsem přesvědčená, že něco takového nebylo zamýšleno k pěstování v Anglii, jen se ale zasmál a prohlásil, že totéž kdysi platilo i pro brambory. Přesto si myslím, že jsou ty koule hnusné. Slyšela jsem, že nějací kluci někde kousek od Newquay jednu z nich uřízli a skutáleli ji ze skály, takže pukla. Mám chuť udělat totéž i s tou naší, přičí se mi ale pomýšlení, že bych na ni měla jen sáhnout – fuj!"

Při čtení počáteční pasáže dopisu se Ralph několikrát bezděčně pousmál. Velice dobře znal temperament amatérských zahradníků a věděl, jak dokážou být žárliví a nadšení. Představa války, která se teď pravděpodobně v tamější komunitě rozhořela, mohla v nepředpojatém pozorovateli vyvolat nemalé pobavení. Pak však zvážněl, když si v duchu připomněl, jak ohavným dojmem ty rostliny působily, když měly v průměru pouhých šedesát centimetrů. Teď už nabobtnaly na sto dvacet...

Odpor, který v Dorothy vyvolávaly, se snad mohl zdát neodůvodněný, zjišťoval však, že ho chápe a sympatizuje s ním. Ten pocit mu dělal starosti, protože obvykle dával přednost logice před předsudky.

Přes to všechno se celá záležitost postupně zasouvala někam do pozadí jeho mysli, dokud mu ji o několik dní později nepřipomněla noticka, schovaná na samém konci jedné z novinových rubrik:

Znamé cornwalské rekreacní středisko Newquay hlásí několik případů vyrážkové epidemie, s níž si místní lékaři dosud nevědí rady. Vyskytly se domněnky, že příčinou zmíněné vyrážky je pravděpodobně příliš dlouhé nebo neuvážené vystavení pokožky slunečním paprskům při opalování.

Na okamžik se nebyl schopen upamatovat, v jaké souvislosti poslední dobou slyšel o Newquay, pak si však vzpomněl, že to bylo nedaleko odtamtud, co někdo shodil ze skály tu žlutou kouli.

Příští Dorothyin dopis ho informoval, že v celé jihozápadní Anglii panuje značné vzrušení. Jak se zdálo, tamější obyvatelé se ve svém názoru na žluté koule rozdělili na dva tábory.

Zahradníci a jejich přátelé zapáleně obhajovali své právo na to, aby si na vlastních pozemcích pěstovali, co se jim zlíbí, zatímco opozice, aniž by svá tvrzení měla podložena jakýmkoli prokazatelnými fakty, prohlašovala, že jsou koule nezdravé. Dorothy usuzovala, že k nim nejspíš cítí stejný odpor jako ona sama. Několik dní před datem jejího dopisu se v Bodminu sešlo nepříliš četné protestní shromáždění a přitom byly rozpolcený tři koule.

Když Ralph dopis dočetl, vzal si noviny a našel v nich informaci, po jejímž přečtení se mu čelo zbrázdilo zamyšlenými vráskami.

Případy vyrážky z Newquay začínaly vypadat vážně. Jedna z obětí zemřela a perspektivy ostatních byly velice nejisté. Podle autora článku nebylo možné jednoznačně potvrdit, že příčinou úmrtí byla právě zmíněná vyrážka, očividně však měl víc než pouhé podezření.

Následovala informace, podle níž se tatáž záhadná vyrážka objevila také v Bodminu, doprovázená ujištěním, že v tomto případě nemůže mít její výskyt absolutně žádnou souvislost s pobytem na slunci.

Ralph vytáhl z kapsy kapsli s otcovým semínkem a zamyšleně si ji prohlížel.

"Jsem možná hlupák. Je to nejspíš pouhá shoda okolností, ale za prověření to stojí," řekl si.

Než zamířil do vlastní kanceláře, zastavil se v laboratoři jednoho ze svých přátel, který pracoval v biochemické sekci Amalgamated Chemicals.

Výsledek analýzy kapsle se dozvěděl po dvou dnech. Právě se chystal jít domů, když do jeho kanceláře vešel onen biochemik, Arnold Jordan.

"Podíval ses na to?" zeptal se Ralph.

Arnold přikývl.

"Ano, podíval. A dost dobře nevím, jestli ti dlužím večeři za to, žeš mě na ni upozornil, nebo jestli bys měl zaplatit večeři ty mně za to, žeš mě přinutil k tak strašné spoustě práce. Celkem vzato bych se klonil k té druhé variantě."

"No dobře, proč ne? Vypadáš, jako by ti trocha pořádného jídla neuškodila. Tak pojď."

Teprve když povečeřeli a seděli s cigaretou u kávy, byl Arnold ochoten rozhovět se o tom, co zjistil. Začal mírnou výčitkou.

"Vážně si myslím, kamaráde, žeš mě před tím svinstvem, cos mi přinesl, mohl trochu pořádněji varovat."

"Tak počkej, říkal jsem ti přece, že to nejspíš bude něco pěkně ošklivého," bránil se Ralph. "Jenže jsem ti ji přinesl právě proto, že jsem o tom nic moc nevěděl."

"Kde jsi k tomu přišel?" zeptal se zvědavě Arnold.

Když mu Ralph vysvětloval, jak semínko získal, vytratila se z jeho chování předstíraná ležérnost a do očí se mu vkradl ustaraný pohled.

"Bože můj! Snad nechceš říct, že ty mrchy někdo pěstuje? K čemu?"

"K jídlu – k čemu jinému se pěstuje zelenina?"

"Tohle je ale houba."

"Napadlo mě, že tak vypadá, spousta hub se ale po tepelné úpravě dá jíst."

Arnold se několik vteřin neměl k odpovědi. Upřeně se díval do prázdna a zdálo se, že jeho slova neslyšel. Když se otočil zpět, výraz jeho obličeje Ralpha vylekal.

"Víš něco o houbách?"

"Ne," ujistil ho Ralph.

"No, vezmu to stručně, pokusím se ti ale vysvětlit, o co v celé téhle záležitosti jde. Především musíš vědět, že existují dva druhy hub. Některé houby jsou takzvané saprofyty, které vegetují na rozkládající se hmotě, v opačném případě jde o parazitické houby a ty rostou na živých tkáních. Pokud jde o saprofyty – no, těch už jsi v životě spoustu spořádal třeba v omeletě, v žampionovém sýru nebo na sto různých jiných způsobů, parazitů ale naproti tomu tolik není – tím nejčastějším, který se může vyskytnout u lidí, je tasemnice.

No a tahle konkrétní potvora, kterou jsi mi tak laskavě donesl, nepatří ani k jedné z těchtole dvou forem – spojuje v sobě obě formy dohromady. To znamená, že se jí stejně daří na rozkládajících se tkáních jako na živém mase. Chápeš, co tím chci říct?"

Ralph to začínal tušit.

"Tahle potvora," pokračoval Arnold, "nejenže je parazit, je to agresivnější parazit než všechny dosud známé druhy. Všechny ty pěstované exempláře, o kterých jsi mluvil, je třeba zničit – totálně zlikvidovat a vyhladit, než stačí dozrát. Kdyby měly puknout a rozpráshit svoje výtrusy..." Výmluvně rozpráhl ruce.

Ralph ho nervózně pozoroval. "Víš to jistě?"

Arnold přikývl. "Tím nebezpečím jsem si jistý. Pokud jde o rostlinu samotnou, je to pro mne záhada. Výtrusy byly uzavřeny do rozpustné kapsle, aby se mohly bezpečně zasadit a začít růst. Jsou-li tvoje informace správné, jde zřejmě o úmyslnou akci, zorganizovanou ve velkém měřítku. Nejde jen o pár výtrusů, které by byly někde rozptýleny a ponechány náhodnému růstu, někdo vynaložil obrovské úsilí, aby lidi přiměl k cílevědomému pěstování té houby, takže se mohou rozšířit miliony jejích výtrusů."

Odmlčel se a pak dodal: "Je na nás, abychom se tu epidemii pokusili zastavit, kamaráde. Někdo to musí udělat, jinak bůh pomáhej tisícům ubohých lidí!"

Ralph neodpovídal. Vzpomněl si na tajemnou vyrážku v Newquay a na podobnou epidemii, která vypukla v Bodminu. Vzpomněl si také, jak vypadala ta slizká žlutá koule v otcově zahrádce, a když pohlédl na Arnolda, byl celý bledý.
"Na to je pozdě," hlesl. "Už to začalo."

3. kapitola

Nebezpečí roste

"Třesky plesky!" ohradil se značně rozhorleným tónem major Forbes. "To jsou všechno absolutní nesmysly! Měl byste mít víc rozumu, mladíku, a nechodit na mě s takovou babskou povídkou!"

Ralph se vzdal dalších pokusů starého pána přesvědčit. Poté, co mu Arnold předchozího dne večer dal svoje varování, nasedl do prvního vlaku směřujícího na jihozápadní pobřeží a celou noc strávil na cestě. Nemohl si dovolit ztratit ani minutu. Pokud mu bylo známo, mohly ty obrovské pýchavky v kterémkoli okamžiku začít samy od sebe pukat, nemluvě o nebezpečí, že některá z nich bude proděravěna náhodně a její výtrusy se rozšíří po celém okolí.

Když celý utahaný a vynervovaný dojel do St. Brianu, narazil u svého i Dorothyina otce na absolutní neochotu mu uvěřit. Zcela marně jim jako důkaz předkládal případy vyrážky a citoval Arnoldovo varování. Bylo to zbytečné. Oba se zdáli být v hloubi duše přesvědčeni, že jde o nějaký mazaný úskok, jímž se soupeřící pěstitelé chtějí zbavit konkurence; a i kdyby doopravdy šlo o houbu, co by to bylo za chlapa, který by se nechal vystrašit pouhou pýchavkou, ať jakkoli velkou?

"Ne," opakoval rozhodně major Forbes. "Tvrdíte, že vaše matka a moje dcera jsou ochotné odjet – ale to je přece samozřejmé. Ženské vždycky najdou důvod, proč si chtějí zajet do Londýna pro nějakou parádu nebo jinou hloupost. Jen si je pěkně odvezte, změna jim určitě prospěje. Mě s tím ale otravovat nechodte!"

A rozhovor s jeho vlastním otcem proběhl v podobném duchu. Paní Waiteová se pokoušela manželovo podráždění zklidnit.

"No tak, drahoušku, už s tím přestaň tatínka obtěžovat. Vidiš přece, že nikam jet nechce. Já sama bych si do Londýna tak na týden docela ráda zajela, ale jemu dej pokoj. Stejně bych tam už brzo tak jako tak musela obstarat pár nákupů."

"Ty to ale nechápeš, mami. Tohle je opravdu vážná věc – a nebezpečná. Ty potvory, co pěstuje, jsou plné jedu!"

Paní Waiteová se zatvářila lehce poplašeně.

"Vážně si to myslíš, drahoušku? Vypadá to přece tak nepravděpodobně – a ti lidé, co nám je poslali, si to taky nemysleli. Naprosto jasně tam psali, že jde o zeleninu."

"Je úplně jedno, co psali. Věř mi – nebo spíš Arnoldovi, protože ten je na tohle odborník – když říkáme, že ty houby jsou smrtelně nebezpečné a musíme je zničit."

"Cože? Co to povídáš?" vmísil se do hovoru pan Waite. "Zničit? Chtěl bych vidět toho, kdo by se pokusil zničit můj exemplář. Já bych mu ukázal, zač je toho loket! V téhle zemi pořád ještě platí zákony."

"Buď tak hodný, John, a slib mi, že z ní ani kousek nesníš, až tady nebudu," žadonila paní Waiteová, jako by její přítomnost dokázala jedovatost té rostliny neutralizovat. Manžel na její přání neochotně přistoupil.

"No dobrá," přivolił rozmrle. "To ti tedy slíbím – i když opakuji, že podle mého názoru je to všechno jenom nepodložený humbuk."

"No, když s námi nechceš jet, nutit tě nemůžu," povzdechl si Ralph, "snažně tě ale prosím..."

Znovu podrobně prošel celé Arnoldovo varování, jediným výsledkem však bylo, že otec byl ještě nasupenější než předtím a on sám také. Konečně se otočil zpět k paní Waiteové.

"Tohle je ztráta času. Běž se raději sbalit a připravit na cestu, mami."

"Myslíš hned teď, drahoušku?"

"Ano, okamžitě."

"Ale prosím tě, rozhodně se přece nestihnu připravit dřív než do zítřka. Musím ještě před odjezdem dodělat strašnou spoustu věcí."

Ralph znovu zašel za Dorothy.

"Budeme muset počkat do zítřka," řekl jí. "Nedokážu je přesvědčit, že každé zdržení je nebezpečné."

"No, na jednom dni přece nijak zvlášť nezáleží," mínila Dorothy.

"Mohlo by. Chci vás odtud obě dvě dostat co nejrychleji. Každým okamžikem může být pozdě."

"Zítřka touhle dobou už budeme daleko odtud. A teď se pojď bavit o něčem jiném."

"Nedokážu na nic jiného myslet. Slyšel jsem, co o té věci říkal Arnold, zatímco tys ho neslyšela. Půjďme ven a podíváme se na ty potvory."

"Nazdárek," pozdravil Arnold, když vcházel do Ralphovy kanceláře. "Kde jsi kčertu celé poslední dva dny trčel?"

"V Cornwallu. Snažil jsem se přesvědčit rodinu, aby odtamtud odjeli."

"A podařilo se?"

"Přivezl jsem Dorothy a mámu. Můj ani Dorothyin otec se nechtěli hnout – jsou to paličatí hloupí dědci! Co jsi zatím dělal ty?"

Arnold si otázky nevšímal. "Udělal jsi všechno, co bylo v tvých silách?"

"Samozřejmě že ano – jinak už nezbyvá než ty staré mezky unést."

Arnold se tvářil vážně.

"Obávám se, že mám poměrně vážné novinky," začal. "Druhý den ráno poté, co jsme si povídali, jsem zašel navštívit jednoho známého na ministerstvu zdravotnictví a přivítali mě tam s otevřenou náručí. Tahle věc je mnohem větší, než jsme mysleli. Úřady to úmyslně potlačují – tvrdili, že nechtějí narušit prázdninovou dopravu nebo nějakou podobnou hovadinu. Řekli mi, že případy té vyrážky se objevují po stovkách a několik desítek lidí už umřelo. A nejen to, krátce poté, co jsou mrtví pohřbeni, začnou ty žluté pýchavky růst na jejich hrobech."

Ministerští odborníci si byli stejně jako já jistí, že o tomhle druhu houby ještě v životě nikdo neslyšel, a většina z nás nepochybuje, že je to zruďný výsledek cílevědomého křížení, prováděného plánovitě a se zlým úmyslem. Včera vydali nařízení, tedy zákaz jakékoli další pýchavky vysazovat, jenže už to nebylo k ničemu. Kolem hlavních center, kde ty potvory popukaly, je všude koule na kouli."

"Už rostou další?"

"Tisíce dalších, kolem Newquay, Bodminu a na několika jiných místech. A nikdo se jich neodvážá dotknout."

"To s nimi nic nedělají – neničí je?"

"Jak?"

"Copak nemůžou... nemůžou je třeba postříkat kyselinou nebo něco takového? Copak si neuvědomuješ, že ta první várka ještě nedozrála natolik, aby začala pukat přirozenou cestou? Celá tahle druhá úroda je výsledkem pár kousků, které se rozlomily náhodou. Jen bůh ví, co se stane, jestli jim dovolíme, aby dozrály a pukly."

"Nikdo přesně neví, jak se v téhle situaci zachovat. Nesložili ale ruce do klína, jsou si toho nebezpečí velice dobře vědomi a pracují na tom ve dne v noci. Samotnému je ti přece jasné, že problém je v tom, jak koule zničit a neuvolnit z nich přitom výtrusy."

"Musí existovat nějaký způsob."

"Ale ano, však oni nějakou metodu najdou, musí ale být drastická a dobře organizovaná. Největší starosti jim momentálně dělá to, aby nepropukla panika. Víš přece, co lidé dokážou, když ztratí hlavu. Kdyby zpanikařili a začali ty potvory ve velkém rozbíjet, mělo by to nedozírné katastrofální následky. Můžeš mi věřit, že příslušná ministerstva už na řešení celé té situace potají intenzivně pracují."

"A první úroda koulí bude zatím co nevidět zralá..."

Ralph prohledával salonek hotelu, v němž se ubytovaly jeho matka a Dorothy. Po chvíli našel paní Waiteovou, která seděla v ústraní v pohodlném křesle. Pozdravil a posadil se vedle ní.

"Kde je Dorothy?" zeptal se o několik minut později. "Připravuje se?"

"Připravuje?" opakovala nechápavě paní Waiteová.

"Dohodli jsme se, že si dnes večer půjdeme zatančit."

"Ach můj bože, no jistě. Tak ona se ti neozvala – říkala, že ti zatelefonuje."

"Nevolala. Co mi chtěla?"

"No, totiž, dnes večer s tebou nikam jít nemůže. Odjela do Cornwallu."

"Co že udělala?" rozkřikl se Ralph tak hlasitě, až se to rozlehlo celým salonkem.

"Ano, drahoušku, říkala, že prostě musí odjet do Cornwallu," opakovala nevzrušeně paní Waiteová.

"Proč jsi jí v tom nezabránila? Uvědomuješ si, jak je to nebezpečné? Bože můj, vždyť může chytit tu vyrážku – může na ni umřít!"

Paní Waiteová se zatvářila šokovaně.

"No tak, drahoušku. Říkala jsem jí, že podle mě se ti to nebude líbit. Jenže bylo vidět, že si dělá takové starosti o otce – řekla bych, že u tak mladého děvčete je to moc hezká vlastnost – a já měla pocit, že nemám právo jí do toho mluvit."

Ralph neodpověděl. Matka na něj pohlédla a viděla, že se jeho obličej stáhl v sít hustých vrásek. Nejvíce ji ovšem zabolel výraz v jeho očích. Poprvé za celou tu dobu si začala uvědomovat, že se za jeho chováním a mluvou v posledních několika dnech skrývá skutečný strach. Pošetile se dala do řeči v okamžiku, kdy měla raději mlčet.

"Samozřejmě, nemusí to přece být až tak hrozně nebezpečné. Osobně bych řekla, že je to jen další z těch falešných poplachů. Všechno bude zase dobré a těm svým obavám se nakonec ještě zasmějeme. Tak si nedělej starosti, drahoušku, myslím, že... Bože můj!"

Ralph byl vytržen ze svých myšlenek a zdvihl oči, aby se podíval, co je důvodem jejího překvapeného výkřiku. Zjistil, že hledí do tváře otci a majoru Forbesovi. Ještě před hodinou by je byl rád viděl a potěšilo by ho vědomí, že jsou zase všichni pohromadě, teď však se s nimi přivítal jen chladně.

Major Forbes se rozhlédl kolem.

"A kde je Dorothy?" zeptal se.

Ralph hořce odpověděl.

"Jela za vámi, aby vás zachránila," oznámil.

4. kapitola

Boj s hrozbou

"Ano, chlapče," přikývl pan Waite, "za to, že se nám podařilo uprchnout, rozhodně vděčíme tobě. Zdálo se, že si tím nebezpečím jsi tak jistý, že jsem se rozhodl přepat se trochu sám. Podnikl jsem takový malý průzkum mezi místními úředníky. Byl to starý dobrý inspektor Roberts, kdo mi poradil – od té záležitosti s jeho synem si myslí, že je mi něco dlužný. 'Pane Waite,' pověděl mi, 'neměl bych vám nic říkat a dokonce postupuju proti příkazům, když to dělám, ale dejte na mou radu a koukejte odtud co nejrychleji zmizet.'"

"Ano, to byla dost jednoznačná rada, u všech všudy," souhlasil major. "Mně se taky podařilo shromáždit pár zpráv o tom, co se kolem v kraji děje – a všechny byly dost špatné. V Launcestonu vyvolal nějaký idiot paniku. Polovina města vyrazila s holemi, kameny a noži a rozmlátila všechny žluté koule, které našla.

Jeden chlapík mi vyprávěl, že země všude kolem byla bílá výtrusy, jako by se tam přehnala sněhová bouře. Někteří z pěstitelů se pokusili zasáhnout a došlo k čemusi, co se podobalo bitvě. A prakticky totéž se zřejmě odehrálo v Tavistocku a na dalších místech v západním Devonu." Ralph zdvihl oči.

"Výtrusy nebo nepokoje," prohlásil, "pojedu půlnocním vlakem, abych odtamtud Dorothy odvezl. Kolik je teď hodin?" Major si odfrkl.

"Nebud'te blázen, mladíku! To děvče je v pořádku. Každou chvíli bude zase zpátky s námi, za to vám ručím. Celá oblast je uzavřená a nikoho tam nepouštějí, takže se bude muset vrátit. Váš otec a já jsme byli v jednom z posledních vlaků, které ještě pustili ven."

"Kolik je hodin?" opakoval umíněně Ralph. "Za pět minut tři čtvrtě na deset," odpověděl major, "a znovu opakuji, že jestli se tam vypravíte, bude to jen ztráta času."

"Zprávy," napadlo náhle pana Waitea. "Ve zprávách k tomu všemu určitě něco řeknou." Zavolal číšníka a požádal, aby pustil rádio. Za chvíli už poslouchali známý klidný přednes londýnského hlasatele.

Předpověď počasí pro celé území nebyla nijak příznivá a nakonec hlasatel dodal:

"Ještě bouřkové varování. Meteorologický úřad vydal ve dvacet hodin greenwichského času následující varování pro lodní dopravu. Silný západní vítr, dosahující místy až rychlosti vichřice, lze očekávat na celém pobřeží Irska, na anglickém pobřeží západně od spojnice Southamptonu a Newcastleu a v Lamanšském kanálu."

Ralph se podíval na otce, který jeho pohled zachytil, varovně však střelil očima směrem ke své manželce. Oba si uvědomili, co to může znamenat. Tisíce lehkých žlutých koulí vězících v zemi pouze tenkými stonky – a zdvihající se vichřice...

Hlasatel začal předčítat zprávy.

"Ministerstvo dopravy požádalo, abychom odvysílali následující sdělení. Přerušeni dopravy. Veškerá železniční přeprava mezi Exeterem a stanicemi ležícími dále na západ byla dočasně pozastavena. Další podrobnosti budou oznámeny zítra."

Major triumfálně pohlédl na Ralpha.

"Vždyť jsem to říkal! Chtějí celou oblast izolovat. Nemá smysl, abyste někam jezdil. Nebude trvat dlouho a budeme tu mít Dorothy zpátky."

Ralph a to však nepřesvědčilo. Dorothy se vypravila na cestu odhodlána dostat se až domů a on se s hrůzou obával, že bude-li v to v lidských silách, také se tam dostane. Major si zřejmě neuvědomoval, jak dokáže být jeho dcera neústupná a cílevědomá. Odhodlaně vstal.

"Jedu tam teď hned. I když jsou vlaky zastavené, dá se přece jet autem."

Buch... buch... buch... duněla Ralphova palice. Byly to už tři dny, co odjel z Londýna, a teď právě zatloukal kůly do tvrdé půdy Dartmooru.

Tenkrát dopoledne obdržel vzkaz, že o Dorothy nedorazila žádná zpráva. Nemohlo být sebemenších pochyb, že uvízla v pasti izolované oblasti a nyní se určitě nacházela – pokud se jí podařilo dorazit do St. Brianu – ještě čtyřicet nebo dokonce padesát mil západně od něj. Navztekaně přemýšlel o událostech, které vedly k tomu, že se ocitl ve svém současném postavení.

Spěšně tehdy večer opustil hotel a vydal se hledat Arnolda. Ještě před půlnocí si vypůjčil jeho auto a ujížděl po Piccadilly spolu s taxíky, v nichž se vraceli domů návštěvníci divadel. Doprava poněkud zřídla a zrychlila se, když se dostal do rozlehlých předměstských čtvrtí. Těšil se, že jakmile dorazí na Great West Road, bude konečně moci pořádně šlápnout na plyn, když tam však dojel, počet vozidel kolem něj znovu nepopíratelně stoupl.

Do dále před ním se táhly dlouhé řady nákladních automobilů, které se nijak zvlášť nesnažily držet při straně vozovky. Jejich předjíždění značně ztěžovalo nepřetržitý proud soukromých vozů v protisměru, na tuto noční dobu naprosto nebyvalý. Ralph proklínal překážku, kterou neohrabaná kolona vytvářela, a poprvé za celou tu dobu si všiml, že ji netvoří auta soukromých přepravních firem, ale nákladáky khaki nebo šedé barvy s vojenským označením na stranách. Znovu zaklel. Byla to zatracená směla, že se musel připlést zrovna do vojenských manévřů, doufal však, že v Aldershotu třeba vozy odbočí. Nestalo se tak. Pokračovaly po silnici západním směrem a k Ralphovu podráždění je doplňovaly stovky dalších a dalších.

"Člověk by mýsl, že jsme nejspíš ve válce," mumlal si tiše pro sebe. "Tohle vypadá, že se mým směrem vypravila celá zatracená armáda!"

A aby jeho problémů ještě nebylo dost, začal se zdvihát vítr a přinášel s sebou prudké spršky deště. Místo aby se zběsile řítit nocí, jak byl Ralph původně odhodlán, plazil se pomalu jako želva. Pouze čas od času mu provoz v protisměru umožnil několik rozvážně popojíždějících stínů před sebou předjet. Než dojel do Exeteru, úplně se rozednilo, a úzkými uličkami starého města projížděl stále uprostřed konvoje vojenských nákladáků.

Dvě míle za městem byla silnice uzavřená zátarasem. Vojenské hlídky s nasazenými bajonety pomáhaly policii a všechny soukromé automobily obracely zpět. Zástupci obou ozbrojených složek projevíli stejnou neústupnost, když jim nabízel peníze i když se s nimi začal hlasitě a vztekale dohadovat.

"Nemá smysl se rozčilovat, mladý pane," uklidňoval ho policejní seržant. "Kdyby mi dneska šlo o peníze, vydělal bych si majlant a klidně bych s touhle prací mohl' seknout. Vraťte se pěkně domů."

Nezbývalo mu nic jiného než otočit auto a podrážděně jet zpátky do Exeteru. Přestože neměl chuť k jídlu, posilnil se nezbytným občerstvením, a zatímco jedl, přemýšlel, co dělat dál.

"Tudy žádný soukromý autáky nepouštíme," vysvětloval mu ten policista. Nákladáky ovšem projížděly – tytéž zatracené nákladáky, které ho celou noc zdržovaly. Stovky nákladáků. Nechávali je projet bez vypytování a navíc ani nekontrolovali, co vezou. Napadlo ho, že by mohl na jeden z nich naskočit, schovat se v něm a...

Po dlouhých mílech nepohodlné jízdy nákladák zastavil a někdo sklopil zadní desku korby.

"Hej, vy tam uvnitř, vylezte ven," ozval se neznámý hlas. Něčí ruka popadla Ralpha pevně za límec a nešetřně ho vytáhla z úkrytu mezi dřevěnými kůly a rolemi ostnatého drátu. Přistál na zemi mezi skupinkou mužů pod velením seržanta. Seržant přistoupil těsně k němu a zašpičatělý knír zdůrazňoval jeho rozzlobený výraz, když zařval:

"Co si kčertu... myslíte, že děláte v tom... autě? Půjдете se mnou!"

Důstojník, před kterého byl předveden, ho vyslechl a pak se na něj vážně zadíval.

"Líbí se mi vaše odhodlání," prohlásil, "ale chvíličku mě poslouchejte. Jak se zdá, něco o situaci víte, jdete na to ale ze špatného konce. Nemá smysl, abyste jezdil někam tam," máchl rukou směrem na západ. "I kdybyste se tam dostal, vůbec nic byste tím nedokázal a jen byste ze sebe udělal další oběť."

Vaše děvče určitě nechce, abyste zemřel. A kdybyste se nad tím na moment zamyslel, věděl byste, že by na vás byla mnohem pyšnější, kdybyste pomohl proti tomu svinstvu bojovat a porazit ho; kdybyste pomohl ty zatracené potvory zlikvidovat a zajistit tisícovkám lidí bezpečí."

"Jenže ona..."

"A neuvědomujete si, že z těla každého člověka, který tam mezi nimi zemře, vyrůstají další žluté koule? Když se tam vypravíte, nejenže s nimi nic nezmůžete, ale ještě jim dáte k snědku svoje tělo. Kdepak, mládenče, vaším úkolem je přidat se k nám a zkusit se s tou hrozbou poprat. Tohle je výjimečný stav a my potřebujeme pomoc každého, koho seženeme. Tak co vy na to?"

Ralph nakonec souhlasil, i když s žádným valným nadšením. Věděl, že důstojník má pravdu. Jeho úkolem bylo bojovat, a ne svůj život zbytečně zahodit, jenže... Nebyl si vůbec jistý, jestli si může věřit. Mohlo se stát, že touha najít Dorothy bude příliš silná...

Sled jeho myšlenek přerušil hlas muže, který pracoval vedle něj. "Co takhle dát si kouřovou, kámo?"

Ralph zasadil poslední úder kůlu, který právě zatloukali, a souhlasil. Po jejich pravé i levé ruce se přes zvlněnou pláň vřesoviště táhla dlouhá řada dřevěných sloupků. Na několika místech už mezi nimi skupinky mužů, které byly se zatloukáním na svém úseku hotové, začínaly natahovat neprostupnou síť ostnatého drátu. Vzadu na silnici stála nekonečná kolona nákladních automobilů naložených dalším drátem a dalšími kůly, zatímco o něco blíž, mezi vozovkou a jimi samotnými, se armáda zpocených mužů pachtila při hloubení širokého příkopu.

Ralph žasl nad organizační schopností, díky níž byly příslušné úřady po dvou nebo třech dnech na nejlepší cestě k tomu, aby se jim podařilo neprostupně odříznout celý jeden cíp země. Zároveň byl však poněkud zmaten; účel ostnatého drátu byl zjevný, nechápal ale, z jakého důvodu se hloubí ten široký a mělký příkop. K čemu má být té překážky použito, nedokázal vysvětlit ani jeho partner, který si říkal Bili Okins. Byl však ochoten připustit, že úřady nejspíš vědí, co dělají, a že nejde jen o ztrátu času. "No," poznamenal teď, "pustili se do toho pěkně zčerstva, to teda jo. Je to pár dnů, co v rádiu varovali před bouřkou a vichřicí – možná jste to taky slyšel?"

Ralph přikývl.

"No, a jakmile se tohle dozvěděli, změnili všechny svoje plány, jako když střelí. Tenhle plot měl být původně postavený o několik mil dál před náma a už tam dokonce začali vozit zásoby, dyž najednou přišel rozkaz stáhnout se sem. Abyste rozuměl, v tomhle kraji totiž vítr skoro dycky fouká vod západu. To je právě vystrašilo – dyž si představili, jak se to svinstvo rozlítne po celý zemi kolem. Esli je pravda, co se říká, že to jako někdo mezi lidí vypustil schválně, vybral si teda dobrý místo."

Nakonec ale žádnéj velkej vítr nebyl. Ty žlutý koule se většinou jen kousek kutálely a pak uvázly v dolínách, jámách a tak podobně – a byla to sakra klika."

"Takže tohle všechno," ukázal Ralph po obranné linii, "je pro případ, že přijde opravdová bouře?"

"Tak nějak bych to viděl," souhlasil Bili.

Ještě chvíli mlčky pokuřovali. Čas od času nad vřesovištěm s rachotem přelétlo velké letadlo s nákladem potravin, které měly být shozeny odříznutému obyvatelstvu, a v jednu chvíli kolem nich směrem na západ kolébatě prosupěl velký pásový traktor. Bili se ušklíbl, když zpozoroval muže, kteří se na něm vezli, i to, co drželi v ruce.

"Co je to za spolek?" zajímal se Ralph. "Vypadali jako četa potápěčů, co jede do služby."

"To byly azbestový vobleky a masky," vysvětloval Bili. "A vezli si plamenomety. Jedou ty zatracené potvory krapet přiškvařit!"

5. kapitola

Útok na křídlech větru

Asi o šest dnů později seděl Ralph večer se skupinkou mužů ve stáji, která jim sloužila jako ubikace. Jeden z přítomných právě vedl pesimistický monolog.

"Řek bych, že se všema těma plamenometama a dalšíma krámama nejspíš sem tam něco prospěšnýho udělaj, ale moc toho není. Potřebujou zlikvidovat to, co je schovaný pod zemí, a ne jen ty žlutý koule. To jsou jen plody – jablona taky nezničíte, dyž z ní sklepete jabka. Houby rostou na takovým spletítm sajrajtu, co se pod zemí roztahuje všude kolem nich. Ten je drží při životě a ten taky musej..."

Ozvalo se ohlušující zabušení na dveře a hlasitý povel ke všeobecnému nástupu.

"Zvedá se vítr," informoval seržant. "Všichni víte, co máte dělat. Tak do toho a hoďte sebou!"

Vítr se k nim hnál od Atlantiku silou hurikánu. Prvních několik závanů žluté koule rozkolébalo, takže se na konci svých krátkých stonků otáčely sem a tam. O něco později následoval poryv, který jimi zakroutil kolem dokola, takže stonky praskly a koule se mohly volně kutálet, kam je vítr hnál. Jak proud vzduchu sílil a měnil ve vytrvalý vichr, popadl i masu lehkých koulí a unášel je střemhlav krajinou – jako armádu rostlinných okupantů, která právě zahájila útok, jehož cílem je obsazení dobytého území a vyhubení jeho obyvatelstva.

Vítr, který vál před týdnem, uchvátil jen koule na nejexponovanějších místech, tentokrát však žádné kromě těch nejmladších a nejméně vyvinutých neměly ve stoncích dost síly, aby dokázaly náporu vichru vzdorovat. Každou chvíli se z toho poletujícího a poskakujícího roje vysypal bílý oblak podobný sněhové metelici, když tuhou žlutou slupku jedné z nich rozervál nějaký ostrý výčnělek nebo roh střechy. Pak se vítr chopil samotných velkých výtrusů a nesl je rychleji jako předsunutý voj žluté armády.

Bouře jako by v této nové hře nalezla ďábelské potěšení. Vichr zesílil a hnál před sebou koule ještě zuřivěji. Živé ploty, příkopy ani stromy nestačily jejich střemhlavý útok zadržet. Dokonce ani řeky pro ně nebyly vážnou překážkou, s větrem v zádech koule přeplouly na druhou stranu a trhaně poskakovaly na vzdušné hladině.

Nemilosrdně byly hnány úzkými uličkami osad a městeček, narážely do sebe a kupily se na hromady před stěnami budov, až byly celé domy skryty v oblacích rozvířených výtrusů, zatímco zbývající neporušené koule se uvolnily a skákavě následovaly svoje družky.

Tentokrát je vítr nezklamal. Mnohé zapadly do chráněných výmolů, kde však posloužily pouze k tomu, aby je zaplnily a připravily tak volnou cestu, po níž mohly ostatní postupovat vpřed. Přival vetřelců se vyšplhal po svazích kopců, přenesl se přes jejich vrcholy a pokračoval v letu na vřesoviště, kde mu již nic nebránilo v cestě, takže nabíral rychlost a ještě dravěji se vrhal proti obráncům.

Napříč celým krajem se rozhořela ohnivá linie. Ralph brzo zjistil, jakému účelu slouží široký zákop. Ten byl nyní naplněn plápolající naftou a dřevem a vytvářel tak plamennou hradbu.

"Už jsou tady!" vykřikl muž na hlídce, křečovitě se držící rozkývaného pozorovacího stanoviště vysoko nad nimi.

Brzy už všichni viděli několik prudce rotujících koulí, které jako předvoj letěly vpředu, a v těsném závěsu za nimi valící se a kypící žlutou masu.

Zatajil se jim dech...

První koule už se řítily vstříc své zkáze čekající jako drátěné zátarasy na bojišti v podobě plotu ježícího se ostrými hroty, které propichovaly a drásaly jejich slupku, takže uvolněné výtrusy se zdvihaly do vzduchu a vlétaly přímo do plamenů. Koulí však bylo příliš mnoho a letěly příliš rychle. Na mnoha místech se před ostrým plotem nakupily v jednoduší val a vytvářely tak rampy, takže se zadní voje valily přes vrchol a dopadaly na další nachystané kotouče ostnatého drátu.

Každou chvíli se některá z koulí vymrštila do vzduchu, jako by měla svůj vlastní reaktivní pohon. Prolétla nad plotem a kutálela se přes zem nikoho, až skončila finální explozí v ohnivém příkopu, z něhož se hořící výtrusy rozlétly vysoko do vzduchu jako snop jisker obludného ohňostroje.

"Bože můj," zamumlal muž stojící vedle Ralpha. "Jestli se ten vítr brzy neutiší, je s námi konec. Podívejte na tohle!"

"Tohle" byla jedna z několika koulí, které jako zázrakem unikly všem připraveným nástrahám a prolétly kolem nich do temnoty za jejich zády.

"Tam vzadu za námi je pochytať do sítí, a až vítr ustane, spálí je," odpověděl Ralph s přesvědčením, které sám ani zdaleka necítil. "Já si spíš dělám starosti, aby ty ohně neuhasly – tady z návětrné strany se k nim nedostaneme dost blízko, abychom na ně mohli přiložit."

Šťěstí však stálo při nich a vítr se utišil dřív, než ohně vyhasly.

"Chlapi," oslovil je druhý den ráno jejich velící důstojník, "včera v noci jsme měli pěkně namále a můžeme děkovat prozřetelnosti, že jsme to úspěšně přestáli. Nemůžeme si ale dovolit jakékoli plýtvání časem. Musíme se okamžitě dát do práce. Každou chvíli se může znovu zdvihnout vítr a my musíme ty hromady svinstva, co jsou jimi všechny dráty zavalené, očistit dřív, než k tomu dojde. Každý, kdo má nějaké zkušenosti s plamenometem, krok vpřed!"

Ralph společně s mnoha dalšími vystoupil z řady. O plamenometech vůbec nic nevěděl, byla to však jediná možnost, jak přijít k azbestovému obleku a získat příležitost k úniku do ohrožené oblasti. Přes týden už v sobě dusil zoufalou touhu zjistit, co se stalo s Dorothy, a děle už to nebyl schopen vydržet.

Když se pracně soukal do těžkého oděvu, který ho měl nejen izolovat před ohněm, ale také zabránit průniku smrtících výtrusů, procházel si v duchu svůj plán. Jeho jednoduchá úniková metoda si označení plán vlastně ani nezasluhovala. Chtěl se zařadit do prvního sledu mužů, kteří měli plamenometry čistit terén, a postupně se propracovávat do čela, dokud ho hustě roztroušené koule neskryjí před zraky ostatních. Potom už stačilo pokračovat v chůzi směrem na západ. Jediné nebezpečí, které mu mohlo hrozit, jakmile by se dostal z dohledu, spočívalo v tom, že ho zpozoruje některé z letadel přivázejících potraviny. Riziko však bylo zanedbatelné a nebylo pravděpodobné, že by osamělý zatoulaný jedinec někomu stál za bližší zkoumání.

Dopadlo to přesně, jak předpokládal. Když se nenápadně kradl stranou, neozvalo se žádné volání na poplach. Za krátkou chvíli už stál na kraji postižené oblasti.

Kam až třemi různými směry dohlédl, země byla všude posetá žlutými koulemi, zlověstně se povalujícími tam, kde je vítr zanechal, a zdánlivě čekajícími na další vichřici, která by je znovu zdvihla a poslala vstříc dalším obětem. V oklivení těch ohavně se lesknoucích slupek se na okamžik roztřásl, než v sobě znovu sebral dostatek odhodlání.

Zhluboka se nadechl filtrem masky, pohodil hlavou a vyrazil na další cestu – osamělá šedivá postava, jediný pohyblivý bod uprostřed všeobecné zkázy.

V první vesnici našel motocykl s naplň plnou nádrží a následujících šest mil se rachot jeho motoru nesl tichem vřesoviště, když ujížděl a klíčoval mezi parazity rozesetými po vozovce. Pak přišlo srážné údolí, které bylo koulemi tak zavaleno, že byl nucen motocykl odstavit, zahodit i těžký plamenomet a přelézat přímo přes ně.

Několikrát se stalo, že jedna z koulí pod jeho vahou pukla, takže se propadl o kus níž do závěje výtrusů, které málem ucpaly přívod vzduchu do masky, dokud ji neočistil. Pak se musel pracně znovu zdvihnout na nohy a pachtit se dál, zatímco mu proudy potu smáčely šaty pod neforemným ochranným oblekem. Jednou se už málem otočil a vrátil pro plamenomet protože ho napadlo, že by si mohl cestu tou masou koulí propálit, pak si však vzpomněl, že jeho nádržka je už zplně prázdná. Zoufale se prodíral dál, až pod nohama konečně ucítil kapradí a vřes protějšního úbočí.

Z dalšího průběhu své pouti si prakticky nic nepamatoval. Nebyl dokonce schopen přesně určit, kolik dnů vlastně strávil tím, že střídavě pochodoval a klestil si cestu jedním zavaleným údolím za druhým.

Z otupělé únavy ho teď dokázaly vytrhnout jen ojedinělé scenérie: malé městečko uprostřed vřesoviště, kde na ulicích

ležely mrtvoly mužů i žen, a nyní se staly kořistí parazitujících hub, domovní okna plná žlutých koulí, které milosrdně skrývaly to, co bylo v místnostech... hlas jakéhosi šilence, který prozpěvoval žalmy v zabarikádované chatrči – žalmy, které se změnily v rouhavé klení, když zvenčí zaslechl Ralphovy kroky... objekty, které kdysi byly lidmi a které byl nucen odstranit stranou, když ho mučivá žízeň přiměla hledat něco k pití ve vymřelém hostinci...

Nějak se však s otupělými smysly dál potácel tou noční můrou a s každou další milí, kterou urazil, stoupal jeho strach z toho, co asi najde, až dorazí k cíli.

Když přecházel Tamar, která je hraničí řekou mezi Devonem a Cornwalllem, měl pocit, že už je skoro doma. Most byl doslova ucpaný houbami. V řece nad mostem byl zaklíněný jednolitý žlutý chuchvalec, pod mostem však řeka uháněla kupředu a její vody jen tu a tam unášely pokojně se vznášející kouli, která plula vstříc svému osudu k hasičským člunům v Plymouthském zálivu.

Konečně dorazil do St. Brianu. Koule tu bylo méně, vítr většinu z nich odnesl. Tady je jeho vlastní dům. A o kousek dál Dorothyin – mlčící, zamčený... opuštěný?

Rozbil jedno z oken, aby se dostal dovnitř, a bloudil po prázdných místnostech. Uvnitř domu nebylo po houbách ani památky. Nebylo tam také ani památky po Dorothy. Možná byla nahoře v patře. Byl slabý a vyhladovělý, každý schod vyžadoval vypětí všech jeho sil.

U dveří jejího pokoje zaváhal. Bude tam – najde ji porostlou žlutými koulemi, které se budou živit jejím nehybným tělem? Otevřel dveře – všechno teď bylo lepší než nejistota. Na posteli nikdo nebyl – a nikdo nebyl v celé místnosti. Hystericky se rozesmál. Dorothy ty koule převezla. Nedostaly ji. Byla naživu, tím si teď byl naprosto jistý – naživu navzdory těm zatraceným koulím. Svalil se na postel, napůl se smál a napůl plakal.

Náhle se zarazil. Zvenčí se ozval jakýsi zvuk. Hlasy? S bolestnou námahou přešel pokoj, aby se mohl podívat z okna. Ulicí se k němu blížila skupinka lidí. Lidí, které znal. Měli na sobě obyčejné šaty a byla mezi nimi Dorothy... Dorothy! Strhl si z obličeje masku a pokusil se na ně zavolat. Bylo to zvláštní, ale hlas ho nějak nechtěl poslouchat. To ale nevalilo. Dorothy ty žluté koule převezla. To bylo zpropadeně legrační. Znovu se rozesmál, když klesl na podlahu.

"Ano, drahý, jsem to doopravdy já," ujistila ho Dorothy, která seděla u jeho postele.

"Ale... ale jak...?"

"Když jsem sem dorazila, zjistila jsem, že tat'ka odjel, takže mi nezbyvalo nic jiného než odjet taky. Několik z nás se vypravilo po řece v loďce a doveslovali jsme skoro až k Land's Endu. V nejzápadnějším cornwalském výběžku jsme byli za koulemi a proti větru od nich. A pak, když to už bylo bezpečné..."

"Bezpečné?"

"Ano, drahý. Teď už žádné nebezpečí nehrozí. Koule jsou docela jako obyčejné houby – už na žádné živé organismy neútočí. Tak jsme se vrátili domů a našli jsme tě tady."

"Ale..."

"Teď ne. Už nesmíš mluvit, drahý. Víš přece, že jsi byl ošklivě nemocný."

Ralph se podvolil. Spokojeně usnul s rukou v její dlani a s úsměvem na tváři.

Dohra

Princ Khorda z Gangistánu pozoroval Haraminova synovce, který před ním setrval v hluboké úkloně.

"Tvůj plán neuspěl," prohlásil.

Haraminův synovec mlčky přikývl.

"Je ovšem pravda," pokračoval princ, "že za něj ta prokletá země zaplatila víc než za všechny války s námi – a my jsme nic neztratili. Pověz mi, proč plán neuspěl?"

"Vaše Výsosti, ta houba si po rozmnožení nepodržela svoje vlastnosti. Přibližně po dvou generacích už to nebyl parazit, ale stala se znovu obyčejná saprofytická houba."

"Která je ovšem tak zamořila, že se jí budou zbavovat dlouhá léta?"

"Dlouhá léta," přisvědčil Haraminův synovec s nadějí v hlase.

Princ Khorda se na dlouhou chvíli ponořil do vlastních úvah.

"Nejsme nespokojeni," oznámil konečně. "Nepochybně to nebyl hned první šíp, který zabil lva. Existují i jiné prostředky, Haraminův synovec?"

Sehnutý muž si oddechl úlevou.

"Mnohé jiné prostředky," přisvědčil.

Neviditelná stvůra

1. kapitola

Návrat Hurikánu

"Poslouchejte!" nastražil uši Dirk.

"Podívejte!" vyvalil oči David.

"Zatracená práce!" vykřikl Toby a zastavil.

"Všichni ven, honem! Letí to sem!" varoval ostatní Dirk. Otevřel zadní dveře auta a vyskočil, doprovázen kaskádou plechovek s návnadou, košíků, prutů a navijáků. Než se z toho všeho vymotal, druzí dva už skákali do příkopu. Připojil se k nim.

Obloha byla plná ohlušujícího dunění a rachotu. Od západu se přímo na ně řítil obrovský letoun, jako by měl v úmyslu je zlikvidovat. V paprscích právě vycházejícího slunce se třpytil jako roztavené stříbro. Plameny šlehající ze zadních raketových trysek se za ním táhly jako ohon malé komety a jeho hřmění působilo dojmem, jako by se spojilo dělostřelectvo celého světa. Byl to ohlušující řev a hrůzný pohled.

Jak se letoun blížil, narůstal do stále větších rozměrů. Zdálo se, že narazí do země přesně v místě, kde se krčili, ale nestalo se tak; přelétl ve výši asi třiceti metrů nad hřebenem kopce, pod nímž vyděšeně leželi s prsty strčenými v uších. Ječivé akustické vlny do nich narážely silou fyzických úderů. Zdvihl se víchř, který jako by z nich chtěl servat oblečení. Stojící automobil se pod jeho nápoem zakymácel a nechýbělo mnoho, aby se převrátil. Měli dojem, že je ožehl spalující plamen, a lapali po dechu v sirnatém vzduchu. Přesto však všichni otočili hlavu a sledovali letoun na jeho další cestě. Tobyho rty se pohybovaly. Slova nebylo slyšet, ale výraz jeho tváře prozrazoval vše. Letoun ztrácel výšku tak rychle, že se zdálo, jako by se oťel o vrcholky stromů na protější straně údolí. O chvíli později narazil. Rozzářil se gejzír čistě bílého ohně, který spirálovitě vystřelil vzhůru k nebi a pak zmizel. Dolehlo k nim hromové zaburácení gigantické detonace, které přehlušilo i řev trysek. A pak ticho...

Všichni tři muži odtáhli ruce z uší a omámeně se po sobě podívali.

"Probůh, taková havárie!" zahulákal David, aby překřičel vlastní hluchotu. Dirk se vydrápal zpět na silnici.

"Co to kčertu vůbec bylo?" vyptával se rozčileně. "Ani trochu se to nepodobalo žádnému z těch velkých stratosférických letadel, co jsem kdy viděl. Ta krátká tupá křídla nevypadala, že by se to na nich vůbec mohlo zdvihnout ze země, a celé to tvarem působilo nějak divně." Tázavě pohlédl na své spolčníky. David zavrtěl hlavou.

"Nemám tušení," přiznal. "Musel to být nějaký experimentální model – nejspíš na zkušebním letu."

Toby usedl zpět za volant a nastartoval.

"Naházej ty krámy zpátky dovnitř a nastup si, Dirku," zavelel. "Rybaření se odkládá na jindy. Moc by mě překvapilo, kdyby se někomu podařilo takovouhle havárii přežít, ale pojedeme se tam podívat."

Než dojeli k vraku, bylo už osm hodin. Lesních cest tu bylo jen málo, takže se autem nedostali blíž než na vzdálenost jedné míle. Zbytek cesty lesem byli nuceni urazit pěšky.

Velký letoun se ke svému poslednímu odpočinku uložil na jedné z mýtin. Za jeho zádi se jako vyoraná brázda táhla řada vyvrácených a spálených stromů. Zád samotná se zdvihala do vzduchu, takže raketové trysky jako prsty ukazovaly k obloze.

Příd se změnila v beztvárovou propletenou zmet' a ve střední části trupu zelo několik velkých prasklin. I ve svém zdeformovaném a pomačkaném stavu zůstávaly jeho linie záhadou. Davida, který si letoun prohlížel s ještě čerstvou vzpomínkou na jeho havárii, překvapovalo, že si zachoval byt' jen přibližnou podobu svého někdejšího tvaru.

Všichni tři vystoupili ze stínu stromů a společně přešli volně prostranství.

"Co je to zač?" zeptal se znovu Dirk. "Přisahám, že na žádné z pravidelných stratosférických linek nelétá nic, co by se tomu podobalo."

Když došli blíž, nepůsobil letoun o nic méně záhadně. David ze všeho nejdřív zamířil k přídí a pátral po jeho jménu.

Zastavili se a prohlíželi si vrak zblízka. Masivní ocelitové pláty byly zmačkané jako papír a všech šest kruhových oken bylo rozbitých a vytloučených. Tu a tam z vraku vyčnívaly roztržené konce pokroucených nosných žeber jako do čista ohlodané kosti. Identifikační číslo bylo pohřbeno pod hromadou trosek.

David se už chystal otočit a zamířit zpět k zádi, když Toby náhle vykřikl. U nohou mu ležel úlomek ocelitové desky, na němž se ještě daly matně rozeznat obrysy tří velkých písmen.

"Ká, á, en," přečetl je nahlas. "Co je to za zemi?"

David se na okamžik zamračil a zatvářil se nechápavě. Pak se v jeho obličeji objevil výraz nevěřícího údivu.

Vývalenýma očima znovu pohlédl na vrak.

"Bože můj!" vydechl. "To je Hurikán." Druzí dva jen užasle hleděli.

"Asi máš pravdu," souhlasil konečně Dirk. "Ano, je to Hurikán."

Všichni tři na vrak zírali s posvátnou hrůzou. Nebyl to stratosférický letoun, byla to kosmická loď – čtvrtá pozemská kosmická loď. Jedna dolétla k Měsíci a vrátila se. Dvě další se vypravily k Marsu a od té doby o nich nikdo neslyšel. Čtvrtá – a to byl právě Hurikán – odstartovala před rokem a jejím cílem byla Venuše. A teď je doma – tedy to, co z ní zbylo.

"Takhle skončit! Ubožáci!" povzdechl si po chvíli David. "Když už byli prakticky zpátky. Zajímalo by mě, proč havarovali. Tohle nemohl nikdo... stejně bychom se ale měli podívat," dodal a vykročil k jedné z rozšklebených prasklin v trupu.

Druzí dva ho po chvilkovém zaváhání následovali dovnitř. Ocitli se v solidně stavěné ložnici, v níž v okamžiku katastrofy nikdo nebyl. David to kvitoval s povděkem; rozhodně nijak netoužil po nepříjemných scénách. Toby přešel ke dveřím v protější stěně a vzal za kliku. Jak předpokládal, dveře byly zkřížené a bylo třeba zapáčit značnou silou, aby se uvolnily. Když konečně pod jejich společným nápoem povolily, všichni tři muži byli vlastní vahou vystřeleni do hlavní chodby.

Toby byl natolik prozíravý, že na palubu přišel vybaven elektrickou svítilnou. Teď ji vytáhl a přelétl jejím paprskem kolem dokola. Vlevo od nich byla cesta k přídí zablokována zmetí zprohýbaného kovu, napravo se však táhl pás holé a prázdné podlahy, pokrivený v místech, kde se od sebe jednotlivé sekce loď působením strašlivé síly odtrhly. Udělali sotva pár kroků, když se odněkud ze zádi ozval hlasitý třesk a přinutil je zastavit. David sebou při tom nečekaném zvuku vylekaně škubl. "Co to bylo?" zeptal se nervózně.

"Loď se nejspíš ochlazuje," usoudil Dirk. "Určitě se pořádně rozžhavila, než dopadla. Některé kusy vraku se asi ještě smršťují."

Zvuky rozléhající se palubou mrtvé loď však navodily depresivně tajemnou atmosféru, která se ani jednomu z nich nezamlouvala. Možná se ve svém odhadu zmýlili, pomyslel si David, a někomu se přece jen podařilo náraz přežít.

Hlasitě zavolal. Ozvěna se tísnivě odrážela od kovových stěn, odpověď se však neozvala.

Toby je vedl dál. Prošli chodbou deset metrů a po její levé straně narazili na nepatrně pootevřené dveře. Zatlačili na ně a ocitli se v malé obytné kajutě, matně osvětlené vyraženým kulatým okénkem. Její vybavení bylo skromné a skládalo

se z psacího a jídelního stolku, tři či čtyř židlí a knihovničky ohrazené kovovými příčkami, které držely knihy na místě. Davida ovšem nejvíc zaujalo, že na stěnách byly rozvěšené mapy. Na chvíli se u nich s Dirkem zastavili, aby si je prohlédli. Tobyho však mapy nijak zvlášť nezajímaly, a řekl proto svým společníkům, že půjde napřed na další průzkum.

David se usilovně věnoval prohlídce jedné z map, na níž byla zakreslená tlustá červená čára, a právě se chystal sdělit Dirkově nějaký poznatek, uprostřed věty ho však zarazil náhlý hlomoz. Lodí se rozlehl tentýž tříštivý, drtivý zvuk, který je už jednou vylekal, tentokrát byl ovšem mnohem hlasitější a zdálo se být i blíže. Sotva dozněl, ozvalo se Tobyho volání. Podívali se na sebe.

Když zaznělo další poplašené zavolání, bez váhání se oba vrhli ke dveřím. Několik metrů před nimi se podlaha kvůli zlomené lodní páteři zdvihala; drápali se vzhůru po kluzkém kovu a vyráželi hlasité výkřiky povzbuzení. Tón, který zazněl v tom druhém volání, si jen stěží dokázali z Tobyho úst představit: vypadalo to totiž, jako by se ho zmocňovala panika. K ještě většímu vypětí sil je přiměl rachot výstřelů, které někde před nimi vzápětí třeskly. Dirk bezděky přemýšlel, po čem asi může Toby střílet.

"Kde jsi?" zavolal. Tobyho hlas mu odpověděl odněkud zprava a současně se ozvalo další skřípavé zapraštění kovu. David prudce strčil do dveří před sebou, oba se na prahu zarazili a hleděli dovnitř.

Dívali se do skladiště se čtvercovým půdorysem. Stěny byly lemovány širokými regály a řadami uzavíratelných skříněk s výjimkou mezery vpravo uprostřed, kde regály i přepážka za nimi ustupovaly a vytvářely temný výklenek. Dvěma kulatými okénky sem pronikalo jen tlumené světlo, Davidovi se však zdálo, že okraje tmavé mezery se mu přímo před očima vzdouvají a prohýbají. V levém rohu naproti se krčil Toby a upíral oči do černého otvoru.

"Co...?" začal David a chtěl vejít dovnitř.

"Stůj!" Toby na něj zamířil pistolí. "Dál už ani krok – číhá tady něco zatraceně ošklivého." David s Dirkem si všimli, že panický tón mu s jejich příchodem z hlasu zmizel, i nadále se však tvářil nervózně a ustaraně.

"Ale..."

"Prokristapána, dělej přece, co ti říkám! Ted' o kousek ustup a ty dveře drž otevřené – a uхни stranou, ať mi nestojíš v cestě. Musím skočit."

David poslechl, i když nechápal, o co jde. Neviděl jediný rozumný důvod, proč by měl Toby skákat. Zmateně přihlížel, jak si jeho přítel zouvá boty a odhazuje bundu. Toby nejprve přehodil ke dveřím pistolí a pak se napjatě přikrčil. Druzí dva věděli, že má slušně vypracované svaly, přesto však užasli nad silou, jakou se odrazil z místa, kde stál, a skočil. Vrhle se kupředu obrovským obloukem, za jaký by se nemusel stydět ani profesionální akrobat. Byl to skvělý výkon, ale ani to nestačilo.

Uprostřed skoku ho náhle něco zastavilo. Oba zbývající mladíci užasle vykřikli. Toby na něco narazil – na jakousi neviditelnou překážku, která mezi nimi stála. Na vteřinu se zdálo, jako by visel v prázdnu; zoufale mával rukama i nohama, pak však začal klouzat, nejprve pomalu a potom rychleji. Vypadalo to přesně, jako by po zakřiveném povrchu sjížděl k podlaze.

David s Dirkem ohromeně zírali, jak jejich přítel s divokým kmitáním všech údů usilovně bojuje s něčím, co nebylo vidět. David se konečně vytrhl ze své strnulosti a postoupil o krok kupředu, Toby však jeho pohyb zaregistroval.

"Ne, ne! Běžte pryč!" zaječel. "Se mnou je konec. Mně už..."

Jeho výkřik se proměnil v řev agónie, pak se zhroutil a zůstal nehybně ležet. V polovině jednoho stehna se objevila hluboká dělicí čára, potom, jako by ji někdo oddělil sekerou, se noha odtrhla od těla. Nespadla však na zem, ale začala se pomalu posunovat místností na druhou stranu. S nevěřící hrůzou v očích viděli, že končetinu ve vzduchu nic nepřidrhuje. Pohybovala se asi dvacet centimetrů nad zemí a přímou čarou se cílevědomě kradla k otvoru ve stěně. Chodidlem napřed se centimetr po centimetru vysunula z místnosti a zmizela v temnotě za ní.

David měl dojem, že ho opustily všechny smysly. Pociťl na paži Dirkův stisk a pokusil se něco říct, v ústech měl však podivně sucho. Silou vůle chtěl odvrátit oči od Tobyho padlého těla, náhle se ale zajíkl. Jedna paže, stejně jako předtím noha, se od něj oddělovala: objevila se tatáž ostrá linie, stále však nebylo vidět nic, co ji mohlo způsobit. Když se paže odtrhla, všiml si, že do pahýlu ramene jsou vryté hluboké šrámy.

Uskočil zpět a Dirka stáhl za sebou. Oběma bylo jasné, že Tobymu už nic nepomůže, a v němé panice vrávorali a klouzali dolů po nakloněné podlaze chodby, aby se rychle dostali do bezpečí pod širé nebe.

2. kapitola

Neviděný útočník

Pět mil zběsilé jízdy automobilem je přivedlo do malého městečka Clidoe. Na policejní stanici našli lhostejného a nepřivětivě naladěného seržanta a hned na něj vychrlili zmatený popis toho, co se přihodilo. V pohledu, jímž je seržant sledoval, se zračilo káravé podezření. Překotný vpád na stanici následovaný nesouvislým a nesrozumitelným blábolním podle jeho zkušeností velice často svědčil o přehnané konzumaci alkoholu. Skryl proto svou obvykle pohlednou, byť nepřilíší inteligentní tvář za přísnou a nesouhlasnou maskou.

"Co jste vy dva vlastně zač a co tady děláte?" vyptával se nevrle.

David uvedl své i Dirkovo jméno a dal se do vysvětlování.

Seržant přistoupil o krok blíže a podrobil je důkladnější prohlídce. Byli sice rozrušení, musel ovšem přiznat, že nevykazují žádné známky alkoholického opojení. Navíc bylo sotva jedenáct.

"No dobrá," přikývl, vrátil se ke stolu a zdvihl pero, "co kdybyste mi to řekli ještě jednou od začátku, ale tentokrát pomalu?"

Alkoholickou hypotézu prozatím jen odložil stranou, protože tón jeho hlasu nebyl nikterak povzbudivý. David ovládl rozrušení a s občasným Dirkovým přispěním znovu celou záležitost podrobně vyličil v uspořádaném sledu. Seržant

jeho historku vyslechl s výrazem rezervovaného odstupu, víc než jen trochu zabarveného nedůvěrou. Když David domluvil, ujal se slova.

"Před několika hodinami jsem dostal hlášení, že tudy nepřiměřenou rychlostí prolétl nějaký letoun. Jak jste říkal, že se jmenuje?"

"Hurikán." David mu jméno nahláskoval. "Vždyť víte – ta loď, co vyslali k Venuši."

Seržant zabručel. "No, a jak tedy vypadal ten – hmm – útočník?"

"Vždyť vám to celou dobu říkám. Nevypadal nijak. Nebylo ho vidět."

"V té lodi byla moc velká tma?"

"Ne, říkám přece, že byl neviditelný."

"Tak neviditelný? Přitom ale zabil člověka?" V hlase mu znělo něco jako únava. "Co to tu na mě zkoušíte – nějaký vtip?" vyjel náhle rozčileným tónem.

Bedlivě sledoval, jak se oba jeho nařčení vehementně brání. Nepochyboval už, že ti dva utrpěli šok, ta jejich historka se ale až příliš podobala strašidelným pohádkám... Podvědomě se zatahal za ucho a zamračil se. Bylo mu jasné, že to bude muset rozuzlit.

"Rankine," zavolal si jednoho z konstáblů, "slyšel jste, co povídali. Tak běžte a proveďte to."

"Ano, pane." Konstábl zasalutoval a otočil se k odchodu.

"Ukážu vám cestu," nabídl se David.

"Ne," zarazil ho rozhodně seržant. "To nemohu dovolit." Za tou věcí se skrývalo něco divného. A každopádně jeden člověk přišel o život, takže seržant nehodlal nic riskovat. "Budu vás nucen požádat, abyste tu zůstali, dokud se konstábl Rankin nevrátí s hlášením."

"Vy si ale neuvědomujete, o co jde. Nevím, co je ta věc zač, ale je nebezpečná, zatraceně nebezpečná. Mohli bychom mu ukázat..."

"Ne. Jestli je to vážně tak, jak říkáte, budu vás muset zadržet – a jestli je to vtip, zaplatíte za to."

Oba mladí muži se po sobě bezmocně podívali. Dirk pokrčil rameny.

"No dobrá, dobrá." David se posadil na tvrdou lavici a zamyšleně začal studovat zarámovanou tabuli s policejními nařízeními. "Jestli se ale něco stane, nedávejte to za vinu mně," dodal. "Varoval jsem vás."

Konstábl Rankin bezstarostně vyšel ze stanice; slyšeli, jak startuje motocykl. Seržant si rozskřípaným perem začal pracně zapisovat poznámky.

O tři hodiny později – byly už skoro dvě – začal seržant jevit známky znepokojení. Na deset mil dlouhou jízdu a zběžnou obhlídku situace už uplynulo času víc než dost. Začaly v něm hlodat pochyby, které postupně přerostly v jednoznačnou nervozitu. Zahrnul oba zadržené novým přívalem otázek a jejich odpovědi ho ani trochu neuklidnily. David ani Dirk neměli o důvodu trvajících nepřítomností konstábla Rankina sebemenší pochybnosti a jasně to řekli. Při pomyslení, že konstábl klidně odešel vstříc tak strašlivé smrti, se jim dělalo špatně od žaludku.

"Dáme mu ještě půl hodiny," prohlásil nervózně seržant. "Jestli se do té doby nevrátí, půjdeme se po něm podívat."

Byly už tři hodiny pryč, když posílení o dva další konstáblé dorazili na místo, kde byli nuceni vystoupit z auta. David vedl zamlklou skupinku mezi stromy. Dva záložní policisté rázovali vpřed s nechápavě netečným výrazem, na seržantově ustarané tváři však bylo vidět, že jeho nedůvěra poněkud povolila. Když došli na dohled havarované lodě, zalapal hvízdavě po dechu.

"Bože můj, taková loď – a takové neštěstí!" zamumlal. V jeho postoji k zadrženým bylo vidět nepatrnou, ale zjevnou změnu, když se zeptal: "Tak kterou dírou jste do ní vlezli?"

David ukázal na rozšklebený otvor kousek od přídě. "Tamhleto," odpověděl, "a od ní jsme postupovali směrem k zádi. To skladiště muselo být přibližně na poloviční cestě." Při vzpomínce na tu místnost pocítil lehkou nevolnost. Seržant přikývl.

"Tak běžte napřed a ukažte nám, jak to přesně proběhlo," navrhl. David i Dirk rozhodně zavrtěli hlavou.

"Ani mě nenapadne," vzepřel se David. "Říkal jsem vám, jak je ta věc nebezpečná – a vy po mně teď chcete, abych šel napřed. To tedy ne."

Seržant si pohrdlivě odfrkl a kývnutím vyzval své muže, aby pokračovali vpřed. Byli právě v polovině mýtiny, když se ozvalo zaskřípění namáhaného a trhaného kovu. Oba přátelé se po sobě váhavě podívali.

"Co to bylo?" vyštěkl seržant. "Vsadím se, že tam uvnitř někdo rabuje. Chytíme je při činu."

Několik metrů před trhlinou se zastavil a začal tlumeným hlasem vydávat povely. Po jedné větě byl znovu přerušen praskáním a sténáním kovových plátů. Při zaznění toho zvuku se všichni prudce otočili a upřeli pohled k zádi.

Nevěřícíma očima sledovali, jak se bok lodě vydouvá. Jedna z pevných ocelkových desek se pomalu prohýbala směrem ven. Fascinováni a neschopní slova pozorovali, jak se v tom nejtvrdším ze všech kovů tvoří stále větší boule. Seržant, který znal téměř bájnou pevnost tohoto materiálu, vydechl úžasem.

Nýty, jimiž byl kov spojen, popraskaly a odlétly s rachotem připomínajícím štěkání gigantického kulometu a deska s hlasitým zaduněním vypadla ven. Pětice mužů dál nervózně přihlížela, nic se však neobjevilo. Ať ten obrovský tlak, který desku vytrhl, způsobilo cokoli, neviděli to. Seržant se s viditelným úsilím ovládl.

Začneme odtamtud," rozhodl. "Pomalu postupujte těsně podle trupu a překvapíme je."

David s Dirkem se drželi v pozadí a ze všech sil se mu snažili jeho plán rozmluvit, seržant však zůstal neoblomný.

Strohým a nepřístupným postojem se snažil maskovat nemalé vlastní pochybnosti. Skupina pomalu vykročila vpřed podél převislého boku lodě. Tři metry před nově vytvořeným otvorem se jejich obavy naplnily. Policista v čele náhle hlasitě zaječel a uskočil zpět.

"Co sakra..." zaklel seržant, slova mu však uvázla v hrdle a oči mu úžasem div nevypadly z důlků. Ohromení na okamžik

přemohlo i bolest zraněného konstábla. Zůstal stát, z přeřátého zápěstí mu prýštila krev a tupě zíral na ztracenou ruku, která pomalu odplouvala vzduchem pryč.

David spěšně vytáhl z kapsy kapesník a přiskočil ke zraněnému, aby mu pahýl stáhl tlakovým obvazem. Seržant se rychle vzpamatoval z prvotního šoku a zdálo se, že po chvilkovém zaváhání má v úmyslu jít dál.

"Nebudte blázen," zarazil ho Dirk a popadl ho za paži. "Dostane vás to taky."

Seržant ustoupil o krok zpět s očima stále upřenými na pohybující se ruku. Bez jediného nahlas proneseného slova sledoval, jak proplová temným otvorem. Když se obrátil k ostatním, byl v obličeji bledý jako stěna.

"Pánové, musím se vám oběma omluvit. Neuvědomoval jsem si, čeho jste byli svědky. A když pomyslím, že jsem chudáka Rankina poslal..."

Zarazil se při zvuku praskajícího kovu. Pláty trupu po obou stranách původního otvoru se zlověstně prohýbaly a vydouvaly. Skupina se dala na spěšný ústup a odnesla i raněného policistu, který mezitím omdlel. Mlčky se dívali, jak jsou přilehlé ocelové pláty pomalu a neúprosně vytrhávány z nýtů, až v boku Hurikánu zela díra čtyřikrát větší než předtím.

David obloukem v bezpečné vzdálenosti přešel na její druhou stranu, aby se mohl podívat dovnitř. Věděl, že se dívá přibližně na místo, kde nalezl svůj konec Toby, stěny skladiště se však teď změnilly v pouhou hromadu pokrouceného kovu na podlaze. Po širokých dřevěných regálech a skříňkách, které je původně lemovaly, nebylo ani památky. Maně přemýšlel o tom, co se s nimi asi stalo; logicky měly přece jejich rozlámané zbytky ležet mezi kovem. Potom k němu však přistoupil seržant, jehož veškerá důstojnost byla náhle tatam. Očividně si uvědomoval, že mu situace přerostla přes hlavu.

"Budu muset sehnat pomoc. Byl byste tak laskav a doručil tenhle vzkaz na stanici? A pak je tu taky Dawkins," ukázal na zraněného policistu. "Potřebuje se co nejrychleji dostat k lékaři. Kdybyste ho vy a váš přítel mohli odvézt autem, my bychom tu zatím hlídali..."

David souhlasil. Počkal, dokud seržant spěšně nenaškrábal vzkaz, pak spolu s Dirkem zdvihli bezvědomého muže a zamířili k autu.

V pět hodin, poté, co nešťastného Dawkinse vyložili v nemocnici a následně se posilnili vydatným jídlem, se vrátili na místo a zjistili, že policejní jednotka hlídkující u Hurikánu byla výrazně posílena. Seržant se při uvítání nijak nesnažil zakrýt svou skleslost. Ukázal jim, že díra je ještě mnohem větší než předtím a že několik plátů bylo oderváno i na dalších místech.

"Ať visím, jestli vím, co si s tím počít," přiznal. "Díky bohu už by se tu ale měl každou chvilíčku ukázat inspektor. Obávám se ovšem, že ani jemu se s tím nepodaří nic udělat. Jen se podívejte."

Sebral ze země dlouhou větev o průměru nějakých deseti centimetrů, držel ji před sebou v natažené ruce a opatrně postupoval směrem k zejícímu otvoru. S hlasitým chrupnutím se z ní náhle oddělil asi patnáct centimetrů dlouhý špalík. Seržant spěšně uskočil, vrátil se a ukázal na dřevo zbrázděné hlubokými rýhami.

"Zuby," prohlásil, "nepochybně zuby." David přikývl. Pahýl mu nepříjemně připomínal Tobyho rameno. Rychle se ohlédl k lodi a komentoval počet čerstvých průlomů v jejích bocích.

"A to není všechno," ukázal seržant na malý keřík, který rostl čtyři nebo pět metrů od lodě. "Dívejte se tamhle," vyzval je.

Keř praskal a jeho větve se k nim nakláněly pod nápořem neviditelného tlaku. Pak přímo před jejich očima povolil a něco jej rozmačkalo v dřevěnou drť. Ta se vznesla kousek nad zem, začala klouzavě následovat odlomený kus větve a pomalu putovala k lodi.

"Je to něco velkého a postupuje to pořád dál," dodal policista. Zdvihl ze země kámen a vyhodil ho vysoko do vzduchu. Jeho let po zakřivené dráze k lodnímu trupu byl náhle tajuplně přerušen. Chvilí zůstal nehybně viset, pak se přetočil a sklouzl stranou asi o metr níž. Potom znehybněl; zdálo se, že ho ve vzduchu nic nepřidrhuje, a nehybal se, až na nepatrné rytmičné zdvihání a klesání. Všichni přihlížející pocítili záchvěv bázně, která vždy doprovází nevysvětlitelné jevy.

Z letargie je vytrhl vyděšený výkřik, který se ozval na druhé straně lodě. Oběhli její zád a srazili se se skupinkou mužů a žen, pohybujících se překvapivou rychlostí.

"Co se tu stalo?" vyjel na ně seržant. Jeden z mužů jen ukázal někam za sebe a v běhu zahulákal něco nesrozumitelného.

"Zatracení čumilové," zamručel seržant. "Ještě štěstí, že mají strach. Že ale dovedou utíkat, co?"

Když se jim naskytl pohled na celou opačnou stranu lodě, zastavili se. Bylo zcela zřejmé, proč prchající propadli takové panice. Jeden z přihlížejících svou zvědavost uspokojil navždy. Rozsekané kusy jeho těla pluly vzduchem k lodi.

David pohlédl na Dirka a pak se otočil k seržantovi. Ze všeho, co toho dne viděl, už se mu dělalo nanic, a požádal proto aby se mohli vzdálit. Seržant přikývl.

"Jistě. Nemá smysl, abych vás tady ještě držel, byl bych vám ale vděčný, kdybyste do zítřka zůstali někde poblíž – inspektor si s vámi oběma bude možná chtít promluvit." Vytáhl velký kapesník a otřel si obličej. "Jestli se totiž do té doby vůbec objeví," dodal.

3. kapitola

Hrozba sílí

Dvěma přátelům se v Clidoe podařilo najít ucházející hotel, a když se druhého dne ráno vrátili na místo nehody, zjistili, že inspektor konečně dorazil a ujal se velení. Během noci nebylo možné podniknout prakticky nic kromě rozestavení hlídek, aby varovaly různé zvědavce, za denního světla se však policisté pustili do práce. Zkusným házením kamenů určili zhruba rozsah nebezpečné oblasti a konstatovali, že tato oblast nyní zahrnuje celé okolí lodě a má přibližně oválný tvar. Skutečně její okraje ovšem ani zdaleka nebyly pravidelné – na různých místech totiž neviditelné výběžky

dosahovaly do vzdálenosti jednoho až půl druhého metru před hlavní masu.

Řady kolíků, zastrkaných do země v pravidelných intervalech, umožnily odhadnout průměrnou rychlost postupu vpřed na něco přes jeden metr za hodinu. Seržant, který už zase byl na scéně, se s nimi pozdravil a k hodnotě zmíněného výpočtu se vyslovil značně skepticky.

"Je docela možné," prohlásil, "že to vůbec neznačí postup té věci vpřed, jak se domnívají, ale že je to normální tempo jejího růstu."

"Bože chraň!" vyděsil se upřímně David.

"Nasadili na to nějaké vědecké pracovníky?" zajímal se Dirk.

"Žádné. Mají za to, že je v jejich silách situaci zvládnout i bez nich – pozvat sem vědce by znamenalo další výdaje navíc."

Dirk zabručel. "V konečném výsledku by se tím nejspíš ušetřilo," poznamenal.

Pohlédli přes mýtinu k lodi. Až na opětovné zvýšení počtu děr v bocích vypadal Hurikán stejně, jako když ho předchozího dne spatřili poprvé. Byl zalitý slunečními paprsky, které se od naleštěných plátů jeho trupu odrážely v třpytivých záblescích. Na pohled nic nenavštěovalo tomu, že by mezi nimi a lodí něco nebylo v pořádku; nic jim na pohled nebránilo v tom, aby zamířili přímo k ní a vešli dovnitř. Při upřeném pohledu snad člověk mohl mít dojem, že je zahalena jakýmsi sotva znatelným oparem, něčím ještě nepostižitelnějším, než je tetelící se horký vzduch, přitom však dostačujícím k tomu, aby její kontury nebyly úplně ostré. Přesto si David uvědomoval, že kdyby se mu nedostalo žádného varování, bez sebemenšího podezření by do té neviditelné pasti vstoupil.

Poté, co seržant přenesl břímě odpovědnosti na inspektorova ramena, vrátila se jeho nálada do normálnějších kolejí. Inspektor se svých povinností ujal bez velkého nadšení a nyní se tvářil značně zachmuřeně. Když k němu David s Dirkem přišli, pochmurně jim kývl na pozdrav a položil jim několik otázek tónem, který jasně naznačoval, že od nich nečeká velkou pomoc. O několik minut později prošel ochranným kordonem policistu nějaký muž ve vojenské uniformě a představil se.

Ukázalo se, že je to kapitán Forbes a že je na tuto skutečnost patřičně hrdý. Ve znuděné póze si přes mýtinu prohlížel Hurikán a v jeho počínání se mísilo mírné pobavení s povýšenou přezíravostí. Zmínil se o svém velícím důstojníkovi, který ho sem vyslal, ale nesdělil mu, proč.

"Musím přiznat, inspektore," prohlásil, "že se vám podařilo způsobit mezi našimi lidmi pořádný poprask – poslali mě sem jako posilu s oddílem mužů a s kulometem. Tak co se tady vlastně děje?"

Seržant znovu vysvětlil situaci a inspektor, přestože už to všechno jednou slyšel, svému podřízenému naslouchal s výrazem silického neklidu. Když hlášení vyslechl až do konce a nechal si ještě od Davida vyličit Tobyho smrt, pomalu přikývl a zamyšleně pohlédl k lodi.

"Protože nemáme žádná další fakta, jimiž bychom se řídili, musíme vycházet z předpokladu, že při havárii přišli všichni lidé na palubě o život a zároveň unikl na svobodu vzorek nějaké prazvláštní životní formy, který s sebou přiváželi domů, jak si zjevně myslí tady naši mladí přátelé. Další alternativou je, že ta věc utekla už během cesty, napadla posádku a pravděpodobně zabila všechny, kdo byli schopni s lodí řádně přistát. Žádné důkazy však neukazují, co z toho se skutečně stalo."

Skepticismus pramenící z nedostatku představivosti přinutil kapitána Forbese k protestu.

"To ale zní naprosto absurdně. Co myslíte, že je ta věc zač?"

David prohlásil, že vůbec nemá v úmyslu předstírat, že by to byl jen tušil, uvedl však, že je to nejspíš nějaký živočich. Připustil, že právě tak dobře by to mohla být i rostlina, to že si však nemyslí.

Kapitán Forbes mu věnoval úsměv plný laskavé shovívavosti, zapálil si cigaretu a lenivým krokem zamířil k lodi. Dirk ho chytil za paži.

"Nebud'te idiot! Nemám vám za zlé, že nám nevěříte, ale podívejte se na tohle."

Zdvihl ze země větev, kterou tam seržant předchozího dne odhodil, a ukázal na stopy zubů. Kapitán je podrobil důkladné prohlídce a veškerá ochota k provedení osobního průzkumu ho pro danou chvíli opustila.

Inspektor se obrátil k Davidovi.

"Nenapadá vás asi žádný způsob, jak se do té věci pustit, co?"

David zavrtěl hlavou. "Napadla mě jedna věc," vložil se do hovoru Dirk, "která možná je a možná taky není důležitá."

"O co jde?"

"Myslím, že pokud to bude možné, neměli bychom té věci dovolit, aby se dostala ke stromům. Všimněte si, že zkonsumovala všechno dřevo, které našla. Možná je to jen její způsob odstraňování překážek, ale o tom bych pochyboval – s kovem tak přece nezacházela. Nepřekvapilo by mě, kdybychom zjistili, že se tím dřevem krmí."

Inspektor pohledem změřil vzdálenost mezi vrakem a stromy – asi čtvrtina plochy už byla většinou bez dřeva. Kapitán Forbes netrpělivě přešlapoval na místě.

"Poslyšte, inspektore, vím, že to tady máte na povel vy, ale co kdybyste mě nechal, abych na tu potvoru vyzkoušel svůj kulomet – roztrhá ji to na cucky."

Inspektor po chvíli váhání souhlasil. Nijak zvlášť nevěřil, že by se kulomet proti takovému tvorovi – pokud to tedy vůbec byl tvor – ukázal jako účinný, také se však nezdálo, že by mohl napáchat nějaké škody. Při pohledu na odcházejícího kapitána ho něco napadlo a naškrábal několik slov na kus papíru, který podal jednomu z konstáblů s pokynem, aby si pospíšil.

Dorazila skupina nechápavě se tvářících kulometčíků a na rozkaz zaujala postavení několik metrů od linie nebezpečí. Když jim vysvětlili, že mají svou zbraň instalovat právě na tomto místě, muži se zatvářili nejprve nasupeně a pak pobaveně. Postavili kulomet na zem s výrazem lidí, kteří vědí, že bláznům se nemá odporovat.

"Něco jako cvičná palba do terče – až na to, že nemáme terč," zamumlal jeden z nich.

Střelec se uvelebil do pohodlné polohy. "Na co máme mířit, pane?"

"Palte prostě přímo před sebe."

Muž nonšalantně pokrčil rameny a vypálil krátkou dávku. Celá osádka slyšitelně zalapala po dechu. Všechny kulky se přízračně rozpleskly a zploštily a nyní visely ve vzduchu jako malé olověné koláčky.

"Nějak se mi to nechce líbit, pane," zabručel jeden z mužů. "Co to sakra vlastně je?"

Kulomet vychrlil další štekavou dávku s přesně stejným výsledkem. David koutkem oka pohlédl na kapitána, výraz v jeho tváři skutečně stál za vidění. Kulometčík k nim otočil užaslý obličej.

"Ještě jednou, pane?" zeptal se.

"Pozor!" vykřikl varovně David. Olověné kotoučky se zdvihly a vyrazily kupředu. Osádka kulometu, teď už naprosto otřesená, vylekaně uskočila. Jeden muž zakopl o trojnožku a upadl. Ozvalo se hlasité chřupnutí, následované zaječením z agónie – a mužova vysoká bota, s nohou stále uvnitř – začala pomalu odplouvat pryč. Jeho společníci se otočili a odtáhli ho do bezpečí.

Kapitán Forbes tupě zíral na odtrženou nohu a jeho obličej se zbarvil velice zvláštním odstínem. Konečně mu svítlo, že celá záležitost opravdu není jen nějaký kanadský žert.

"No, s tím kulometem jste zrovna velkou díru do světa neudělali," poznamenal necitelně inspektor. "Až přinesou všechno, pro co jsem si poslal, zkusíme to jinak."

Byli nuceni půl hodiny čekat, než se objevila skupinka nesoucí jakýsi objemný předmět, ze kterého se při bližším pohledu vyklubal balík bavlňeného odpadu. Vzadu kráčeli dva další muži s kanystry benzínu.

"Pořádně to promočte," nařídil inspektor, když balík položili na zem. "Vylijte na to všechno – a sežeňte pár dlouhých tyčů."

Zapálený balík se rozhořel divokým plamenem. Čtyři muži k němu přistoupili a tyčemi ho začali strkat před sebou, zatímco ostatní zůstali stát a napjatě čekali, jaký bude výsledek.

Balík se náhle zastavil, když narazil na neviditelnou bariéru. Ležel na místě a čadivě hořel.

"Zaberte znovu!"

Překážka se stáhla zpět, takže se jim podařilo překulit ho a posunout dopředu, než se znovu zarazil. Seržant projevil na svou povahu neobvyklé vzrušení.

"Tohle teplíčko se jí nezamlouvá," prohlásil vítězoslavně. "Už ji ženeme!"

Jeho optimismus však nebyl na místě. V okamžiku, kdy tyče vyrazily kupředu k dalšímu náporu, se ozvalo temné žuchnutí, při němž se otřásla země kolem dokola. Plameny byly zdušeny a ze zploštělého balíku nezůstalo nic než zuhelnatělá šmouha. Muži držící tyče spěšně ustoupili.

"Ať mě čert vezme, jestli na to ta potvora neskočila," odfrkl si znechuceně seržant.

Inspektor si posunul čapku do týla a poškrábal se na hlavě. Když pohlédl směrem k Hurikánu, měl ve tváři výraz absolutní bezmoci. Kapitán Forbes nebyl o nic méně zaražený, po několika minutách přemýšlení se však začal usmívat. Přistoupil blíž k inspektorovi a přednesl mu jakýsi návrh. Inspektor se zatvářil pochybovačně.

"Budu muset požádat o povolení," namítl váhavě. "Ta loď má koneckonců nějakého majitele."

"Tomu to vadit nebude, až pochopí, jaké hrozilo nebezpečí. Bude mnohem lepší zničit loď než nechat tu věc, aby dál rostla."

"Kolik budete potřebovat času?"

Kapitán Forbes se zamyslel. "Do zítřejšího rána."

Inspektor přikývl, neboť kapitánův plán vypadal rozumně. Pohledem přesto nervózně zabloudil k řadě měřicích kolíků. Bylo jasné, že do příštího rána se oblast ohrožení rozšíří skoro až ke stromům. Kapitán si jeho pohledu všiml a správně si ho vyložil.

"Já vím, že byste si to s tou potvorou nejráději vyřídil teď hned, ale co se dá dělat?"

Dirk, který poslední dva útoky na neznámého tvora sledoval bez jakéhokoli komentáře, se k nim nyní připojil.

Inspektorovy pokusy o likvidaci hrozícího nebezpečí mu připadaly dětinské a absolutně nevědecké. Připomnělo mu to párek kluků, které kdysi viděl, jak šfouchají klacíky do ospalého lva – ovšem s jistým rozdílem, protože kluci se mohli spoléhat na ochranu mříží. A kapitánu Forbesovi se teď podařilo vymyslet něco, co pravděpodobně představovalo další ztřeštěný plán.

"Co takhle nasadit na to nějaké biology?" navrhl.

Kapitán jeho poznámku neuvítal nijak nadšeně. Prohlásil, že nevidí jediný důvod, proč by pozemský biolog měl být autoritou na neznámou životní formu dovezenou z Venuše – pokud totiž vůbec z Venuše pocházela. Navíc poukazoval na to, že biologa nikdo nevolá ani v případě, kdy chce zlikvidovat nějaké pozemské divoké zvíře.

Dirkova odpověď byla strohá. "Jenže právě to byste měl udělat. Koneckonců to byli biologové, kdo vyhubil ty parazity v Panamě a v podobných zdravotně závažných lokalitách. Vůbec nevíte, jestli si tady náhodou nehrájete se sudem plným vysoce zápalného prachu. Jen si představte, co se mohlo stát, kdyby byl ten tvor hořlavý, což klidně mohl být – byl byste založil požár, který by se rozšířil na míle daleko."

"A vy snad jste biolog?" zeptal se chladně kapitán.

"To nejsem."

"Vtom případě vám budu vděčný, když se do toho nebudete plést. Navíc vám musím připomenout, že tu nemáte žádné oficiální postavení."

Inspektor, který si nebyl sám sebou tak jistý, se užuž chystal zakročit, pak si to však rozmyslel. Neměl v kapitána obzvláštní důvěru, ale chápal jeho nedůtklivost. Dirkova tvář zrudla hněvem.

"Zatímco vy si tady hrajete na vojáčky, ta věc roste. Jestli se vám to vymkne z ruky, jen bůh ví, co se může stát – a odpovědnost za to ponesete vy!"

"Pokud to uznáváte, odpusťte si prosím další komentáře. Vzhledem k tomu, že nemůžete nabídnout žádnou konstruktivní pomoc, nevidím důvod, proč byste tu měl zůstat." "

Dirk spolkl jedovatou odpověď, která se mu drala na rty. Prudce se otočil a rozzlobeně zamířil mezi stromy.

"Šťoural jeden zatracený," zahuhlal kapitán a díval se za ním. Pak se otočil zpět k inspektorovi a dodal: "Jestli máme být zítra ráno připravení, budu se muset dát okamžitě do práce."

4. kapitola

Nestvůra se množí

Dirk se nevrátil do hotelu a nenechal Davidovi ani žádnou zprávu. Toho to příliš nepřekvapilo, protože Dirk nepatřil k lidem, kteří se snadno smířují s výtkami vůči své osobě, obzvlášť jsou-li v zásadě nezasloužené. Druhý den ráno se proto posadil k snídani sám.

O záležitosti s Hurikánem nebyla ani v jedné novině sebemenší zmínka. Očekával palcové titulky, ani při opětovném pátrání však o katastrofě neobjevil jediné slovo. Bylo to tím překvapivější, že loď už na horském svahu ležela dvě noci a dva dny. Cestou na místo se zastavil na policejní stanici a naložil seržanta.

"Co se stalo s novináři?" zeptal se, když vyjížděli. "Tohle by pro ně mělo být doslova lahůdkové sousto."

"Taky že ano, ale utajili jsme to před nimi."

"To je obdivuhodný výkon – ale proč?"

"Protože by se nám tady všude pletli pod nohama, čumilové by sem jezdili na výlety a... no, vzpomínáte přece, co se předešlým stalo tomu lovcovi senzací. Kromě toho se tady dnes chystáme uspořádat ohňostroj a nechceme, aby se tady někdo motal."

Když se přiblížili k vraku, zjistili, že oblast nebezpečí se rozrostla ještě víc, než předpokládali. Mezi ní a stromy už ležel jen úzký bezpečnostní pás; zbývalo pouhých několik metrů. Inspektor a kapitán Forbes zdvihli hlavu, aby je pozdravili, a pak se vrátili ke studiu nějaké zvětšené fotografie. David při pohledu na ni překvapeně vykřikl a kapitán se ušklíbl.

"Paráda, co? Právě jsme ji dostali."

"Jak ale u všech všudy...?"

"Hoši z letecké základny trochu namáhali mozek. Poslali sem včera letadlo a nafotili pár metrů filmu – a když ho vyvolali, pochopitelně tam po té potvoře nebyla ani stopa. Pak někdo, komu to opravdu myslí, přišel s nápadem namontovat do letadla infračervený aparát a poslali ho sem znovu. Tohle je výsledek."

Snímek znázorňoval místo havárie Hurikánu a jeho bezprostřední okolí. Z lodi samotné nebylo kromě nejvyšší části trupu vidět prakticky nic, všechno ostatní bylo pohlceno temnou skvrnou, která se rozprostírala i všude kolem ní. Na první pohled se zdálo, že má stín tvar pravidelného oválu, bližší zkoumání však ukázalo, že okraje jsou roztržené a tvoří je řada tupých výběžků. David se netajil tím, že ho fotografie trochu zklamala.

"Moc na tom vidět není," zabručel. "Chci říct, že nám ani tohle neříká, jestli máme co do činění s jedním velkým tvorem nebo se spoustou menších potvor."

"Přínejmenším jsem si ale jistý, že je to živočišného a ne rostlinného původu," ujal se slova inspektor. "A když se nad tím zamyslíte, není na tom vlastně nic zvlášť divného. Koneckonců od těch průhledných živočichů, které známe na Zemi, už není nijak daleko k úplně neviditelnému tvorovi. Všimli jste si, že všechno, co uchvátí, putuje rovnou do lodě? Podle mě nejspíš zjistíme, že je to jeden organismus s četnými tlamami a s jedním ústředním žaludkem, který je schovaný někde uvnitř Hurikánu. A plán kapitána Forbese je založen právě na téhle hypotéze."

"Jaký plán?"

Inspektor se dal do vysvětlování. Bylo změřeno, že každému předmětu, který neviditelný tvor uchvátí, trvá – při jeho současné velikosti – něco málo přes dvě minuty, než se dostane do lodi. Byl vyroben značný počet bomb s časovacími roznětkami, které byly nastaveny na zpoždění ještě o půl minuty delší. Bomby pak byly uloženy do dřevěných beden, aby je tvor považoval za potravu. Inspektor upřímně doufal, že synchronizovaná exploze této nestravitelné pochoutky s celou záležitostí definitivně skoncuje. Samozřejmě to znamenalo totální zničení nešťastného Hurikánu, ten však už teď stejně nemohl přinést žádný valný užitek.

"Proč ty bomby raději neodpálit krátkovlnným signálem, aby bylo jisté, že explodují současně?" zajímal se David.

Kapitán zavrtěl hlavou. "To jsme měli původně v úmyslu, musíme ale přihlížet k tlumícímu efektu kovového trupu a navíc je dost pravděpodobné, že i tělo toho tvora by mohlo do jisté míry fungovat jako ochranný štít. Časovaný odpal nám připadá jistější."

David se postavil stranou a sledoval přípravy. Na místo bylo povoláno čtyřicet nebo padesát mužů a kapitán jim právě udílel instrukce. Po chvíli se k Davidovi připojil seržant a dal se do hovoru. Očividně plánu nijak zvlášť nedůvěřoval a svou řeč zakončil názorem, že by si raději měli najít nějaký vhodný úkryt, nechtějí-li být sami roztrženi na kusy. David si vzpomněl, že viděl jakousi nepoužívanou chatrč, která jejich potřebám ideálně vyhovovala, protože stála v lese nějakých sto metrů od mýtiny s vrakem. Zavedl k ní seržanta po zbývajícím úzkém pruhu volné půdy.

Cestou se zastavili na příhodném místě, odkud si mohli prohlédnout rozestavení kapitánových sil. Po celém obvodu mýtiny zaujímali muži v pravidelných rozestupech postavení čelem k lodi. Při pohledu na ten sluncem zalitý kout se zdálo nemožné, že by tam mohlo číhat nějaké nebezpečí – stále ještě to vypadalo, že by klidně mohli dojít až k lesknoucím se bokům Hurikánu a nenarazit přitom v prázdném prostoru na žádnou překážku. Každý z mužů kolem mýtiny držel v pravé ruce dlouhou tyč, na jejímž konci byla nasazená do dřeva ukrytá bomba, a v pravé ruce provaz připevněný k pojistné závlačce. Několik z nich vypadalo viditelně nervózně, zatímco jiní se na celou záležitost dívali jako na nějaký vtíp. Většina flegmaticky čekala na signál.

Jakmile zazněl trojí hlasitý hvizd píšťalky, všichni muži s tyčemi se okamžitě dali do práce. Zbraně vystrčili vodorovně před sebe, levou rukou pevně zatáhli za provaz a uvolnili tak pojistky. Kordon postupoval s napjatými tyčemi vpřed jako oddíl dávných kopíníků.

Ušli sotva tři kroky, když se podél celé jejich linie rozlehly ostré praskavé zvuky, baňaté dřevěné návnady se odlomily z konce tyčí a vydaly se na pomalou cestu k vraku. Muži z kordonu okamžitě úprkem zamířili do úkrytů a cestou odhazovali ulomené tyče. David se seržantem zůstali ještě celou půlminutu stát a sledovali přízračný postup hejna ničivých koulí, které zvolna a nehlukně směřovaly do jednoho místa. Pak si i oni připomněli nutnost vyhledat úkryt a rozběhli se k chatrči.

Skromné světlo pronikající dvěma špinavými okny umožnilo Davidovi prozkoumat její vnitřek. Veškeré vybavení, které kdysi obsahovala, už bylo dávno pryč. Zbývalo jen několik zborcených polic, na zemi leželo zlomené topůrko sekery a povalovaly se tu i pozůstatky dalších nástrojů, několik potřísněných plechovek se zbytky barvy a jiné haraburdí, které nestálo za odklizení. David se posadil na hromádku listí v jednom koutě a seržant se k němu po chvíli připojil. Oba sklonili hlavu k seržantovým velkým a odolně vyhlížejícím hodinkám.

"Ještě minuta."

Jako by realita chtěla tato slova obratem popřít, ozvalo se dvojí tlumené zadunění, po kratičkém okamžiku následované třetím. Seržant nesouhlasně zavrtěl hlavou. Byla to známka neprofesionální práce – za současných okolností na tom však naštěstí příliš nezáleželo. S rostoucím napětím sledovali, jak se vteřinová ručička plazí k okamžiku hlavní detonace. Ta přišla patnáct vteřin před stanovenou dobou. Nejprve krátké prasknutí a pak, ještě než doznělo, ohlušující rána, jakoby předčasný výbuch jedné bomby odpálil všechny ostatní.

Instinktivně si přitiskli dlaně k uším, zatímco razantní zvuková vlna roztříštila okna, jejichž střepy se vysypaly na podlahu.

Nad hlavami jim zabubnovala sprška rozprsknutých úlomků a po prudkém nárazu se celá chatrč zatřásla. Podlahu zasypala závěj prachu a hlíny a vzápětí něco sklouzlo a zřítilo se ze zkosené střechy. S mlaskavým zuchnutím to těsně přede dveřmi dopadlo na zem.

David se ušklíbl. "Vsadím se, že to byl kus té potvory," prohlásil spokojeně. "Jestli se z téhle svačinky vzpomatuje, tak..."

Zarazil se v půli věty. Odněkud z nevelké vzdálenosti se k nim donesl vyděšený výkřik, zaječení svědčící o narůstající agónii, které za okamžik sugestivně náhle zmlklo. Oba muži se po sobě zděšeně podívali. Ten výkřik si mohli vyložit jediným způsobem – něco se zvrtilo a nebezpečí dosud nepominulo. Seržant otevřel ústa a chtěl něco říct, umlčelo ho však další přerývané zaječení, bližší než to předchozí.

Několik dalších minut se výkřiky šílené bolesti rozléhaly všude kolem. David si znovu přitiskl dlaně k uším, aby neslyšel bédování mučených nešťastníků. Úkosem pohlédl na seržanta a v jeho bledé tváři zpozoroval jakési zachmuřené odhodlání. Seržant právě vstával s výrazem člověka, který cítí, že by měl něco podniknout, přitom však neví, co si vlastně počít. Zamířil ke dveřím, ale David byl rychlejší, proklouzl kolem něj a zastoupil mu cestu.

"Nel!" vykřikl. "Nejdřív mi dejte ten klacek."

Seržant nechápavě zdvihl klacek z podlahy a podal mu ho. David pootevřel dveře a šterbinou širokou pět či deset centimetrů ho prostrčil ven směrem k zemi. Okamžitě se ozvalo chřupnutí, a když David klacek stáhl zpět, byl o poznání kratší.

"Vidíte?" Ukázal na stopy zubů, nezměnitelně se rýsující na konci.

Seržant si od něj klacek vzal a stejně jako on předtím ho prostrčil skvírou dveří ven, jen o něco výš. Pak jím prudce máchl dolů. Půl metru nad zemí klacek narazil na překážku a ulomil se, takže mu v ruce zůstal pouhý pahýl. Seržant pohlédl na Davida.

"To bychom snadno přeskočili," prohlásil.

"A dopadli bychom možná na další." David zavrtěl hlavou, na okamžik se odmlčel a pak dodal: "Jsme v koncích! Ten nápad s bombou se ukázal jako naprosté fiasko – teď je to nebezpečí rozseté všude kolem."

Z okolních stromů k nim dolétl další výkřik bolesti. Někde v dáli zaštěkalo v rychlém sledu po sobě několik výstřelů. O chvíli později se ze spodního okraje dveří odštípl kus dřeva a odplouval vzduchem pryč. Rychle dveře přibouchli a zastrčili závoru.

"Budeme odtud muset hodně rychle vypadnout," zabručel seržant.

Vyhlíželi ven vytlučenými okny a snažili se zhodnotit situaci. Světlo pronikající sem dolů korunami stromů dopadalo na zem, která se zdála být prázdná, ale... David obrátil pozornost k pavučinami zaplněnému prostoru nad sebou. Alespoň tam by mohlo být prozatím bezpečno. Se seržantovou pomocí se chytil jednoho z podstřešních trámů a vyhoupl se nahoru. Ukázalo se, že prkenná krytina je už ve velice mizerném stavu, a když si na trám stoupl, podařilo se mu v prohnulé střeše prokopnout díru.

Zanedlouho poté už oba bok po boku seděli na střešním parapetu a dívali se do liduprázdného lesa. Nikde na dohled nebyla živá duše. Odněkud zdáli vpravo dosud slyšeli přerušovanou střelbu a občasné výkřiky. David hlasitě zavolal, nedočekal se však odpovědi – křičících hlasů kolem bylo příliš mnoho. Výstřely pomalu umlkaly a David přemýšlel o tom, jestli je to známkou úspěšného úniku nebo porážky.

"Řekl bych, že tady budeme muset zůstat a počkat, dokud se někdo neobjeví," ozval se konečně.

Seržant neodpověděl; fascinovaně zíral na pás holé země. Vypadalo to, jako by byl celý její povrch v pohybu. Pomalu plynoucí proudy větví a odštípnutých kusů dřeva se sbíhaly do několika center. David se spěšně rozhlédl kolem a tutéž plíživou aktivitu zaznamenal na několika dalších místech.

"Jsou jich tu celé tucty!"

Seržant přikývl. "A my jsme přímo uprostřed nich," dodal. A všechno je to výsledek toho našeho čenichání po vesmíru. Odjakživa jsem to považoval za nesmysl. Tvrdím, že bychom se měli držet vlastní planety, je pro nás velká až dost. Myslíte ale, že na to někdo slyší? Ani náhodou. Poletují si po vesmíru jako blázni a k čemu to vede?" Pohoršeně se odmlčel. "Nedokážou nic lepšího než zatáhnout sem z Venuše takovouhle zatracenou hrůzu! Pěkná pitomost, co?"

Ve svém současném nezáviděníhodném postavení cítil David tendenci zapomenout na budoucí perspektivy meziplanetárních letů, které jim mohl otevřít více či méně úspěšný návrat Hurikánu, a souhlasit se seržantem. "Kdybychom tu potvoru aspoň viděli, mohli bychom třeba něco vymyslet a udělat," zahučel. Pak ho náhle něco napadlo a protáhl se dírou ve střeše zpět do chatrče. Když se prohrabával hromadou harampádí, všiml si, že čtvrtina dveří už zmizela. Následný spokojený výkřik seržantovi prozradil, že našel, co hledal. "Co máte?"

Chvilí bylo ticho. Pak se David konečně ozval. "Vidíte odtamtud shora na dveře?"

Seržant zjistil, že když se maximálně vykloní, podaří se mu dohlédnout právě ke dveřím. V prázdném okenním rámu vedle dveří se objevila Davidova hlava a ramena. Pak se vysunula i ruka, v níž držel otlučenou plechovku červené barvy, kterou začal pomalu vylévat pod sebe. Místo aby však stekla až na zem, začal se pod ní viditelně rýsovat tvar tvora, který tam spočíval. Byla to jeho miniaturní verze, i tak ovšem působila nesrovnatelně hrozivěji, než naznačovala ona letecká fotografie.

5. kapitola

Tajemství neviditelných tvorů

Hlavní část těla toho tvora měla tvar polokoule, jejíž plochá strana spočívala na zemi. Zaoblená vrchní strana byla odshora víc než do poloviny holá a hladká, zbytek se však až dolů ježil tupými výčnělky. Na konci každého z nich se nacházela široce rozevřená tlama plná ostrých zubů, které neustále chňapaly kolem sebe. David se na jednu z těchto "hlav" soustředil a důkladně ji polil barvou.

Všiml si, že v případě potřeby jsou široké čelisti schopny roztáhnout se až daleko dozadu, jako je tomu u hadích čelistí. Otrásl se odporem při pomyslení na velikost původního okupanta Hurikánu, i když musel připustit, že ani tenhle malý exemplář zdaleka není neškodný. Mohl si teď prohlédnout způsob, jakým tlama ze dveří odhryzávala kusy dřeva a vcelku je polykala úplně stejně, jako zhltila Tobyho nohu. Příšera sice vypadala odpudivě, nepůsobila však tak znepokojivě nepřírozně jako pohled na předměty klouzající jejím neviditelným hrdlem.

David pohled na ni dokonce lehce povzbudil – s viditelným nepřítelem je alespoň možné bojovat. Šplíchl trochou barvy několika dalšími směry, aby se přesvědčil, zda kolem není ještě nějaký tvor. V jeho bezprostředním dosahu se nacházel jen jeden, který byl ještě menší než ten první; přestože však měl v průměru jen asi dvacet centimetrů, zuby v jeho četných tlamách cvakaly s nemenší zuřivostí. Když se natáhl ještě o kus dál, sesypala se mu kolem hlavy na zem sprška hlíny.

"Hej!" zavolal poněkud znepokojeně seržantův hlas. "Jedna z těch zatracených potvor je tady nahoře."

David se vyškrábal zpět na střechu a plechovku s barvou, která byla jeho jedinou zbraní, třímal v ruce. Seržant upřeně zíral a zároveň ukazoval prstem na místo téměř uprostřed střechy. Podpůrné trámy už byly odkryté a jeden kus dřeva se právě zdvihal do vzduchu. Davidova plechovka už byla skoro prázdná, posledních několik kapek však stíkl tím směrem. Stačilo to, aby se ukázaly dva či tři páry chňapajících čelistí. Tvor nejenže byl s nimi na střeše, ale navíc ohlodával konstrukci krovu.

David odhodil nepotřebnou plechovku a rozhlížel se kolem sebe. U protější stěny chýše dosahovaly větve jednoho ze stromů až ke střeše. K jeho kmeni se mohli dostat jen poměrně dlouhým skokem. Váhavě pohlédl na svého společníka. Policista si jeho pohledu všiml a ušklíbl se.

"Zamlada jsem býval docela dobrý skokan a tuhle vzdálenost ještě zvládnou," prohlásil.

Rozkročmo se posadil na hřeben střechy a posouval se před Davidem k jeho okraji. Museli si pospíšet, protože bylo zřejmé, že jakmile se tvor vážně pustí do hlavního vazného trámu, celá střecha se zřítí. Na samotném okraji hřebene se postavil, chystal se ke skoku a s rukou na Davidově rameni udržoval rovnováhu. Mocně se odrazil a velkým obloukem skočil daleko do větví stromu.

"Výborně. Teď vylezte o kousek výš a já skočím za vámi."

Když se odrážel, cítil, jak pod ním pravá noha podklouzla, a zaslechl seržantův vyděšený výkřik. Zoufale hrábl po větvích, ty se však pod jeho vahou zlomily. Nešťastný pád zbrzdilo cosi neochotně poddajného. Bleskově se přetočil na bok a odkulil se stranou. Ještě v pohybu slyšel, jak se mu s hlasitým rupnutím odtrhl kus pláště a jak za ním seržant něco chraptivě volá. Posadil se a naplněn tou chvilkovou vlnou euforie, která zalije každého, kdo těsně unikl smrti, se na něj nahoru zašklebil.

"Spadl jsem rovnou na jednu z těch potvor," oznámil. "Co vy na to?"

"Spadl jste na ni?"

"Přesně tak. Ještě štěstí, že nahoře nemá zuby. Byla přímo pod stromem a..."

Náhle se zarazil, protože si všiml, že tvor se zakusuje do kmene stromu. Pokud mohl posoudit, nebyl to nijak velký exemplář, protože kusy dřeva plující vzduchem nebyly větší než kostky cukru, přesto však kmén pomalu, ale jistě přehlodával.

Seržant se začal spouštět níž k zemi, David na něj však zavolal a zarazil ho. Holí, kterou tady upustil jeden z ustupujících vojáků poté, co umístil svoji bombu, zuřivě zaútočil na neviditelného žrouta. Nedosáhl žádného zjevného účinku. Dřevěné štěpiny dál proudily tempem o nic pomalejším či rychlejším než předtím. David se přinutil ke klidu: při současném tempu bude určitě nějakou dobu trvat, než strom padne – pokud se ovšem ten tvor díky přísunu potravy nezvětší. Veden náhlou inspirací zastrčil do vyhlodané prohlubně ulomenou větev tak, aby se jí tvor musel nejprve prokousat, než bude moci pokračovat v porážení stromu. Za zády se mu s překvapivě hlasitým rachotem zřítíla střecha chatrče.

"To bylo na poslední chvíli," zamumlal při pohledu na zvedající se oblak prachu.

"Poslyšte," zaprotestoval seržant, "přece tady nahoře nemůžu zůstat věčně."

"Proč ne? Tam jste v největším bezpečí."

Další dunivá rána Davida vylekala tak, že vyskočil a otočil se. Necelých patnáct metrů od něj se překotil a padl k zemi vysoký strom. Při tom pohledu začalo být oběma nepříjemně jasné, že jejich současné postavení není zrovna moc bezpečné. Seržant sedící v koruně byl ze všech stran obklopen vyššími stromy a na jejich kmenech byly již v mnoha případech viditelné hluboké rýhy. Kdyby se kterýkoli z nich zřítíl jeho směrem, nepochybně by ho smetl s sebou. Spěšně začal sestupovat dolů.

"Počkejte chvíli. Po tom kmene slézt dolů nemůžete," varoval ho David. Opatrně holí prozkoumával cestu před sebou, až došel k místu pod nejnižší se klenoucí větví. Propátral prostor všude kolem a přesvědčil se, že okolní půda je skutečně tak prázdná, jak vypadá.

"Tady je všude čisto, můžete seskočit." Seržant poslušně dopadl na zem vedle něj. "A teď odtud musíme okamžitě vypadnout. Nejlepší bude, když... Kristepane, co je zase tohle?"

Nemusel se ani ptát. Praskot lámaných větví následovala pleskává rána, jak něco dopadlo na zem těsně vedle nich. Jednomu z tvorů, který se zachytil ve vyšší části koruny, se podařilo prokousat se větvemi, na nichž spočíval. Kvapně ustoupili z jeho dosahu. Seržant vytáhl kapesník a otřel si zpoceně čelo.

"To je jako nějaká sílená noční můra," zahučel a nervózně se rozhlížel do stran i nad sebe. "Tohle bylo o vlásek. Vůbec se mi to nelíbí. Inspektor tvrdil, že je tady ta potvora jen jedna."

"Vážně? Tak to se mýlil. A kapitán Forbes taky. Dirk byl jediný, kdo měl trochu rozumu, když odtud zmizel. A my teď uděláme přesně totéž – pokud to dokážeme."

Vydali se na pomalou cestu pryč. Každou píď země museli prozkoumat holemi, kterými před sebou mávali jako tykadly nějakého gigantického hmyzu. Co chvíli vrhali ustarané pohledy nahoru ze strachu, aby se na ně nezřítíl další z těch tvorů či přímo nějaký strom. Po půldruhé hodině postupu touto metodou byli ještě nervóznější a vyplašenější než na začátku. Oba už byli nuceni odhodit několik klacků, opotřebovaných neustálým ohlodáváním, a dosud nenarazili na jedinou známku toho, že kromě nich přežil ještě někdo jiný. Seržant se zastavil a znovu si otřel čelo.

"Určitě už se brzy dostaneme mimo jejich dosah," prohlásil nikterak přesvědčeným tónem.

"Řekl bych, že už teď jich je kolem mně," souhlasil David, "jsou ale větší. Celou tu dobu, než jsme se sem dostali, rostli jako z vody. Jdeme."

O pět minut později následovalo chramstnutí, po němž z Davidovy hole zmizelo pětadvacet centimetrů. David uskočil. Tak velké kousnutí svědčilo o přítomnosti obludy, které bylo radno se vyhnout širokým obloukem. Pokusili se ji obejít jedním směrem, a když se to nepodařilo, zamířili na opačnou stranu. Ukázalo se, že cesta vpřed je kompletně přehrazena půlkruhem neviditelných chňapajících tvorů. Nezbyvalo než vrátit se stejnou cestou, kterou přišli, a celé to místo obejít jinudy.

Když se na tom oba shodli, obrátili se zpět a kroužícími holemi začali pátrat po vlastní stopě. Seržant šel vpředu a věděl, že několik metrů mohou postupovat téměř rovně. O to víc ho tedy překvapilo, když narazil na překážku přímo před sebou. Zabuřel a bezvýsledně to zkusil po obou stranách. Pohlédli s Davidem na sebe.

"Našli jsme cestu sem, tak musí existovat i cesta ven," hlesl zoufale David.

Pokud tomu tak bylo, ani jednomu z nich se ji nepodařilo najít. Jako by se kruh kolem nich uzavřel.

"Sakra!" zaklel seržant.

Už půl hodiny byli uvězněni v zužujícím se kruhu a hlasité volání o pomoc, k němuž se oba uchýlili, nepřineslo sebemenší odezvu. Připadalo jim, že s výjimkou neviditelných oblud zůstali na celém světě sami. Konečně se z okolního ticha ozvalo nezaměnitelné "Haló?" Oba zplna hrdla odpověděli.

"Už jdu!" ujistil je zpěvavý hlas. "Zůstaňte, kde jste."

Vzhledem k tomu, že nic jiného ani dělat nemohli, odpověděl David hlasitou žádostí, aby si neznámý pospíšil, trvalo však dalších patnáct minut, než spatřili, jak se k nim majitel onoho hlasu opatrně blíží. Byl to nevysoký mladík s velkými brýlemi, který si vesele pohvizdoval. Jednou rukou před sebou mával dlouhou kovovou tyčí a pod druhou paží svíral svazek tenkých hůlek s malými bílými kuličkami na jednom konci.

"Nazdárek! Co máte vy dva za problém?" zeptal se.

"Jsme obklíčení," odpověděl suše David. Nonšalantní chování toho chlapíka ho značně popuzovalo.

"To je ovšem otrava," přikývl mladík. "No nic, však vás z toho hned dostaneme."

Zkoumal tyčí prostor kolem sebe, dokud nenarazil na chňapající bariéru. Pak vytáhl ze svazku jednu hůlku a napřáhl ji před sebe bílou kuličkou ven. Jakmile se její konec odlomil, použil se stejným výsledkem další dvě hůlky vpravo i vlevo.

"Co jste zač?" zajímal se. Seržant oba představil.

"Mysleli, že je s vámi konec," prohlásil mladík a ukázal si přes rameno. "Většina té vaší party to nepřežila."

Davidova zvědavost byla silnější než antipatie, kterou v něm nonšalantní mladík vzbuzoval.

"Co to děláte? Chcete je otrávit?"

"Ne, zatím jsme nenašli jed, který by na ně působil. Dívejte se."

Ukázal na místo, kde před chvílí neviditelná stvůra pohltila bílou kuličku. Zpozorovali, že jasně zmodrala.

"Metylenová modř v obalu z rozpustného papíru," vysvětloval mladík. "Papír zmizí a abrakadabra! – už jsou vidět. Můj šéf, Cadnam, to je biolog, nechal těchhle pilulek vyrobit několik stovek. Včera za ním přišel v hrozném stavu nějaký chlap, představil se jako Dirk Robbins. Cadnamovi bylo jasné, že než budeme moci podniknout něco jiného, nejdřív musíme ty potvory zviditelnit."

"Dirk je pašák!" zvolal nadšeně David.

Mladík přikývl. "Měl o trochu víc rozumu než vy všichni ostatní," prohlásil s nemilosrdnou upřímností. "Jenže než jsme

se sem dostali, nějaký idiot tu bestii nakrmil rachejtlemí."

Modrá skvrna, jejíž intenzita postupným rozpouštěním pomalu klesala, se rychle šířila tělem celého tvora. Zřetelně teď viděli nejen jeho kupolovitý obrys, jak očekávali, ale měli možnost nahlédnout přímo do jeho útroh, jako by to byl obarvený vzorek na laboratorní skličku. Snadno byli schopni sledovat cestu od mnoha tlam ke společnému žaludku, a rozeznávali i jakousi cévní soustavu. U kořene každé z četných "hlav" bylo vidět cosi jako záklopku, která se rytmicky stahovala a roztahovala. Mladík ukázal na jeden z těchto orgánů a potrásl hlavou.

"Tohle bylo příčinou většiny vašich problémů," vysvětloval. David ani seržant ovšem neměli náladu na to, aby poslouchali nějakou přednášku. Cestu ke svobodě jim blokovala skoro půl druhého metru vysoká obluda, kterou viditelnost zjevně ani v nejmenším nepřipravila o chuť k jídlu. Vyjádřili svůj názor nahlas.

"To je v pořádku," ujistil je nevzrušeně mladík. Ze svazku hůlek vytáhl jakýsi rapíru podobný nástroj a pustil se do metodického a chirurgicky přesného propichování smrtelných orgánů. Při práci pokračoval ve vysvětlování.

"Je to nesmírně zajímavé uspořádání, ne tak docela nepodobné srdci – ačkoli ta potvora v zásadě potřebuje jen jedno srdce, má jich desítky. Je to něco jako složený tvor, a když ho výbuch roztrhal na kousky, z každé části s tím pulzujícím orgánem se stal samostatný jedinec. Ten se rychle zformoval a začal žít vlastním životem. Když se dva z nich přimáčkou těsně k sobě, zase splynou – počítám, že právě tak vás dokázali obklíčit. V podstatě je to hrozně primitivní forma života. Pokud je nám momentálně známo, jedinou možností, jak je zabít, je vyřadit všechny ty pulzující orgány z činnosti – pokud jim jen jeden zbývá funkční, dokážou se zase obrodit."

Když skončil se všemi hlavami, na které dosáhl ze své strany, hodil bodec Davidovi. Po několika minutách práce se nebezpečná bestie změnila v pouhou nehybnou hroudu modravého rosolu, přes kterou mohli přelézt.

"Díky bohu!" ulevil si David, když se bezpečně dostali na druhou stranu. Seržant něco zabručel a znovu si otřel čelo. Mladík je odvedl zpět stejnou cestou, kterou přišel.

"A co ta původní potvora?" vyptával se David. "Úplně ji to roztrhalo?"

"Z velké většiny ano, ale už zase dorůstá. Teď, když ji vidíme, už si s ní ovšem dokážeme poradit. Ze začátku to i na mě působilo tak trochu strašidelně. Průhlednost je jedna věc, ale neviditelnost je něco úplně jiného."

Po nějaké době došli k nepravidelným řadám tvorů již označených barvou. Stále ještě ohlodávali stromy kolem sebe, bez ochranného štítu neviditelnosti však vypadali téměř neškodně. O kousek dál se skupina mužů s obludami přičinlivě vypořádávala pomocí ostrých bodců. Mladík se s nimi rozloučil.

"Běžte pořád rovně," nasměroval je. "Tam už je klid. A velice by mě potěšilo, kdybyste kapitánu Forbesovi vyřídili, co si o něm myslím, až ho uvidíte."

"On to přežil?"

"Samozřejmě. Lidem jako on se nikdy nic nestane."

Měl pravdu. Když došli ke skupině, která byla zřejmě v centru veškeré aktivity, našli v ní i kapitána. Právě ostatní přítomné přesvědčoval, že neúspěch jeho útoku zavinila předčasná exploze prvních dvou bomb. Od zbytku skupiny se oddělil Dirk a srdečně se s nimi přivítal.

"Měli bychom vypadnout," prohlásil o několik minut později. "Náš statečný kapitán teď přišel s teorií, že by bylo rychlejší pustit na ty potvory plyn. Pár mil odtud bude bezpečněji."

Meteorit

Dům se otřásl, okna zarachotila, zarámovaná fotografie sklouzla z krbové římsy a spadla do topeniště. Zvuk hlasitého prásknutí odtěnkud zvenku dorazil právě včas, aby přehlušil řinkot rozbitého skla. Graham Toffts opatrně odložil skleničku a otřel si z prstů rozlité sherry.

"Něco takového člověka vrátí v čase o kus zpátky," poznamenal. "Že by to snad byla první rána nové války, co myslíš?"

Sally zavrtěla hlavou, plavé vlasy jí lehce zavířily a zatřpytily se v tlumeném světle.

"To bych neřekla. Každopádně to neznělo stejně jako za starých časů – tehdy to obvykle bouchlo dvakrát těsně po sobě," prohlásila.

Přešla k oknu a odtáhla záclony. Venku byla naprostá tma a do okenních tabulek bubnovaly kapky řídkého deště.

"Nemohla to být nějaká zatoulaná experimentální střela?" napadlo ji.

V předsíni zazněly něčí kroky. Dveře se otevřely a do místnosti strčil hlavu její otec.

"Slyšeli jste to?" zeptal se vcelku zbytečně. "Řekl bych, že to byl malý meteor. Měl jsem dojem, že na poli za ovocným sadem vidím nějaké matné zablesknutí." Chystal se zmizet, Sally však vyrazila za ním. Graham ji následoval pomalejším tempem a zastihl ji, jak otce pevně drží za paži.

"Tak to ne!" řikala právě rozhodným tónem. "Nepřipustím, aby moje večere musela čekat a zkazila se. Ať je to co je to, nikam to neuteče."

Pan Fountain pohlédl nejdřív na ni a pak na Grahama.

"Panovačná holka, strašně panovačná. A taková byla vždycky," postěžoval si. "Vůbec nechápu, proč si ji chceš vzít."

Po večeri vyrazili na průzkum s elektrickými svítilnami. Místo dopadu našli prakticky bez potíží; uprostřed zmíněného pole se totiž objevil malý kráter, který měl v průměru něco přes dva metry. Chvíli si ho prohlíželi, aniž by se něco zvláštního dozvěděli, zatímco Sallyin teriér Mitty zvědavě očíhával čerstvě zpěvrácenou hlínu. Ať kráter vyhloubilo cokoli, pravděpodobně to bylo pohřbeno v jeho středu.

"Nepochybně to byl meteorit," usoudil pan Fountain. "Ráno sem pošleme pracovní četu, aby ho vykopala."

Výňatek z Onnsova deníku:

Úvod k poznámkám, které si hodlám vést, mohu sotva začít příhodněji než tím, že krátce shrnu obsah projevu, který jsme den před odletem z Forty vyslechli z úst Jeho Excelence Cottaftse. Na rozdíl od oficiálního veřejného rozloučení

byla tato schůzka zcela záměrně organizována tak neformálně, jak je to jen v případě několikatisícového shromáždění možné.

Jeho Excelence hned v samém úvodu zdůraznila, že byť někteří z nás mají z administrativních důvodů vedoucí funkci, v ostatních ohledech jsme si všichni rovni.

"Není mezi vámi jediný muž či jediná žena, kteří by se nepřihlásili dobrovolně," prohlásil a pomalu se rozhlížel po naslouchajících zástupech. "Protože každý z vás je samostatným jedincem, míra emocí, které vás k tomuto rozhodnutí vedly, je pravděpodobně velice různá, ať však byly vaše motivy jakkoli osobní či altruistické, všechny mají jednoho společného jmenovatele – a tím je odhodlání zajistit přežití naší rasy.

Zítřka se Koule vydají na cestu.

Zítřek se stane dnem, kdy s pomocí boží budou vědecké znalosti a dovednosti Forty slavit triumf nad nástrahami přírody.

Civilizace je od samotných svých počátků založena na schopnosti koordinovat a usměrňovat přírodní síly – a jakmile toto usměrňování jednou začne, je v něm nutno neustále pokračovat. Před naší rasou existovaly na Fortě jiné dominantní živočišné druhy, nebyly však civilizované, protože neusměrňovaly přírodu. V důsledku měnících se podmínek se jejich počet zmenšoval, až zcela vymřely. Nám se však až doposud dařilo s měnicími se podmínkami se úspěšně vyrovnávat a naše rasa vzkvétá.

Vzkvétá navíc v takových počtech, jaké by neusměrňovaná příroda nikdy nedokázala uživit. V minulosti jsme řešili problém za problémem, abychom tento rozkvět umožnili, tentokrát jsme však nuceni čelit problému zatím ze všech nejvážnějšímu. Forta, naše kolébka, začíná být přestárá, zatímco my ještě přestárlí nejsme. Jsme jako dosud mladý duch uvězněný v umdlévajícím těle...

Dlouhá staletí jsme neúnavně pracovali, přizpůsobovali, nahrazovali a spravovali věci kolem sebe, nyní se však past začíná zavírat čím dál rychleji a nám zbývá jen málo, čím ještě můžeme udržet její čelisti rozevřené. Proto již dnes, kdy jsme zdraví a silní, musíme uprchnout a najít si nový domov.

Nepochybuji o tom, že pravnucci pravníků dnešní generace se ještě budou rodit na Fortě, jejich život však bude náročnější než ten náš: budou muset mnohem větší úsilí vynakládat jen na to, aby se udrželi naživu. To je důvod, proč musí Koule vyrazit na cestu dnes, kdy máme dostatek a přebytek síly i bohatství.

A co čeká vás, kteří v nich poletíte? Je marné třeba jen hádat. Koule se vydají na cestu do všech čtyř koutů nebes a v místech, kde přistanou, můžete najít cokoli – nebo vůbec nic. Na cestu se vypravíte díky veškerému našemu umění a všem našim dovednostem. Jakmile však odletíte, můžeme se už jen modlit za to, abyste jako naše semě našli úrodnou půdu."

Dlouze se odmlčel a pak pokračoval.

"Svůj úkol znáte, protože jinak byste se k jeho splnění nebyli nabídli. Je to však úkol, který nebudete nikdy schopni dokonale zvládnout ani tomu naučit druhé. Jste to vy a jeden každý z vás, v jejichž ruce leží osud naší civilizace.

Každý muž a každá žena mezi vámi je příjemcem a současně i potenciální studnou vědomostí o všem, co Forta reprezentuje. Vezete s sebou znalosti historie, kultury a civilizace našeho světa. Užívejte jich. Užívejte jich moudře.

Pomůžte-li to, předávejte je druhým. Buďte ochotní se od druhých učit a zdokonalovat se, dokážete-li to. Nesnažte se udržovat své znalosti netknuté, protože má-li kultura žít, musí se rozvíjet. Lidé, kteří příliš lpí na budoucnosti, obvykle budoucnost nemají. Pamatujte, že je možné, že ve vesmíru nikde žádná další inteligence není, což znamená, že někteří z vás budou odpovědní nejen za naši rasu, ale za veškerý vědomý život, který se snad kdy vyvine.

Dejte se tedy na cestu. Leťte v moudrosti, laskavosti, míru a pravdě. A naše modlitby vás budou provázet na pouti do tajemných hlubin kosmu..."

...Znovu jsem si teleskopem prohlížel náš nový domov. Domnívám se, že se naší skupině poštěstilo. Je to planeta, která není příliš mladá ani příliš stará. Pozorovací podmínky byly tentokrát lepší, protože povrch nebyl tolik zakryt mraky. Leskne se jako modrá perla. Oblast, kterou jsem viděl, byla ze značné části pod vodou – slyšel jsem, že voda pokrývá přes dvě třetiny povrchu planety. Bude skvělé být na světě, kde zavlažování a zásobování vodou není jedním z hlavních životních problémů. Přesto doufáme, že se nám podaří přistát na suché zemi, protože jinak by nás mohly čekat obrovské problémy... Podíval jsem se také na některé ze světů, kam mají namířeno ostatní Koule; některé jsou malé a jiné velké, některé jsou nové a jejich povrch zůstává pod závojem mračen zahalen tajemstvím. Přinejmenším jeden svět je starý a není na tom o mnoho lépe než naše vlastní ubohá Forta – i když astronomové tvrdí, že je schopen poskytovat přijatelné životní podmínky ještě několik milionů let. Jsem ovšem rád, že naše skupina letí na ten zářivě modrý svět: zdá se, jako by nám kynul na uvítanou, a já jsem naplněn nadějí, která mi pomáhá překonat obavy z cesty. Ne že by mě teď tyto obavy příliš tížily, v posledním roce jsem se naučil jistému fatalismu. Nastoupím do své Koule a anestetický plyn mě pošle do náruče spánku, aniž bych si toho byl vědom. Až se znovu probudím, budu na našem típytivém novém světě... A jestli se neprobudím, bude to znamenat, že někde něco nevyšlo, to už se však nikdy nedozvím...

Vlastně je to strašně jednoduché – má-li člověk víru...

Dnes večer jsem se zašel podívat na Koule, chtěl jsem si je naposledy prohlédnout nezaujatýma očima. Zítřka uprostřed všech zmatků a příprav nebude na přílišné přemýšlení čas – a bude to tak lepší.

Jakým jsou úžasným, neuvěřitelným – chtělo by se téměř říct nemožným – výtvorem! Jejich vybudování vyžadovalo takovou spoustu práce, že ji vůbec nelze vyčíslit. Vypadají spíš, jako by měly prolomit půdu pod sebou a propadnout se do hlubin Forty, než aby odlétly do kosmu. Největší lodě, jaké kdy byly postaveny! Skoro se mi nechce věřit, že jsme dokázali postavit třicet těchto kovových hor, a přece tam stojí, připraveny na zítřek...

A některé z nich budou ztraceny...

Ach, bože, dej, aby naše loď přežila, nikdy nám ale nedovol zapomenout. Kéž se ukáže, že jsme hodni tohoto gigantického projektu...

Je docela možné, že toto jsou poslední slova, která kdy napíšu. A pokud ne, pokračovat budu už na novém světě a pod neznámou oblohou...

"Neměli jste na to sahat," káral je policejní inspektor a potřásl hlavou. "Měli jste to nechat, kde to bylo, a počkat, až to prohlédnou příslušní odborníci."

"A kdo," zajímal se chladně pan Fontain, "jsou příslušní odborníci pro prohlídku meteoritů?"

"O to teď nejde. Nemohli jste vědět jistě, že to doopravdy je meteorit, a v dnešní době na vás může z oblohy spadnout spousta jiných krámů než jen meteority. Ani teď, když jste to vytáhli ven, si nemůžete být jistí."

"Nevypadá to jako něco jiného."

"Stejně jste to ale měli nechat na nás. Mohlo to být něco, co je ještě na seznamu utajovaných zařízení."

"A policie je samozřejmě se vším, co na tom seznamu je, důvěrně obeznámená."

Sally usoudila, že je načase, aby zasáhla.

"No, až k nám nějaký meteorit spadne příště, budeme už aspoň vědět, jak si máme počínat. Co říkáte, že bychom se teď na něj šli všichni podívat? Leží v kůlně a nevypadá ani trochu tajně."

Vyšla na dvůr jako první a neustále mluvila, aby inspektorovi a otci zabránila v hádce.

"Ta jáma, kterou udělal, byla překvapivě mělká, takže se k němu chlapi rychle prohrabali. A ukázalo se, že taky není ani zdaleka tak rozžhavený, jak jsme čekali, proto si s ním snadno poradili."

"Neříkala bys snadno, kdybys slyšela, jak se vyjadřovali o jeho váze," poznamenal její otec.

"Tady je," ukázala Sally a vedla čtyřčlennou skupinku do zatuchlé přízemní dřevěné kůlny.

Meteorit ležel uprostřed holé prkenné podlahy a nevypadal nijak impozantně. Byla to jen hrbolatá a podřobaná, kovově vyhlížející kulatá hrouda o průměru něco přes šedesát centimetrů. "Jediná zbraň, kterou mi to připomíná, je dělová koule," poznamenal pan Fontain.

"Jde o princip," odsekl inspektor. "Máme trvalý příkaz, že každý tajemný objekt, který spadne z oblohy, má zůstat na místě a nikdo se ho nesmí dotknout, dokud ho neprozkoumá odborník z ministerstva obrany. Ministerstvo už jsme informovali a s tou koulí se nesmí znova pohnout, dokud se na ni jejich člověk nepodívá."

Graham, který se doposud do hovoru nijak nezapojil, pokročil kupředu a položil na ni ruku.

"Už je skoro studená," oznámil. "Z čeho asi je?" zeptal se zvědavě.

Pan Fontain pokrčil rameny.

"Řekl bych, že nejspíš to bude jen kus obyčejného meteorického železa. Jediné, co mě na tom zaráží, je to, že při dopadu nenadělal větší dopuštění. Kdyby to měla být nějaká tajná zbraň, rozhodně by to byla zbraň neobyčejně nudná."

"Přesto ovšem budu nucen vydat příkaz, že nesmí být nikam přemístěna, dokud se na ni nepodívá ten člověk z ministerstva," trval na svém inspektor.

Zamířili zase ven na dvůr, inspektor se však na prahu zarazil.

"Co je to za prskání?" zeptal se.

"Prskání?" opakovala po něm Sally.

"Takové syčivé prskání. Poslouchejte!"

Zůstali nehnuté stát, inspektor s hlavou nepatrně nakloněnou na stranu. Kůlnou se nepopíratelně rozléhal jakýsi nezřetelný, ale vytrvalý zvuk, kolísající sotva nad prahem slyšitelnosti. Nebylo snadné ho identifikovat. Všichni se jako na povel otočili a neklidně se zadívali na kouli. Graham na chvíli zaváhal a pak znovu vešel dovnitř. Naklonil se ke kouli a přiložil k ní pravé ucho.

"Ano," přikývl, "jde to z ní."

Pak náhle zavřel oči a zavravoral. Sally se k němu rozběhla a zachytila ho právě v okamžiku, kdy se mu podlomila kolena. Ostatní jí ho pomohli vytáhnout ven. Na čerstvém vzduchu se téměř okamžitě probral.

"To je zvláštní," zamumlal. "Co se to stalo?"

"Víte určitě, že ten zvuk vychází z té věci?" ujišťoval se inspektor.

"Jistě. O tom není pochyb."

"Necítil jste něco neobvyklého?"

Graham zdvihl obočí. "Ach tak, vy myslíte plyn. Ne, to bych neřekl."

"Hmm," zabručel inspektor a vrhl na staršího muže pohled, v němž se zračil mírný triumf. "Je normální, aby meteority prskaly?" zeptal se.

"No... to vážně nevím. Ale neřekl bych," připustil pan Fontain.

"No prosím. Takže za těchto okolností navrhuji, abychom šli všichni někam jinam – pokud možno na nějaké kryté místo na opačné straně domu, jen pro všechny případy – a počkali tam na odborníka," prohlásil inspektor.

Výňatek z Onnsova deníku:

Jsem totálně zmáten. Právě jsem se probudil. Nevím ale, jestli se to doopravdy stalo – nebo se nám vůbec nepodařilo odstartovat? To nejsem schopen říct. Uplynula hodina, den, rok nebo století od chvíle, kdy jsme nastoupili do Koule? Ale ne, před hodinou to být nemohlo, tím jsem si jistý podle toho, jak unavené jsou mé údy a jak mě bolí celé tělo. Před tím jsme byli varováni.

"Nebudete o ničem vědět," říkali nám, "vůbec o ničem, dokud nebude po všem. Pak budete cítit tělesnou únavu, protože vaše těla budou v mezidobí vystavena velkému vypětí. Tahle únava by měla poměrně brzy pominout, dáme

vám ale kapsle obsahující koncentrované živiny a stimulanty, a ty vám ji pomohou rychleji překonat."

Jednu kapsli jsem si vzal a začínám už cítit její blahodárné účinky, stále ještě se však zdráhám uvěřit, že už to máme za sebou.

Připadá mi, jako by utekl pouhý okamžik od chvíle, kdy jsme šplhali dlouhou chodbou do nitra Koule a podle pokynů se rozcházeli na svá místa. Každý z nás našel elastickou kóji, která mu byla přidělena, a zalezl si do ní. Povolil jsem ventil, abych nafoukl prostor mezi vnitřní a vnější stěnou své kóje. Když se její obložení začalo roztahovat, cítil jsem, jak se nadzdvihují na vzduchovém polštáři. Strop se vydouval směrem dolů, boční stěny se uzavíraly a já, izolovaný před šokem ze všech stran, jsem čekal.

Na co jsem čekal? To stále nedokážu říct. Zdálo se mi, jako bych tam v jednom okamžiku ležel čilý a plný sil, a v příštím okamžiku jsem byl náhle unavený a rozbolavělý.

Jen tento pocit a nic jiného signalizoval, že jeden život skončil a druhý se právě chystá začít. Stěny mé kóje jsou vyfouknuté a čerpadla nahrazují plyn čerstvým vzduchem. Nepochybně to znamená že už jsme na té nádherné, zářivé modré planetě a Forta že je pouhým drobným smítkem na naší nové obloze.

To vědomí působí, že si připadám jiný. Celý svůj dosavadní život jsem strávil na umírajícím světě, kde našim největším nepřítelem byla smrtící letargie. Teď se ale cítím jako omlazený. Čeká nás tu práce, naděje a život: svět, který vybudujeme, a budoucnost, v jejímž jménu budeme tento svět tvořit...

Slyším už rachot pracujících vrtáků, které nám prořezávají cestu ven. Zajímalo by mě, co tam venku najdeme. Musíme postupovat nesmírně obezřetně. Možná si snáze uchováme svou víru, budeme-li čelit nejrůznějším útrapám, než kdybychom se ocitli uprostřed hojnosti. Víru si však udržet musíme, ať bude tento svět vypadat jakkoli. Neseme v sobě milion let historie, milion let znalostí, a to musí být uchováno.

Zároveň však, jak říkala Jeho Excellence, musíme být připraveni se přizpůsobit. Kdo ví, jaké formy života tady už třeba existují? Sotva můžeme čekat, že bychom na tak mladé planetě našli opravdové vědomí, mohly by se tu však nacházet první náznaky inteligence. Ty se od naší možné budou diametrálně lišit, nesmíme však zapomínat, že je to jejich svět, a musíme jim všemožně pomáhat. Musíme mít na paměti, že by bylo nesprávné, kdybychom poškodili byť cizí formu života na její vlastní planetě. Jestli nějaké takové bytosti najdeme, pak musí být naším úkolem stát se jejich učiteli i žáky a spolupracovat s nimi. Možná se nám pak jednoho dne podaří vytvořit civilizaci ještě větší, než je civilizace Forty...

"Můžete mi prozradit," zajímal se inspektor, "co se s tou potvorou chystáte udělat, seržante Browne?"

Policejní seržant držel za ocas bezvládně visící chlupaté tělo.

"To je kočka, pane."

"Právě to jsem měl na mysli."

"Totiž, pane, napadlo mě, že ten pán z ministerstva si ji třeba bude chtít prohlédnout."

"Co vás vede k domněnce, že se ministerstvo obrany zajímá o mrtvé kočky, seržante?"

Seržant se dal do vysvětlování. Před chvílí se rozhodl riskovat další návštěvu kůlny, aby se přesvědčil, jestli je tam něco nového, případně co. Vzhledem k inspektorově teorii o možné přítomnosti plynu si kolem pasu uvázal provaz, aby ho mohli vytáhnout ven, kdyby ztratil vědomí, pak vlezl dovnitř a téměř se plížil u země. Všechna bezpečnostní opatření se však ukázala jako zbytečná. Syčení či prskání ustalo a plyn se zřejmě rozptýlil. Seržantovi se podařilo dospět až ke kouli, aniž by pocítil jakékoli nepříznivé účinky. Když se k ní však přiblížil natolik, že se ji téměř dotýkal uchem, zaslechl jakési tiché drnění.

"Drnění?" opakoval inspektor. "Chcete říct prskání."

"Ne, pane, drnění." Odmlčel se a hledal vhodné přirovnání. "Pokud jsem schopen to posoudit, nejvíc ze všeho to připomínalo cirkulárku, ale jen jako byste ji slyšel z velké dálky."

Z tohoto zvuku seržant usoudil, že ať je to cokoli, je to stále aktivní, a nařídil svým konstáblům, aby ustoupili a schovali se za nedalekou terénní vyvýšeninu. Sám potom během následující půl druhé hodiny do kůlny čas od času nakukoval, nezaznamenal však žádnou změnu.

Právě když se chystali dát si na posilněnou několik sendvičů, i všiml si, že se do dvora zatoulala kočka. Zvědavě slídila kolem dveří kůlny, seržant si jí však dál nevšiml. Když o půl hodiny později dojedl a dokouřil cigaretu, zašel se do kůlny znovu podívat a spatřil, že kočka leží kousek od meteoritu. Vynesl ji ven a zjistil, že je mrtvá.

"Otrávená?" zeptal se inspektor.

"Ne, pane," zavrtěl hlavou seržant. "To je na tom právě zvláštní."

Položil zdechlinu kočky na příhodně nedaleko stojící zídku a otočil jí hlavu, aby ostatní viděli na spodní stranu čelisti.

Drobný kroužek černé srsti byl spálený a uprostřed spáleniny zela malá díra.

"Hmm," zamručel inspektor. Dotkl se rány a pak si přičichl k ukazováčku. "Chlupy jsou spálené, to ano, ale necítím z toho žádnou třaskavinu," oznámil.

"To ještě není všechno, pane."

Když seržant otočil kočičí hlavu na druhou stranu, ukázalo se, že na temeni je poznamenána přesně stejně. Seržant vytáhl z kapsy tenký rovný drátek a zastrčil ho do otvoru pod čelistí. Drátek se vynořil z druhého otvoru na temeni hlavy.

"Dokážete to nějak vysvětlit, pane?" zeptal se.

Inspektor se zamyšleně zamračil. Zbraň miniaturního kalibru snad při výstřelu z bezprostřední blízkosti mohla způsobit jedno z těch zranění, tady to ovšem vypadalo, jako by šlo o vstupní a výstupní otvor téhož projektilu. Jenže kulka z těla nevylétné tak, aby po sobě zanechala jen takovouhle úhlednou kulatou díрку, a také na výstupu neožehne okolní chlupy. Všechno nasvědčovalo tomu, že do hlavy musely být vstřeleny dvě takové mikroskopické kulky přesně ve stejné čáře seshora i zdola – což absolutně nedávalo smysl.

"Máte nějakou teorii?" zeptal se seržanta.

"Ani náhodou, pane."

"Co se s tou věcí děje teď? Ještě pořád drnčí?" zajímal se inspektor.

"Ne, pane. Když jsem tam vevnitř byl a našel jsem tu kočku, neožývalo se z ní vůbec nic."

"Hmm," zabručel inspektor. "Není pomalu načase, aby se objevil ten chlap z ministerstva?"

Výňatek z Onnsova deníku:

V jak strašlivém místě jsme se to ocitli! Jako bychom byli odsouzeni do nějakého fantastického pekla. Může to vůbec být naše modrá planeta, která nám tak přátelsky kynula? Nic nechápeme, jsme absolutně zmatení a naše mysl je zdejšími hrůzami úplně vykořeležená. My, kteří reprezentujeme výkvět civilizace, se teď krčíme ve strachu z monstrózních ohavností, jimž musíme čelit. Jak můžeme doufat, že se nám kdy podaří do takového světa vnést nějaký řád?

Momentálně se skrýváme v jakési temné jeskyni, zatímco náš velitel Iss se radí, než rozhodne o nejlepším dalším postupu. Nikdo z nás mu jeho odpovědnost nezávidí. Jaká opatření může člověk přijmout proti něčemu, co je nejen neznámé, ale navíc neuvěřitelné? Závisí na něm devět set čtyřiašedesát našich životů. A bylo nás tisíc. Stalo se to následovně:

Slyšel jsem, jak se vrták zastavil, pak se chvíli ozývalo řinčení, když ho rozebírali a vytahovali z dlouhé šachty, kterou prorazil. Krátce poté zazněl signál ke všeobecnému nástupu. Vyškrábali jsme se z kóji, sebrali jsme své osobní potřeby a shromáždili se v centrální hale. Sunss, který byl tehdy naším velitelem, osobně podle seznamu vyvolával naše jména. Ozvali se všichni až na čtyři nešťastníky, kteří nepřežili zátěž, již byli během cesty vystaveni. Pak Sunss pronesl krátký projev.

Připomněl nám, že krok, který jsme učinili, je nevratný a že zatím ještě nikdo neví, co nás čeká za stěnami Koule. Nařídil, aby si v případě, že by byla výprava z nějakého důvodu rozdělena, každá skupina zvolila vlastního velitele a postupovala samostatně do doby, dokud se znovu nepřipojí k ostatním.

"Potřebujeme dlouhodobé odhodlání a ne jen ukázky okamžité neohroženosti," prohlásil. "Žádné hrdinské kousky.

Musíme na sebe neustále myslet jako na sémě budoucnosti. A každé jednotlivé zrno je nesmírně cenné."

Znovu a znovu zdůrazňoval odpovědnost, která leží na každém z nás.

"Nevíme a nikdy se také ani nedozvíme, jaký osud potkal skupiny v ostatních Koulích. A protože to nevíme, musíme si počínat, jako bychom přežili jen my sami, jako by v našich rukou ležel osud všeho, co kdy Forta reprezentovala."

Byl to Sunss, který kráčel v čele a vedl nás čerstvě vyvrtanou chodbou, a byl to také on, kdo jako první vstoupil na půdu nové planety. Následoval jsem ho spolu s ostatními, naplněn tak protikladnými pocity, jaké jsem dosud v životě nepoznal.

A ten svět, do kterého jsme se vynořili: jak ho mohu popsat ve všech jeho neznámých a cizích dimenzích?

Především to byl svět ponurý a temný – a přitom nebyla venku noc. Veškeré světlo, které na něj dopadalo, přicházelo z obrovského šedého panelu, vznášejícího se na špinavě temné obloze. Z místa, kde jsme stáli, měl zdánlivě tvar lichoběžníku, mám ale dojem, že to byl pouze klam perspektivy a že ve skutečnosti to byl čtverec, dvakrát přetáý temnými pásy, které ho rozdělovaly na čtyři menší čtverce. V pochmurné temnotě nad hlavou jsme s námahou rozeznávali ještě temnější nezřetelné linie, které se protínaly v podivných úhlech. Jejich význam mi byl naprostou záhadou.

Půda, na níž jsme stáli, se nepodobala ničemu, co jsem kdy viděl. Byla to obrovská plochá planina, ale zvrásněná a posetá drobnými, volně ležícími kameny. Vrásky se trochu podobaly geologickým vrstvám položeným vedle sebe místo na sebe. Všechny byly orientovány stejným směrem a vpředu i vzadu se ztrácely v zamlžených dálavách. Těsně vedle nás byla průrva široká přibližně na výši mého těla a v perfektní přímce se táhla oběma směry. V poměrně velké vzdálenosti za ní byla další podobná průrva, směřující dokonale rovnoběžně s tou první, za ní pak třetí a matně viditelný náznak čtvrté.

Muž vedle mne byl nervózní. Mumlal něco o geometrickém světě, osvětleném čtvercovým sluncem.

"Nesmysl!" odsekl jsem stroze.

"Tak jak to vysvětlíš?" zeptal se.

"Odmítám jakákoli ukvapená a zjednodušená vysvětlení," řekl jsem mu. "Pozoruji, a až nashromáždím dostatek údajů, vyvodím z nich závěry."

"A jaké závěry vyvodíš z hranatého slunce?" zajímal se, ale přestal jsem si ho všimnout.

Brzy jsme byli všichni shromáždění před Koulí a čekali jsme na Sunsovy pokyny. Právě se chystal promluvit, když nás vyrušil nějaký podivný zvuk – jakési pravidelné měkké pleskání, občas doprovázené vrzavým zaskřípěním. V tom zvuku bylo něco zlověstného a my všichni jsme na okamžik ztuhlí napjatým očekáváním – a pak než jsme se stačili pohnout, se za naší Koulí objevil ten nejstrašlivější netvor.

Vyprávění všech dávných cestovatelů blednou v porovnání s realitou té hrůzy, která stála před námi. Kdybych toho tvora neviděl na vlastní oči, v životě bych neuvěřil, že něco takového může existovat. První, co jsme z něj spatřili, byl obrovitý obličej, který se vysunul podél boku Koule a vznášel se ve vzduchu vysoko nad námi. Byl to pohled, který musel nahnat strach i těm nejstatečnějším.

Ten obličej byl navíc černě zbarvený, takže v okolní temnotě jsme jen obtížně rozeznávali jeho přesné obrysy. Směrem vzhůru se rozšiřoval a zdálo se, že nad samotnou hlavou se nejasně rýsují dvě veliké zašpičatělé uši. Tvor na nás shlížel dvěma ohromnými, blyskavými a poněkud šikmo posazenými očima.

Na okamžik se zarazil, velké oči zamrkaly a pak se začaly přibližovat. Nohy, které se v té chvíli objevily, se podobaly masivním pilířům, přitom se však pohybovaly s takovou obratností a koordinací, že to u něčeho tak gigantického působilo až neuvěřitelně. Obě nohy i tlapy byly pokryté hustě rostoucími vlákny, která vypadala jako dráty z lesklého

černého kovu. Tvor pokrčil nohy a sklonil hlavu, aby si nás mohl prohlédnout, takže nás ovál příšerný pach jeho dechu. Při pohledu zblízka byla jeho tvář ještě děsivější. Otevřela se v ní tlama podobná velké jeskyni, objevil se a zase zmizel velikánský růžový jazyk. Nad tlamou vyčnívaly do stran dlouhé zašpičatělé bodliny a lehce se chvěly. Oči, které se na nás upíraly, hleděly chladně a krutě, bez jediné známky inteligence.

Až do té chvíle jsme byli ochromeni hrůzou, nyní se však některých z nás zmocnila panika. Ti, kdo stáli tvorovi nejbliž, začali spěšně ustupovat. Jakmile se dali do pohybu, jedna z nestvůrných nohou kmitla jako blesk. Na zem prudce dopadla obrovská černá pracka, z níž náhle vyjely ostré spáry. Když se stáhla zpět, z dvaceti našich mužů a žen nezůstalo nic než šmouhy na zemi.

Byli jsme paralyzováni, všichni s výjimkou Sunsse. Ten zapomněl na instrukce zdůrazňující osobní bezpečnost, a rozběhl se k netvorovi. Velká tlapa se zdvihla, chvíli se vznášela ve vzduchu a znovu udeřila. Pod druhou vražednou ranou padlo dalších jedenáct.

Pak jsem si znovu všiml Sunsse. Stál přímo mezi oběma prackami. V rukou držel svoji ohnivou hůl a vzhlížel k nestvůrné hlavě nad sebou. Sledoval jsem, jak zdvihá zbraň a mří. Proti té obrovité zrůdě mi to připadalo jako naprostá pošetilost, hraní si na hrdinu. Sunss však byl moudřejší než já. Hlava sebou náhle škubla, údy projelo zachvění a obluda se bez hlesu na místě zhroutila.

A Sunss zůstal pod ní. Nesmírně statečný muž...

Pak se velení ujal Iss.

Rozhodl, že musíme co možná nejrychleji najít nějaký bezpečný úkryt pro případ, že by v okolí číhaly další podobné nestvůry. Až úkryt najdeme, můžeme začít z Koule vynášet přístroje a vybavení a uvažovat o tom, co si počít dál.

Rozhodl, že nás povede kupředu po širokém pásu mezi dvěma průrvami.

Když jsme urazili poměrně dlouhou cestu, dospěli jsme k úpatí nebetyčného a dokonale svislého útesu, na jehož čelní ploše se nacházely jakési podivně uspořádané pravoúhlé útvary. U její základny jsme našli tuto jeskyni, která se táhne do značné vzdálenosti do hloubky i do obou stran a jejíž strop je nezvykle pravidelný. Možná že muž, který mluvil o geometrickém světě, nebyl tak hloupý, jak se zdálo...

Ať tak či tak, uchýlili jsme se sem, abychom se skryli před nestvůrami podobnými té, kterou zabil Sunss. Jeskyně je příliš úzká, aby do ní pronikly tak obrovské pracky, dokonce i jejich strašlivé spáry by dosáhly jen malý kousek dovnitř.

Později. Stalo se něco strašného! Iss se v doprovodu dvacetičlenného oddílu vydal na průzkum jeskyně, poohlédnout se, zda se z ní nelze dostat někudy jinudy než přes planinu, na níž ležela naše Koule.

Ano – ležela! Minulý čas. To je ta katastrofa, která nás postihla.

Poté, co odešel, my ostatní jsme čekali a roztavili jsme hlídky. Nějakou dobu se nic nedělo. Osud k nám byl milosrdný v tom, že obluda byla zřejmě sama. Jako velký černý pahorek ležela na místě, kde padla, nedaleko Koule. Pak se přihodilo cosi zvláštního. Planinu náhle zalilo intenzivnější světlo. K zabité příšeře se spustil ohromný hákovitý předmět a odtáhl ji pryč z našeho dohledu. Pak se ozval hromový rachot, který otřásl vším, co nás obklopovalo, a světlo se znovu ztlumilo.

Nehodlám předstírat, že tyto události umím vysvětlit: nerozumí jim nikdo z nás. Snažím se jen co nejvěrněji všechno zaznamenat.

Následovala další a mnohem delší chvíle čekání, kdy se nestalo vůbec nic. Začínali jsme si už dělat starosti, jestli se něco zlého nepříhodovalo Issovi a jeho oddílu, protože byli pryč už dlouhou dobu, když nás náhle a bez varování postihlo prakticky to nejhorší, co se nám mohlo stát.

Planina se opět rozjasnila. Země pod našima nohama se rozezvučela ozvěnou temného dunění a pod sérií nárazů se otřásala tak prudce, že jsme se stěží udrželi na nohou. Když jsem opatrně vyhlédl z jeskyně, naskytl se mi pohled na něco, čemu jsem ještě teď sotva schopen uvěřit. Spatřil jsem postavy, vedle nichž byla naše předchozí obluda zanedbatelně titěrná, živé, pohybující se tvory, kteří třikrát nebo čtyřikrát převyšovali vrchol naší obrovské Koule. Vím, že mi to nikdo nebude věřit – přesto je to pravda. Nebylo divu, že pod váhou čtyř takových tvorů celá planina sténala a chroptěla. Sklonili se k naší Kouli, pak na ni položili přední tlapy a zdvihli ji – ano, skutečně tu úžasnou masu kovu zdvihli ze země. Celé naše okolí se roztřáso ještě víc, když se jí chopili a s dupotem kolosálních nohou ji někam odnesli. Pohled na tu tragédii byl tak strašný, že se někteří z nás neovládli. Stovka mužů se s pláčem a s proklínáním vyřítla z naší jeskyně a mávala ohnivými holemi. Bylo však už pozdě a vzdálenost byla příliš velká, takže neumožňovala účinnou střelbu. A kromě toho, jak jsme mohli doufat, že proti takovým kolosům efektivně zasáhneme?

Teď je tedy naše Koule s veškerým svým převzácným obsahem ztracená. Naše dědictví je pryč. Nezbylo nám nic – nic kromě několika skrovných osobních potřeb –, s čím bychom mohli začít budovat nový svět...

Je to hořké, přehořké pomyšlení, že jsme se tolik nadřeli a dostali se tak daleko, jen abychom takhle skončili...

Nebyla to navíc jediná katastrofa, která nás postihla. O pouhou chvíli později se vrátili dva z Issových průvodců se strašlivou zvěstí. Za naší jeskyní objevili spletité bludiště širokých tunelů, plné ohavných pachů neznámých živočichů a jejich trusu. Jen s velkými potížemi postupovali těmito tunely vpřed. Několikrát se stali terčem útoku různých druhů jakýchsi šestinohých a v některých případech dokonce osminohých tvorů vesměs příšerného vzhledu. Mnozí z nich byli podstatně větší než oni, byli vyzbrojeni strašlivými kusadly a drápy a plni líté zuřivosti, která je nutila bez rozmyslu útočit. Přestože však vypadali děsivě, brzy se ukázalo, že skutečné nebezpečí představují pouze tehdy, zaútočí-li nečekaně, protože nebyli nadáni inteligencí; jakmile byli spatřeni, ohnivé hole s nimi rychle skoncovaly.

Po několika takových potyčkách se Issovi podařilo dosáhnout otevřeného terénu za tunely, aniž by ztratil jediného muže. Katastrofa je postihla teprve na zpáteční cestě, když se vraceli pro nás. Byli napadeni zuřivými šedými tvory o přibližné velikosti poloviny našeho prvního monstra. Domysleli si, že jsou to stavitelé tunelů, v nichž se nacházeli.

Došlo ke strašlivé reži, v níž téměř celý náš oddíl zahynul, než byly obludy udolány. Iss padl a ze všech jeho mužů jen tito dva měli ještě dostatek sil, aby se dostali zpět k nám ostatním.

Nová hrůzná tragédie začíná podlamovat našeho ducha a naši odvahu.

Za svého nového velitele jsme zvolili Muina. Ten rozhodl, že musíme pokračovat kupředu a probít se tunely. Planina za námi je zcela prostá života, naše Koule je pryč. Zůstaneme-li tady, zemřeme hladem, musíme se proto pokusit projít do otevřené krajiny za tunely a doufat, že Issova oběť nebyla marná a že nezbyývají žádné další šedé nestvůry, které by nás napadly...

Kéž bůh dá a za tunely se tahle noční můra změní v normální svět... Žádáme snad tak moc, když chceme v míru žít, pracovat a budovat...?

O několik dní později Graham zaskočil za Sally a za jejím otcem.

"Říkal jsem si, že byste možná ocenili průběžnou zprávu o tom vašem meteoritu," řekl panu Fontainovi.

"Co to tedy vlastně bylo?" zeptal se Fontain.

"Ale ne, neřikal jsem, že by už byli takhle daleko. Zatím jednoznačně dokázali, že meteorit to nebyl. Co to ale skutečně bylo, o tom se mohou jedině dohadovat. Když se rozhodli, že si ho odvezou, doopravdy mě to zaujalo, takže jsem na ně spustil tak trochu zhurta, vytáhl jsem na ně funkci, kterou jsem měl za války, až se nakonec nechali přesvědčit a vzali s sebou i mě. Takže byste to, co vám řeknu, asi měli považovat za důvěrné.

Když jsme si tu věcíku ve výzkumném středisku pořádně prohlédli, zdálo se, že je to prostě jednoduše koule z nějakého kovu, o jehož existenci nebyla doposud zveřejněna žádná oficiální zpráva. V jednom místě byl ale téměř dokonale hladký otvor o průměru něco přes jeden centimetr, který pokračoval přímo dovnitř a končil zhruba uprostřed. No, nějakou dobu si s tím lámali hlavu, až se nakonec dohodli, že kouli rozříznou vejprům a podívají se dovnitř. V jednom bunkru provizorně namontovali automatický řezací agregát, spustili to a všichni jsme se šli pro jistotu schovat o pěkný kousek dál. A teď mají hlavu ještě zamotanější než předtím."

"Proč?" zajímala se Sally. "Co se stalo?"

"No, nestalo se vlastně nic. Když to ta pila prořízla skrz, vypnuli jsme ji, vrátili jsme se zpátky a kouli jsme naši rozříznutou pěkně na dvě poloviny. Jenže to nebyly plné jednoduše poloviny, jak jsme si mysleli. Byla tam pevná kovová skořápka, tlustá asi patnáct centimetrů, pod ní ale byla asi dvoucentimetrová vrstva lehkého jemného prášku; ten se vyznačuje izolačními vlastnostmi, které je nesmírně zaujaly. A pak, pod další slabší kovovou stěnou byl takový podivný buňkovitý útvar, který se ze všeho nejvíce podobal kusu medové plástve, až na to, že byl z nějakého pružného gumovitého materiálu a všechny buňky byly prázdné. Následoval asi pět centimetrů široký pás, rozdělený tentokrát na malé kovové komůrky, vesměs podstatně větší, než byly buňky v té vnější sekci, a nacpané vším možným – byly tam svazky nějakých maličkých trubiček, něco, co vypadalo jako drobná semínka, nejrůznější práškové materiály, které se rozsypaly všude kolem, když se koule rozpoltila, a které zatím nikdo neměl čas důkladně analyzovat, a konečně uprostřed asi deset centimetrů velký prostor rozvrstvený několika tucty papírově tenkých fólií a jinak absolutně prázdný.

To je tedy ta slavná tajná zbraň – a jestli vás napadá, co by to všechno mohlo znamenat, určitě si vás s největším potěšením poslechnou. Dokonce i ta prášková vrstva je zklamala, když se ukázalo, že není výbušná. Teď se jeden druhého ptají, k čemu by kčertu taková věc mohla být aspoň vzdáleně dobrá."

"To mě tedy zklamalo," povzddechl si pan Fontain. "Vypadalo to jednoznačně jako meteorit – dokud to nezačalo prskat."

"Jeden z nich přišel s teorií, že svým způsobem by to meteorit být mohl. Něco jako umělý meteorit," vysvětloval Graham. "Podle ostatních je to ale trochu moc přitažené za vlasy. Domnívají se, že kdyby bylo skutečně možné poslat nějaký předmět kosmem, určitě by to bylo něco srozumitelnějšího."

"Bylo by ale vzrušující, kdyby to byla pravda," prohlásila Sally. "Chci říct, že by to bylo potenciálně mnohem nadějnější než jen další tajná zbraň – něco jako náznak, že jednoho dne to třeba dokážeme taky..."

Jen si představte, jak by to asi bylo báječné, kdybychom to skutečně dokázali! Představte si všechny ty lidi, co jsou už na smrt znechuceni tajnými zbraněmi, válkami a krutostmi, jak se jednoho dne v obrovské lodi vypravují k čisté nové planetě, kde bychom mohli začít znovu. Mohli bychom tady nechat všechno, co z tohoto ubohého starého světa dělá čím dál větší páchnoucí žumpu. Nechtěli bychom nic víc než nějaké místo, kde by lidé mohli žít, pracovat, budovat a být šťastní. Kdybychom jen mohli začít znovu někde jinde, jak skvělý, báječný svět bychom mohli..." Náhle se zarazila, když k nim zvenčí dolehl zběsilý štěkot. Vyskočila, když se změnil v táhlé zavýetí. "To je Mitty!" vykřikla. "Co proboha...?" Oba muži za ní vyběhli z domu.

"Mitty! Mitty!" volala, fenu však nebylo nikde vidět a přestala se i ozývat.

Vyrazili doleva, odkud se domnívali, že ji předtím slyšeli. Sally byla první, kdo si všiml bílé skvrny, ležící v trávě u stěny kůlny. S hlasitým voláním se k ní rozběhla, skvrna se však nehýbala.

"Ach, chudinka Mitty!" zabědovala. "Vypadá to, že je mrtvá!" Poklekla vedle bezvládného psiho těla. "Taky že je!" oznámila. "To by mě zajímalo, co..." Odmlčela se a prudce vstala. "Au, něco mě štíplo! Au, to bolí!" Chytila se za nohu a do očí jí náhle vhrkly slzy.

"Co proboha..." začal její otec a díval se na ležící fenu. "Co je tohle za breberky, mravenci?" Graham se sklonil a podíval se. "Ne, to nejsou mravenci. Kdoví, co je to za havěť." Zdvihl jednoho z malých tvorečků a položil si ho na dlaň, aby si ho mohl důkladněji prohlédnout.

"Nic podobného jsem v životě neviděl," prohlásil. Pan Fontain, stojící vedle něj, si tvora také se zájmem prohlížel. Byl to podivně vyhlížející malý živočich, dlouhý přibližně půl centimetru. Jeho tělo připomínalo téměř dokonalou polokouli, obrácenou plochou stranou dolů. Kulatá horní strana měla růžovou barvu a leskla se jako krovky sluníčka

sedmitečného. Tvoreček vypadal jako hmyz až na to, že stál jen na čtyřech krátkých nohou. Neměl zřetelně tvarovanou hlavu, pouze dvě oči zasazené při okraji lesklé kopule. Zatímco se na něj dívali, zdvihl se na dvou nohou a odhalil tak bledé ploché břicho s ústy umístěnými těsně pod očima. Zdálo se, že v předním páru nohou drží stéblo trávy nebo tenký drátek.

Graham pocítil v dlani náhlou palčivou bolest.

"Zatraceně!" zaklel a setřásl tvora z ruky. "Ta potvůrka ale dokáže štípnout. Nevím, co je to zač, ale rozhodně je tady nechci. Máte tu nějaký postřik?"

"V komoře něco bude," ujistil ho pan Fontain a obrátil se k dceři. "Už je to lepší?" vyptával se.

"Bolí to jako čert," procedila Sally mezi zuby.

"Jen chvíli počkej, než to tady vyřídíme, a pak se ti na to podíváme," slíbil.

Graham se spěšně vrátil s postřikovačem v ruce. Rozhlédl se kolem a zjistil, že se několik set těch malých růžových potvor hemží a směřuje ke stěně kůlny. Postříkal je sprškou insekticidu a díval se, jak zpomalují, ochable šhubou nohama a konečně zůstávají nehybně ležet. Pro jistotu ještě trochu jedu rozprášil po okolí.

"To by je mělo vyřadit," prohlásil. "Potvory jedny mizerný, kousavý. V životě jsem nic takového neviděl – to by mě zajímalo, odkud se ty mrchy vzaly."

Žízel

První, co Ted Torby viděl, když jeho oční víčka sebrala tolik síly, aby se neochotně otevřela, vypadalo jako opice. Trnulo to nahoře na přiborníku a dívalo se to na něj. Škubl sebou a posadil se tak prudce, až se celý přívěs otřásl a Rosie se probudila.

"Ach bože!" zasténal. Zazněla v tom spíš rezignovaná vzpomínka než překvapení.

Zavřel oči a pak se podíval znovu a pořádně. Ještě tam byla a hleděla na něj tmavýma kulatýma očima.

"Co se děje?" zamumlala rozespale Rosie. Pak si všimla jeho pohledu. "Aha, tohle. Dobře ti tak."

"Vážně je tady?" chtěl vědět Ted.

"Samozřejmě že je tady. A lehni si, stáhl jsi ze mě celou deku."

Ted klesl zpět na polštář, přitom však neustále opatrným pohledem sledoval opici. Navzdory bolestivému bušení v hlavě se pomalu začínal rozpomínat na průběh předchozího večera.

"Už jsem na ni zapomněl," přiznal.

"Ani se nedivím," odpověděla chladně Rosie, "když uvážím, v jakém stavu jsi dorazil domů. Počítám, že máš teď hlavu jako střep," dodala poněkud sadistickým tónem.

Ted neodpověděl. Vzpomínal, jak to s tou opicí bylo.

"Kolik jsi za ni zaplatil?" zajímala se Rosie a ukázala na ni.

"Dvě babky," zahuhlal Ted.

"Dvě solidní libry za takovou potvoru?" ušklíbla se znechuceně. "A to říkáš o zákaznících, že jsou hejlové!"

Ted se raději zdržel odpovědi. Ve skutečnosti za opici zaplatil deset liber, momentálně však měl pocit, že nemá dost sil, aby čelil bouři, kterou by takové přiznání rozpoutalo. A to ještě toho chlapa usmlouval z patnácti, takže to byl vlastně skvělý obchod. Byl to nějaký hmotný černochoch, který mluvil anglickou námořnickou hantýrkou, promíšenou mnoha zřejmě francouzskými výrazy. Do Tedova života nakrátko vstoupil v okamžiku, kdy seděl v hostinci U brány a kozla a chladil své upracované hrdlo po večerní dřině. Ted o opici neměl žádný zvláštní zájem. Odmítl už v životě v různých lokálech koupit všeho možného, tkaničkami do bot počínaje a párkem fretek konče, tehle černochoch však v sobě měl jakousi nevztíravou přesvědčivost. Nějak se mu podařilo zaplatit za Teda skleničku, takže se v průběhu dalšího vyjednávání dostal do výhodnější pozice. Tedovy argumenty, že s cirkusem jako takovým nemá vlastně vůbec nic společného a zvířata že ho absolutně nezajímají snad jen s výjimkou krys, které občas zabloudí do jeho přívěsu, na něj ani v sebemenším nezapůsobily. Jeho přesvědčení, že každý, kdo má s tou kočovnou sebrankou něco společného, musí mít encyklopedické znalosti veškeré zvířecí říše, bylo neotřesitelné: všechny protesty bral pouze jako výmluvy nerozhodného kupce. Nad několika dalšími skleničkami pak pokračoval ve vychvalování neuvěřitelných schopností a skvělých vlastností čehosi, čemu říkal na petite Giselle, s takovou výřečností, až si byl Ted čas od času nucen připomínat, že nezměnili téma hovoru a pořád ještě mluví o obyčejné opici.

V jistém směru měl ten černochoch smůlu, když si za terč svého marketingového úsilí vybral právě Teda, protože Ted sám strávil předchozí část večera tím, že přesvědčoval váhavé zákazníky, aby se rozloučili s půlkorunami prokazatelné kvality výměnou za lahvičky s obsahem jen hypotetické hodnoty. Ted to ovšem nemyslel nijak špatně. Sledoval jeho techniku se zaujatou pozorností znalce a byl ochoten připustit, že na pouhého amatéra si černochoch vůbec nevede špatně. Sotva se však dalo předpokládat, že mu i ten největší zápal a zanícení vynesou něco víc než Tedovo nezaujaté a penězně nevýnosné profesionální uznání. Rosiina poznámka o hejlech byla spíš nevraživě pichlavá než objektivně opodstatněná. Celá záležitost tím měla skončit, jako by černochoch šel hlavou proti zdi. A také by tím byla skončila, nebýt toho, že černochoch k výčtu pozoruhodných kvalit své Giselle dodal ještě jednu.

Ted se v tu chvíli neubránil úsměvu. Ano, dřív nebo později každý amatér přestřelí. Bylo vcelku bezpečné tvrdit, že je to tvor čistotný, přitažlivý a inteligentní, protože tyto atributy jsou příhodně relativní. Nebylo dokonce nijak riskantní uvádět, že je "učený" – neexistují žádné veřejně uznávané zkoušky, které by stanovily standardní úroveň opičí vzdělanosti. Následným jednoznačným tvrzením, které bylo možné snadno ověřit, si však černochoch vlastní nezkušenosti mohl nechtěně způsobit velké problémy. Právě po tomto tvrzení Ted svolil, že se na zázračné zvíře půjde podívat. Udělal to z důvodů téměř altruistických: nevěřil černochovi jedině slovo, žádné problémy mu ale dělat nechtěl. Jako zkušený a protřelý odborník byl prostě slibnému začátečníkovi ochoten ukázat, do jakých potíží by se mohl dostat jen tím, že přejde od diskutabilních argumentů k argumentům snadno vyvratitelným. Zjištění, že opice plně odpovídá slibovaným parametrům, ho tudíž značně šokovalo.

Sledoval ji nejprve shovívavě, později nevěřicně a nakonec tak ohromeně, že musel vynaložit veškeré své schopnosti, aby udržel tvář pokerového hráče a skryl své vzrušení. Nonšalantně za ní nabídl pět liber. Černoch kontroval směšnou částkou patnácti liber. Ted by mu byl ochotně zaplatil padesát, kdyby nebylo zbylí. Nakonec došli ke kompromisu a dohodli se na deseti plus láhvi whisky, kterou si Ted zamýšlel odnést domů. Z láhve si dali ještě jednu nebo dvě skleničky, aby obchod zpečetili. Poté už bylo všechno poněkud mlhavé, očividně se však nějak dostal domů – i s opicí.

"Ten opičák má blechy," postěžovala si Rosie s pokrčeným nosem.

"Je to samička," opravil ji Ted. "A opice blechy nemají. Tohle prostě dělávají jen tak."

"No, jestli si nehledá blechy, tak co tedy dělá?"

"Někde jsem četl, že to má něco společného s pocením – každopádně je to u nich normální."

"Neřekla bych, že je to o moc lepší než blechy," ušklíbla se Rosie.

Opice se na okamžik přestala věnovat svým zájmům a vážně se na oba podívala. Pak vydala jakýsi zvuk, podobný posměšnému zahihňání.

"Co to mělo znamenat?" zeptala se Rosie.

"Jak to mám vědět? To prostě dělají."

Ted chvíli zůstal ležet a zamýšleně si opici prohlížel. V převážně světlehnědé srsti ji místy prokvétaly stříbrné skvrny. Končetiny i ocas se v porovnání s tělem zdály být podivně dlouhé. Z černé vrásčité tváře na kulaté hlavě s nízko posazeným obočím hleděly dvě velké oči připomínající černé skleněné kuličky plné hlubokého žalu. Prohlížela si nejprve jednoho a pak druhého tak přímočaře a intenzivně, že téměř čekali, že dá nějakým způsobem najevo, co si o nich myslí. Opice se však jen vrátila ke své předchozí činnosti s nezájmem tak okázalým, že působil až jaksi nejasně urážlivě.

Rosie na ni dál hleděla bez zvláštního nadšení.

"Kde to chceš mít? Tady uvnitř to nestrpím."

"Proč ne?" bránil se Ted. "Je docela čistotná."

"Jak to víš? Měl jsi v hlavě, když jsi to kupoval."

"Trochu jsem si přihnul až potom, co jsem ji koupil. A neříkej jí pořád to. Je to samička. Rozčiluješ se, když takhle říkám mrňatům, a pro opice je to nejspíš mnohem důležitější než pro děcka. A jmenuje se Žizel."

"Žizel?" opakovala Rosie.

"To je francouzské jméno," vysvětloval Ted.

Na Rosie to dojem neudělalo. "Stejně ale nechci, abys ji choval tady. Nesluší se to."

Žizel právě v tom okamžiku zaujala komplikovanou a nepříliš dekorativní pózu. Pravou nohu si omotala kolem krku a se zaujetím si intenzivně zezadu prohlížela pravé koleno.

"Není to jen tak obyčejná opice – je vzdělaná," bránil ji Ted.

"Možná je vzdělaná, ale chovat se neumí. Jen se na ni podívej."

"Co má...? No dobře, vždyť víš, opice..." zabručel nepřesvědčivě Ted. "Ukážu ti ale, jak je vzdělaná. Vynese nám pěkný balík. Jen se dívej."

Nebylo o tom sebemenších pochyb: stačila jediná ukázka, aby i toho nejpředpojatějšího pochybovače přesvědčila, že je Žizel zlatý důl.

"Zajímalo by mě, proč to – proč ji prodal?" mudrovala Rosie. "Mohl vydělat majlant."

"Nejspíš se prostě nevyznal v šoubyznysu – ani v obchodu," mínil Ted.

Po snídani vyšel z přívěsu a prohlížel si svůj stánek. Na čelní straně byl velký nápis:

Psychologický stimulátor
doktora Stevena

Tabule nad pódiem se nápadným písmem ptaly:

Ohrožuje vaši kariéru váhavost?
Neumíte se rozhodovat?

Další tabule přesvědčovaly:

Vyrovnaná mysl je připravená mysl
Plánované myšlení se vyplácí
Rozhodnost vítězí nad váhavostí

A další radily:

Uchopte do rukou vlastní osud
Mentální mobilizaci k velkým výdělům
Plánujte svou prosperitu

Poprvé, co pamatoval, ho pohled na nápisy nepotěšil. A poprvé zároveň v duchu užasl nad tím množstvím půlkorun, které mu ta hesla pomohla vytáhnout z kapes zákazníků výměnou za Univerzální světoznámé unikátní mentální

tonikum.

"Tohohle všeho se můžu rovnou zbavit," zamumlal. "Budeme potřebovat stan s lavicemi a jevištěm."

Pak se vrátil do přívěsu a poslal Rosie ven.

"Musím to promyslet," vysvětloval. "Musím vymyslet průvodní slovo a reklamní slogany a tobě na to číslo koupíme nové oblečení."

Zkušební představení se uskutečnilo o několik dnů později před kritickými zraky několika vybraných kolegů z branže. Byli mezi nimi Joe Dindell, známý spíše pod jménem El Magnifico podle svého čísla El Magnifico, a jeho dvacet lidožravých lvů, Dolly Bragová alias cikánka Clara, George Haythorpe od střelnice, Pearl Verity (vlastním jménem Jeddová), jediná nefalšovaná třínohá žena na světě, a několik dalších účinkujících z hlavního programu i doprovodných atrakcí.

Stan nebyl tak velký, jak by bylo Tedovi vyhovovalo, a nebylo v něm víc než šedesát míst k sezení, nepochybně však měly přijít lepší časy. Ted s povzdechem vyšel před oponu a přednesl upoutávací řeč, jako by promlouval ke stupňovitým řadám křesel v nějakém superkinu. Byla to řeč koncipovaná ve všeobecně uznávaném stylu superlativů, a když ji zakončil frází: "...a nyní, dámy a pánové, mi dovoluje představit největší – neuvěřitelný – nepřekonatelný zázrak zvířecí říše – ŽIZEL!", zazněl v následném potlesku podtón uznalého ocenění.

Při svých posledních slovech ustoupil Ted doleva. Ted, když se opona rozevřela, se otočil a nataženou levou rukou ukázal ke středu jeviště. Rosie spěšně oponu po straně upevnila, přicupitala drobnými krůčky z druhé strany, zastavila se, s pokrčenými koleny vysekla jakési pukrle, věnovala divákům zářivý úsměv a ukázala ke středu jeviště nataženou pravou rukou. Mezi nimi stál malířský stojan s podložkou a velkými listy bílého papíru a vedle něj na čtvercovém stolku s červeně orámovanou deskou seděla Žizel. Na sobě měla zářivě žluté šaty a kulatý klobouk se zakrouceným rudým perem: teď právě měla šaty vykasané a něco pod nimi s obrovským zaujetím hledala. Ted i Rosie měli ve tváři profesionálně nacvičené úsměvy, které nemohly nikoho oklamat. Rosie si před několika minutami rozhodně a definitivně odmítla obléknout nové šaty, které Ted pro tuto příležitost nechal ušít.

"To je mi jedno," prohlásila. "Říkala jsem ti, že si je nevezmu, a trvám na tom. Tu svou opici potvoru si můžeš obléknout, do čeho chceš, ale abych já chodila stejně oblečená jako ona, k tomu mě nedonutíš. Překvapuje mě, že to po mně vůbec chceš. Kdo kdy slyšel, aby někdo oblékal manželku jako opici?"

Tedovy protesty, že si to vysvětluje úplně naopak, byly zcela marné. Rosie si prostě postavila hlavu. Bude vystupovat v kostýmu, ve kterém byla zvyklá rozdávat lahvičky psychologického stimulatoru, nebo nebude vystupovat vůbec. Podle Tedova názoru tím malicherně znehodnotila veškerý efekt, který tak pečlivě plánoval. Byla prostě smůla, že její hnědé vlasy měly skoro stejný odstín jako převažující barva Žizeliny srsti, byla to ale pouhá shoda okolností.

Po několika dalších vysoce pochvalných poznámkách na adresu hvězdy večera přešel Ted ke stojanu a postavil se vedle něj čelem k divákům. Rosie postoupila kupředu, přesunula stolek i s Žizel před stojan a něco opici podala. Téměř se ani nestačila uklonit, usmát a vrátit se na místo a Žizel už stála na nohou, levou rukou se přidržovala okraje podložky s papírem a pravou rychle kreslila. Mezi diváky to zašumělo užaslým šepotem. Na uměleckých školách by Žizelina technika sotva našla uznání a kresba se vyznačovala jistými opičími rysy, jichž si ostatní do té doby na jejím modelu nikdy nevšimli, výsledná podobnost Tedovi však byla neoddiskutovatelná. Pro naprosté ohromení se publikum jalo tleskat poněkud opožděně, když však potlesk propukl, zněl upřímně a nefalšovaně.

Ted odtrhl list papíru, ustoupil stranou a elegantním gestem přepustil své místo Rosii. Ta zaujala pózu s odhodlaně strnulým úsměvem. Ted svoji podobiznu přispendil na zadní stěnu jeviště a Žizel se zatím znovu dala do kreslení. Podoba byla opět pozoruhodná, i když zmíněné opičí rysy byly v tomto případě možná ještě o něco výraznější. Teda napadlo, že z hlediska rodinné pohody bylo možná nakonec jen dobře, že si Rosie ty šaty odmítla vzít. I takhle smích obecenstva podrobil Rosii profesionální výraz zkoušce, v níž taktak obstála.

"A nyní, má-li některá dáma či některý pán z publika zájem..." nadhodil Ted.

První se nabídl Joe Dindell. Urostlý a svalnatý chlapík vylezl na jeviště a jako El Magnifico se postavil ke stojanu v jedné ze svých nejvznešenějších poz.

Zatímco Žizel kreslila, Ted si na obecenstvu zkoušel další nacvičené fráze. Opici nebylo třeba ke kreslení nutit. Jakmile někdo odtrhl svrchní list, okamžitě se pustila do práce na dalším, jako by pro ni byl čistý papír neodolatelným pokušením čmárat i mezi jednotlivými klienty. Ted ji jednou nebo dvakrát nechal kresbu dokončit, aby předvedl, že dokáže nejen kreslit podle předlohy, ale také podobu zopakovat popaměti. Když představení skončilo, bylo jeviště vyzdobeno portréty všech, kdo tvořili malé publikum; teď se tlačili kolem Teda, potřásali mu rukou, předpovídali mu oslňující úspěch a prohlíželi si Žizel, jako by stále úplně nevěřili tomu, co viděli. Jediným člověkem, který se při následné oslavě držel trochu stranou, byla Rosie. Seděla, upíjela ze své sklenice a moc toho nenamluvila. Čas od času se podmačeně a zamyšleně podívala na Žizel, která už zase měla spoustu práce sama se sebou.

Rosie zjišťovala, že si jen stěží dokáže ujasnit, jestli se jí Žizel protíví proto, že je nepřírozená, nebo proto, že je až příliš přirozená. Podle jejího názoru bylo dostatečným důvodem k nevraživosti obojí. Žizel byla nenormální, byla to zrůda, a cítit odpor vůči zrůdám bylo přece přirozené – samozřejmě s výjimkou takových, jako byla Pearl, s nimiž se dobře znala. Na druhé straně tu byla určitá upřímnost, která by například u psa nepůsobila nijak znepokojivě, která však nabývala nepříjemných dimenzí v případě, že se jí vyznačoval tvor, zejména pak tvor ženského pohlaví, kterému dala prozířetelnost výsadu být jen karikované božské podoby. A k tomu navíc ty Žizeliny manýry. Pravda, opice často vydávaly hihňavé zvuky a počet pravděpodobnosti říkal, že občas tyto zvuky zákonitě musí přijít v nevhodném okamžiku – stejně ale...

Přes to přese všechno se Žizel stala třetím obyvatelům přívěsu.

"Má pro nás cenu tisíců liber," hájil své stanovisko Ted, "a to znamená, že by měla cenu tisíců liber i pro někoho jiného. Nemůžeme riskovat, že nám ji někdo ukradne. A nemůžeme taky riskovat, že chytí nějakou nemoc. Opice potřebují bydlet v teple." V tom všem měl naprostou pravdu, a tak Žizel zůstala uvnitř.

Od prvního představení nebylo nejmenších pochyb o tom, že Žizel bude mít úspěch. Ted zvýšil vstupné z jednoho šilinku na šilink a šest pencí a později dokonce na dva šilinky a cenu Žizelina "originálu" z půlkoruny na pět šilinků, aniž by zaznamenal jakýkoli pokles návštěvnosti. Začal jednat o koupi většího stanu.

Rosie svoji úlohu asistentky snášela pouhý týden a pak se vzepřela. Publikum se smálo všem Žizeliným kresbám, když se však dívalo na její portrét, Rosiiny citlivé uši v jeho smích registrovaly jiný tón a to ji užíralo.

"Ta potvora mě pokaždé nakreslí o něco víc jako opici," stěžovala si. "Jsem přesvědčená, že to dělá schválně. Nebudu tam stát a dívat se, jak mě nějaká opice zesměšňuje."

"Ale, zlato, to se ti jenom zdá. Všechny její portréty mají tak trochu opičí rysy – to je koneckonců jen přirozené," uklidňoval ji Ted.

"Ale víc, když kreslí mě."

"No tak, buď přece rozumná, zlato. A co by na tom záleželo, i kdyby to byla pravda?"

"Takže tobě nevadí, když se tvé manželce vysmívá mizerná opice?"

"To je přece směšné, Rosie. Však si na ni zvykneš. Vždyť je to docela roztomilá potvůrka."

"Ne, ke mně tedy roztomilá není. V jednom kuse mě sleduje a špehuje."

"Ale prosím tě, zlato, to přece."

"Říkej si, co chceš, já vím, že je to tak. Pořád tady sedí, kouká na mě a hihňá se. Asi to nejde jinak, než aby tady bydlela s námi, s tím se budu muset smířit, ale na jevišti už jí mám plné zuby. Můžeš se přece obejít beze mě. Jestli tam mermomocí někoho musíš mít, řekni si Ireen od břišních tanečnic. Té to vadit nebude."

Teda doopravdy znepokojovalo a ještě víc mu vadily neshody, které se objevily v jejich vztahu a měly obecnější charakter než ukončení spolupráce při představení. Nedalo se popřít, že po Žizelině příchodu v něm něco zaskřípalo a skřípe i nadále. Ze spousty věcí se vytratila dřívější pohoda. A přitom mu to s Rosií vždycky tak báječně klapalo. Chťel jen, aby měla víc radosti a pohodlí, než jí mohly zabezpečit příjmy ze stimulatoru doktora Stevena, a když se mu teď jedna taková velká příležitost naskytla, vstoupila zároveň s ní do jejich vztahu disharmonie. Nikdo, kdo získal něco tak cenného, jako byla Žizel, si nemohl dovolit řádně toho nevyužít. Rosie si to naprosto jasně uvědomovala, jenže – no, ženy občas mívají tak zvláštní utkvělé představy... Při tomhle pomyslení napadlo něco i jeho. Podnikl diskretní pátrání, aby se přesvědčil, jestli Rosie potají nešije nějaké dětské oblečení – ale nešla.

Obchody jen vzkvétaly. Tedovo číslo se dostalo dokonce i na reklamní plakáty. Žizel také vzkvétala a zabydlovala se. S oblibou se uvelebovala na Tedově levém rameni, což mu do jisté míry lichotilo a navíc to mělo značný propagační potenciál, na domácí frontě to však působilo opačně. Rosie se přes den ukazovala doma jen málo. Někdo zřejmě neustále potřeboval její pomoc nebo ji zval na čaj do jiného karavanu. Když byl Ted nucen odejít a něco zařídit, musel Žizel v přívěsu zavírat samotnou, i když byl přesvědčen, že pro její bezpečí a pohodlí by bylo lepší, kdyby se o ni někdo staral. Při jedné příležitosti, kdy si dovolil navrhnout, že by ji Rosie mohla ohlídat, však narazil na tak odhodlaný odpor, že už to raději neopakoval. Po večerech se Rosie ze všech sil snažila Žizel úplně ignorovat; opice na to reagovala trucovitými náladami, přerušovanými občasným posměšným hihňáním. V takových okamžicích přestávala Rosie předstírat nevšímavost a vrhala po ní záštiplné pohledy. Nechala se slyšet, že i lvi jsou příjemnější společníci. Jenže i Rosie samotná byla mnohem méně příjemnou společnicí než dřív. Ted u ní pozoroval příznaky nezájmu a nevraživosti, jaké nikdy dříve nezaznamenal, a bylo to pro něj záhadou: peníze, které se jim teď kutálely do klína, zřejmě nebyly všechno...

Někdo jiný než takový jasně a logicky uvažující člověk by se snad na jeho místě dal strhnout k tomu, že by začal hledat vinu u samotné Žizel...

Zmíněná záhada se do značné míry vyřešila jednoho večera, kdy Žizel už šest týdnů slavila jednoznačné úspěchy. Ted se do přívěsu vrátil později než obvykle. Měl v sobě několik skleniček, nebyl však opilý. Vešel dovnitř se srolovaným listem papíru v ruce, zůstal stát a hleděl na Rosii, která už byla v posteli.

"Ty –" zachroptěl a vlepil jí pořádný políček.

Rosii, vytrženou z polospánku, políček stejně překvapil jako zabolet. Ted na ni zlobně zíral.

"Teď už spoustu věcí chápu. Jak sis stěžovala, že tě Žizel špehuje. Bože můj, co jsem to byl za idiota! Není divu, žeš ji tady nechťela mít."

"O čem to mluvíš?" dožadovala se vysvětlení Rosie se slzami v očích.

"Však ty víš. Počítám, že to vědí všichni, jen já ne."

"Ale, Tede..."

"Neunavuj se. Podívej se na tohle!"

Rozvinul jí list papíru před očima. Rosie na něj nevěřícně zírala. Panebože, kolik obscénních náznaků se může skrývat v několika jednoduchých tazích.

"Namalovala to, zatímco já měl úvodní slovo," pokračoval Ted. "Všichni ti pitomci se chechtali, až se za břicho popadali, než jsem si všiml, co se děje. Je to fakt legrace, co říkáš?" Sklopil oči ke kresbě. Nikdo, kdo je znal, nemohl ani na okamžik pochybovat, že mužem a ženou na obrázku jsou Rosie a El Magnifico...

Rosie zčervenala až po kořínky vlasů. Vyskočila z postele a vztekla se sápla na přiborník. Žizel se jejímu útoku obratně vyhnula.

Ted ji chytil za paži a strhl ji zpět.

"Na to už je pozdě," prohlásil.

Ruměnc se ztratil a Rosiina tvář byla bílá jako křída.

"Tede," hlesla, "snad bys nevěřil..."

"Tak špehuje!" opakoval.

"Ale, Tede, nemyslela jsem to..."

Vrazil jí další políček.

Rosie zalapala po dechu, oči se jí zúžily.

"Táhni kčertu! Táhni k čertu!" zaječela a vrhla se na něj jako fúrie.

Ted jednou rukou sáhl za sebe a otevřel dveře. Otočil se i s Rosií a vystrčil ji ven. Vrávoravě seběhla po třech schodech, klopýtla o lem noční košile a upadla.

Ted přibouchl dveře a zastrčil závoru.

Na příborníku se Žizel posměšně zahihňala. Ted po ní hodil pánví. Uhnula a zahihňala se ještě jednou.

Druhý den ráno se z kanceláře do okolí šířila atmosféra nervozity a obav; ředitel s principálem řešili naléhavý problém, jak narychlo najít sebevědomě a nebojácně vyhlížejícího muže, který by se ujal drezury lvů. Uplynul celý půlden, než se někdo jiný kromě Teda dozvěděl, že zmizela také Rosie.

Následujících několik dnů prožil Ted bez výčitek svědomí díky tomu, že v sobě neustále přižívoval pocit spravedlivého hněvu. Neuvědomoval si, co pro něj Rosiina nepřítomnost bude znamenat. Udělal ze svého pohledu jedinou věc, kterou muž za daných okolností může udělat – teď si však s nesmírnou hořkostí začínal uvědomovat zbabělou lítost, že se o těch okolnostech vůbec kdy dozvěděl.

Způsob, jakým si Žizel činila sebevědomý nárok na jeho rameno jako své odpočívadlo, ho začal popuzovat, takže ji často netrpělivě odháněl. Nebýt té zatracené opice, nemusel vůbec vědět, že Rosie... Pouhý pohled na Žizel v něm probouzel nenávistný vztek...

Ještě týden pokračoval se svým představením, mechanicky, ale s rostoucím odporem, potom si zašel na střelnici promluvit s Georgem Haythorpem. George usoudil, že by to šlo – jeho manželka Muriel s děvčetem na výpomoc střelnici snadno zvládne a on sám je ochoten ujmout se Žizel a vystupovat s ní, přičemž Ted bude dostávat dvacet procent z hrubého příjmu.

"Totiž," dodal ještě George, "pokud s tím ta opice bude souhlasit. Řekl bych, že na tobě dost visí."

Den nebo dva se právě to zdálo být nejproblematictější aspektem jejich dohody. Žizel i nadále lpěla na Tedovi a pro pokyny se obracela spíše na něj než na George. Postupně však díky trpělivému a opakovanému prodlužování Tedovy nepřítomnosti pochopila, že došlo ke změně jejího pána. Dva dny trucovala a nakonec se rozhodla změnu akceptovat. Byla to úleva, zbavit se Žizel – Rosii mu to však nevrátilo. Přívěs mu připadal prázdnější než kdy dřív... Po několika dnech morbidní nečinnosti se konečně sebral. Vytáhl staré zbývající zásoby, vybalil několik původních tabulí propagujících psychologický stimulátor a namaloval i pár nových:

Mějte moderní myšlení

Spořte – stačí sebedůvěra

Bystrá mysl – klíč k úspěchu

Netrvalo dlouho a byl zase ve svém starém stánku, kde hejlové ochotně vytahovali z kapes půlkoruny – nebylo to ovšem totéž, jako když lahvičky rozdávala Rosie...

Žizel si už tou dobou na George úplně zvykla. Jejich číslo se znovu zařadilo do programu a bylo na něm neustále plno, Ted však necítil sebemenší záchvěv žárlivosti či lítosti, když sledoval, jak se lidé hrnou do stanu. Dokonce ani podíl na příjmech ho nijak zvlášť netěšil, neboť představoval přetrvávající pouto mezi ním a Žizel. S radostí by se byl všech těch peněz namísto vzdal, jen kdyby měl Rosii zase vedle sebe, když hlasitě vychvaloval přednosti svého elixíru. Začal po ní dokonce pátrat, ale bezvýsledně...

Uplynul měsíc, když jedné noci Teda probudilo klepání na dveře přívěsu. Rozbušilo se mu srdce; než se probudil, zdálo se mu o Rosu. Vyskočil z postele a otevřel.

Nebyla to však Rosie. Byl to George s Žizel na rameni a s jednou z pušek ze své střelnice v ruce.

"Co to..." vyhrkl Ted nechápavě. Byl si tak jistý, že je to Rosie.

"Já ti ukážu, co, ty hajzle!" vyštěkl George. "Jen se podívej na tohle!"

Vystrčil před sebe druhou ruku, v níž držel list papíru.

Ted se podíval. Kompromitující by bylo absolutně nevýstižné označení pro pózu, v jaké byla Georgeova manželka Muriel s Tedem zachycena.

Šokovaně vzhlédl...

George zvedal pušku. Na jeho rameni se Žizel posměšně zahihňala.

Rudé svinstvo

(Poznámka: Vláda zastává názor, že za současné kritické situace by faktům tohoto případu i událostem, jež ke zmíněné situaci vedly, měla být zajištěna co nejširší publicita. Majitelé WALTERSOVA KOSMICKÉHO ZPRAVODAJE proto se souhlasem oficiálních míst přetiskují plné znění původního textu, který byl v tomto časopise zveřejněn v pátek 20. července 2051, i varování, jež bylo vysíláno rozhlasem.)

Zde je text oficiálního vládního mimořádného varování:

"Počínaje dnešním dnem je až do odvolání Clarkeova lunární stanice uzavřena pro veškeré lety. "Žádné z lodí, které se momentálně na stanici nacházejí, nebude povolen odlet a zákaz startu platí i pro všechna místní plavidla. Všechny lodě

s plánovanou zastávkou na Clarkeově stanici, nacházející se v tomto okamžiku v kosmu a mířící k Zemi či naopak ze Země odlétající, přijmou okamžitá opatření ke změně kurzu na Whitley. Odlétající loď přistanou na obvyklé základně Whitleyovy lunární stanice, loď mířící k Zemi budou navedeny na záložní přistávací plochu, kde jsou povinny přistát. Pokud se některá loď opomene touto instrukcí řídit, nebude jí povoleno přistát a bude jí vyměřen přísný postih. Zdůrazňujeme, že žádné lodi, která z jakéhokoli důvodu přistane na Clarkeově stanici či v její blízkosti, nebude povoleno odstartovat k další cestě. Toto varování vstupuje v okamžitou platnost."

Je pravděpodobné, že z oněch milionů lidí, kteří uvedené prohlášení vysíláné 16. července, tedy minulé pondělí večer, nebo jeho varianty v jiných jazycích slyšeli, mu jen málokterí věnovali seriózní pozornost, a to i navzdory jeho vážně laděnému tónu. Koneckonců dnešní dobu sice nazýváme kosmickým věkem, ale jen nepatrný zlomek naší populace se někdy ocitl nebo ocitne v kosmu.

Čtenáři tohoto listu se nepochybně po seznámení se situací neubrání jistým obavám či spíše pocitům paniky, to jsou však lidé svým způsobem výjimeční, neboť se na vesmír dívají jako na něco, co přímo ovlivňuje jejich pracovní osobní život.

Co však znamená Měsíc pro průměrného člověka? Je to pochmurné smítko kosmického prachu, vznášející se ve vzduchoprázdnu, sloužící pro těžbu některých nerostů a užitečné jako zkušební polygon kosmických podmínek, především však známé jako přestupní stanice, kterou zřejmě prozíravost dala lidstvu k dispozici pro jeho cesty k jiným planetám. Průměrný člověk ví, že Měsíc je důležitý, neví ale, jak je důležitý, a neví ani proč.

Ví možná, že Clarkeova lunární stanice byla uvedena do provozu před více než padesáti lety a že byla pojmenována na počest tehdy osmdesátiletého doktora fyziky, který se obrovskou měrou zasloužil o rozvoj kosmických letů, už si ovšem neuvědomuje, jaký má z matematického, energetického a transportního hlediska existence takové stanice a zásobárny pohonných hmot význam. Neuvědomuje si také, že její ztráta by znamenala fakticky úplné přerušení veškerých kosmických letů na dlouhou dobu, kterou bychom potřebovali na jejich kompletní reorganizaci na novém základě – pokud bychom to vůbec dokázali.

Uzavření Clarkeovy stanice našťastí neznamená, že se Měsíce jako takového musíme úplně vzdát; máme ještě k dispozici Whitleyovu stanici – alespoň prozatím. Pokud se nám však nepodaří udržet v provozu alespoň tu, pak bude problém dalších kosmických letů lodí současného typu mnohem vážnější a téměř neřešitelný.

Pro naše pravidelné čtenáře nebudou některé části následujícího popisu dosadavních událostí nijak nové, vydavatelé však považovali za žádoucí, aby byly v tomto kritickém okamžiku veškeré dostupné informace zkompleťovány a prezentovány veřejnosti v podobě vyprávění, z něhož by bylo možno udělat si co nejvěrnější obrázek o současné situaci a jejich možných důsledcích.

1. kapitola

Dne 6. ledna 2051 ve dvacet hodin a padesát osm minut standardního greenwichského času oznámil radista lodi Madge G. kapitánovi, že zachytil signál komunikační koule, a vyžádal si další instrukce.

Madge G. po opatrné plavbě, při níž se držela bezpečně stranou eliptické oběžné dráhy, aby přelétla pásmo asteroidů, provedla korekci kurzu a teď padala k cíli své cesty, jímž byla Kallistó, čtvrtý Jupiterův měsíc. Jejího kapitána Johna G. Troytea radistovo hlášení nepotěšilo. Průlet pásmem asteroidů je pro svědomitého astronauta vždy poněkud neurotizující. I ve velké bezpečnosti vzdálenosti stále hrozí nebezpečí, že se objeví nějaký osamělý odštěpek od hlavního roje, který lodi proletí jako papírovým lampiónem. Nedá se s tím celkem nic dělat: je-li zatoulaný kámen větší než fotbalový míč, máte prostě smůlu; je-li menší, mohou rázná opatření loď zachránit, pokud ovšem netrefí nějakou její životně důležitou část. Udržovat se tak dlouhou dobu v neustálém střehu je nesmírně únavné a kapitán Troyte byl toho názoru, že si během pádu ke Kallistó zaslouží trochu klidu a odpočinku.

Navíc byl upřímně přesvědčen, že se z toho signálu nakonec žádná komunikační koule nevyklube. Za svou dosavadní kariéru už podobou zprávu obdržel v půltuctu případů a zatím pokaždé se ukázalo, že jde o falešný poplach. Pokud si vzpomínal, za celou dobu, kterou strávil v kosmu, bylo zachyceno všeho všudy pět pouzder. Myšlenka komunikačních koulí byla sice dobrá, ale neosvědčila se: mohly to být docela užitečné věcičky, nebýt toho, že je ve vesmíru tolik prázdného prostoru, v němž se mohou ztratit; a protože praxe je něco úplně jiného než teorie, nebylo divu, že klauzule o jejich povinném zařazení do lodní výbavy byla z přepravního řádu vyškrtuta. Šanci, že je někdo najde, měly podle Troyteova názoru asi takovou jako lahvička kolínské uprostřed Atlantského oceánu, a nejspíš ještě menší. Zašel do radistovy kabiny osobně. Když vešel dovnitř, radista si pobrukoval v rytmu hudby, kterou vysílala stanice Tedwich na Marsu.

"Vypněte ten zatracený randál," přikázal stroze kapitán. "Co má znamenat ten poplach s koulí?"

Radista vypnul hudbu a otočil jiným spínačem, kterým zapojil předladěný přijímač. Chvilíčku poslouchal a pak podal sluchátka kapitánovi. Ten si jedno z nich přidržel u ucha a čekal: po několika vteřinách se ozvalo nezaměnitelné da da, da da di. Podíval se na hodinky a sledoval čas. Přesně po deseti vteřinách se to ozvalo znovu – da da, da da di. Počkal, až to zazní ještě jednou.

"Panebože, nejspíš to opravdu bude ono," připustil.

"Nic jiného to být nemůže, pane," přisvědčil radista se zadostiučiněním v hlase.

"Máte ji zaměřenou?"

Radista ji zaměřenou měl a uvedl souřadnice. Kapitán se na okamžik zamyslel. Koule byla před nimi. Hrubým průměrem k hodinovému ciferníku byla v době přijetí posledního signálu na čtyřech hodinách a třiceti stupních stranou a dál uhýbala. Nebezpečí srážky nehrozilo.

"Blíží se k nám, nebo my naopak letíme za ní?" zajímal se.

"To nejsem schopen říct, pane. Kdybych měl hádat, řekl bych, že ji víceméně pronásledujeme. Signál sice sílí, ale jen

pomalů."

"Hmm," zabručel zamyšleně kapitán. "Budeme ji muset odchytil. Hlídejte ten signál. Nic nedělejte, dokud si nebudete jistý, že síla signálu už překročila maximum – kdybychom do ní čelně narazili, nadělala by nám tu pěknou paseku. Až se začne ztrácet, zapněte aktivátor a vylovíme ji. Proboha ale zacházejte s ní jako v rukavičkách, nestojím o to, aby to do nás ten krám napálil jako dělová koule. Dejte mi raději vědět, až se do toho pustíte."

Když se vrátil do své kajuty, vrtalo mu to hlavou mnohem víc, než dával navenek najevo. Komunikační koule byl důmyslný vynález, který v době svého vzniku sliboval mnohem užitečnější perspektivy, než jaké pak ve skutečnosti prokázal. Jejím smyslem bylo poskytnout lodi možnost, jak poslat zprávu o svých problémech, kdyby se rádio porouchalo nebo bylo úplně rozbité. Teoreticky měla být vypuštěna směrem k nejbližší pravidelné kosmické trase, kde se jen stěží mohlo stát, že by její signál nikdo nezachytil; ve skutečnosti jich ovšem bylo zachyceno jen velice málo a pravděpodobnost jejich zachycení dál progresivně klesala spolu s tím, jak se rozšiřovala oblast kosmických letů. Podle všeobecně převládajícího názoru – proto také byly vyškrtuty ze seznamu povinného lodního vybavení – se většina vypuštěných koulí ztratila a nepovšimnuta vysílala svůj signál, dokud jim nedošla energie; pak dál kroužily kosmem, kde představovaly jen další nebezpečí. A panovalo přesvědčení, že i bez nich je v kosmu různých nebezpečných objektů až dost.

Radista pověsil sluchátka na příhodně umístěný háček, ze kterého pohodlně slyšel přerušovaný signál vysílaný z koule, chvíli zvažoval, jestli by nemohl zároveň zkusit poslouchat hudbu ze stanice na Marsu, dospěl k závěru, že asi ne, a začal hledat zapečetěnou krabici, v níž byl aktivátor uložen už ode dne, kdy Madge G. odstartovala na svůj první let. Prostudoval si instrukce, které naposledy viděl, když bifloval na závěrečné zkoušky, a připravil přístroj k činnosti. Pak mu nezbývalo než čekat.

O dvě a půl hodiny později indikátor ukázal, že signál přicházející z koule začíná pomalu slábnout. Radista si zapálil cigaretu, ještě jednou se podíval do provozní příručky a zabručel. Pak zmáčkl jedno z tlačítek aktivátoru a čekal.

Téměř tisíc mil od něj se ocelová koule o průměru osmdesáti centimetrů pomalu otáčela kolem své osy a beze spěchu plula kosmem po oběžné dráze, na níž se kdysi dávno usadila. Na první pohled byla stejně netečná a lhostejná jako jakýkoli jiný fragment onoho všemožného smetí, které se ve vesmírné prázdnotě nachází. Pak se postupně a zprvu téměř nepostřehnutelně začala její rotace zpomalovat. Po několika minutách už se nemotorně převalovala jako míč s vychýleným těžištěm. Ještě pět minut a poslední otočku už nedokončila; zarazila se jakoby těsně před dosažením rovnovážné polohy, zhoupala se zpět, chvíli se lehce kolébala ze strany na stranu a pak znehybněla.

Na palubě Madge G. zatím radista zavolal navigátorovi a ten provedl několik rychlých výpočtů. Venku v kosmu koule na tyto výpočty zareagovala nepatrným pootočením. Radista stiskl další tlačítko. Kdyby se byl v blízkosti koule nacházel nějaký pozorovatel, byl by zaznamenal, že po aktivaci reléových spojů vytryskly ze strany odvrácené od Madge G. drobné zášlehy plamene. Zároveň by byl viděl, že se koule odpoutala od své oběžné dráhy a nabrala kurz, který se měl protnout s kurzem vzdálené a neviditelné lodě.

Radista informoval kapitána, že se koule dala do pohybu. Kapitán se k němu připojil a oba se společně sklonili k indikátoru.

"Kolik jste jí dal?" zeptal se kapitán Troyte.

"Pět vteřin na nízký výkon, pane," odpověděl radista.

Síla signálu byla podle střelky indikátoru fakticky konstantní.

"Hmm. Letí stejně rychle jako my, nebo aspoň skoro stejně rychle," konstatoval kapitán po několika minutách. "Asi byste měl zkusit ještě jednou totéž."

"Rozkaz, pane."

Radista znovu stiskl tlačítko. V zářivě lesklé ocelové kouli daleko od nich stejně jako předtím zacvakaly kontakty. Do miniaturních spalovacích komor vstříklo palivo a zažehlo se. Temnotu za koulí prořizly drobné ohnivé dýky a koule vyrazila kupředu dvojnásobkem předchozí rychlosti.

"To bude stačit," přikývl kapitán. "Pořád ještě nevíte, jak je daleko?"

"To se nedá říct, pane. Pokud jsou baterie ještě silné, mohla by být hodně daleko. A pokud jsou naopak vybité, je od nás třeba jen sto mil nebo tak nějak. Nedá se to nijak změřit, pane."

"Tak dobrá. Řekněte tomu, kdo vás bude střídat, ať ji hlídá, a já povím navigátorovi, aby se po ní koukal. Jestli je daleko, může trvat ještě několik hodin, než ji zpozorujeme, co?"

"Ano, pane."

Madge G. nerušeně pokračovala ve svém pádu k Jupiteru. Po další konzultaci s navigátorem provedl radista nepatrnou korekci kurzu koule, aby tak kompenzoval její větší rychlost. A znovu nezbývalo než čekat, zatímco někde venku v temnotě kosmu malá koule uháněla prázdňem a držela se kurzu vypočteného tak, aby se kdesi daleko vpředu setkala s přilétající lodí.

"Asi by sis to měl přechíst," poznamenal radista a hodil instrukční příručkou po kolegovi, který ho střídal ve službě.

"Možná ji budeš muset vylovit ty."

Druhý radista na ni pohlédl.

"Bože můj. Ztracená smůla," ulevil si zasmušile. "Měl jsem to vědět, když jsem tehdy nešel na přednášku o těchhle šmejděch."

O pět hodin později zabzučel telefon. "Myslím, že už ji vidíme, Bille," ozval se hlas navigátorova asistenta. "Za minutku nebo za dvě ti dám vědět."

Přihlásil se znovu za necelé dvě minuty. "Tak teď už je to tutovka. Předtím jsem to ještě nevěděl jistě, protože v poloze,

ve které se momentálně nachází, je z ní vidět jen srpeček. Blíží se zezadu a máme ji skoro přesně kolmo za ocasem, takže je s naším kurzem v hodně ostrém úhlu. Měj tu svoji kouzelnou skříňku připravenou a zůstaň na drátě."

Radista si postavil panel dálkového ovládání před sebe a čekal na telefon.

"Letí k nám," informoval ho hlas navigátorova asistenta. "Pěkně rovnou k nám." Hlas se na okamžik odmlčel. "Rychle nás dohání. Počítám, že od nás bude asi tak tři míle. Nevypadá to, že by se naše dráhy moc sbíhaly... zatraceně, vůbec se nesbíhají, naopak se rozbíhají. Určitě náš kurz překřížila, když byla ještě kus za námi. Asi bys ji měl zkusit přitáhnout maličko blíž, Bille. Spust' na moment levé trysky. Jen lehoučce, jak nejmenší můžeš... Kristepane, člověče, tomu ty říkáš lehoučce? Poskočila, jako když vylekáš klokana. Připrav se ke korekci tryskami vpravo. Už to bude... už to bude..."

Zatraceně, je mimo dosah tohohle krámu, počkej chvíličku... Jo, letí nám přímo do cesty a už nás předstihla. Až ti řeknu, tak proved' korekci... připrav se... připravš... teď!"

Přístroj zaznamenal drobný záchvěv plamene vpravo od koule, když radista dodržel jeho pokyn.

"Fajn," přikývl, "směr už by souhlasil. Letí přímo před námi. Odchyłka je jen nepatrná, ale utíká nám. Připrav se ke zpomalení. Zkus tak tři vteřiny na nízký výkon... Ne, pořád letí moc rychle... Ještě dvě vteřiny... Ne, sakra, to už je moc, takhle bychom ji předechnali. Jednu vteřinu zrychlení na nízký výkon... To už je lepší, to už je mnohem lepší. A teď ještě jednou úplně minimálně ťukni na trysky vpravo. A tentokrát opravdu jemně..."

Podobné postrkování trvalo ještě delší chvíli. Pomocí postupných korekcí, opravných korekcí a ještě dalších korekcí přisouvali kouli blíž a blíž, až konečně loď i koule padaly prostorem společně a dělilo je pouhých několik set stop.

Koule byla opět ustálená a orientovaná směrem k lodi. Radista na co možná nejkratší okamžik zažehl hlavní trysky a prakticky okamžitě znovu zabrzdil.

"Skvělá práce, Bille," pochválil ho navigátorův asistent. "Letí dál a míří pěkně přímo k nám. Připrav si magnety... já ti řeknu... pozor... teď!"

Radista stiskl další tlačítko. O chvíličku později se ozvalo zazvonění, které se rozlehlo celou Madge G., jako by do ní udeřil perlík.

"Krucí," ulevil si radista, otřel si čelo a začal se rozhlížet po pouzdru s cigaretami.

Venku zatím, jakmile se magnety ocitly pod proudem, letící koule naposledy prudce změnila směr, narazila do lodě a nyní se tiskla k jejímu boku jako přísavná mina.

Z výstupního otvoru se vynořily dvě postavy ve skafandrech a kráčely na magnetických podrážkách podél lodního boku. Když došly ke kouli, dotlačily ji po kovovém trupu až do přechodové komory. Odtud byla dopravena na hlavní palubu, kde přes ni jeden z členů posádky přehodil elektricky vyhřívanou přikrývku, aby vyrovnal teplotní rozdíl, než ji začnou otevírat.

O hodinu později obdržel kapitán Troyte svazek papírů, který posádka našla v poštovní přihrádce koule. Přečetl je s užaslým a poněkud nevěřícím výrazem. Pak se spojil s navigátorem.

"Kde je Pomona Negra?" zeptal se.

"Co kde je, pane?"

"Pomona Negra. Nejspíš je to nějaký asteroid."

"Zavolám vám, až to najdu, pane."

Po několika minutách se navigátor ozval s požadovanou informací, kterou si nalistoval v tabulkách.

"Momentálně je skoro přesně na protější straně své oběžné dráhy, pane."

"To znamená na opačné straně slunce?"

"Ano, pane."

"Výborně, takže to aspoň nebude na nás," oddechl si s úlevou kapitán. Poslal papíry radistovi s pokynem, aby jejich kompletní obsah odeslal Chapmanově stanici na Marsu.

"A hrome," zaklel radista. "Tohle všechno! Tu zatracenou kouli nám byl čert dlužen."

Ani netušil, jak velkou má pravdu.

2. kapitola

(Stručné shrnutí informací obsažených v komunikační kouli, kterou dne 6. ledna 2051 objevila a zajistila loď Madge G. Originály nesou podpis kapitána D. L. Foggatta.)

Dne 20. prosince 2049 v deset hodin a padesát minut se výzkumná loď Joan III, v majetku londýnské společnosti Tempel Lines a letící pod mým velením, setkala s kosmickým jevem, který dosud nikdo nespasil nebo přinejmenším, pokud mi paměť sahá, nepopsal. V jednom okamžiku bylo vše zcela normální, a v příštím – bez jakéhokoli znatelného nárazu či šoku – byly všechny naše přístroje zablokovány, všechna naše okna zakryta a rádiový příjem se ztlumil v téměř neslyšitelný šepot. Úkolem Joan III, která před třemi měsíci odstartovala z Gillingtonu na Marsu, je provádění průzkumných prací v pásu asteroidů. Posádku tvoří muži s dostatečnými zkušenostmi s obtížnou a nebezpečnou prací tohoto druhu, žádný z nich se však ještě osobně ani z doslechu nesetkal s podobnými okolnostmi jako právě teď my. Po odletu z Marsu jsme nabrali kurz souběžný s ekliptickou rovinou. V blízkosti pásma jsme se od tohoto kurzu odchýlili a konečně přiblížení jsme provedli tangenciálně, takže do jeho hlavní dráhy jsme se postupně vklínili rychlostí přibližně se rovnající rychlosti asteroidů samých.

Když jsme se ocitli v pozici, kdy jsme je doprovázeli po jejich oběžné dráze, zahájili jsme vlastní měření a mapování – kopie pořízených map jsou přiloženy k této zprávě. Následující čtyři týdny jsme pomalu a opatrně manévrovali v tomto sektoru pásma, jehož dominantní asteroid se nazývá Pomona Negra, pokračovali jsme v klasifikaci a popisu jednotlivých vesmírných těles a při několika příležitostech jsme na jisté asteroidy vysadili průzkumné čtyry, ty však neobjevily nic zvlášť zajímavého. Nedošlo k žádné mimořádné události a vše probíhalo zcela normálně a rutinně, dokud

jsme 19. prosince nespatřili rudý asteroid.

Tento asteroid jsme zprvu zaznamenali jako nikterak velké těleso o průměru přibližně tří mil, nacházející se však v poměrně velké vzdálenosti od nás. Od všech ostatních objektů se zřetelně lišil. Byl to třpytivě viditelný šarlatový srpek zářící téměř tak jasně, jako by byl zachvácen požárem. Jeho podrobné studium nám ztěžovaly jiné objekty různé velikosti, neustále se objevující v prostoru, který nás od asteroidu dělil. Po zvážení situace jsem na dobu prozkoumání tohoto jevu nařídil zastavení všech ostatních prací. Poté, co jsme se k němu asi dvě hodiny pracně přibližovali, zpozorovali jsme, že i další, menší asteroidy v jeho okolí rudě září, i když nejsem schopen odpovědně říct, jestli předtím unikly naší pozornosti, nebo zrudly až později. Bližší pozorování navíc ztěžovala jejich nepravidelná a nevysvětlitelná mizení či zastínění. Přibližně tři hodiny po prvním spatření rudého asteroidu došlo k náhlému zaslepení našich přístrojů a oken.

Okamžitě jsem vyslal druhého důstojníka a jednoho člena posádky, aby prošetřili příčinu tohoto jevu. Ukázalo se, že rádiová komunikace mezi jejich skafandry a našimi sluchátky zůstala nenarušena.

Zeptal jsem se, v čem je problém. Odpověděl mi druhý důstojník.

"Já nevím, pane. Je to nějaké rudé svinstvo – rudé jako krev. Je tím pokrytá celá loď, úplně jako by se namočila v kádi s barvou."

Zajímá jsem se, jak to 'rudé svinstvo' vypadá. "Tak nějak slizce, pane, jako... jako napůl rozteklá huspenina, až na to, že to není průhledné."

"To nám moc nepomůže," poznamenal jsem. "To je ale jedno, nejdřív ze všeho to musíme očistit ze skel přístrojů a potom z oken."

"Ano, pane," potvrdil.

Když jsem nařídil zhasnout světla v navigační kabině, přesvědčili jsme se, že nejsme v úplné tmě. Experimentálně jsme odklopili ochranný kryt jednoho z oken na slunečné straně a zjistili jsme, že sklem za krytem prosvítá intenzivní rudá záře. Navigátor oznámil, že jeden z jeho přístrojů je už po očištění v použitelném stavu, a znovu jsme zapnuli vnitřní osvětlení.

Slyšeli jsme, jak oba muži venku znechuceně komentují nepříjemnou lepkavost hmoty, kterou odškrabávali ze skleněného krytu druhého přístroje.

"Haló, navigátore, jak to vypadá?" vyptával se druhý důstojník. "V pořádku," odpověděl navigátor. "Ale ten první se už zase zamlžil."

Následovala chvíle ticha.

"To je zvláštní," ozval se pak druhý důstojník. "Ta vrstva je skoro stejně silná jako předtím. Počkejte chvíličku, hned to zase očistím."

Chvilí bylo znovu ticho. Pak promluvil druhý muž zamyšleným a překvapeným tónem. "Bože můj! To je teda věc!"

"Co se děje, Dockere?" zeptal jsem se.

"Je to divné, pane," odpověděl druhý důstojník. "Trochu jsem toho otřel a pak se nám přímo před očima začaly okraje toho slizu plazit přes sklo zpátky. A pořád ještě se plazí. Ne že by se roztékaly jako nějaká kapalina, ale spíš se tak nějak rozlézají... No prosím, už je to zase na celém skle."

"To druhé sklo už je taky znovu potažené," připojil se navigátor.

"No..." chtěl něco říct druhý důstojník. Pak se zarazil a slyšeli jsme ho mumlat: "Kristepane..." Po chvíli dodal, jako by mluvil ke svému společníkovi: "Co to je?"

"Tak co to je?" opakoval jsem po něm podrážděně.

"Já nevím, pane. Jak se zdá, je to něco, co... co se rozrůstá."

"Rozrůstá, nerozrůstá, ty přístroje musíte vyčistit," nařídil jsem.

"Není to nic platné, pane," odpověděl. "Rozlézá se to po nich zpátky stejně rychle, jak to stačíme seškrabovat. A plazí se to i po nás, pane. Šplhá nám to po skafandrech. Máme to až nad kolena a po rukávech už se nám to rozlezlo kus nad lokty."

Zamyslel jsem se a pak jsem se zeptal:

"Nejsou kolem nás žádné další asteroidy?"

"Ne, pane. Na míle daleko vůbec nic."

"Tak dobrá, jeden z vás se teď vraťte dovnitř, ať se na to svinstvo podíváme. Druhý tam zůstane na hlídce."

"Rozkaz, pane," potvrdil druhý důstojník.

O půl minuty později se z přechodové komory vynořila přízračná postava. Trup vězel v obvyklém šedém skafandru, ale obě paže i nohy byly potaženy jasně šarlatovou vrstvou.

Ta podivná substance se leskla a rozhodně nelákala k doteku. Trochu jsem jí Dockerovi z rukávu seškrábl čepelí nože, kterou jsem si přidržel blízko u světla. Zcela zřetelně a viditelně se rozlézala po čisté části čepele a skutečně se zdálo, jak říkal druhý důstojník, že se spíš rozrůstá, než roztéká.

Zbývající muži, kteří byli v kabině, obstoupili postavu ve skafandru a zvědavě si ji prohlíželi. Jeden z nich náhle vyjel a ukázal prstem na Dockerovy nohy a na palubní podlahu za nimi. Pohlédli jsme dolů a viděli jsme, že se rudý povlak po ocelové podlaze šíří nejen z jeho nohou a z místa, kde stojí, ale také z každé šlápoty, kterou po sobě zanechal, když vyšel z přechodové komory. Viditelně, byť jen pomalu, se nám přímo před očima rozlézal. Vrstva pokrývající Dockera samotného už zachvátila celé paže a plazila se mu po hrudi a po ramenou.

Přikázal jsem jednomu muži, aby přinesl acetylenové pájecí lampy, a opatrně jsem nůž odložil na podlahu kousek od rozlézající se kaluže. Zatímco jsme čekali, instinktivně jsme si všichni dávali pozor, abychom se ho nedotkli.

Muž se vrátil se třemi pájecími lampami. Když jsme je zapálili, zkusili jsme jednu z nich na malé skvrně toho svinstva na

podlaze. Myslím, že se nám všem značně ulevilo, když jsme viděli, že se červená hmota scvrkla a seškvářila v čadivém plameni. Netrvalo dlouho a páječky zlikvidovaly všechno, co ještě na podlaze zbývalo. Docker se naštěstí nepokusil ze svého skafandru vylézt, takže jsme páječkami mohli přejít i po něm přímo na místě, kde stál, aniž bychom poškodili izolační povrch. Měl opravdu štěstí: jak lze to svinstvo očistit z hořlavého nebo citlivého materiálu, jakým je oblečení nebo nechráněná kůže, to nevíme.

Když byly poslední stopy rudého povlaku zničeny, radista oznámil, že na jeho volání se neozývá žádná odpověď a že příjem je i při maximálním výkonu nezřetelný a neustále slabne. Bylo jasné, že červená hmota působí tlumivě nebo rušivě na anténní systém v lodním trupu.

Ze sluchátek se opět ozval hlas druhého důstojníka. Oznámil, že povlak pokrývající loď se zřejmě dál rozrůstá a jeho tloušťka sílí.

"Jak jste na tom vy?" zeptal jsem se.

"Už to mám na sobě úplně všude, pane. Musím si každou půlminutu nebo tak nějak otírat zorník, abych vůbec něco viděl. Jinak mi nic není, pane."

Jeho slova k nám doléhala naprosto zřetelně, což potvrzovalo správnost našeho předpokladu, že problém je v narušení funkce anténního systému zabudovaného do lodního trupu. Radista se rozhodl, že zkusí vyrobit improvizovanou vnitřní anténu.

Prozatím, po uplynutí dalších čtyřiaadvaceti hodin, se mu nepodařilo navázat s nikým spojení – nebo jsme alespoň na jeho zprávy nedostali žádnou odpověď.

Je těžké najít něco, co bychom ještě mohli udělat. Kdybychom se nacházeli v blízkosti nějakého tělesa obklopeného atmosférou, mohli bychom se pokusit toho svinstva zbavit tak, že bychom nastavili zpětný chod a letěli pozpátku do výhně vlastních hlavních trysek, která by ho spálila, jenže jediným světem s vlastní atmosférou v okruhu mnoha set tisíc mil je Mars a s přístroji vyřazenými z provozu nemáme sebemenší naději, že bychom se k němu mohli dostat. Jedinou další možností, která se nám nabízí, je sestrojít tlakové hořáky, které by byly napájeny z našeho hlavního palivového systému a kterými bychom snad to svinstvo dokázali spálit. Naši technici se právě nějaké takové zařízení pokoušejí zkonstruovat.

Ani když se jim to podaří, nemůžeme s jistotou říct, zda bude možné podobnou operaci v kosmu vůbec provést.

Opatrně a pouze za pomoci vizuálního pozorování službu konajícího důstojníka, který je na venkovní hlídce, proto míříme k asteroidu Pomona Negra, na němž můžeme v případě nutnosti přistát.

V oněch čtyřiaadvaceti hodinách, které uplynuly od našeho prvního kontaktu se zmíněnou rudou hmotou, jsem dvakrát osobně vystoupil ven, abych provedl kontrolu plavidla. Je zcela nesporné, že tloušťka vrstvy, která nás pokrývá, se neustále zvětšuje, a při přecházení z jednoho lodního boku na druhý se jí musíme brodit jako polotekutým bahnem. Důstojník na hlídce je tou břečkou tak zalitý, že je od lodě samotné téměř k nerozeznání, a několikrát za minutu si musí otírat zorník prsty.

Povahu té hmoty jsme nebyli schopni určit, protože se neodvažujeme přechovávat v lodi nějaké vzorky za účelem jejich zkoumání. Při dekontaminaci všech osob vracejících se do lodě z venkovní služby je nutné postupovat s maximální důkladností, protože jakkoli drobná částice, kterou bychom snad přehlédli, je schopná překvapivě rychlého růstu. Přechodová komora se začala ucpávat takovým tempem, že jsme nuceni ji dekontaminovat po každém vstupu či výstupu.

Zběžná povrchní prohlídka hmoty nás vede k domněnce, že by mohlo jít o nějakou řasám podobnou životní formu, která je schopna se udržovat při životě pouhým vstřebáváním světla a která takto získané živiny distribuuje do celého svého těla. Jsme si ovšem vědomi, že tato teorie je poněkud v rozporu s její prokázanou schopností růst či reprodukovat se uvnitř lodě stejně rychle jako venku.

Rozhodli jsme se, že tyto údaje spolu s dalšími dokumenty odešleme komunikační koulí pro případ, že by se nám nepodařilo navázat rádiové spojení. Odesílací komora bude zvenku očištěna speciálně modifikovanými pájecími lampami, takže doufáme, že se podaří kouli vypustit, aniž by se kontaminovala.

Pro případ, že by se k nám chtěla přiblížit nějaká jiná loď, měla by si být vědoma nanejvýš aktivní povahy zmíněné látky. Neměla by používat magnetických příchytů ani žádných jiných mechanismů, které se s lodí dostávají do přímého fyzického kontaktu.

Datum pod kapitánovým podpisem na úplné verzi výše uvedené zprávy je 21. prosinec 2049.

3. kapitola

Dne 10. února letošního roku, tedy něco přes měsíc od nálezů komunikační koule, se Annabelle, servisní a výzkumná loď s domovským přístavem v Gillingtonu na Marsu, setkala na určeném místě s lodí Kosmické řídicí služby Kirké, vyslanou přes Clarkeovu stanici z Mexika na Zemi.

Když Annabelle dorazila do stanovené oblasti, nacházející se v sektoru Pomona Negra pásma asteroidů, zjistila, že Kirké už je na místě, s vypnutými motory se nechává unášet orbitální rychlostí a čeká na ni. Současně se zažehnutím brzdných trysek se kapitán Annabelle Richard Bentley osobně spojil rádiem se svým protějškem na druhé lodi a ohlásil svůj přilet.

"To jsi ty, Dicku?" odpověděl kapitán Kirké a v hlase mu zazněl zřetelný podtón úlevy. "Doma mi neřekli, kdo bude té vaší kocábce velet. To jsem rád, že poslali zrovna tebe. Měl jsem takové nepříjemné tušení, aby to nebyl jeden z těch obchodních kapitánů, co jsou zvyklí jen na lety na Měsíc a zpátky – člověk nikdy neví, co může od velitelství čekat. Myslím, že nejlepší by bylo, kdybys za mnou zaskočil na kus řeči, až tady budeš. Co ty na to?"

Bentley souhlasil. Annabelle pokračovala v plynulém brzděném manévru, dokud i ona nezpomalila na orbitální rychlost. Poté ji její pilot pomocí občasných drobných zášlehů plamene tu z jedné, tu z druhé manipulační trysky odborně navedl na polohu, v níž se vznášela v bezprostřední blízkosti své společnice. Ke Kirké se pomalu přiblížila magnetická úchytka, za níž se líně odvíjely smyčky lana. Zamířila trochu stranou a už se zdálo, že loď úplně mine, kratičký impuls proudu vyslaný po laně ji však přiměl, aby se stočila správným směrem. O minutu či dvě později dopadla na lodní trup a po zapojení proudu se k němu pevně přitiskla. Z přechodové komory své lodě se vynořil kapitán Bentley, chopil se lana a přetáhl se podél něj přes prázdnotu, která obě plavidla dělila. Proplouval pustým černým prostorem jako ryba a lana se přidržoval jen jednou rukou s obratností, která svědčila o dlouholeté praxi.

Na palubě za přechodovou komorou Kirké ho uvítal kapitán Waterson, a když se návštěvník vysvlékl ze skafandru, zavedl ho do své kajuty. Podal mu drink ve speciální láhvi pro použití v kosmu, sám si z jiné láhve rutinně nacvičeným pohybem vstříkl do úst kuličku tekutiny a zapálil si cigaretu. Dick Bentley si také zapálil a vdechl kouř.

"Jsi klikař," poznamenal. "Naši majitelé kouření na palubě nepovolují."

"Smůla," politoval ho kapitán Waterson. "Když si člověk přečte některá z pravidel Společnosti, myslí by, že létáme v lodích ze dřeva a z papíru. Měli by nějaký čas strávit v kosmu a přišli by na to, že spokojená posádka je důležitější. Tak povídej, co tomu říkáš?"

"Nevím o tom nic víc, než je ve Foggattově zprávě."

"Řídicí služba taky ne, a proto jsme tady. Chtějí všechno, co se nám podaří zjistit."

"Co si o tom myslíš ty?" zajímal se Bentley. "Zatím jsem si žádný názor neudělal, ale nechtěl bych podceňovat nic z toho, co Foggatt uvádí. Je to – nebo byl to – rozumný chlap. Řídicí služba to evidentně považuje za vážnou věc, jinak by nezařídili, abychom tady byli zrovna my dva."

Bentley přikývl.

"No, velení je na tobě, Tome. Tak co máš v plánu?"

"Máme vlastně dva úkoly. První je najít Joan III a poskytnout jí veškerou možnou pomoc. Druhý je najít trochu toho červeného svinstva, co o něm Foggatt píše. Zjistit o něm, co dokážeme, a nasbírat nějaké vzorky, které by mohli doma prozkoumat."

Bentley znovu přikývl.

"S tím druhým úkolem bychom neměli mít žádné zvláštní problémy. Z toho, co Foggatt píše o těch rudých asteroidech, soudím, že podle jeho názoru to existuje právě na nich. Jsou někde v tomhle sektoru, takže by nemělo být až tak těžké je najít. Vůbec mi ale není jasné, jak se stalo, že ta věc Joan III úplně zahltila. Pokud je to v té zprávě uvedené správně, nerozlezlo se to po ní postupně. Skla přístrojů i všechna okna byla pokrytá náraz víceméně v totéž okamžiku."

"Já vím," přitakal kapitán Waterson. "Skoro by se zdálo, jako by vlétla do mračna té látky, které se tam jen tak vznášelo v prostoru. Pravda, v kosmu se občas najdou ty nejpodivnější věci... Sám už jsem v životě na jednu nebo dvě narazil, ale přece jen... A jak je navíc možné, že něco takového nezpозorovali dřív, než na to narazili? Vypadá to, že vůbec neměli podezření, že by tam něco mohlo být."

"Byla tam nějaká zmínka, že jim v té době něco mařilo pozorování," vzpomínal Dick Bentley, "i když jsem měl dojem, že tím měl na mysli jen roje drobných asteroidů, které se jim pletly do výhledu."

"Hmm. No, jestli je najdeme, možná se dozvíme něco víc – moc bych na to ale nesázel. Už je to skoro čtrnáct měsíců, co tu kouli odeslali. Mám dojem, že si v těchhle končinách musíme dávat zatraceně pozor, abychom se náhodou nedostali do stejné patálie jako oni."

"Možná právě proto poslali nás dva," poznamenal zamyšleně Bentley.

Pustili se do podrobného plánování celé operace. Přesně věděli, co musejí udělat nej dřív. Měli v úmyslu poohlédnout se na asteroidu Pomona Negra po nějakých známkách toho, že tam Joan III skutečně přistála, jak měla v plánu. Bylo docela dobře možné, že v situaci, kdy bylo její navigační zařízení neschopné provozu a kdy se musela spoléhat jen na pokyny hlídky, která navíc za takových podmínek byla sotva schopná používat třeba jen dalekohled, se k asteroidu vůbec nedostala. Dohodli se, že nenajdou-li loď ani žádné stopy její přítomnosti, sejdou se znovu a poradí se o metodě dalšího pátrání.

Kapitánu Bentleyovi taková dohoda naprosto vyhovovala; spokojeně se vrátil na palubu Annabelle. O půl hodiny později se obě lodě daly do pohybu rychlostí nepatrně přesahující rychlost samotných asteroidů a s úzkostlivou obezřelostí se jejich pásmem začaly propracovávat směrem, kterým ležela Pomona Negra.

Příštích několik dnů připomínalo nudný zpomalený film. Ze všeho nejdůležitější byla opatrnost. Nebylo možné sledovat všechny asteroidy a vyvarovat se veškerého kontaktu s nimi. Pohybovaly se nejen v rojích, ale často také osamoceně, a jejich velikost byla velice rozmanitá – od drobných oblázků až po kameny rozměrů velké budovy. Bylo tudíž nezbytné letět jen takovou rychlostí, která umožňovala větší tělesa zpozorovat a uhnout jim z cesty a při níž jim letmé či přímé nárazy těch menších nemohly ublížit. Pro všechny muže na palubě obou lodí to byly nepříjemné a únavné chvíle, které zkoušely jejich nervy a nahlovaly jejich trpělivost.

Kdyby byla Pomona Negra osamělým asteroidem na okraji pásma jako třeba Pallas nebo Eros, byl by k ní jednodušší přístup; naneštěstí se nachází na oběžné dráze s nízkou inklinací vůči ekliptické rovině a je na své pouti doprovázena obrovskou spoustou kosmického haraburdí, takže se k ní nelze dostat žádnou trasou, která by nevyžadovala trpělivost a opatrnost. Uplynuly téměř dva týdny, než Kirké oznámila, že vidí kosmické těleso o průměru 75 mil v postavení, v němž by se nominálně měla nacházet Pomona Negra.

Bentley se spojil s kapitánem Watersonem. "Co má znamenat to nominální, Tome? Sotva tady kolem mohou být dva takhle velké asteroidy."

"To je právě ten problém, Dicku. Pokud jméno Pomona Negra něco znamená, mělo by to být Černé jablko – nejspíš podle toho, že má ten šutr černou barvu. Tenhle ale není černý – je jasně červený."

"A hleďme," zamumlal zamyšleně Bentley.

"Přesně jsi to vystihl. ‚A hleďme‘, a dodal bych ještě ‚co teď?‘"

"Prosím – co teď?"

"Opatrně ho prozkoumat. Snížit rychlost, postupovat s ještě zvýšenou opatrností a vyhýbat se všem podezřelým objektům či substancím. Kurz si vyber sám – bude rozumnější rozdělit se pro případ, že se tu to svinstvo, do kterého narazila Joan III, pořád někde potuluje. Setkáme se pětadvacet mil nad Pomonou na sluneční straně. Udržuj spojení rádiem. V případě selhání rádia loď, která bude v nesnázích, přibrzdí na orbitální rychlost Pomony a druhá loď jí poletí na pomoc. Rozuměls?"

"Samozřejmě. Je to jasné. A až se zase setkáme, porozhlédneme se a rozhodneme, co dál?"

"Přesně tak. Zlom vaz, Dicku."

"Ty taky, Tome."

O tři dny později se obě lodě vznášely v dohodnuté výši pětadvaceti mil nad povrchem asteroidu, který se údajně jmenoval Pomona Negra. Nikdo v nejmenším nepochyboval, že je to ten pravý asteroid, jeho jméno však nyní bylo absolutně nepatřičné: na povrchu nebyla viditelná ani jediná drobná černá skvrnka.

Bentley, který opět navštívil Kirké, přišel s návrhem, že ze všeho nejdřív by měli doporučit jeho přejmenování na Pomona Rosa.

Dívali se na něj oknem: byla to karmínově rudá koule, která se v záři dopadajícího světla tu a tam matně duhově leskla. Její povrch byl hladký, mastný a vypadal nepříjemně nafouklý jako bolavé břicho. Víc než cokoli jiného připomínal Bentleyovi zanícený a tlakem zduřelý vřed.

Kapitán Waterson asteroid upřeně pozoroval se zasmušilým vážným výrazem.

"Tahle věc," prohlásil, "by měla být kus hrubého černého kamene. Místo toho je to úplně hladká koule. Bůhví kolik toho svinstva na ní musí být, že to dokázalo tak obrovskou plochu dokonale vyrovnat. A jak rychle musí růst! To je příšerné pomýšlení."

"Samozřejmě pokud předpokládáme, že to sem zavlekla Joan III."

"To myslím můžeme předpokládat celkem bezpečně. Předtím takhle určitě nevypadala, protože jinak by si toho byl Foggatt všiml a byl by to zapsal do té zprávy."

"O nějakých červených asteroidech v ní přece psal," připomněl Bentley.

"Ale o ničem, jako je tohle. Pár měsíců jsme taky viděli, je to asi čtyřicet hodin, mohly mít v průměru tak pět až deset metrů, a vy jste je nejspíš viděli taky. Tohle je ale kolosální, příšerné – a muselo to celý ten šutr obalit za necelých čtrnáct měsíců: to mi na tom připadá nejhorší. Nikdy bych nevěřil, že něco může růst takovým tempem. Jen pomysli, jakou to pokrývá plochu!" Několik minut mlčky hleděli dolů na asteroid. Čím déle ho Bentley pozoroval, tím méně se mu zamlouval; přestože v některých okamžicích připomínal obrovskou lesklou perlu, zároveň působil odpudivým dojmem ohavného nádoru. "Co myslíš, že to je?" zeptal se konečně. Waterson pokrčil rameny.

"Co je vůbec život? Někaké semínko, co poletuje vesmírem, dokud nenajde vhodné podmínky, ve kterých se může rozvíjet? Možná. Jen bůh ví, co všechno může v celém tomhle kosmu existovat. Možná že i my jsme kdysi byli jen několika málo náhodnými výtrusy, možná že existuje spousta různých druhů života, které poletují sem a tam a čekají, až jim čas dá šanci... O tom ale budou mít čas se hádat vědci, až dostanou nějaké vzorky. Teď momentálně stojíme před otázkou, co s Foggattem a s Joan III."

Bentley upřeně hleděl dolů na rudou masu. "Obávám se, že to už je otázka dost akademická. I kdyby se jim podařilo nepustit to svinstvo do lodě a kdyby byli ještě pořád naživu, o čemž dost pochybuju, co bychom pro ně mohli udělat? Vůbec nic, jestli jsou pohřbeni v takové spouště té břečky. Mohli bychom zkusit rádio na plný výkon, ale podle toho, co se píše ve Foggattově zprávě, není pravděpodobné, že by k nim signál pronikl – a i kdyby, je hrozně malá šance, že by pořád ještě někdo pro všechny případy poslouchal. Upřímně řečeno myslím, že pro ty ubožáky nemůžeme udělat vůbec nic." Waterson po chvíli uvažování neochotně souhlasil.

"Já si to myslím taky, čert aby to vzal. Bojím se, že chudák Foggatt a jeho chlapi už to mají za sebou. Přesto ale sestoupím níž a podívám se víc zblízka – třeba tam něco bude, i když o tom pochybuju. A stejně musím nabrat vzorky. Tvůj úkol bude zůstat tady a mít oči otevřené."

"Dobrá, Tome. Jen na sebe pro všechno na světě dávej pozor."

"Neboj se, nebudu nic riskovat. Jen tam dolů vystřelím pár lahví na vzorky s automatickým uzávěrem a jednoho chlapa budu mít připraveného, aby je do čista opálil, až je zase vytáhneme. Je to jednoduché. Kdepak, s tímhle neřádem nic riskovat nebudu. Je to fakt odporné svinstvo."

Když se Bentley vrátil na Annabelle, sledoval, jak se Kirké snáší dolů ve spirále synchronizované s rotací rudé koule. Pomocí přístrojů viděl, že doutníkovitá stříbrná loď ustálila svou polohu asi míli nebo ještě méně nad povrchem a začala kroužit kolem asteroidu.

"Jak to odtamtud vypadá, Kirké?" vyptával se navigátor Annabelle svého kolegy na druhé lodi.

"Ještě nechutnější, pokud je to vůbec možné," ujistil ho druhý navigátor. "Jako jezero červeného slizu, je to odporné. A taky to není úplně nehybné. Pokud to není nějaký světelný klam, řekl bych, že se to vlní. Mohlo by to být něco jako přílivové vlny – nebo to třeba nějak souvisí s metabolismem během otáčení asteroidu, pokud je ta Foggattova teorie o čerpání živin ze světla správná. Teď to obletíme dokola."

Příjem se ztratil, když Kirké zmizela na odvrácené straně obluďného jevu, a vrátil se, když se znovu objevila.

"Kolem dokola je to totéž," hlásil její navigátor. Prostě obrovská barevná koule. Ještě jednou dokola příčně."

Bentley sledoval, jak se stříbrná loď otáčí rovnoběžně s osou asteroidu a mizí za bližším pólem. Neuběhlo mnoho času

a jako blyštivá tečka se opět ukázala ve slunečním světle na opačném pólu.

"Pokud je v té tmě na druhé straně vůbec něco vidět, zdá se, že nikde není nic, co by se nějak odlišovalo," ozval se znovu navigátorův hlas. "Teď se spustíme dolů. Klesneme na tři sta stop a odebereme vzorky."

Z paluby Annabelle to vypadalo, jako by se druhá loď vůbec nehýbala. Pouze hlášení navigátora, který udával postupné změny výšky, jim prozrazovalo, že se skutečně spouští blíž k vazkému povrchu. Slyšeli, jak zpěvavě oznamuje "Tři sta," dodává "Ano, pane" a po chvilkové přestávce hlásí "Dvě stě, pokles zastaven, pane."

Prostřednictvím přístrojů na Annabelle bylo možno postřehnout, že rudý povrch pod druhou lodí se neklidně rozčeřil. Jeho hmotou jako by se šířily zhruba soustředné vlnovité rázy nějakého proudu či otřesu. Bentley to zprvu přičítal dopadu lahví na odběr vzorků, které už podle jeho odhadu byly do masý povrchu vystřeleny, a pomyslel si, že masa musí být mnohem bližší kapalnému stavu, než se doposud domníval. Pak si s pocitem neklidu uvědomil, že se vlny nešíří směrem ven, jako když se do vody hodí kámen, ale naopak se sbíhají dovnitř. Napadlo ho, že tento efekt pravděpodobně není z těsné vzdálenosti druhé lodi tak zřetelně pozorovatelný, předklonil se a promluvil do navigátorova radiotelefonu.

"Kirké. Přimo pod vámi se děje něco divného," oznámil.

"To je v pořádku, pane," ozvala se odpověď. "Je to jen důsledek... Sakra!"

Bentley se otočil zpět se svému přístroji právě včas, aby spatřil důvod tohoto zaklení.

Hmota povrchu se pod Kirké nakupila v jakýsi pahorek, ze kterého směrem k ní vystřelil obrovský beztvářý úd, chapadlo natažené jako vyplazený rudý jazyk.

Posádka na palubě nemámila čas. Z hlavních trysek Kirké vyšlehl oheň a loď vyrazila vzhůru jako blesk. Byla rychlá, přesto se jí však nepodařilo dostat se včas do bezpečí. Projela vrcholkem tyčícího se jazyku jako nůž máslem a vynořila se z něj nezmenšenou rychlostí, už to ovšem nebyla stříbřitá loď: od nosu až k tryskám na zádi byla potažená jasně šarlatovým povlakem.

Systém její vestavěné antény okamžitě selhal a rádiové spojení se přerušilo. Kapitán Bentley popadl sluchátka téhož typu, jaká jsou zabudovaná ve skafandrech, a začal volat. Waterson očividně učinil totéž. Jeho první slova byla procítěná, ale neotisknutelná. Bentley čekal, dokud neubral na květnatosti své mluvy.

"Jste v pořádku?" zeptal se.

"Co tím myslíš, v pořádku? Hlavní vysíláčka je kaput a z oken nevidíme ani na krok, ale jinak jsme nejspíš v pořádku. Až na to, že jsme asi bohužel ztratili toho chlapa, co z přechodové komory spouštěl dolů ty láhve."

Ozval se další, poněkud roztřesený hlas.

"Jsem pořád tady, pane, v komoře. Nejspíš mě to na chvíličku omráčilo, když jsme tak najednou odstartovali."

"Výborně. Tak poslouchejte..."

"Tome," skočil jim do řeči Bentley. "Co takhle zabrzdit? Pořád ještě letíš plnou rychlostí pryč, víš o tom?"

"No na mou duši!" Slyšel, jak kapitán Waterson udílí hlasité rozkazy ke zpomalení a kompenzaci předchozího překotného startu.

"Je tady plno toho zatraceného svinstva, pane," promluvil znovu muž v přechodové komoře.

"Jsou vnější dveře poškozené?"

Následovala chvíle ticha.

"Ne, pane, jsou pevně zavřené."

"Fajn. Tak je nechte zavřené. Máte u sebe ještě ten hořák?"

"Ano, pane."

"Výborně. Vyčistěte to, jak nejlíp dokážete. Nesahejte na zapínání skafandru. Až vyjdete ven, bude tu čekat pár hochů s vlastními letlampami a ti zlikvidují zbytek. Je to jasné?"

"Jistě, pane."

Kapitán Waterson se opět věnoval Bentleyovi a Annabelle.

"Kde jsme?" zeptal se.

"Asi tak tři sta mil od Pomony směrem ke Slunci," informoval ho Dick. "Poskočili jste, jako když vás píchne. Právě letíme za vámi. Teď jste se prakticky ustálili na orbitální rychlosti, tak zůstaňte, kde jste."

"Jsme tím svinstvem asi celí obalení, co?"

"Do poslední pídě." To vyvolalo další gejzír rozzuřených komentářů, ukončený Watersonovým dotazem:

"Co teď sakra budeme dělat?"

"Asi bych se to z vás měl pokusit sežehnout."

"Jak?"

"Nejdřív ze všeho k vám vyšlu dva úchytné magnety, jeden na před a druhý na zad."

"Ten neřád přeleze po lanech k vám."

"S tím si poradíme. Rád bych ale věděl, jestli se s tou svou kocábkou dokážeš otáčet kolem vlastní osy? Myslím tak, abyste přitom zůstali na místě."

"Otáčet? Chceš říct kolem vodorovné osy?"

"Přesně tak."

"Bůhví. Za všechny ty roky, co létám v kosmu, jsem nikdy neměl důvod to zkoušet. Na to by ses měl spíš zeptat hlavního inženýra. A když to dokážeme?"

"Tak na vás pustím svoje trysky. Ty by to měly prakticky kompletně spálit."

"Když spustíš trysky, odletíš pryč."

"Neodletím, pokud jejich tah na druhé straně vyrovnám brzdými tryskami."

"Hmm, zajímavý nápad," zabručel souhlasně kapitán Waterson. "Ano, za zkoušku to rozhodně stojí – jen aby ti ty trysky spuštěné na obou stranách neudělaly z lodě tahací harmoniku."

"Na to si dáme dobrý pozor," ujistil ho Bentley a zahájil přípravy k akci.

Oba magnety byly vypuštěny ven, a protože bylo nutné umístit je naprosto přesně, navedli je na místo určení dva muži ve skafandrech, vybavení reaktivními pistolemi. Oba velice pečlivě dbali na to, aby se odpálili zpět do bezpečné vzdálenosti od rudého trupu dřív, než na něj magnety dosedly. Zbytek posádky, který je napjatě sledoval z oken Annabelle, celou podívanou vzrušeně komentoval. Během půl minuty jasně viděli, jak se rudá hmota začala plazit po stranách magnetů vzhůru, a po čtyřech minutách vyrazila dál po lanech spojujících obě lodě. Jakmile se dala do pohybu, postupovala překvapivým tempem. Potom však, ve vzdálenosti asi padesáti stop od Kirke, narazila na překážku. Posádka Annabelle nervózně přihlížela a po chvíli si oddechla úlevou, protože rudá hmota se zastavila. Narazila na lanech na tři stopy dlouhé sekce obalené azbestem a omotané drátem, který teď byl rozžhavený do běla, a ty se jí vůbec nezamlouvaly. Přestala postupovat a spokojila se s tím, že tu část lan, která už byla zamořená, zalévala stále tlustší vrstvou.

Annabelle opatrně manévrovala, dokud svou zádi nemířila přímo na druhou loď, a nakonec ještě o něco zkrátila vzdálenost, která ji od ní dělila.

"Haló, Kirké, chystám se to spustit," oznámil Bentley. "Nachystejte vlastní venkovní četú s letlampami, aby dočistila všechny zbytky, až skončíme. Buďte připraveni na můj signál začít rotovat – a otáčejte se co možná nejpomaleji."

Z příďových i záďových trysek Annabelle vyšlehly první plameny. Jejich intenzita postupně rostla a žhavá výheň, valící se z trysek na zádi, pohltila šarlatovou loď a obalila ji zuřícími ohnivými jazyky. Účinek plamenů na hmotu byl okamžitý a povzbudivý. V palčivém žáru se rudý povlak smrškl, zčernal a shořel v oblaku dýmu.

"Točte se, Kirké. Pěkně pomalu," zavelel Bentley.

Pomalú, stále ještě zahalená plamenným závojem, začala Kirké rotovat kolem vlastní osy. Když se natočila k ohni druhou stranou, rudá vrstva zmizela a na jejím místě zůstaly jen lepkavé sežehnuté příškvarky.

Bentley postupoval s maximální opatrností. Kirké se šestkrát otočila kolem dokola, než jí dovolil zastavit a vypnul vlastní trysky.

Jen okamžik poté, co se přestala otáčet, se z přechodové komory vyhnul pultucet mužů se zapálenými speciálně upravenými pájecími lampami a rozběhl se po trupu na všechny strany. Další pultucet se k nim přidal o minutu později a z Annabelle už byla na cestě pracovní četa, aby se k nim také připojila. Ukázalo se, že hladká plocha trupu je dokonale sterilizovaná. Nezůstalo na ní nic než netečný drsný povlak, připečený ke kovu jako černý smalt. Přes to všechno však nebyla rudá hmota stoprocentně zlikvidována. Ve všech štrbinách a zákoutích, kde byla zaštitěna před přímým plamenem, dokázala přežít i žár rozpáleného kovu pod sebou a s úpornou vytrvalostí se už zase začínala rozlézat z takových chráněných míst, jako byly přírubové svazky příďových i záďových trysek a další, kde se jí podařilo skrýt za nějakým výstupkem. Kolem všech nebezpečných míst se rojili muži a přejížděli plamenem každý sebemenší koutek, kde hrozilo byť minimální nebezpečí, že se v něm nějaká částice šarlatového parazita uchovala netknutá. Po hodině práce už nikdo nepochyboval, že i poslední zbytky s výjimkou v lahvích uzavřených vzorků byly kompletně zničeny. Kapitán Waterson však nechtěl nic riskovat. Když se jeho muži vrátili zpět do lodě, nechal venku čtyřčlennou hlídku, připravenou udeřit na každou červenou skvrnu, kterou by snad objevila.

Sám se s Bentleyem uchýlil do své kajuty, kde si při té příležitosti připili.

"No, díky bohu, že vyslali dvě lodě – bylo to to nejinteligentnější rozhodnutí, co přijali, kam až má paměť sahá," prohlásil.

"Ani po přečtení Foggattovy zprávy jsem si neuvědomoval, co je to za pekelnou potvoru, dokud nás nedostala. Nebýt tebe, Dicku..." Pokrčil rameny a otočil palce k zemi.

"No co, zatraceně, od toho jsem tu přece byl, ne? Obávám se ale, že je teď už úplně jasné, co se stalo s Joan III."

Waterson přikývl a pohlédl z okna na rudou kouli, v níž se změnila Pomona Negra.

"To tedy je, Dicku. A taky to napíšu do zprávy. Jestli se k ní budou chtít dostat, budou muset najít nějaký způsob, jak se zbavit vší té odporné břečky. Bože můj, jestli se k nim to svinstvo dostalo... hrůza! V pěti minutách by je to všechny oslepilo a zadusilo."

"A nic jiného jim o tom neřít nemůžeme," poznamenal Bentley.

"Ano, to je pravda – aspoň ale máme vzorky. Počítám, že to je ze všeho nejdůležitější. Třeba to pomůže, aby už nikdo další neskončil jako Foggatt – a jako jsme málem skončili my."

O několik hodin později obě lodě zamířily ke Slunci a znovu se daly do únavně obezřetného manévrování. Když se vymanily z pásma asteroidů, bez ohledu na nebezpečí zbloudilých kamenů zvýšily rychlost a jejich cesty se rozdělily. Annabelle nabrala kurz na svůj domovský přístav na Marsu, zatímco Kirké se vracela k Zemi s mezipřistáním na Clarkeově lunární stanici.

4. kapitola

Co se stalo, když kapitán Waterson a jeho posádka odpočívali a spali v nocehárně na Clarkeově stanici, zatímco personál stanice doplňoval Kirké palivo, prohlížel ji, kontroloval a připravoval na přelet dolů na Zemi, to zatím zůstává zahaleno tajemstvím, které by se mělo vyjasnit při oficiálním šetření před komisí Kosmické řídicí služby.

Jen sotva lze uvěřit, že by se kterýkoli člen lodní posádky po vlastních nedávných zkušenostech s rudou hmotou dopustil při zacházení s ní nějaké neopatrnosti či nedbalosti. Láhve se vzorky byly údajně zamčeny v ocelové schránce v kapitánově kajutě. Pokud tomu tak skutečně bylo – a všeobecně se má za to, že je to doloženo naprosto nezvratnými důkazy – zdá se, že muselo dojít k jedné ze dvou následujících věcí: buď se někdo ze zvědavosti či v naději v nalézt

něco cenného do zmíněné schránky vloupal a jednu či více lahví otevřel, nebo byla některá z nádob vadná, popřípadě poškozená a její obsah z ní unikl ven – dveře by pro takového návštěvníka nebyly žádnou překážkou, protože vzduchotěsný uzávěr nepatří k běžnému bezpečnostnímu vybavení schránek a skříněk používaných v kosmu. Pravděpodobně si nikdy nebudeme zcela jisti, co bylo skutečnou příčinou.

Ať se přihodilo cokoli, politováníhodnou skutečností zůstává, že první zprávy o úniku rudé hmoty se objevily až po několika hodinách. O této skutečnosti nemůže být pochyb, protože první lidé, kteří si všimli kaluže "červeného rosolu", už její okraj našli několik metrů od lodě. Její nálezy je zaujal, ale nijak nevyplašil. Zprvu ji totiž považovali za louži nějakého rozlitého maziva a ušli dokonce několik dalších kroků, než ji začali věnovat vážnou pozornost. Vedoucí skupiny si v tu chvíli uvědomil, že kaluž je větší, než se zdálo na první pohled, napadlo ho, že by mohlo jít o nějaké potenciálně nebezpečné palivo, nařídil svým podřízeným, aby se vrátili, a šel nálezy ohlásit. Tak se stalo, že on i jeho lidé nákazu dál roznesli na botách.

Staniční dozorce, který měl právě službu a doprovodil ho zpět, aby situaci prověřil, byl lépe informovaný a uvědomil si, co je to za látku, ve své ne zkušenosti však nebyl dostatečně opatrný, aby se vyvaroval veškerého kontaktu s ní. Když se zprávy o jejím úniku donesly ke kapitánu Watersonovi, šířila se už všemi směry ze šlápot, jež nadělali muži, kteří do ní stoupili, i další, kteří zase stoupili do jejich šlápot; byl už zamořen půltucet kancelářů a řada zaměstnanců, od hlavy až k patě plná šarlatových skvrn, ji každou minutou roznášela dál.

Následoval chaos. Stanice se pokusila zajistit evakuaci všech nekontaminovaných lodí a byla nucena použít násilí, aby zabránila ve startu kapitánům těch lodí, které již byly kontaminovány. Nemá smysl snažit se ututlat skutečnost, že na nějakou dobu na stanici zavládla politováníhodná panika. Jistým jejím funkcionářům však vděčíme za to, že žádné infikované lodi se v té době nepodařilo skutečně odletět.

Nedalo se mnoho dělat. Jediné pájecí lampy, modifikované pro práci ve vzduchoprázdnu, byly na palubě Kirké. I kdyby bývaly k dispozici, bylo jich příliš málo a byly moc malé na to, aby bylo možné účinně zasáhnout v celé oblasti, která teď byla postižena. Paliva byl dostatek, protože však bez atmosféry žádné palivo nehoří, nebylo možné ohradit oblast ohňovou stěnou.

Do dnešního dne se té látce nepodařilo zabránit v dalším šíření. Co možná nejrychleji se zabezpečuje adaptace nejruznějších mechanismů, které mohou sloužit jako plamenomety a které budou okamžitě po dokončení spěšně dopraveny na místo přes Whitleyovu lunární stanici. Přijímají se veškerá možná preventivní opatření, která mají zabránit dalším unikům.

Současný stav je jednou z nejvážnějších krizí a vyžaduje mobilizaci veškerého vědeckého úsilí. Nejde jen o to, že celá naše koncepce kosmických letů je založena na využití Měsíce jako přestupní stanice, což znamená, že přijdeme-li o něj, zůstaneme opět upoutáni k Zemi, dokud nepostavíme flotilu nových a výkonnějších lodí, je tu i hrozba rudé hmoty samotné.

Není zatím třeba propadat panice, každý z nás si však musí plně uvědomit vážnost situace. Této látce je nutno za každou cenu zabránit v dalším šíření, především pak nesmíme dovolit, aby se třeba jen jediná její kapka dostala na Zemi. Již dnes na Měsíci bojují a umírají dobrovolníci ve snaze zajistit, aby se tak nestalo. Musíme je podpořit bez výjimky všemi svými zdroji. Je jistá naděje, že jako účinná zbraň proti této hrozbě by mohly posloužit jisté radioaktivní materiály. Je třeba vyzkoušet všechno, ať to stojí cokoli.

Pokud snad někdo pochybuje o nezbytnosti obětí, které budeme muset přinášet, ať se třeba jen malým dalekohledem podívá na Měsíc. Kousek východně od Platonova kráteru, v půlkruhu nazvaném Sinus Iridium, kde stávala Clarkeova lunární stanice, spatří jasně šarlatovou skvrnu, která se už začíná rozlévat přes Mare Imbrium. Ať si představí, že to není Clarkeova stanice, ale jeho vlastní město, které tam stálo, a ať dokáže přinést nezbytné oběti, aby se tato představa nestala skutečností.

A zdi se zhroutily

Hlášení č. 1. Mantus, velitel 8. expedičního sboru (Sol 3), Zennacovi, vrchnímu veliteli předsunutých emigračních sil (Electra4).

Pane,

Stav plavidel: plně provozuschopná 4, lehce poškozené 1, ztracená v akci 2.

Stav mužstva: schopno 220, neschopno 28, ztraceni v akci 102.

Současná poloha: 54/28/4 × 23/9/10 – Sol 3.

Stav zásob: velice uspokojivý.

Stav výstroje a výzbroje: uspokojivý.

Morálka: slušná, na vzestupu.

Přiblížení k planetě Sol 3 bylo zahájeno ve 28:11 (standardního času Elektry 4). Okamžitě jsme narazili na známky nepřátelské aktivity. Expedice ustoupila, aniž by přešla k protiútok. Přiblížení zopakováno na druhé polokouli. Zaznamenána silnější nepřátelská aktivita. Dvě lodě s celou posádkou byly totálně zničeny. Třetí loď utrpěla drobné škody, 28 členů posádky zraněno, 2 zabití. Expedice ustoupila. Znamky nepřátelské aktivity zjištěny ve všech navštívených obydlích oblastech. Byla svolána porada a rozhodnuto přistát v případě nalezení vhodné neobydlené oblasti. Pátráním objevena velice příhodná lokalita. Expedice bez odporu přistála ve 34:12 v pozici dle uvedených souřadnic. S ohledem na zjištěné nepřátelské aktivity byla okamžitě zahájena stavba opevněného tábora.

Milý Zenne, výše uvedené hlášení je určeno pro oficiální účely, i z jeho znění jsi však pravděpodobně schopen poznat, že na téhle planetě, které se říká Země, panuje pravé peklo. Mám jako vždy zatracenou smůlu, že jsem si vytáhl osmý sbor. Dobře mi tak, neměl jsem si počínat jako idiotský poctivec, když jsem zrovna tak dobře mohl to losování

zfalšovat.

Obávám se, že v politice to v životě nikam nedotáhnu – i kdybych se snad někdy z téhle od základů obludné planety vrátil. Definoval bych ji jako odpornou a nebezpečnou díru s potenciálními rysy rajské zahrady.

Mám-li začít jejími horšími stránkami – přibližně dvě třetiny celé planety jsou utopené pod vodou. V důsledku toho se v její atmosféře neustále vznášejí obrovské masy nahromaděných vodních par. Jen tak pro začátek si představ, jak pochmurně to působí!

Když ovšem hlavní část par ustoupí a zmizí, je to skoro ještě horší, protože pak se ve vlhkém vzduchu na všech stranách rozevře pohled na oblohu s ohavně zlověstným modrým odstínem. Nečekal jsem samozřejmě, že to tu bude vypadat jako doma, ale skutečně se zdá, jako by bylo všechno až s perverzní důsledností jiné a hnusné.

Dalo by se předpokládat, že k rozvoji civilizace dojde v nejvhodnějších a klimaticky nejprůzračnějších lokalitách – tedy tomu tak ale není. Seshora nebylo obtížné identifikovat větší centra – jsou totiž uměle vybudovaná a šíří se z nich stopy různých substancí (snad nějaká forma komunikace?). A všechna jsou na pozoruhodně nevhodných místech.

Když jsme zamířili do blízkosti jednoho z nich, domnívali jsme se, že jsme zůstali nepozorováni, po dalším přiblížení však bylo zřejmé, že se na nás jeho obyvatelé dobře připravili. Obranné mechanismy už byly dokonce aktivovány, ačkoli se nikdo nepokusil zjistit, zda nepřicházíme s dobrými úmysly. To nevyhnutelně vede k závěru, že obyvatelé jsou mimořádně podezřívavé či dokonce možná jednoznačně agresivní povahy.

Protože jsme považovali za možné, že jiné části tohoto světa o naší přítomnosti dosud nejsou informovány, oblékli jsme polovinu planety, než jsme se pokusili o další přiblížení. Centra osídlení tu byla četnější a jevila se o něco uspořádanější, půdorys mnoha z nich byl koncipován v podobě mřížky.

Ukázalo se však, že jsou ještě lépe chráněná, a to na značnou vzdálenost. Dokázala naši polohu odhadnout s takovou přesností, že dvě nešťastné lodě se namísto rozpadly a jednu lehce poškodili.

My ve zbývajících čtyřech lodích jsme cítili, jak se i s námi divoce otrásají. Byly vystaveny takovému namáhání a napětí, že jsme mysleli, že přišel i náš konec. Štěstí však zůstalo při nás a nám se podařilo ustoupit do bezpečné vzdálenosti, ovšem jen za cenu ztráty některých křehkých, avšak nijak důležitých předmětů.

Poté jsme s maximální opatrností přistoupili k průzkumu několika dalších měst. Zjistili jsme, že všechna do jednoho jsou proti nám opevněná.

Nechápeme, z jakého důvodu proti nám obyvatelé bez jakékoli provokace či jediného dotazu takto obrazejí svoje zbraně. Nedostali jsme příležitost vysvětlit, že přicházíme s mírumilovnými úmysly – vlastně jsme vůbec neměli příležitost pokusit se o navázání komunikace. Je to nesmírné zklamání a neblahé vyvrcholení našeho dlouhého putování, a to nás deprimuje.

Svolal jsem poradu, kde se mělo rozhodnout o dalším postupu. Názory, které tam zazněly, nebyly nijak povzbudivé.

Každý diskusní příspěvek znovu potvrzoval, že na této planetě vládne neuvěřitelné šílenství. Objevily se však i některé pozitivní aspekty, které to kompenzovaly.

Soustředěnost civilizace v nevhodných lokalitách – v teplých a vlhkých oblastech, často v sousedství rozsáhlých vodních ploch – nemůže být náhodná, přestože její smysl nám uniká. Poměrně absurdně to ovšem znamená, že v nejpohostinnějších regionech se žádné známky života nevyskytují.

Tato skutečnost, na kterou poukázalo několik diskutujících, podstatně přispěla ke zlepšení naší nálady. Bylo rozhodnuto v jedné z takových oblastí přistát a vybudovat tam pevnost, v jejímž bezpečí bychom byli schopni přežít, dokud neobjevíme nějaký prostředek komunikace s obyvateli a neujistíme je o svých mírumilovných úmyslech.

To jsme také udělali na výše označeném místě a své hlášení o morálce bych snad mohl vysvětlit, řeknu-li, že bylo pro každého obrovským povzbuzením, když jsme se usadili v místě oplývajícím vším, co si jen v životě můžeš přát.

Představ si, pokud to dokážeš, krajinu složenou téměř výhradně z křemičitanů! To je holá skutečnost. Nikdy jsem nečekal, že něco takového uvidím.

Eptus má teorii, pode níž je možná celá planeta tvořena prakticky výhradně křemičitany, skrývajících se pod příkrovem vody a odporné zelené plísně, kterou je porostlá většina jejího zbývajících povrchu. Něčemu tak báječnému lze jen těžko uvěřit, takže tento jeho názor беру prozatím s rezervou.

Kdyby tomu tak ovšem skutečně bylo, byly by všechny naše problémy vyřešeny. Otevřela by se nám zcela nová éra, protože bychom mohli oprávněně předpokládat, že i ostatní planety systému Sol jsou podobné. Jinak řečeno, měli bychom být schopni oznámit, že jsme objevili celý systém složený z křemičitanů ve snadno asimilovatelné podobě a v nevyčerpatelném množství.

To je ovšem ještě třeba prozkoumat a prokázat. Ostatní členové expedice si této skutečnosti nejsou vědomi. Domnívají se, že jde jen o lokální naleziště s utěšeně vysokým obsahem křemičitanů.

Přesná poloha vybrané lokality se nachází mezi dvěma velkými skalami, které budou na severní a jižní straně pevnosti sloužit jako přirozené hradby. Zbývá nám tedy pouze vybudovat mezi nimi východní a západní stěnu a takto uzavřený prostor pak zařadit.

Zmíněné práce by neměly trvat nijak dlouho. Sol je tak blízko, že na zdejší lokalitu působí značnou silou. Několik příslušníků expedice bylo okamžitě vyčleněno na asimilaci křemičitanů a jejich přizpůsobení do požadovaného tvaru a struktury.

Vybraná skupina se rozestavila do žáruvzdorné formace a zaměřila se na ložisko pozoruhodně čistého křemene. Tavení proběhlo velice rychle. Zanedlouho jsme měli dostatek materiálu k výrobě několika čočkových pecí a ty nyní vyrábějí i bloky prvotřídního boltíku ze surovin, které se válejí všude kolem nás.

Od okamžiku přistání jsme nespátřili ani stopu po místních obyvatelích, několik věcí nás však vede k podezření, že oblast, v níž se nacházíme, je sice necivilizovaná, není jím však docela neznámá. Jednou z nich je skutečnost, že část povrchu země je poněkud zpevněná, jako by po ní bylo vlečeno nějaké neobyčejně těžké závaží.

Tato stopa tvoří podélný pás táhnoucí se zhruba východním a západním směrem a probíhající mezi našimi dvěma skalami. Na západ od nás pokračuje naprosto fádne do velké vzdálenosti. Na východní straně se však po chvíli připojuje k širší stopě, která zcela jistě vznikla v důsledku vlečení ještě těžšího předmětu. Kousek od této spojnice směrem k nám stojí zvláštní formace, kterou pro její pravidelnost považujeme za umělou. Je vyrobena z nějakého pomíjivého vláknitého materiálu a jsou na ní jakési zřejmě záměrně uspořádané znaky. Vypadají následovně:

POUŠTNÍ SILNICE ZÁSOBTE SE VODOU

Význam těchto znaků nechápeme – pokud totiž nějaký význam mají.

Když jsem začal tohle všechno sepsávat, přišli za mnou Eptus a Podas s dosud nejfantastičtější novinkou. Jsem nucen jí věřit, protože ti dva by měli vědět, o čem mluví, a ujišťuji mě, že tomu tak jednoznačně je.

Podas zřejmě v bezprostředním okolí tábora shromáždil pár vzorků k bližšímu prozkoumání. Bylo mezi nimi několik asymetrických objektů, nějakým způsobem pevně spojených se zemí. Následoval vzorek jiného typu, který vykazoval jisté známky symetrie. Tento objekt měl podobu měkkého válce s tupým výčnělkem na jednom konci a zašpičatělým výčnělkem na konci druhém; na zemi spočíval dalšími čtyřmi výčnělky dole.

Se zemí však rozhodně nebyl nijak spojen, byl naopak schopen se na čtyřech spodních výčnělcích čile pohybovat. Po důkladném prozkoumání všech vzorků Podas tvrdí, že jde vesměs o živé tvory a že základem stavby těla obou typů je uhlík! Neptej se mě, jak je něco takového možné, Eptus to ale potvrzuje, takže jsem nucen to akceptovat.

V důsledku tohoto objevu je dále napadlo, že je-li základem všeho života na zdejší planetě uhlík, dost možná by to vysvětlovalo, proč je takové vynikající naleziště křemičitanů stranou veškeré pozornosti. Nevysvětluje to však bezprostřední a ničím nevypovokovaný nepřátelský postoj obyvatel, což je záležitost, která mě momentálně zajímá víc. Podas tvrdí, že žádné z jeho vzorků neprojevovaly známky inteligence, přestože ten válcovitý objekt zřetelně reagoval na některé vnější stimuly.

Jen stěží si dokážu představit, jak by asi mohla vypadat inteligentní bytost na bázi uhlíku, předpokládám však, že nebude trvat dlouho, než to zjistíme. Musím přiznat, že této události hledím vstříc nejen s určitými obavami, ale také se značnou nechutí.

Hlášení č. 2. Stav a poloha všech sledovaných faktorů: beze změny. Pevnost dokončena. Dosud žádný potvrzený kontakt s inteligentními formami života.

Milý Zenne. Krátce poté, co nám třetí východ Solu umožnil zahájit opět práci v čočkových pecích, vyrobili jsme dostatečné množství boltíku a mohli jsme dokončit stavbu pevnosti. Poslední blok byl zataven na místo v polovině denní periody, která je tu velice krátká. Ulevilo se mi, že nás při dostavbě pevnosti nic nevyrušilo. Teď, když jsme i se svými plavidly pod její ochranou, můžeme budoucnosti čelit s větší sebedůvěrou.

Podas a Eptus pokračovali ve zkoumání dalších vzorků. Výsledky jejich práce potvrzují dřívější teorie, ale prakticky ničím je neobohacují. Až doposud jsme nenavázali kontakt s žádnou inteligencí. Po dřívějších zkušenostech tento kontakt nevyhledáváme, ale čekáme, až k nám nějaký inteligentní tvor sám přijde.

S určitými výhradami bych měl dodat, že podle Podasova názoru ke kontaktu se zdejší inteligencí téměř došlo během čtvrté solární periody a možná k němu ještě dojde. Eptus s ním ovšem nesouhlasí a po posouzení situace bych řekl, že má pravdu. Stalo se to následovně.

Přibližně v polovině čtvrté solární periody jsme na východ od pevnosti spatřili oblak prachu, který se zdvihl nad dlouhou stopou, o níž jsem se zmiňoval v minulém hlášení. Brzy bylo zřejmé, že tvor, který prach rozvířil, se po této stopě přibližuje k nám.

Pozorovali jsme ho s rostoucím úžasem, protože bylo jasné vidět, že tento tvor spočívá na zemi čtyřmi disky. Tělo měl černé a lesklé a vpředu měl několik kovových výčnělků, které se třeptily jako stříbro.

Pohyboval se poměrně slušnou rychlostí, zjevně však dost nepohodlně, protože podpůrné disky přenášely efekt každé nerovnosti povrchu země do jeho trupu. Eptus z toho usuzuje, že se vyvíjel na nějakém hladkém povrchu, možná na ledu, a že na zdejší oblast není správně adaptován.

Že jsou jeho úmysly nepřátelské, o tom se nedalo vůbec pochybovat: vysílal proti nám totiž silný signál. Buď o nás ale naštěstí neměl správné informace, nebo nebyl vážného útoku schopen, protože vysílal v naprosto neškodném pásmu. Ze zájmu jsme mu dovolili dospět do poměrně značné blízkosti, než jsme na něj zaměřili paprskomet.

Když jsme vypálili, s úžasem – a musím přiznat, že i se značnou dávkou zděšení – jsme viděli, že se vůbec nic nestalo. S rostoucí nervozitou jsme pozorovali, jak po čáře stopy pokračuje stále dál naším směrem. Byly na něj zaměřeny další dva paprskometry, rovněž bez účinku.

"Řekl bych, že to nemůže být živý tvor," míní Podas. "Řítí se na nás, jako bychom tu vůbec nebyli." A skutečně to tak bylo.

Navzdory naší obranné palbě pokračoval stále dál, až bez sebemenšího snížení rychlosti narazil přímo do boku pevnosti, takže se celá jeho přední strana zborčila a několik kusů z něj odpadlo.

Chvilu jsme čekali, a když se ani po nějaké době znovu nepohnul, vyšli jsme z pevnosti, abychom ho prozkoumali. Zdálo se, že je to nějaký kompozitní tvor. Jedna jeho část se oddělila a po nenadálém zastavení byla vymrštna kupředu proti stěně.

Jak jsme zjistili, byla tato část do jisté míry podobná válci, o němž jsem se zmiňoval v minulém hlášení, lišila se od něj

však tím, že byla pokryta oddělitelnými slupkami. Její přední tupý výčnělek poměrně velkou silou narazil do stěny pevnosti. To byl možná důvod, proč nejevila další známky života.

Podas při bližším ohledání zjistil, že uvnitř těla toho tvora s disky jsou ještě dva o něco menší tvorové, kteří s ním nejsou nijak spojeni. Napadlo mě, že je to možná nějaká ojedinělá forma porodu, charakteristická pro zdejší planetu, ale jistý jsem si tím být nemohl. Na tomhle bláznivém světě je samo o sobě dost těžké uchovat si schopnost logického uvažování a nemá smysl zkoušet ji aplikovat na něco, co veškerou logiku postrádá.

Proti zmíněné teorii mluví skutečnost, že ani na jednom z menších tvorů jsme nenašli žádné, ani zakrnělé disky. Navíc byli oba tyto tvorové obaleni slupkami, které sotva mohou být přirozeného původu, zejména v případě druhého tvora, jehož slupka byla zřejmě určena k tomu, aby bránila volnému pohybu zadních končetin – i když mohla mít i nějaký jiný účel, o němž nemáme představu.

Oba tvorové byli dopraveni do pevnosti k podrobnějšímu prozkoumání. Mateřský nebo hostitelský – Frinctus totiž přišel s teorií, že ti druzí dva na něm třeba parazitovali – tvor byl vzhledem ke svým rozměrům ponechán venku. Pečlivější prohlídkou se prokázalo, že naše dva nové vzorky nejsou identické, i když rozdíly mezi nimi nebyly nijak zvlášť závažné. Tak například krátkost vláken nacházejících se na tupém výčnělku jednoho z nich v porovnání s vlákny na výčnělku druhého mohla být snadno způsobena jen nějakou nehodou.

Podas, který se s vědeckou nezaujatostí ujal otevření ohavně kašovitého těla prvního nalezeného tvora, aniž by dal najevo jakékoli znechucení, což mu mohu pouze závidět, uvádí, že jeho vnitřní uspořádání je mu sice nepochopitelné, všeobecně se však podobá uspořádání onoho malého válcovitého živočicha, o němž se zmiňovalo moje minulé hlášení. Eptus by si to rád ověřil i otevřením zbývajících tvorů, Podas je ale proti. Tvrdí, že druhá pitva nám neřekne nic víc než první, a navíc argumentuje tím, že zbývající tvor není zcela neaktivní. Zaujalo ho, že se velice zvláštním rytmickým tempem nadouvá a zase splaskává. A protože odpovědným odborníkem je Podas, zůstalo zatím u jeho rozhodnutí.

Mezitím se vrátil Orkiss, náš hlavní matematik, který venku ze zvědavosti zkoumal předpokládaného mateřského tvora, a prohlásil, že podle jeho názoru vůbec nejde o živý organismus, ale o umělý artefakt. Podas se s ním vrátil zpět ven, aby se podíval ještě jednou, a nyní je stejného názoru. Eptus si definitivní vyjádření nechává na později.

Podas rovněž předestřel nezávaznou hypotézu, podle níž by náš druhý vzorek – ten, jehož spodní končetiny jsou obaleny zmíněnou podivnou slupkou – mohl být nositelem nějakého druhu inteligence, protože se nacházel uvnitř uměle vyrobeného artefaktu. Eptus je vehementně proti.

Jak, ptá se, může někdo tvrdit, že by se něco, co je možné definovat jako inteligenci, skrývalo v takové neuspořádané zmeti nesčetných trubic, navěšených na kostru z tvrzeného vápence? Argumentuje navíc tím, že minimálním předpokladem rozumného myšlení je schopnost pojmově obsáhnout koncepci přímky. V tělesné struktuře tvora tohoto typu však není jediná přímka.

Je plný rozměklých oblin a nebýt jeho nosné kostry, byl by fakticky amorfní. Zcela jasně to není tvor, který by dokázal chápat koncepci přímky – a nedokáže-li pojmově pracovat s přímkou, je zřejmé, že nemůže být schopen matematického, a tudíž logického myšlení. Musím uznat, že to považuji za velice přesvědčivý argument.

Podas upozorňuje, že ve struktuře onoho artefaktu venku je nepochybně přímek až dost. Pokud je to ovšem umělý artefakt, kontruje Eptus. Podas trvá na tom, že to nepochybně umělý artefakt je a že existence tvora, který je pouhým vakem plným nejrůznějších trubic, se sama o sobě přiči zdravému rozumu, proč tedy nejít dál a nepředpokládat, že může jít o tvora rozumného?

A to je momentálně stadium, do něhož jsme dospěli.

Hlášení č. 3. Stav a poloha všech sledovaných faktorů (s výjimkou stavu mužstva): beze změny. Stav mužstva: jeden mrtvý.

Prakticky nic nového. Objevena jedna inteligentní bytost dosud neurčeného typu. Kontakt s ní nebyl dosud navázán. Termín "inteligence" je v tomto kontextu třeba chápat technicky jako schopnost do jisté míry ovlivňovat vlastní reflexy.

Schopnosti vnímání a logického úsudku jsou u pozorovaného exempláře tak omezené, že se zdá nepravděpodobné, že by mohlo jít o vývojově nejpokročilejší ze zdejších životních forem. Uvedený tvor se chová nepřátelsky a zavinil ztrátu jednoho muže – technika Althise. Ke kontaktu s inteligentnějšími formami dosud nedošlo.

Milý Zenne, příliš hojný výskyt radostí, které nám zpřijemňují život, vyvolává téměř stejně velké problémy jako jejich nedostatek. Několik členů naší expedice se prostě nedokázalo ubránit pokušení, jímž působí tak nepřeborné zásoby snadno asimilovatelných křemičitanů. Asi tučet tomuto pokušení podlehl a kousek západně od našeho ležení uspořádal cosi, co nemohu nazvat jinak než nenasytnou orgii.

Když jsme je objevili, vyhloubili už v zemi poměrně rozměrnou jámu a sami se zvětšili natolik, že se nemohou vrátit do pevnosti. Budou tedy muset zůstat, kde jsou, a vyrovnat se s následky svého činu sami. Důrazně jsem všechny ostatní varoval před nebezpečím podobné nestřídmosti a doufám, že si z toho vezmou příslušné ponaučení. Uvidíme.

Některé z Podasových dedukcí se mezitím ukázaly být překvapivě přesné. Eptuse to trochu popuzuje; tvrdohlavě se snaží aplikovat logiku způsobem, který mi – a Podasovi rovněž – připadá nelogický.

Jak jsem mu sám zdůraznil, na zdejší planetě není vůbec nic logického. Osobně by mě po tom všem, co už jsme tady viděli, vůbec nepřekvapilo, kdybychom zjistili, že podle místních zákonitostí se dvě a dvě rovnají sedmi. Proti tomuto tvrzení Eptus umíněně namítá, že logika je absolutní a univerzální, a musí proto platit i na té nebláznivější planetě.

Mohu k tomu říct jen tolik, že z naší pozice to tak rozhodně nevypadá.

Podasův druhý vzorek – ten, který byl vyzdvižen z artefaktu s disky – nějakou dobu pouze ležel a nedělal nic kromě

toho, že se viditelně nadouval a znovu stahoval, potom však z nějakého nezjistitelného důvodu začal jevit opětovné známky života. Nepatrně se pohnul.

Potom jsme byli svědky toho, jak se ve slupce – v permanentní slupce, nikoli v těch oddělitelných vrstvách – překrývající tupý výčnělek rozevřely dvě malé chlopně a pod nimi se objevily jakési čočky, tvořené zřejmě nějakou tekutinou. Krátkou chvíli se nic dalšího nedělo. Pak nastal okamžik, kdy jsme si uvědomili, že je tvor skutečně obdařen čímsi podobným inteligenci.

Cítili jsme, jak se jeho mysl, která byla do té doby zřejmě nepřítomná či nějakým způsobem rozptýlená, zhušťuje a nabývá formu. Poněkud nečekaně tvor zdvihl hlavní válcovitou část těla do svislé polohy podepřené zakulaceným spodním koncem – na něm u tohoto druhu není žádný zašpičatělý výčnělek.

Jeho mysl zaplavily bezprostřední reflexivní obavy vyvolané nepřítomností oddělitelných slupek, které Podas odstranil, když ho zkoumal. Tyto obavy však velice rychle nahradil jiný pocit – intenzivní strach z pádu. Tvor obrátil své čočky k zemi. V mysli mu okamžitě zavládl chaos, v němž však zjevně převládala jediná otázka – jak je možné, že nespadne na zem, která je v nepatrné vzdálenosti pod ním?

A proč by na ni měl padat? Spočíval přece na solidním bloku boltiku, který byl zase postaven na pevné boltikové podlaze. To tvor po chvíli sám zjistil, když přešel jednou ze svých štíhlých horních končetin po jejich povrchu. Po tomto zjištění zmatek v jeho mysli nepolevil, ale naopak spíše zesílil.

Pak jsme učinili překvapivý objev. Zjistili jsme, že jeho čočky fungují neobyčejně nedokonale. Rozmezí jejich záběru bylo tak omezené, že nejen absolutně nezaznamenávaly boltik, ale nebyly si vědomy ani žádných našich dalších materiálů, včetně nás samotných! Tvor mohl jejich či naši přítomnost zjistit pouze hmatem.

V důsledku toho si nyní kladl otázku, jak je možné, že uprostřed pouště visí v prázdnotě nad zemí. Dlouze se zahleděl na poškozený artefakt venku. Potom se uchopil za část vlastního těla s evidentním záměrem přesvědčit se o vlastní existenci.

Nepřátelský instinkt je tomuto druhu zjevně vlastní. Jeho zbraň je ukryta někde uvnitř těla a navenek útočí otvorem, nacházejícím se kousek pod čočkami. Otvor má štěrbínovitý nebo přibližně kruhovitý tvar v závislosti na aplikované intenzitě. Tvor právě teď začal své zbraně používat, naštěstí jen na nízký výkon a na frekvenci, která nám působila pouze lehké podráždění.

Pohnul jednou z dolních končetin, nahnatal okraj bloku a přešel po něm až dolů na podlahu. Když se hmatem ubezpečil, že tam podlaha skutečně je, spustil dolů i stejně vyhlížející druhou končetinu – místo aby však položil na podlahu i zbývající pár, udržoval rovnováhu pouze na dolních dvou!

V tomto okamžiku si Eptus začal stěžovat, že nepochybně trpí halucinacemi. Těžiště tvora bylo prokazatelně tak vysoko, že naprosto odporovalo vši logice, aby byl schopen udržet stabilitu v poloze, v níž jsme ho nyní viděli.

V zásadě jsme s ním souhlasili, poukázali jsme však na to, že vidíme totéž, co vidí on, a jsme tudíž nuceni akceptovat realitu, i když odporuje logice. Nato Eptus prohlásil, že Podas určitě někde v té zmeti trubíc přehlédl gyroskop.

Tvor chvíli zůstal stát v kolmé poloze, ale nehýbal se. Pak se dal do pohybu a nemotorným přesouváním své tělesné váhy z jedné končetiny na druhou se vydal směrem k artefaktu s disky.

Vzhledem k tomu, že jeho čidla neregistrovala stěnu pevnosti, poněkud nečekaně a s přirozeným překvapením na ni narazil. Zatímco zmateně ohmatával boltikovou přepážku, pokračoval i nadále v otevřených projevech nepřátelství. Pak se zklamaně otočil.

Když pohlédl zpět, poprvé si všiml druhého exempláře, jehož pozůstatky měly následkem Podasova zkoumání poněkud neuspořádanou podobu.

Tvor se zarazil a čočky se mu rozšířily. Rozšířila se i štěrbina pod nimi. A právě v tom okamžiku jsme zjistili, jak strašliví dokážou tyto tvorové být, jestliže zaútočí. Přestože nás neviděl, musel naši přítomnost nějak vytušit – cítili jsme, že si je vědom hrozícího nebezpečí – a spustil svoji zbraň na plný výkon.

Byla to myslím spíše nešťastná shoda okolností než úmysl, že byl naladěn přesně na frekvenci jednoho z nás.

Nešťastník Althis, jeden z našich techniků, se v okamžiku roztříštil a sesypal v hromádku prachu. Ve stejném okamžiku se objevila prasklina v jedné z vnitřních stěn pevnosti.

Pronikavé prasknutí, které doprovázelo Althisovu dezintegraci, naštěstí tvora vylekalo. Na okamžik ustal v útoku, stál, rozhlížel se kolem a snažil se zjistit, odkud se ten zvuk vzal. Než stačil zaútočit znovu, vrhli jsme se na něj a drželi jsme ho tak, že proti nám svou zbraň nemohl uplatnit.

Podas s obrovskou duchapřítomností zformoval kus boltiku, zchladil ho – zjistili jsme totiž, že tělesná hmota těchto tvorů kalcinuje při poměrně nízkých teplotách – a přiložil ho tvorovi ke štěrbině tak, že ji nemohl otevřít a byl tudíž efektivně odzbrojen.

Je ovšem pravda, že ho tento akt nezklidnil. I nadále se snažil použít svou zbraň, její účinnost však byla snížena na úroveň, která nám byla pouze nepříjemná. Když jsme ho pustili, rozehnal se po nás horními končetinami, přestože nás neviděl.

Jak jimi mával ve vzduchu, rozřízl si o Eptuse měkkou slupku a zanechal na něm šmouhu své červené tělesné tekutiny. Pohled na skvrnu, která se pohybovala, když se pohnul Eptus, ho evidentně značně vyvedl z míry. Když se takto přesvědčil, že měkké části jeho těla se při kontaktu s námi poškodí, přestal se po nás rozhánět a soustředil své síly na snahu zbavit se Podasova tlumiče, aby na nás mohl znovu zaútočit.

Něco takového samozřejmě dalece přesahovalo jeho chabé schopnosti, zanedlouho si tedy začal hmatem hledat cestu kolem vnitřní strany pevnostní stěny: zjevně pátral po nějakém východu a neustále se přítomně snažil použít svou zbraň.

"Zdálo se také, že se mu nějak podařilo poškodit si čočky, protože mu z nich dolů ke štěrbině vytékala nějaká tekutina. Mysl měl tak zmatenou a rozvířenou, že žádné z myšlenkových pochodů, které jsme byli schopni zaregistrovat, nebylo

možno označit za racionální.

Tato situace trvala až do okamžiku, kdy přišlo hlášení, že se blíží další artefakt na discích, podobný prvnímu. Stejně jako první artefakt se také držel stopy, když však dorazil do jeho blízkosti, kousek za ním se zastavil. Jedna jeho část se rozevřela a vynořil se z ní tvor podobný našemu prvnímu exempláři (tj. se spodní vnější slupkou vidlicovitě rozvětveného a nikoli blanitého typu). Se zjevnou zvědavostí se zaměřil na první artefakt a nahlédl dovnitř.

Náš exemplář uvnitř pevnosti zatím příchod nového tvora také zaznamenal. Pokusil se vyrazit směrem k němu, v tom mu však samozřejmě zabránila stěna pevnosti. Zůstal u ní stát a nesmírně nás zmátl tím, že se snažil na tvora vlastního druhu zaútočit svou zbraní.

Tvor venku po chvíli vzhledl a spatřil tvora uvnitř. Na okamžik jsme očekávali, že dojde k útoku. Jeho čočky se pozoruhodným způsobem rozšířily, štěrbina se rozevřela dokořán – k našemu překvapení z ní však v prvním okamžiku nic nevyšlo. A když ji konečně použil, byl efekt nečekaně slabý a neškodný.

"Měli bychom ho chytit, než nás napadne," radil Eptus.

"Třeba nás nenapadne – pokud mu k tomu nezavdáme příčinu," odpověděl Podas.

"Příčinu – che!" odsekl podrážděně Eptus.

Našeho exempláře se náhle zmocnily zmatené rozpaky. Popadl jednu ze slupek, kterou z něj Podas odstranil, a přitiskl ji k sobě.

Mysl tvora venku se poněkud projasnila a začala k tomu druhému vysílat myšlenky. Zjistili jsme, že když se na něj obrátí touto přímou formou, jsme schopni jeho myšlenky přesně zachytit.

Ozvalo se: "Zatracená smůla, že nejsi opravdová, zlato. Jestli takhle vypadá fata morgána, tak jsem až dodneška na plážích marnil čas."

Proč tvor tohle řekl, to jsme nepochopili. Zaznamenali jsme však velice zvláštní skutečnost – přestože jeho mysl nebyla ani v nejmenším nepřátelsky naladěna, jeho štěrbina vyzařovala slabé agresivní signály. Pozorovali jsme také, že náš exemplář vyslanou zprávu nezachytil. Ve stejném okamžiku naopak sám vysílal zmatenou prosbu o pomoc, kterou zase nezachytil ten druhý tvor – nebo které si byl pouze matně vědom.

"Tohle je opravdu zvláštní," mudroval Podas. "Vypadá to, že si ti dva vůbec nerozumějí – a ten náš se všemožně snaží použít svou zbraň, přestože v jeho mysli nejsou žádné agresivní záměry. Je snad možné, že ty jejich zbraně druhotně slouží i ke komunikaci?"

"Na téhle planetě je možné cokoli a všechno je stejně nepravděpodobné," postěžoval si Eptus. "Už jsem dospěl do takového stavu, že jestli řekneš, že jejich normální metodou komunikace je umlátit jeden druhého k smrti, jsem ochoten tomu věřit."

Tvor venku zatím zamířil k nám a narazil na stěnu pevnosti. Promnul si tu část těla, která s ní přišla do styku, a začal stěnu zkoumat oběma horními končetinami. Jeho mysl byla plná užaslého zmatku.

Tvor uvnitř se mezitím zjevně snažil protlačit se stěnou na druhou stranu. Když si uvědomil marnost svého počínání, začal končetinami dělat různá znamení. Ukázal na sebe, na artefakt a na první exemplář.

Když tvor venku spatřil první exemplář, který, jak už jsem uvedl, Podas zanechal ve velice neuspořádaném stavu, jeho mysl se pozoruhodně zatvrdila. Ustoupil a vytáhl něco z podélného otvoru ve své slupce. Namířil tímto předmětem na pevnost. Ozvalo se hlasité prasknutí – nikoli nepodobné zvuku, který zazní při dezintegraci osoby, a tudíž na neškodné frekvenci.

Něco narazilo na stěnu a spadlo na zem. Tvor postoupil kupředu a zdvihl ze země okrouhlý zploštělý kousek kovu.

Bylo možno vycítit, že je maximálně zmaten. Pak znovu přiložil končetiny ke stěně a opatrně podle ní postupoval od skály na jedné straně až ke skále na straně druhé.

Byl totálně vyveden z míry. Posunul slupku na svém tupém výčnělku a pokusil se stimulovat myšlenky tím, že dráždil odkrytý povrch těla. Zašel ke svému artefaktu, a když se vrátil, držel nějaký bachratý váleček. Ukázalo se, že váleček obsahuje přilnavou černou látku, kterou nanese na stěnu naší pevnosti. Značky tam dosud jsou. Z naší strany vypadají následovně:

POČKEJTE! VRÁTÍM SE.

Náš tvor dal gestem najevo, že to bere na vědomí.

Druhý tvor znovu vlezl do svého artefaktu a zamířil pryč.

A taková je naše momentální situace.

Eptus nyní souhlasí s názorem, že ten objekt na discích skutečně je umělým produktem, namítá však, že takoví houboviti a napůl tekutí tvorové, jako jsou naše exempláře, nemohli vyrobit něco z tak tvrdého materiálu. Prosazuje proto teorii, že na planetě musejí existovat jiní tvorové s nepochybně vyšší inteligencí a s tvrdší tělesnou schránkou, která jim umožňuje s takovými materiály pracovat.

Podas se stále ještě pokouší o komunikaci s naším exemplářem. Ten se zatím schoulil do rohu mezi stěnou a podlahou, kde se čas od času znovu zoufale snaží zbavit boltikového tlumiče, který mu znemožňuje použití zbraně.

Podas je přesvědčen, že štěrbina nějak souvisí s přenosem jeho myšlenek. Eptus to považuje za nesmysl – podle něj se zcela jasně ukázalo, že naše stěna brání myšlenkovým vlnám těchto tvorů v průchodu, takže se uchylují k druhotné, znakové formě komunikace.

Podas namítá, že my sami jsme byli schopni myšlenkové vlny tvora venku registrovat – některé z nich naprosto zřetelně. Na to Eptus argumentuje, že je zcela logické, že musíme být podstatně citlivější než tato vodnatá a nechutná forma života.

Mám dojem, že v diskusích tohoto typu je nejen možné pokračovat donekonečna, ale že se v nich nepochybně

pokračovat bude.

Průběžná zpráva.

Milý Zenne, poslední události ve mně vyvolávají jisté obavy. Holou skutečností zůstává, že o těchto podivných zdejších tvorech nemáme dostatek informací, abychom situaci udrželi pevně v rukou. Teď se jich i jejich artefaktů za naší východní stěnou shromáždila celá početná skupina.

Několik členů naší expedice se již rozpadlo a já se obávám, že další je mohou každým okamžikem následovat. Ti tvorové kolem sebe bezstarostně šíří ty nejnebezpečnější frekvence, a to nejen bez zjevného úsilí, ale navíc bez ohledu na následky.

Podle Podase je možné, že si nebezpečnosti používaných frekvencí vůbec nejsou vědomi, protože jejich rozměklá těla na ně pravděpodobně nereagují, že tedy jinak řečeno zvuk přirozeně absorbují. I když to možná zní fantasticky, Eptus má v tomto případě tendenci s ním souhlasit. Uvedenou hypotézu navíc potvrzují naše pokusy zaútočit na ně ničivými paprsky.

Zaměřili jsme na ně svůj největší paprskomet a vystřídali jsme celou škálu vysoce destruktivních frekvencí. Nelze tvrdit, že jsme nezaznamenali absolutně žádný účinek. Na okamžik se zarazili a my už jsme se zaradovali – domnívali jsme se, že se blížíme kritické vlnové délce.

Otočili se, pohlédli na sebe a v jejich mysli jsme četli zjevnou nechápavost. Pak začali komunikovat – skutečně se zdá, že měl Podas pravdu, protože vysílání myšlenek ve všech případech doprovází pohyb jejich šterbin.

Nakolik jsme byli schopni interpretace, říkali asi tohle: "Slyšeli jste to taky?... To mi přece nezvonilo v uších, že ne?... Jako nějaká zvláštní hudba – až na to, že to žádná hudba nebyla... Ne, ne tak docela jako hudba... To je tedy zvláštní..."

Poslední uvedená poznámka byla zřejmě jejich nejtypičtější reakcí. Náš paprsek je ani zdaleka nezlikvidoval. Jak se zdá, ani na maximální výkon nedosáhl ničeho jiného, než že je lehce podráždil a udivil. Jinými slovy, proti nim je tato mocná zbraň zcela neúčinná. A tím se ocitáme v poněkud překerní situaci.

Protože se mi zmíněná situace ani v nejmenším nezamlouvá, rozhodl jsem se nečekat, až přijde čas mého obvyklého hlášení, a podat ti okamžitě tuto průběžnou zprávu.

Tvor, který nás předtím navštívil, se vrátil v doprovodu několika podobných artefaktů. Další následovaly později, a dokonce i teď, kdy podávám tuto zprávu, vidím, že se k nám blíží několik dalších.

Ještě předtím přestal tvor, kterého tu držíme, projevoval jakoukoli aktivitu. Podase napadlo, že pravděpodobně potřebuje nějakou potravu. Eptus k němu položil trochu křemíčanů, ty ho však evidentně nezaujaly. Když si Podas vzpomněl na jeho chemickou bázi, zredukoval několik místních se zemí spojených výrůstků na uhlík a nabídl mu ten – rovněž bez úspěchu.

Nechceme tomu tvorovi působit větší nepříjemnosti, než je nezbytně nutné, stěží však dokážeme posoudit, co bychom pro něj měli udělat. Snad bychom se do něj mohli pokusit vpravit trochu uhlíku, kdybychom si byli alespoň trochu jistí, který z jeho několika tělesných otvorů slouží asimilaci.

Návrat druhého tvora ho však vyprovokoval k určité aktivitě, takže se znovu zdvihl do vztyčené polohy.

Téměř všichni tvorové, kteří nyní dorazili, patří k onomu typu s vidlicovitě rozvětvenou slupkou – v řadě případů dokonale identickou, tmavě modrou s kovovými doplňky. Při prvním pohledu na náš pokusný exemplář reagovali všichni prakticky stejně jako předchozí tvor. Tehdy jsme také zjistili, jak absolutně neopatrni jsou ve svém zacházení s frekvencemi. Naštěstí pro nás však byly všechny pod nebezpečnou úrovní.

Stejně jako předchozí tvor začali tím, že si hmatem hledali cestu podle stěny pevnosti. Mysl všech byla a dosud je plná nevěřícího úžasu. Když stěnu prozkoumali po celé její délce, dali se do zjišťování její výšky a po chvíli už se jich několik pohybovalo na střeše nad námi.

Téměř všichni mají sklon stimulovat své tupé výčnělky na vrcholu těla, v nichž je pravděpodobně uložena jejich mysl, třením horními končetinami. Provedli několik experimentů, při nichž se snažili použít různých kovových nástrojů, kov je však samozřejmě příliš měkký a na boltík nemá sebemenší účinek. Zdálo se, že si s námi nevědí rady o nic víc, než my s nimi.

Všichni se však nezabývali toutéž činností. Zejména to platí pro jednoho z nich, který zůstal v blízkosti svého artefaktu, před svou šterbinou držel jakýsi malý předmět a vysílal do něj různé frekvence. Z jeho mysli bylo zřejmé, že popisuje, co se kolem něj děje – komu, čemu nebo proč to však popisuje, to jsme zjistit nedokázali.

Napadlo nás, že od aktivně fungujícího exempláře tohoto typu bychom se mohli dozvědět něco nového, a otevřeli jsme dveře. Jeden z nich vchod objevil, když procházel kolem stěny, a vešel dovnitř. Podas měl připravený tlumič, aby mu zabránil vysílat na nebezpečných frekvencích, a dveře jsme za ním zase zavřeli.

Zdálo se, že ostatní tvory venku to naprosto konsternovalo. Když jsme nový exemplář přivedli do blízkosti prvního, poměrně jednoznačně se potvrdila správnost Podasovy teorie, podle níž tento druh používá ke komunikaci svých šterbin. Oba se jich všemožně snažili použít i teď, a když se jim to nepodařilo, nedokázali se dorozumět.

Od tohoto zajímavého objevu odvrátil naši pozornost fakt, že dorazily další artefakty. Některé z nich obsahovaly tvory s blanitými slupkami. Potvrdilo se už, že právě ti jsou z obou typů nebezpečnější. Sotva se jeden z nich objevil, vydal frekvenci, která na mnohé z nás zapůsobila nesmírně bolestivě.

Ankis a Falmus se naneštěstí právě nacházeli v kritické periodicitě a oba se namísto rozpadli v prach. Pronikavá rána, která jejich současné zmizení doprovázela, všechny tvory vylekala, takže začali bezvýsledně pátrat po jejím zdroji.

Od svého nového exempláře se toho zatím mnoho nedozvíme. V jeho mysli panuje naprosté zděšení a zmatek. Obzvlášť ho zřejmě vyvádí z míry pohled na Podasovu práci s prvním vzorkem. Už jednou jsem Podasovi naznačil, že by ten nepěkný objekt měl spálit. Teď na tom budu trvat...

Zařídil jsem to. Bohužel se však nezdá, že by to mysl jednoho či druhého z našich zbývajících exemplářů nějak výrazně uklidnilo.

I nadále je nám obrovskou záhadou onen tvor, který nepřetržitě vysílá zvuky na svůj přístroj. Zpočátku jsme slyšeli jen jeho. Teď ovšem tytéž zvuky slyšíme podstatně zesílené, jak se linou z několika artefaktů na discích. Jak je to možné? Proč se to děje? Nedává to absolutně žádný smysl. Ti tvorové tady mohou přece události, které popisuje, pozorovat sami. A pro nás je to velice vyčerpávající.

Několik tvorů venku se nyní snaží komunikovat s našimi dvěma exempláři. Bezúspěšně vysílají velice silné vlny na neškodné, ale nepříjemné frekvenci. Teď dělají nějaké značky na jakési předměty s bílým povrchem a naši dva zajatci jim gesty odpovídají.

Dorazil další artefakt, na němž je nějaký stroj v podobě čocky. Tvor stojící za ním ho namířil přímo na nás. Je naprosto neúčinný a vůbec nás neobtěžuje.

Přijíždějí další a další artefakty na discích. Všichni tvorové jsou zmatení a nevědí, co dělat dál. V jedné malé skupince diskutují o tom, zda mají něco přivést – něco, co se náhle a intenzivně rozkládá, nerozumím však myšlenkám dvou exemplářů naráz. Jeden z tvorů, zkoumajících naši střechu, nalezl její protější okraj, když z něj spadl. Ostatní nás obešli, aby ho zdvihli, takže je nyní máme na obou stranách pevnosti.

Sami se mezitím snažíme o komunikaci se svými exempláři. Podas vytvořil baterii deseti myslí, které na ně současně soustředí svůj nápor. Vyvíjejí obrovský – a absolutně neúčinný – myšlenkový tlak. Ti tvorové jsou beznadějně tupí primitivové a vůči myšlenkám jsou stejně neteční jako vůči zvukům.

Jeden z blanitých tvorů venku právě vyslal signál na frekvenci, která rázem zlikvidovala tři členy expedice. Je to skutečně šokující situace. Vyzkoušíme ještě jednou svoje paprsky.

Překvapilo je to – ale nic víc. Ten mluvící tvor se odmlčel. Drží svůj přístroj, jako by chtěl zachytit naše paprsky. Co je to? Dost! Dost! DOST!

To bylo příšerné. Nějak se stalo, že se paprsky, které jsme vysílali, vracely na nás. Ve stěně pevnosti je škvíra a střecha je plná prasklin. Další pultucet našich dezintegroval. Určitě to nějak zapříčinil ten mluvící tvor a jeho přístroj – ale jak? Nechápu to. Teď začal znovu mluvit.

Všichni tvorové se snaží vystopovat zdroj hluku doprovázejícího dezintegraci. Jsou silně zmatení.

Mluvící tvor přestal mluvit – to nám snad uleví. Reprodukovaný zvuk z artefaktů s disky však neustává! Jak to? Aha, zřejmě teď zesílují zvuky vydávané nějakým jiným tvorem s odlišnou rezonancí. Zvláštní!

Jsou to skutečně jejich zvuky – ale zcela bez významu. Nerozeznávám v nich žádné myšlenkové vlny. Jejich zdroj musí být jinde. Nerozumím tomu. Tak, teď to právě přestalo – a bylo načas.

Ten... Ach, dobrotivé nebe, co se to z těch reproduktorů line za zvuk! To jsou muka! Strašlivý rámus! Rytmický, pulzující, pronikavý, ďábelský! To bude naše smrt, čert aby je vzal! Trhá – ááách! – trhá nás to na kusy...

Hrozná... nesnesitelná... Ach – ach!

Dva tucty našich se rozpadly – Podas mezi nimi Teď i Eptus...

Celá pevnost se otřásá... Ta frekvence... Je téměř kritická... Jestli se ještě trochu zvýší. .

Pozdě! Boltik se roztříštil. Rozpadá se v prach a zasypává těch pár zbývajících...

Áááá! Ten zvuk – ten příšerný zvuk! Nemůžu – bože, to jsou muka! Skoro na mě frekvenci...

A teď – Ááá! ÁÁÁ! – ÁÁÁ!

Pawleyho poučné projížďky

Když jsem přišel k Sally, ukázal jsem jí ten článek ve Westwiche Evening News.

"Co tomu říkáš?" zeptal jsem se.

Přečetla si ho vestoje a hezkou tvářičku měla při čtení netrpělivě zamračenou.

"Tomu nevěřím," zavrtěla konečně hlavou.

Principy, na nichž Sally zakládá svou víru nebo nevíru, jsou věci, které se mi nikdy nepodařilo docela porozumět. Jak může dívka ignorovat haldu solidních důkazů, jako by to byla pára nad hrncem, a potom úplně pitomě naletět na nějaký inzerát, který je od prvního slova vymyšlený, jako by to bylo Písmo svaté, to prostě nepochopím. No nic, tak to prostě chodí.

Zmíněný článek zněl takto.

PŘEKVAPENÍ V KONCERTNÍ SÍNĚ

Návštěvníci koncertu v Adamsově sině byli včera večer uvedeni v úžas, když si uprostřed jedné skladby všimli, že nad nimi visí pár nohou, které se od kolen dolů vynořovaly ze stropu. Viděli je všichni posluchači a jejich líčení se ve všech případech shoduje v tom, že to byly nahé nohy, obuté do jakýchsi sandálů. Bylo je možno vidět přibližně tři nebo čtyři minuty, během této doby se několikrát přemístily po stropě sem a tam. Nakonec učinily pohyb podobající se kopnutí, zmizely směrem vzhůru a už se neobjevily. Prohlídka střechy neodhalila žádné stopy a majitelé Adamsovy síně nedokážou tento jev nijak vysvětlit.

"To už je několikátá podobná událost," poznamenal jsem.

"A co to vlastně dokazuje?" zeptala se Sally, přičemž očividně zapomněla, že tomu nevěří.

"To nevím... zatím," připustil jsem.

"Tak vidíš," řekla vítězně.

Občas mívám pocit, že Sally nemá žádnou opravdovou úctu k logice.

Je ovšem pravda, že většina lidí zastávala více či méně stejný názor jako Sally, protože většina lidí je ráda, když věci

kolem nich zůstávají spořádané a normální. Mně už ale začínalo připadat, že se dějí věci, které by se měly uvést do vzájemné souvislosti a z nichž by se měly vyvodit nějaké závěry.

První člověk, který na tyhle záhadné jevy narazil – alespoň tedy první, o němž jsem našel oficiální záznam – byl jistý policejní konstábl Walsh. Je docela dobře možné, že před ním už různé věci viděli jiní lidé, ale zapoměli na ně, protože je prostě považovali za novou variantu bílých myšek; představa konstábla Walshe o opravdu nevázané oslavě měla ovšem podobu hrnku silného čaje se spoustou cukru, takže když před sebou uviděl z chodníku vyčnívat hlavu spočívající na kousku krku, zastavil se, aby si ji pořádně prohlédl. Ze doopravdy ztratil nervy, způsobila podle hlášení – podal je poté, co tryskem uběhl téměř kilometr cesty zpátky na stanici a přestal nesouvisle blábolit – skutečnost, že hlava jeho pohled opětovala.

Samozřejmě, najít na chodníku lidskou hlavu není nic příjemného v kteroukoli denní dobu, ale ve dvě hodiny ráno to je jaksí mnohem horší, na druhou stranu je ovšem třeba uznat, že pokud právě myslíte na něco jiného, klidně se vám může zdát, jako by se na vás vyčítavě dívala třeba treska na kuchyňském prkénku. Konstábl Walsh ovšem nezůstal jen u toho. Uvedl totiž, že ta věc otevřela ústa, "jako by chtěla něco říct". Pokud tomu tak skutečně bylo, měl si to nechat pro sebe; myšlenky jeho posluchačů to pochopitelně nasměrovalo na bílé myšky. Konstábl Walsh však na své historce úporně trval, takže když ho prohlédli a zklamaně přičichli k jeho dechu, poslali ho zpátky s druhým policistou, kterému měl ukázat, kde přesně tu věc našel. Samozřejmě tam nebyla nejen hlava, ale ani žádná krev nebo stopy svědčící o tom, že by chodník mezitím někdo umyl. A tím prakticky celý incident skončil – až na to, že ve služebních záznamech se bezpochyby objevilo několik stručných poznámek, které měly přidusit budoucí kariéru konstábla Walshe.

Konstáblův zážitek však nadlouho nezůstal ojedinělým incidentem. O dva večery později obyvatelům jistého činžovního domu ztuhla krev v žilách, když uslyšeli příšerné ječení, jehož zdrojem byla paní Rourková v pětatřicetce a zároveň s ní slečna Farrellová, která bydlela nad ní. Když k nim dorazili sousedé, paní Rourková hystericky drmolila o páru nohou, které nad ní visely ze stropu ložnice, zatímco slečna Farrellová uváděla podobnou historku o paži a rameni, které vyčnívaly zpod její postele. Na stropě však nebylo nic vidět a pod postelí slečny Farrellové se nenašlo nic kromě vrstvy prachu, která nijak neposloužila její dobré pověsti.

A došlo i k celé řadě dalších incidentů.

Byl to Jimmy Lindlen, který pracuje – pokud to tedy pro jeho činnost není příliš silné slovo – v kanceláři sousedící s mou, kdo mě na to upozornil jako první. Jimmy je sběratelem faktů a fakta jsou podle jeho definice všechno, co se otiskne v novinách – ubožák. Nijak zvlášť mu nezáleží na tom, jakého tématu se ta jeho fakta týkají, pokud vypadají dostatečně neobvykle. Mám podezření, že se kdysi od někoho doslechl, že pravda nikdy nebývá jednoduchá, a dedukcí si z toho odvodil, že všechno, co není jednoduché, musí být pravdivé.

Byl jsem už zvyklý na to, že plný nadšené inspirace chodí do mé kanceláře, a nijak zvlášť jsem si toho nevšímal, takže když přinesl první sadu výstřižků o konstáblu Walshovi a ostatních, nevzbudilo to u mě žádný velký zájem.

O několik dní později však přišel znovu s další porcí výstřižků. Poněkud mě překvapilo, že se zabývá úkazem stejného typu dvakrát po sobě, a tak jsem mu věnoval o trochu větší pozornost než obvykle.

"Vidíš to. Ruce, hlavy, nohy, těla, všude jich je plno. Hotová epidemie. Za tím něco vězí. Něco se děje!" prohlásil, pokud je vůbec možné mluvit kurzívou.

Když jsem si několik těch článků přečetl, musel jsem přiznat, že tentokrát přišel na stopu něčemu, v čem se prvek záhadnosti projevuje velice systematicky.

Jakýsi řidič autobusu zahlédl před sebou na silnici vertikálně umístěnou horní polovinu lidského těla – všiml si jí však příliš pozdě. Když zastavil a celý zpocený vylezl z autobusu, aby si prohlédl tu spoušť, nic tam nebylo. Žena, která se vykláněla z okna a dívala se na ulici, uviděla pod sebou jinou hlavu, která dělala totéž s tím rozdílem, že tahle hlava vykukovala z jednolitě cihlové zdi. Pak tam byly dvě paže, které se vynořily z podlahy řeznického krámků a zdálo se, že po něčem chňapají; asi tak za minutu nebo za dvě se stáhly zpět do betonu a nezanechaly po sobě žádnou stopu – pokud nepočítáme jistou škodu, kterou utrpěla řeznickova tržba. Byla tam zpráva o muži, který právě pracoval na stavbě, když si všiml, že kousek od něj stojí jakási podivně vystrojená osoba, že však pod ní není nic než vzduch – po tomto zážitku ho museli sundat z ležení a poslat domů. Další postava byla zpozorována mezi kolejiemi, kde stála v cestě těžkému nákladnímu vlaku; když však vlak přejel, nebylo po ní ani stopy.

Zatímco jsem si pročítal tyhle a některé další články, Jimmy vyčkávavě a bez pohnutí stál jako připravená sifonová láhev. Stačilo, abych řekl: "Hmm!"

"Vidíš," vyprskl. "Něco se fakt děje."

"Dejme tomu," připustil jsem opatrně, "ale co to je?"

"Oblast, ve které se tyhle úkazy zjevují, je omezená," informoval mě Jimmy důležitě a vytasil se s plánem města. "Když se podíváš, kde jsem ty případy vyznačil, zjistíš, že jsou soustředěné do skupin. Někde v tomhle kruhu je 'ohnisko poruch'." Tentokrát se mu podařilo vyjádřit hlasem uvozovky a čekal, jak užasnu.

"No a?" zeptal jsem se. "Poruch čeho?"

Těhle otázce se vyhnul.

"Mám už teď dost dobrou představu o příčině," prohlásil významně.

To bylo zcela normální, i když se mohlo stát, že za hodinu bude mít představu docela jinou.

"Sem s ní!" vyběhl jsem ho.

"Teleportace," oznámil mi. "Nemůže to být nic jiného. Dřív nebo později to muselo přijít. A teď to někdo konečně vymyslel."

"Hmm," zabručel jsem.

"Ale to prostě musí být ono." S vážnou tváří se ke mně naklonil. "Jak jinak si to vysvětlíš?"

"Jenže kdyby byla teleportace nebo teletransport, nebo co to vlastně je, vážně možná, byl by k tomu jistě potřebný nějaký vysílač a nějaká stanice, kde by se to, co se vysílá, znova zhmotňovalo," upozornil jsem ho. "Nemůžeš přece čekat, že by se lidi nebo věci jen tak někam vyslali a pak se nazdařbůh zhmotnili, kde je napadne."

"To ale nevíš jistě," bránil se. "A kromě toho to právě souvisí s tím, co jsem měl na mysli, když jsem mluvil o ,ohnisku'. Vysílač je někde jinde, ale je zaměřený na tuhle oblast."

"Jestli je to tak," namítl jsem, "vypadá to, že je ve vysílaných úrovních a polohách pěkně rozhašený. Zajímalo by mě, co se asi stane s někým, kdo se zhmotní jednou polovinou těla venku a druhou v cihlové zdi."

Právě na takovéhle detaily nemá Jimmy dostatečnou trpělivost.

"Zřejmě jeto v počátečním stadiu," odsekl. "V experimentálním."

Experimentální stadium nebo ne, stejně mi to pro subjekt takového experimentu připadalo nepohodlné, ale už jsem se s ním dál nehádal.

Téhož dne večer jsem se o té záležitosti poprvé zmínil před Sally a celkem vzato to byla chyba. Nejdřív mi naprosto jednoznačně dala najevo, že tomu nevěří, a pak pokračovala tvrzením, že pokud je to pravda, je to pravděpodobně jen nějaký další vynález.

"Co tím myslíš, jen další vynález? To by přece byla úplná revoluce!" vysvětloval jsem.

"Jenže nesprávná revoluce, když uvážíš, k čemu bychom to použili."

"A k čemu pak?" zajímal jsem se.

Sally právě měla jednu ze svých sarkastických nálad. Naladila iluzí zbavený hlas.

"Dokážeme vynálezy používat jen ke dvěma věcem," prohlásila. "Za prvé k tomu, abychom uměli efektivněji zabít víc lidí, a za druhé k tomu, abychom nějakým mazaným šmelinářům umožnili vytahat z prost'áček nezasloužené peníze."

Možná existuje pár výjimek, jako třeba rentgen, ale moc jich nebude. Vynálezy! S produktem geniálního mozku nedokážeme udělat nic jiného, než že ho nejdřív zkrátíme na toho nejnižšího společného jmenovatele a pak ho pronásobíme nejobyčejnějším možným zlomkem. To je ale století! To je svět! Když si představím, co se asi bude v příštích stoletích říkat o tom našem, popadá mě vztek."

"S tím bych si nedělal starosti. To už neuslyšíš," konejšil jsem ji.

Tentokrát svůj žlučovitý pohled zabodla do mne. "To jsem si mohla myslet. To byla poznámka skutečně v nejlepší tradici dvacátého století."

"Ty jsi stejně zvláštní děvče," meditoval jsem. "Chci říct, že způsob, jakým uvažuješ, je sice možná úplně šílený, ale ty svou osobitou metodou stejně dojdeš k nějakému výsledku. Většina děvčat nemyslí dál než na klobouk pro příští sezónu nebo na děcko pro příští rok, a celá ostatní budoucnost se jim ztrácí v mlhách. Kromě těchhle věcí je jim úplně jedno, jestli třeba venku sněží rozštěpené atomy – v hloubi duše je hřeje uklidňující pocit, že se vlastně nikdy nic moc nezměnilo a ani nezmění."

"Co prosím tě víš o tom, co si myslí většina holek?" vyjela Sally.

"To jsem právě chtěl říct. Jak bych to mohl vědět?" odpověděl jsem.

Vypadalo to, že se proti celé té věci neúprosně zatvrdila, proto už jsem o ní ten večer nemluvil.

O několik dnů později Jimmy ještě jednou nakoukl do mé kanceláře.

"Už toho nechal," oznámil.

"Kdo čeho nechal?"

"Ten chlapík s teleportací. Od úterka ani jedna zpráva. Třeba tuší, že je mu někdo na stopě."

"To jako ty?" zeptal jsem se.

"Možná."

"A vážně jsi mu na stopě?"

Zamračil se. "Pracuju na tom. Zaměřil jsem na mapě centrum všech těch incidentů a vychází mi z toho chrám Všechny svatých. Prolezl jsem to tam od sklepa až po půdu, ale vůbec nic jsem nenašel. Stejně už ale musím být blízko – proč by jinak přestával?"

To jsem mu vysvětlit nedokázal. A nedokázal mu to vysvětlit ani nikdo jiný. Ještě téhož večera však byla v novinách zprávička o paži a noze, které nějaká žena viděla pochodovat podél stěny své kuchyně. Ukázal jsem tu zprávu Sally.

"Nejspíš se z toho vyklube nějaký nový druh reklamy," komentovala to.

"Že by nějaká tajná reklama?" popíchl jsem ji. Když jsem však viděl, jak se jí v očích znovu objevuje ten žlučovitý pohled, honem jsem navrhl: "Co kdybychom šli do kina?"

Když jsme vcházeli dovnitř, bylo pod mrakem, a když jsme vycházeli ven, lilo už jako z konve. Vzhledem k tomu, že to Sally měla domů jen asi kilometr a že všechny taxíky v celém městě byly očividně zadané, rozhodli jsme se, že půjdeme pěšky. Sally si přetáhla přes hlavu kapuci nepromokavého pláště, zavěsila se do mne a vyrazili jsme do deště. Chvilí jsme kráčeli beze slov a pak jsem se ozval.

"Miláčku," začal jsem, "já vím, že mě někdo může považovat za frivolní osobu bez valných etických zásad, ale pomyslelas už někdy na to, jak úžasné perspektivy to otevírá snahám o nápravu?"

"To si piš," přisvědčila rezolutně, ne ale tím správným tónem.

"Chci tím říct," vysvětloval jsem trpělivě, "že kdyby ses čirou náhodou poohlížela po nějaké prospěšné práci, které bys chtěla zasvětit život, co lepšího bys mohla najít než obrácení takového individua na správnou cestu? Pole pro uplatnění je obrovské a..."

"Mám to snad brát tak, že mi dávaš nějaký návrh?" zajímala se Sally.

"Jistě. Někdy! Chtěl bych, abys věděla... pane bože!" zarazil jsem se.

Byli jsme právě v Tyler Street. Je to krátká ulička, která teď byla v přívalu deště kromě nás dvou úplně opuštěná. To, co mi vzalo řeč, byla skutečnost, že se kousek před námi z ničeho nic objevilo jakési vozidlo. V dešti jsem je příliš zřetelně nerozeznával, měl jsem však dojem, že to je malé a nízké nákladní auto, na kterém sedí několik postav v lehkém oblečení. Vozidlo poměrně rychle překřížovalo Tyler Street a zmizelo. To by samo o sobě nebylo nejhorší, kdyby totiž v tom místě Tyler Street nějaká křižovatka byla, jenže tam žádná není. To auto se prostě na jedné straně vynořilo a do druhé zase zajelo.

"Vidělas to taky?" vydechl jsem.

"Jak ale proboha...?" zakoktala.

Popošli jsme o kus dopředu, až jsme dorazili k místu, kde ta věc přejela ulici, a prohlíželi jsme si neprostupnou cihlovou zeď na jedné straně a domovní průčelí na straně druhé.

"Určitě se ti to jen zdálo," prohlásila Sally.

"No ne... mně že se to zdálo!"

"Přece to nemohlo být opravdové, ne?"

"Poslyš, miláčku..." začal jsem.

Jenže v tom okamžiku z té neprostupné cihlové zdi asi tři metry před námi vystoupila dívka. Zastavili jsme se a nevěřícně na ni zírali.

Nevím, jestli to, co měla na hlavě, byly skutečně její vlasy, protože když se spojí umění s vědou, může to s dívkou udělat neuvěřitelné věci, ale způsob, jakým byly ty vlasy učesané, připomínal obrovskou zlatou chryzantému o průměru dobrých pětadvaceti centimetrů, do které byla trošičku nalevo od středu zasazená nějaká červená květina. Celé mi to připadalo poněkud vratké. Na sobě měla dívka jakousi krátkou růžovou tuniku, možná hedvábnou, která by byla spíš namísto v jednom z těch varietních představení pro starší pány než v Tyler Street večer za takového nečasu. Skutečně šokující na jejím oblečení ale bylo, jakých neuvěřitelných efektů se na něm dokázalo dosáhnout krajkovými ozdobami. Nikdy bych nevěřil, že by nějaká dívka mohla... škoda vzpomínat, prostě stála tady a my stáli o kus dál...

Když říkám, že stála, tak rozhodně doopravdy stála, nějak se jí ale podařilo plout asi tak patnáct centimetrů nad úrovní chodníku. Oba nás přejela pohledem a potom se zadívala na Sally právě tak pronikavě, jako se Sally dívala na ni.

Uplynulo určitě několik vteřin, než se kdokoli z nás pohnul. Dívka otevřela ústa a zdálo se, že něco říká, neozval se však žádný zvuk. Potom zavrtěla hlavou, zklamaně mávla rukou, otočila se a zašla zpátky do zdi.

Sally stála a nehýbala se. V nepromokavém plášti, na němž se třeptily kapky deště, vypadala jako černá socha. Když se otočila tak, že jsem jí pod kapuci viděl do obličeje, spatřil jsem v něm výraz, jaký jsem u ní do té doby ještě nikdy neviděl. Objal jsem ji jednou rukou a zjistil jsem, že se celá třese.

"Mám strach, Jerry," zakňourala.

"Nemusíš se bát, Sally. Určitě existuje nějaké úplně jednoduché vysvětlení," ujišťoval jsem ji nejistě.

"Ale to není jenom tím, Jerry! Podíval ses jí do obličeje? Vypadala přesně jako já!"

"Byla ti hodně podobná..." připustil jsem.

"Jerry, ona byla úplně přesně jako... já mám... já mám strach."

"Musel to nejspíš být nějaký světelný klam," uklidňoval jsem ji. "A každopádně už je to pryč."

Přesto jsem věděl, že Sally má pravdu. Ta dívka jako by jí z oka vypadla. Už jsem se o tom od té doby něco napřemýšlel...

Druhý den přinesl Jimmy do mé kanceláře ranní noviny. Byl v nich krátký a rádoby vtipný úvodník o tom, kolik místních občanů v poslední době trpí vidinami.

"Konečně si toho někdo začíná všímat," prohlásil.

"Jak pokračuje pátrání?" vyzvídal jsem.

Zamračil se. "Bohužel to nejspíš nebude přesně tak, jak jsem se domníval. Pořád ještě si myslím, že je to zatím v experimentální fázi, ale je taky možné, že vysílač vůbec není nikde tady v okolí. Možná že jsme prostě v oblasti, na kterou ho zaměřili a provádí tu zkoušky."

"Ale proč zrovna tady?"

"Jak to mám vědět? Někde to odzkoušet musí... a ten vysílač samotný může být kdekoli." Odmlčel se, protože ho napadla na výsost hrozná myšlenka. "Mohlo by to být něco doopravdy vážného. Představ si, že by Rusové měli vysílač, kterým by sem pomocí teleportace mohli posílat lidi – nebo třeba bomby...?"

"A proč sem?" opakoval jsem. "Řekl bych, že Harwell nebo Královský arzenál by..."

"Je to zatím experiment," připomněl mi.

"Máš pravdu," přikývl jsem rozpačitě. Potom jsem mu vyprávěl, co jsme se Sally předchozího večera viděli. "Mé představě o tom, jak vypadají Rusové, ale nijak zvlášť neodpovídala," dodal jsem.

Jimmy zavrtěl hlavou. "To mohla být kamufláž. Koneckonců za železnou oponou mají představu o tom, jak vypadají naše dívky, jen z časopisů a z novinových fotografií," řekl.

Následujícího dne, když asi pětasedmdesát procent čtenářů Westwich Evening News napsalo do redakce, jaké podivné věci viděli oni sami, noviny upustily od lehkovážného tónu. Za další dva dny nabyla celá záležitost frakcionářského charakteru, protože strany se rozdělily na dva jasně vymezené tábory, které by bylo možné nazvat klasický a modernistický. V tom druhém se různé schismatické skupiny dohadovaly o variantách teleportace proti trojrozměrné projekci nebo nějaké teorii spontánního molekulárního uskupení; v prvním bylo možné názory klasifikovat jako víru v invazi nadpřirozených bytostí, v náhle získanou viditelnost jinak běžných bludných duchů nebo v blížící se příchod dne Posledního soudu. Uprostřed rozpálených diskusí rychle začínalo být obtížné určit, kdo vlastně kolik čeho viděl a kdo na úkor faktů své zážitky nadšeně přizpůsobuje nebo přibarvuje.

V sobotu jsme Sally a já zašli společně na oběd. Potom jsme sedli do auta a vyjeli si k jednomu místečku v kopcích, které mi připadalo jako přímo ideálně stvořené k tomu, abych ji tam požádal o ruku. Na hlavní křižovatce na High Street však řidič jedoucí přede mnou prudce dupl na brzdy. Totéž jsme udělali já i řidič v autě za mnou. Ten, který jel jako další, už to nestihl. Z protější strany křižovatky se také ozývaly pozoruhodné zvuky bortícího se plechu. Zvedl jsem se, abych se podíval, co se vlastně děje, a pak jsem Sally přitáhl k sobě.

"Už je to tady zas," konstatoval jsem. "Podívej!"

Přímo uprostřed křižovatky bylo – no, sotva by se tomu asi dalo říkat vozidlo, protože spíš to připomínalo jakousi plochou drezínu nebo prostě plošinu vznášející se asi třicet centimetrů nad zemí. A když říkám nad zemí, myslím tím doopravdy nad zemí. Nemělo to žádná kola ani nohy. Prostě to tam jaksi viselo na ničem. Na plošině stálo půltuctů lidí, kteří byli oblečení v pestrobarevných hábitech, podobných dlouhým košilím nebo pracovním pláštěm, a se zájmem se rozhlíželi kolem sebe. Podél okraje plošiny byl vyvedený nápis: PAWLEYHO POUČNÉ PROJÍZDKY. Jeden z mužů právě druhému ukazoval chrám Všech svatých, ostatní věnovali větší pozornost automobilům a lidem. Policista, který měl službu na křižovatce, na to s vyvalenýma očima zíral přes okraj své budky. Po chvíli se vzpamatoval, něco vykřikl, zapískal na píšťalku a znovu se rozkřikl. Muži na plošině ho okázale ignorovali. Policista vylezl z budky a namířil si to přes ulici s výrazem sopky, která objevila báječné místečko, kde vybuchnout.

"Hej!" zavolal na ně.

Nenechali se tím vyrušit, když se k nim však dostal asi tak na metr nebo na dva, všimli si ho, začali do sebe navzájem šťouchat a usklíbalí se. Policista dostal v obličeji purpurový nádech a pronesl několik výhrušných slov, když ho však muži nadále pozorovali s výrazem pobaveného zájmu, vytáhl ze zadní kapsy obušek a přistoupil blíž. Hmátl po chlapíkovi ve žluté košili – a ruka mu projela přímo skrz něj.

Policista o krok ustoupil. Bylo vidět, jak roztáhl chřípí podobně, jako to dělávají koně. Pak pevněji uchopil obušek a pořádně rozmáchlým obloukem se po nich rozešel. Když jimi pendrek projel, stále se na něj jen výsměšně šklebili. Před tím policistou smekám. Neutekl. Chvilí se na ně upřeně díval s velice zvláštním výrazem v obličeji, pak se otočil a rozvážným krokem se vrátil do své budky; stejně rozvážným gestem pak dal znamení, aby auta mířící severním a jižním směrem vjela do křižovatky. Řidič přede mnou už na to byl připraven. Rozjel se přímo k plošině a projel skrz ni. Dala se do pohybu, ale i já bych ji ještě byl škrábnul, kdyby ovšem něco takového bylo možné. Sally, která se ohlížela dozadu, mi sdělila, že plošina obloukem zamířila pryč a zmizela v průčelí spořitelny Penny Savings.

Když jsme dorazili na místo, které jsem měl na mysli, zhoršilo se počasí natolik, že to tam vypadalo naprosto bezútěšně a nehostinně, takže jsme se jen chvíli projížděli kolem a pak jsme se vrátili do útulné a tiché zájezdni restaurace těsně před Westwiche. Právě jsem se v konverzaci propracovával k náladě, kterou jsem chtěl navodit, když kde se vzal tu se vzal, u našeho stolu stál Jimmy.

"To je ale náhoda, že tady potkávám vás dva!" halasil. "Slyšels, co se dneska odpoledne stalo na hlavní křižovatce, Jerry?"

„Byli jsme u toho,“ sdělil jsem mu.

"Viš, Jerry, tohle bude něco většího, než jsme mysleli – mnohem většího. Ten incident s tou plošinou. Ti lidé jsou technicky podstatně vyspělejší než my. Viš, co si myslím, že jsou zač?"

"Marťani?" plácl jsem.

Zaraženě na mne zíral. "No teda, jak jsi na to pro všechno na světě zrovna ty kápl?" vydechl užasle.

"Tak nějak mi bylo předem jasné, že to musí přijít," přiznal jsem. "Mám ale takový pocit," dodal jsem ještě, "že Marťani by se tady neprojížděli s nápisem Pawleyho poučné projíždky."

"Oni tady jezdili s takovým nápisem? To mi nikdo neřekl," postěžoval si Jimmy.

Posmutněle nás opustil, samotným svým příchodem už však zaplašil náladu, kterou jsem tak pracně navodil.

V pondělí ráno dorazila naše písařka Anna do práce ještě poblázněnější než obvykle.

"Přihodilo se mi něco úplně strašného," vyhrkla, jakmile překročila práh dveří. "Panebože! Nedovedete si představit, jak jsem se celá červenala."

"Úplně celá?" zdvihl Jimmy se zájmem hlavu.

Pohrdlivě ho ignorovala

"Představte si, že jsem zrovna byla ve vaně, a když jsem se úplně náhodou podívala nad sebe, stál tam nějaký chlap v zelené košili a koukal na mě. Samozřejmě jsem hned zaječela."

"Samozřejmě," kývl pochvalně Jimmy. "Velice správná reakce. A co se stalo potom, nebo bychom se snad neměli..."

"Prostě tam jen tak stál a civěl," pokračovala Anna. "Pak se usklíbl a odešel skrz zeď. Jak já se styděla."

"Jistě, to se člověk musí zastydět, když se na něj někdo usklíbne," souhlasil Jimmy.

Anna nám začala vysvětlovat, že úšklebek toho chlapa nebyl docela jedinou příčinou, proč se styděla. "Chci říct," rozčilovala se, "že takovéhle věci by se neměly dovolovat. Když nějaký chlap dokáže procházet stěnou koupelny, kdo ví, co dalšího si ještě dovolí?"

Což znělo jako naprosto logická otázka.

Právě v tom okamžiku dorazil šéf. Šel jsem za ním do kanceláře. Netvářil se právě spokojeně.

"Co se to krucinál v tomhle prokletém městě děje, Jerry?" vyzvídal podrážděně "Manželka přišla včera domů a v obýváku našla dvě úplně neuvěřitelné holky. Byla přesvědčená, že s tím mám něco společného já. První naše opravdová hádka za dvacet let. A právě když jsme byli v nejlepším, ty holky zmizely," skončil odměřeně. Nedalo se dělat nic jiného než vydávat různé soucitné znějící zvuky.

Když jsem ten večer šel za Sally, našel jsem ji sedět v drobném dešti na schodech před domem.

"Co proboha..." začal jsem

Pohlédla na mne kalnýma očima.

"Dva z nich ke mně přišli do pokoje. Jeden chlap a jedno děvče. Nechtěli odejít. Jenom se mi posmívali. Potom se začali chovat, jako bych tam nebyla. Došlo to tak daleko... prostě jsem tam nemohla zůstat, Jerry."

Znovu se zatvářila utrápeně a potom se z ničeho nic usedavě rozplakala.

Od toho okamžiku začalo jít opravdu do tuhého. Následujícího dopoledne došlo na High Street k zuřivé, byt' jednostranné potyčce. Slečna Dotherbyová, pocházející z jedné z nejváženějších westwickských rodin, dospěla k přesvědčení, že vzhled čtyř dívek s účesy připomínajícími smetáky na prach, které stály na rohu ulice Northgate a tiše se pochechtávaly, uráží všechny její celoživotní principy. Jakmile se jí podařilo odtrhnout od nich oči a znovu popadnout dech, bylo jí jasné, co je její povinností. Chopila se svého deštníku, jako by to byla šavle jejího dědečka, a vyrazila na zteč. Proplula přímo skrz ně a zuřivě se rozháněla napravo i nalevo – a když se obrátila, dívky se jí jen smály. Rozlíčeně ještě jednou proletěla jejich skupinkou, ale dívky se chechtaly dál. Pak začala mluvit z cesty, takže někdo zavolal sanitku a ta ji odvezla.

K večeru už bylo město plné matek, skandujících hesla proti nemravnosti, a mužů s ohromeným pohledem v očích.

Tajemník městské rady spolu s policií byli zavaleni žádostmi, aby s tím někdo něco udělal.

Vypadalo to, jako by k největšímu počtu incidentů docházelo právě v oblasti, kterou původně vyznačil Jimmy.

Samozřejmě jste je mohli potkat i jinde, ale v téhle oblasti jste se nemohli vyhnout setkání s celými jejich tlupami, muži oblečení v pestrobarevných košilích a dívky se svými neuvěřitelnými účesy v halenkách s ještě neuvěřitelnějšími ozdobami se klidně vynořovali ze zdi a zavěšení do sebe zcela lhostejně procházeli automobily i lidmi. Na libovolných místech se zastavovali, navzájem se upozorňovali na různé věci a potom vybuchovali v neovladatelné záchvaty nehlasného smíchu. Největší potěšení měli z toho, když se na ně lidé začali rozčilovat. Na tu upjatější sortu dělali různé posunky a grimasy, dokud je nepřivedli k šilenství – a čím víc je rozběsnili, tím víc jim to připadalo k popukání. Courali, kudy se jim zachtělo, procházeli obchody a bankami, kancelářemi i soukromými byty bez sebemenšího ohledu na jejich rozzuřené obyvatele. Lidé začali hromadně vyvěšovat tabulky "Vstup zakázán", ale i to pro ně bylo zdrojem náramného pobavení.

Zdálo se, že ve středu města prostě neexistuje místo, kde byste se jich mohli zbavit, i když to vypadalo, že se pohybují na úrovních, které se ve všech případech neshodovaly s tou naší. Na některých místech vám připadalo, že normálně chodí po zemi nebo po podlaze, kdežto jinde si špacírovali několik centimetrů nad zemí a v jiných místech jste na ně naopak narazili, jak se pohybují, jako by se brodili pevným povrchem. Velice brzy bylo zřejmé, že nás neslyší o nic víc, než slyšíme my je, takže nemělo smysl domlouvat jim nebo jim nějak vyhrožovat, a žádné z výstražných nápisů, které lidé vyvěšovali, neměly jiný zjevný účinek než ten, že jen podnítily jejich zvědavost.

Po třech dnech tohoto stavu ve městě propukl chaos. V nejhůř zasažených místech se už vůbec nedalo mluvit o nějakém soukromí. Museli jste počítat s tím, že v těch nejintimnějších okamžicích se vynoří z nějaké zdi, přičemž z výrazu jejich tváří bylo poznat, že se pochechtávají a zakuckávají smíchem.

Bylo moc hezké, že podle policejního prohlášení nehrozilo žádné nebezpečí a návštěvníci neměli možnost doopravdy někomu něco udělat, takže nejlepší ze všeho bylo je ignorovat. Jenže existují místa a situace, kdy ignorovat chechtající se bandu mladých pásků a holek je prostě nad sílu průměrného člověka. Občas to dokázalo vytočit i takového flegmatika, jako jsem já, zatímco ženské spolky pro to či ono a lidé se sklonem hájit veřejnou mravnost žili ve stavu nepřetržitě vytekklých nervů.

Zprávy o našich problémech se začaly šířit i mimo město a to celé situaci také nijak neprospělo. Sběratelé senzací nejrůznějšího druhu k nám proudili ze všech stran. Město jimi přetévalo. Ulice byly zatarasené šňůrami televizních a filmových kamer i mikrofonů, zatímco fotoreportéři od novin měli tolik námětů, že si museli připadat jako v sedmém nebi, a protože rozhodně nebyli nehmotní, otravovali skoro tolik jako samotní návštěvníci. Ještě pořád jsme ale nedospěli ke kulminačnímu bodu. Jimmy a já jsme náhodou byli u toho, když nadešel začátek následující fáze. Šli jsme právě na oběd a ze svých nejlepších sil jsme se snažili plnit instrukce a ignorovat návštěvníky tak, že jsme procházeli přímo skrz ně. Jimmy měl mizernou náladu. Musel se vzdát několika teorií, protože fakta je z velké části popírala. Byli jsme už téměř u restaurace, když jsme si všimli, že kousek před námi na High Street je nějaké sročení lidí, a protože se zdálo, že se pohybují směrem k nám, rozhodli jsme se na ně počkat. Po nějaké chvíli se to, na co jsme čekali, objevilo ve změní zastavených automobilů a přibližovalo se to k nám rychlostí asi tak deseti kilometrů za hodinu. V zásadě to byla stejná plošina jako ta, kterou jsme se Sally předchozí sobotu viděli na křižovatce, tohle byl ale model de luxe. Měla postranice čerstvě natřené lesklou červenou, žlutou a modrou barvou a byla vybavena sedadly uspořádanými v řadách po čtyřech. Většinu cestujících tvořila mládež, i když tam bylo i několik mužů a žen ve středních letech, oblečených ve střizlivější verzi stejné módy. Za první plošinou následoval pultucet dalších. Když projížděly kolem nás, četli jsme si nápisy, které měly na bocích i vzadu:

Pawleyho poučné projížďky minulostí – největší vynález doby!

Dějepis bez námahy – za pouhou jednu libru!

Přesvědčte se, jak žila vaše prababička!

Váš expres do starého dobrého dvacátého století!

V pohodlí můžete na vlastní oči sledovat pravou historii – prapodivná móda, prastaré zvyky!

Příležitost k poučení! Poznejte primitivní lidové zvyky a životní podmínky!

Navštivte romantické dvacáté století – ručíme za vaši bezpečnost!

Poznejte vlastní historii! Seznamte ses kulturou –jedna libra za každou jízdu!

Velká peněžitá odměna pro každého, kdo pozná vlastního pradědečka nebo prababičku!

Většina lidí sedících na těchto vozidlech se rozhlížela ze strany na stranu, zírala kolem sebe s vyvalenými očima a občas vybuchovala v záchvaty pobaveného smíchu. Někteří z mladíků na nás mávali a pronášeli nehlasné vtipné komentáře, při kterých se jejich společníci otřásali neslyšitelným divokým chechtáním. Jiní seděli pohodlně opření, ukusovali z nějakého velkého žlutého ovoce a spokojeně přezvykovali. Čas od času pohlédli na okolní scénérii, většinu pozornosti však věnovali dámám, které drželi kolem pasu. Na zadní straně předposledního vozidla jsme si mohli přechoť:

Byla vaše prababička doopravdy taková, jak sama tvrdila?
Poznejte věci, které vám vaše rodina zamlčela!

a konečně na poslední plošině:

Vyhledejte slavné osobnosti v době, kdy si ještě nedávaly pozor – opravdu důvěrné informace vám mohou vynést Velkou cenu!

Když nám konvoj zmizel z očí, zůstali jsme my ostatní stát a jaksi ohromeně jsme se po sobě dívali. Nikdo v tom okamžiku dost dobře nevěděl, co by řekl.
Tahle show musela být podle mého názoru něco jako slavnostní premiéra, protože v pozdějších dnech jste mohli kdekoli ve městě narazit na plošinu s nápisem:

Historie znamená kulturní vzdělanost – Rozšiřte si už dnes své obzory za pouhou jednu libru!

nebo:

Zjistěte pravdu o svých předcích!

či s nějakým podobným sloganem, plnou náramně dobře se bavících cestujících, nikdy jsem už ale neslyšel o dalším organizovaném konvoji.

Na radnici si členové městské rady v zoufalství vytrhávali poslední zbytky vlasů a na všech myslitelných i nemyslitelných místech vyvěšovali vyhlášky s oznámením, co všechno "turistům" není dovoleno – čímž jim samozřejmě poskytovali příležitost k dalším záchvatům smíchu – naše situace však byla čím dál nepříjemnější. "Turisté", kteří chodili pěšky, si navykli přijít až těsně k vám, podívat se vám zblízka do obličeje a to, co viděli, porovnat s nějakou knížkou nebo s kusem papíru, který drželi v ruce – potom na vás vrhli zklamaný a vyčítavý pohled a přesunuli se k nějaké další oběti. Dospěl jsem k závěru, že za nalezení mé osoby nejspíš žádnou cenu nevypsali. Co se dalo dělat, život musí jít dál; nedokázali jsme vymyslet nic, čím bychom svou situaci vyřešili, takže jsme se s ní museli smířit. Celá řada rodin se odstěhovala z města, aby si zajistila soukromí, ze strachu, aby se jejich dcerušky nenakazily novými názory na dámskou módu, a z dalších podobných důvodů, většina z nás však musela zůstat a snažit se co nejlíp přežít. Téměř každý, koho jste v těch dnech potkali, se tvářil ohromeně nebo naštvaně – samozřejmě s výjimkou "turistů".

Zastavil jsem se pro Sally jednou večer asi čtrnáct dnů po tom průvodu plošin. Když jsme vyšli z domu, uviděli jsme nedaleko od sebe na ulici nějakou melu. Dvě dívky s hlavami, které vypadaly jako obrovské koule upletené z pozlaceného proutí, se s přičinlivostí hodnou lepší věci snažily vyškrábat si navzájem oči. Jeden z mladíků stojících vedle nich se tvářil, jako by byl sám na sebe bůhvíjak hrdý, zbytek společnosti dívky nadšeně povzbuzoval. Obrátili jsme se a zamířili jsme opačným směrem.

"Už se to tu vůbec nepodobá našemu městu," stěžovala si Sally. "Dokonce ani doma už nemáme žádné soukromí. Proč nejdou všichni pryč a nenechají nás na pokoji? Ať se jdou všichni vycpat! Já je nenávidím!"

Jenže kousek od parku jsme narazili na malou holčičku s chryzantémovým účesem, která seděla jakoby ve vzduchu a srdceryvně plakala. To Sally trochu obměkčilo.

"Možná že přece jen mají nějaký lidský cit, alespoň někteří z nich. Kdo jim ale dal právo, aby si z našeho města udělali takový příšerný lunapark?"

Našli jsme si lavičku, posadili jsme se a pozorovali západ slunce. Zachtělo se mi odvést ji někam pryč.

"Nahoře v horách by teď bylo krásně," poznamenal jsem.

"Byla by to nádhra, kdybychom tam mohli být, Jerry," povzddechla si.

Vzal jsem ji za ruku a ona ji neodtáhla.

"Sally, miláčku..." začal jsem.

A potom, než jsem stačil říct jediné další slovo, se samozřejmě museli odněkud vynořit dva turisté, mladík s dívkou, a postavit se přímo před nás. Tentokrát jsem se doopravdy naštvál. Plošiny bylo sice vidět prakticky všude, ale člověk přece jen počítal, že od pěších turistů bude mít pokoj aspoň v parku, kde stejně nebylo nic, co by je mohlo zajímat – nebo tam přinejmenším nic takového být nemělo. Tihle dva tam ovšem něco přece našli. To něco byla Sally; oba stáli a úplně nestydatě si ji prohlíželi. Sally vyprostila svou ruku z mé. Turisté se spolu na něčem domlouvali. Chlapík rozevřel složku, kterou držel v ruce, a vytáhl z ní nějaký papír. Oba se na ten papír podívali, potom pohlédli na Sally a pak znova na papír. To už se prostě nedalo ignorovat. Vstal jsem a prošel skrz ně, abych se podíval, co na tom papíru mají. Dočkal jsem se pěkného překvapení. Byla to stránka z Westwich Evening News, která evidentně pocházela z nějakého

prastarého výtisku. Byla silně zažloutlá a celá roztrěpená, a aby se úplně nerozpadla na kousky, byla zastrčená do nějakého tenkého a průhledného plastického pouzdra. Bohužel jsem si nevšiml data, ale celkem pochopitelně jsem se díval na to, na co se dívali oni – a z novinové fotografie můj pohled opětovala Sallyina usměvavá tvář. Obě ruce měla široce rozpažené a v každé z nich chovala nemluvně. Měl jsem právě tak ještě čas přečíst si titulky "Manželka městského radního povila dvojčata", než složku zaklapli a rozběhli se po cestičce pryč od nás. Pomyslel jsem si, že se nejspíš horempádem ženou pro jednu z těch svých zatracených cen – a doufal jsem, že si zlomí vaz.

Šel jsem zpátky a posadil jsem se zase vedle Sally. Ta fotografie tomu všemu nasadila korunu – "manželka městského radního", to tedy byla věc! Sally chtěla pochopitelně vědět, co jsem na tom papíru viděl, takže jsem si honem musel vymyslet pár lží, protože pravdu jsem jí říct nedokázal.

Ještě chvíli jsme seděli, náladu jsme měli mizernou a mlčeli jsme.

Přejela kolem nás plošina s nápisem:

Bezproblémový kulturní zážitek – Rozšiřte si vědomosti v moderním pohodlí

Dívali jsme se, jak projíždí zábradlím a noří se do provozu na ulici.

"Snad bychom už měli jít," navrhl jsem.

"Ano," souhlasila Sally bezbarvě.

Vrátili jsme se pěšky k jejímu domu a já jsem stále ještě litoval, že jsem si nevšiml data na těch novinách.

"Poslyš," zeptal jsem se nenuceně, "neznáš náhodou někoho z městské rady?"

Zatvářila se překvapeně.

"Hmm... jedině snad pana Falmera," prohlásila poněkud pochybovačně.

"A to je nějaký... mladší člověk?" vyptával jsem se jen tak ledabyle.

"Kdepak, vůbec ne. Pan Falmer je starý jako Metuzalém – a já vlastně doopravdy znám jen jeho paní."

"Ach tak," oddechl jsem si. "A takhle někoho mladšího tam neznáš?"

"To bohužel ne. Proč?"

Zabreptal jsem něco v tom smyslu, že takováhle situace vyžaduje mladé muže, kterým to myslí.

"Mladí muži, kterým to myslí, nemusejí být jen v městské radě," poznamenala a podívala se na mne.

Možná, jak už jsem říkal, se Sally nijak zvlášť nesrovnává s logikou, rozhodně ale svým vlastním způsobem umí člověka povzbudit. Byl bych se ovšem cítil ještě líp, kdybych uměl dokázat, že mi to myslí.

Následujícího dne dosáhlo rozhořčení veřejnosti nového vrcholu. Došlo k tomu následkem události, která se odehrála při večerních bohoslužbách v chrámu Všech svatých. Farář vystoupil na kazatelnu a právě se nadechoval ke krátké modlitbě, když do chrámu severní stěnou vplula plošina s nápisem:

Byl váš pradědeček jedním z hošánků? – Náš výlet za jednu libru vám to možná potvrdí!

a pomalu se zastavila přímo před pulpitem. Farář se na ni několik vteřin beze slova díval a pak udeřil pěstí do svého pulpitu s biblí.

"To ne!" zaburácel. "Tohle je nehoráznost! Počkáme, dokud ten předmět nezmizí."

Zůstal nehnutě stát a nenávidně na plošinu zíral. Shromáždění farníci zírali s ním.

Turisté na plošině se tvářili jako lidé, kteří se nemohou dočkat, až konečně začne představení. Když se nic nedělo, začaly mezi nimi pro ukrácení času kolovat láhve a ovoce. Farář do nich i nadále zavrtával svůj kamenný pohled. Když se ani po další chvíli nic nedělo, začali se turisté nudit. Mladíci se jali pošťuchovat děvčata a děvčata je svým chichotáním dráždila k větší aktivitě. Několik turistů začalo pobízet muže sedícího v čele vozidla. Ten po chvíli přikývl a plošina proplula jižní stěnou ven z chrámu.

Bylo to vůbec poprvé, kdy naše strana zaznamenala něco jako úspěch. Farář si otřel zpoceně čelo, odkašlal si, a pak spatra pronesl nejlepší kázání svého života na téma Sodoma a Gomora.

Jenže bez ohledu na to, jak vlivné byly všechny ty nervy, které neustále tekly, stejně se s tím vším pořád nic nedělo. Samozřejmě že lidé vymýšleli nejrůznější plány. Jeden takový plán vymyslel i Jimmy: byl založen buď na ultrafialovém, nebo na infračerveném světle, které mělo projekce turistů roztrhat na kousky. Možná by se dříve nebo později bylo podařilo vyvinout něco, co by na podobných principech skutečně fungovalo, jenže my jsme potřebovali nějakou rychlejší nápravu; a je zatraceně nesnadné vymyslet, co by se dalo podniknout s něčím, co doslova není ničím jiným než trojrozměrným filmovým zobrazením, pokud vás nenapadne nějaká metoda, kterou by se dalo rušit vysílání.

Všechny funkce toho vysílání ovšem probíhaly ne tam, kde byste na ně viděli, ale na nějakém neznámém místě jeho původu – tak jak se mu dostat na kobytku? Obrazy, které doopravdy vidíte, nic necítí, nejedí, nedýchají, nespí... A právě když jsem uvažoval o tom, co vlastně dělají, dostal jsem nápad. Přišel jsem na to úplně náhodou – a přitom to bylo tak jednoduché. Popadl jsem klobouk a vyrazil na radnici.

Tou dobou už každodenní příliv do bělá rozpálených občanů, vyhrožujících zuřivců i cvoků způsobil, že si tam na návštěvníky dávali veliký pozor, nakonec se mi však podařilo propracovat se k někomu, koho můj nápad zaujal, i když vyjadřoval jisté pochybnosti.

"Z toho nebude mít nikdo velkou radost," prohlásil.

"Taky to nikomu nemá radost udělat. Ale nemůže to už být o moc horší než teď – a navíc to pravděpodobně trochu

pozvedne místní obchod," přesvědčoval jsem ho.
To ho naladilo trochu příznivěji. Uváděl jsem další argumenty:
"Starosta je koneckonců majitelem několika restaurací a hospody budou taky pro."
"Na tom něco je," připustil. "Tak dobře, navrhneš jim to. Pojďte se mnou."

Celé tři dny jsme usilovně pracovali na přípravě a čtvrtý den jsme to spustili. Krátce po rozbřesku už byly na všech silnicích pracovní čety, které u hranic města stavěly závory, a když s tím byly hotové, rozestavovaly velké bílé panely s červenými nápisy:

WESTWICH
MĚSTO, KTERÉ HLEDÍ DO BUDOUCNOSTI
PŘIJEĎTE SE PODÍVAT PŘEDSTIHUJEME SVOU DOBU – JSME NOVĚJŠÍ
NEŽ ZÍTŘEK
PROHLÉDNĚTE SI
ZÁZRAČNÉ MĚSTO NAŠÍ DOBY

POPLATEK (pro návštěvníky) 2 šilinky 6 pencí

Téhož dne dopoledne byla stažena televizní práva a noviny s celonárodním nákladem uveřejnily velké výtvarně řešené inzeráty:

KOLOSÁLNÍ! – UNIKÁTNÍ! – POUČNÉ!
WESTWICH
NABÍZÍ JEDINOU AUTENTICKOU
FUTURAMATICKOU SHOW
CHCETE VĚDĚT:
Jak bude chodit oblečená vaše praprapravnučka?
Jak bude vypadat váš prapraprnuk?
Jaká bude móda příštího století?
Jak se změní životní styl?

PŘIJEĎTE DO WESTWICHE A PŘESVĚDČTE SE
NA VLASTNÍ OČI
NEJVĚTŠÍ SENZACE NAŠÍ DOBY
BUDOUCNOST ZA 2 ŠILINKY A 6 PENCÍ

Počítali jsme, že díky publicitě, které se nám už dřív dostalo, nebude nutné uvádět další podrobnosti – přesto jsme však v ilustrovaných denících uveřejnili několik specializovaných inzerátů:

WESTWICH
DÍVKY! DÍVKY!! DÍVKY!!!
MÓDNÍ STŘIHY BUDOUCNOSTI
PIKANTNÍ MÓDA – ELEGANTNÍ STŘIHY
NEUVĚŘITELNÉ – AUTENTICKÉ –
NECENZUROVANÉ
KOUZELNÁ ATMOSFÉRA
ZA 2 ŠILINKY A 6 PENCÍ

a tak dále. Koupili jsme si v novinách dost místa, abychom se o svém projektu mohli zmínit i v rubrikách domácích zpráv a pomohli tam lidem, kteří se rádi domnívají, že je jejich jednání vedeno sociologickými, psychologickými a jinými intelektuálními motivy.

A lidé přišli.

Už předtím jich sem přijíždělo značné množství, aby si prohlédli naši pozoruhodnost, když se však nyní dozvěděli, že jde o něco, co je natolik vzácné, aby se za to muselo platit, jejich počet se rázem radikálně zvýšil – a čím víc se jich sem valilo, tím víc bylo pokladníkovi městské rady líto, že jsme za vstup nestanovili poplatek pěti či dokonce deseti šilinků. Po několika dnech jsme byli nuceni zabrat všechny nezastavěné parcely a dokonce i některá pole dál od města a zřídit na nich parkoviště, pak už lidé parkovali tak daleko, že se vyplatilo zavést zvláštní autobusové linky a do města je svážet. Ulice začaly být tak přeplněné davy návštěvníků, kteří se po nich potloukali a vítali kterékoli z Pawleyho plošin či pěších turistů pískotem, uštěpačnými poznámkami a nadšeným hulákáním, že místní občané raději zůstávali zavření doma a tiše se tam užírali vztekem.

Pokladníkovi už teď začínala dělat starost otázka, jestli nebudeme náhodou muset odvádět daň ze zábavní a umělecké činnosti. Seznam protestů adresovaných starostovi den ze dne narůstal, starosta však měl tolik práce s organizací zvláštních dodávek potravin a piva do svých restaurací, že mu nezbýval čas na to, aby si s nimi zatěžoval hlavu. Přesto jsem si však po několika dnech tohoto stavu začal dělat starosti, jestli Pawley nakonec přece jen nebude mít větší

výdrž než my. Bylo sice vidět, že turistům se to nijak zvlášť nezamlouvá, a navíc jim to muselo dost vadit v jejich pátrání a získávání vypsaných cen, nevyléčilo je to však ze zlovyku potloukat se všude kolem, a my jsme tu teď navíc měli tisíce výletníků pořádajících večírky, které se s nesmírným tartasem protahovaly až do časných ranních hodin. Lidé všude kolem začínali ztrácet trpělivost, takže se dalo čekat, že brzy nastanou opravdové problémy. A potom, bylo to šestého dne večer, právě když už několik z nás začínalo vážně uvažovat o tom, jestli by nebylo rozumnější, kdybychom na nějaký čas z Westwiche zmizeli, se objevila první trhlina – volal mi jeden známý z radnice a řekl mi, že viděl několik plošin, na kterých byla prázdná místa.

Druhý den večer jsem si zašel k jedné z jejich pravidelných tras, abych se o tom přesvědčil na vlastní oči. Zjistil jsem, že na místě už je připraven početný zástup alkoholem dobře promazaných návštěvníků, kteří trousili různé vtipné poznámky, strkali do sebe a pošťuchovali se, nemuseli jsme však čekat dlouho. Z průčelí restaurace Coronation se vynořila trochu šikmo nakloněná plošina s nápisem

KOUZLO A ROMANTIKA DVACÁTÉHO STOLETÍ- 15 ŠILINKŮ

a i při téhle zlevněné ceně na ní byl půltucet prázdných míst

Objevení plošiny bylo doprovázeno nadšeným spontánním řevem a pronikavým pískotem. Její řidič to všechno ignoroval a namířil přímo doprostřed davu. Jeho pasažéři už ovšem nevypadali tak jistí sami sebou. Někteří z nich se ze všech sil snažili před diváky předvádět ze začátku se chichotali, různými gesty naznačovali, že nám nehodlají zůstat nic dlužní, a na grimasy odpovídali shromážděnému davu vlastními grimasami. Nejspíš bylo dobře, že dívky mezi turisty neslyšely to, co na ně dav volal, ale některá gesta byla dostatečně výmluvná. Určitě to nebyla žádná zvláštní legrace, když projížděly přímo těmi chlapy, kteří na ně takové posunky dělali. Když konečně plošina davem projela a mizela v průčelí obchodního domu Bon Marché, prakticky všichni turisté už se přestali snažit předstírat, že to snad doopravdy nějaká legrace je, někteří z nich vypadali, jako by jim nebylo dvakrát dobře od žaludku. Z výrazu v několika obličejích jsem usoudil, že pan Pawley se možná trošičku zapotí, až bude někde nějaké deputaci muset vysvětlovat, v čem spočívá kulturní aspekt jeho projížďek.

Následujícího dne večer už bylo na plošině víc míst prázdných než obsazených a kdosi mi řekl, že cena klesla na deset šilinků.

Další večer už se neukázali vůbec a my všichni jsme měli plné ruce práce s vrácením vstupného a s odmítáním žádostí o náhradu zbytečně projetého benzínu.

A neobjevili se ani o den později, neobjevili se ani o dva dny později, takže už nám nezbývalo nic jiného než dát se do práce na úklidu Westwiche, a celá ta záležitost byla prakticky za námi – samozřejmě kromě dlouhodobějšího úkolu zbavit se reputace, kterou si město v poslední době vysloužilo.

My tedy alespoň tvrdíme, že je to za námi. Jimmy ovšem rází teorii, že to pravděpodobně jen tak vypadá z našeho pohledu. Podle jeho názoru jim stačilo modifikovat faktor viditelnosti, který vyvolával všechny problémy, takže je docela dobře možné, že se mezi námi procházejí dodnes – a nejen mezi námi.

Jistě, počítám, že by třeba i mohl mít pravdu. Možná ten chlap Pawley, ať už to je nebo vlastně bude kdokoli, má právě v tuhle chvíli v provozu celý řetěz lunaparků všude po světě a v celé historii. Jenže my o tom nevíme – a pokud nám s nimi nechodí na oči, řekl bych, že nám na tom ani nijak zvlášť nezáleží.

Pokud jde o nás, je Pawley vyřízený. Byla to záležitost, která nám dávala právo uchýlit se i k těm nejextrémnějším prostředkům. To si uvědomil dokonce i farář u Všech svatých a nepochybně věděl, co říká, když své kázání na znamení důkůvzdání zahájil slovy: "Paradoxní, moji milí, opravdu paradoxní může být působení vulgárnosti..."

Když bylo po všem, měl jsem konečně čas zajít se zase podívat za Sally. Když jsem k ní dorazil, vypadala spokojeněji než dlouhé týdny předtím a díky tomu snad ještě půvabněji. A dokonce mi připadalo, že mě ráda vidí.

"Nazdar, Jerry," uvítala mě. "Zrovna jsem si přečetla v novinách, žeš to byl vlastně ty, kdo zorganizoval celý ten plán, jak se jich zbavit. Chci ti říct, žeš to zvládl úplně báječně."

Ještě nedlouho předtím bych se byl pravděpodobně chopil nabízené příležitosti, teď to však na mě nemělo žádný účinek.

Tak nějak jsem ji pořád v duchu viděl s dvojčaty v náručí a s pocitem prázdnoty v duši jsem přemýšlel, kde se tam ta dvojčata asi vzala.

"Vlastně to nebylo vůbec nic těžkého," bránil jsem se skromně. "Na ten nápad mohl přijít kdokoli jiný."

"To je sice možné, ale spousta lidí na to má jiný názor. A povím ti ještě něco, co jsem dneska slyšela. Chtějí tě požádat, abys kandidoval do městské rady, Jerry."

"Já do městské rady? No to bych se chtěl vidět..." začal jsem. A pak jsem se najednou zarazil. "Kdybych tam... totiž... znamenalo by to, že bych pak byl městský radní?" zeptal jsem se.

"No... jistě, asi ano," přisvědčila a překvapeně se na mě podívala.

Trochu se mi zatmělo před očima.

"Ehm... Sally, zlato... ehm, drahoušku, mám něco... no, totiž... už nějakou dobu se chystám, že ti musím něco povědět..." začal jsem.

Kolo

Stařec seděl na stoličce a zády se opíral o vápnem vybělenou zeď. Stoličku si elegantně vypořstroval zaječí kožešinou, protože měl pocit, že v jeho vlastním těle už toho mezi kůží a kostmi mnoho nezbývá. Byla to výhradně jeho stolička a všichni ostatní na statku to respektovali. Žíně biče, který údajně pletl, mu volně visely z pokroucených prstů, protože však stolička byla pohodlná a slunce teple hřálo, prsty se mu přestaly pohybovat a hlava mu klesala na prsa.

Dvůr byl prázdný až na několik slepic, které spíše ze zvědavosti než s opravdovou nadějí zobaly v prachu, zaznívaly sem však zvuky, které prozrazovaly, že jiní lidé na rozdíl od starce nemají na siestu čas. Za domovním rohem se tu a tam ozvalo šplouchnutí, když prázdné vědro dopadlo do vody, a škrábání o strany studny, když se plné vracelo nahoru. Z kůlny na druhé straně dvora se nesly dunivé a rytmicky uspávající úder. Hlava klesla starci ještě níž, jak se ho zmocnila dřímota.

Po chvíli se někde za hrubou venkovní zdí ozval jiný zvuk a pomalu se přibližoval: kodrcání a rachocení, doprovázené občasným zaskřípáním. Starcův sluch už dávno nebyl nejlepší, takže ho hluk několik minut z dřímoty nevyrušil. Pak otevřel oči, zjistil, odkud zvuky přicházejí, seděl a nevěřícně zíral k vratům. Hluk se ještě víc přiblížil a přes zeď vykukla chlapecká hlava. Hoch se na starce usklíbl a v očích mu hrály jiskřičky vzrušení. Nezavolal, ale nepatrně přidal do kroku, až došel k vratům. V nich hrdě zabočil do dvora a za sebou táhl dřevěný truhlík opatřený čtyřmi dřevěnými kolečky.

Stařec prudce vyskočil ze stoličky a v každém rysu jeho vráscitého obličej se zračilo zděšení. Zamával na chlapce oběma rukama, jako by ho chtěl zatlačit zpět. Chlapec se zastavil. Jeho výraz dovádivé hrdosti se změnil v úžas.

Nechápavě hleděl na starce, který mu naléhavými gesty naznačoval, aby zmizel. Stále ještě váhavě stál a stařec ho dál jednou rukou zaháněl, zatímco druhou si přiložil k vlastním rtům a rozešel se směrem k němu. Chlapec se zmateně a neochotně otočil, už však bylo příliš pozdě. Dusání v kůlně ustalo a ve dveřích se objevila žena středních let. Ústa měla otevřená, jako by se chystala něco zavolat, nevyšlo z nich však jediné slovo. Brada jí ochable poklesla a oči jako by jí chtěly vyskočit z důlků. Pak se pokřižovala a zaječela...

Její výskot se zařizl do odpoledního klidu. Vědro za domem spadlo se zarachocením na zem a zpoza rohu vyhlédla hlava mladé ženy. Oči se jí rozšířily. Hřbet jedné ruky si pevně přitiskla k ústům a druhou se pokřižovala. Ve dveřích stáje se objevil mladý muž a zůstal stát na místě jako přikovaný. Z domu poplašeně vyběhla další dívka, která za sebou táhla malou holčičku. Zastavila se tak prudce, jako by do něčeho narazila. Holčička se zastavila také a nejasně vyplašená pohledem, který se jí naskytl, se pevně chytla její sukně.

Pohledy všech se vpily do nehybně stojícího chlapce. Když si chlapec všiml výrazu v jejich očích, začalo se jeho zmatení pomalu měnit v strach. Těkal očima z jedné vyděšené tváře na druhou, dokud se nesetkal se starcovým pohledem. To, co v něm vyčetl, jako by ho trochu uklidnilo – nebo jako by mu alespoň nahánělo menší strach. Polkl, a když promluvil, neměl daleko k slzám.

"Co se děje, dědo? Proč se na mě všichni tak dívají?"

Jako by zvuk jeho hlasu prolomil zakletí, žena ve středních letech se probírala k životu. Sáhla po vidlích, které stály opřené o stěnu přístřešku. S jejich hroty namířenými na chlapce pomalu vykročila a postavila se mezi něj a vrata.

Tvrdým hlasem ho oslovila.

"Honem! Běž do kůlny!"

"Ale, mamí..." začal chlapec.

"Už se mi tak neopovažuj říkat," okřikla ho.

V napjatých rysech jejího obličej uviděl chlapec něco, co se téměř podobalo nenávisti. Jeho vlastní tvář se zkrabatila a kluk se dal do pláče.

"Dělej," pobídla ho drsně. "Běž dovnitř."

Chlapec o krok ustoupil a tvářil se jako ztělesnění zmatené zbědovanosti. Pak se náhle otočil a vběhl do kůlny. Žena za ním zavřela dveře a zajistila je dřevěným kolíkem. Rozhlédla se po ostatních, jako by čekala, zda se někdo odváží promluvit. Mladý muž se beze slova stáhl do šera stáje. Obě dívky se tiše vytratily a holčičku odvedly s sebou. Žena zůstala sama se starcem.

Ani jeden z nich nepromluvil. Stařec nehybně stál a prohlížel si truhlík, spočívající před ním na kolech. Žena si náhle oběma rukama zakryla obličej. Zapotácela se, vydralo se z ní několik tichých vzlyků a mezi prsty jí začaly prosakovat slzy. Stařec se otočil, jeho tvář byla prosta jakéhokoli výrazu. Žena se za okamžik trochu zklidnila.

"Nikdy bych něčemu takovému nevěřila," zabědovala. "Můj malý Davie...!"

"Kdybys tak neječela, nemusel o tom nikdo vědět," zabručel stařec.

Chvilí trvalo, než jí došel význam jeho slov. Když se tak stalo, tvář jí znovu ztvrdla.

"Tos mu ukázal ty?" zeptala se podezřívavě.

Zavrtěl hlavou.

"Jsem starý, ale nejsem blázen," odpověděl. "A Davieho mám rád," dodal.

"Jsi ale hříšný. To, co jsi teď právě řekl, bylo hříšné."

"Byla to pravda."

"Jsem bohabojná žena. Neposkytnu ve svém domě útočiště zlu – ať by na sebe vzalo jakoukoli podobu. A když vidím zlo, vím, co je mou povinností."

Stařec se nadechl k odpovědi, pak se však zarazil. Zavrtěl hlavou. Otočil se a vrátil se ke své stoličce. Vypadal jaksi starší než předtím.

Ozvalo se zaťukání na dveře, doprovázené šeptaným "psst!" Davie na okamžik spatřil obdélník noční oblohy, v němž se rýsovala temná postava. Pak se dveře opět zavřely.

"Měl jsi večeri, Davie?" ozval se hlas.

"Ne, dědo. Nikdo tu nebyl."

Stařec zabručel.

"To jsem si myslel. Mají z tebe strach, všichni. Na, vem si tohle. Studené kuře."

Davieho ruka zašmátrala a našla, co mu jeho společník podával. Zakousl se do kuřecího stehna, zatímco stařec přecházel ve tmě sem a tam a hledal, na co by se posadil. Našel to a s povzdechnutím si sedl.

"Davie, chlapče, tohle je moc špatná věc. Poslali pro kněze. Zítra sem přijde."

"Já to ale nechápu, dědo. Proč všichni dělají, jako bych provedl něco špatného?"

"Ach, Davie!" opáčil káravě dědeček.

"Na mou duši to nechápu, dědo."

"No tak, Davie. Každou neděli chodíš do kostela, a když tam jdeš, pokaždé se modlíš. Jak se modlíš?"

Chlapec začal odříkávat modlitbu. Po několika verších ho stařec zarazil.

"To je ono," řekl. "Ten poslední verš."

"A ochraňuj nás od Kola?" opakoval nechápavě Davie. "Co je to vlastně to Kolo, dědo? Já vím, že to musí být něco hrozně špatného, protože když se na to zeptám, řeknou mi prostě, že je to hříšná věc a že o tom nemám mluvit."

Neřeknou mi ale, co to je."

Stařec se před odpovědí chvíli odmlčel a pak se zeptal:

"Ten truhlík, co máš tam venku. Kdo ti poradil, abys s ním udělal to, cos udělal?"

"Přece nikdo, dědo. Prostě mě napadlo, že se s ním tak bude líp hýbat. A taky že jo."

"Poslouchej, Davie. Ty věci, cos k němu připevnil po stranách – to jsou kola."

Chvíli trvalo, než chlapcův hlas ze tmy odpověděl. Když se ozval, zazníval v něm zmatek.

"Cože, ty kulaté kousky dřeva? To přece nemohou být kola, dědo. Vždyť jsou to jen kousky dřeva – kulaté kousky dřeva. Zatímco Kolo – to je něco ohavného, hrozného, něco, z čeho mají všichni strašný strach."

"To je pravda, ale přesto jsou to kola." Stařec na chvíli upadl v zamyšlení. "Povím ti, co se zítra stane, Davie."

Dopoledne sem přijde kněz a uvidí ten tvůj truhlík. Ještě tam bude, protože nikdo se na něj neodváží sáhnout. Postříká ho trochou vody a odříká modlitbu, jen aby si byl jistý, že se ho může dotknout. Potom ho odnesou na pole, rozdělají pod ním oheň a budou kolem něj stát a prozpěvovat žalmy, zatímco bude hořet.

Pak se vrátí zpátky sem, odvedou tě dolů do vesnice a budou se tě vyptávat. Budou se ptát, jak vypadal ďábel, když tě přišel navštívit, a co ti nabídl za to, že budeš používat Kolo."

"Za mnou ale žádný ďábel nebyl, dědo."

"Na tom nezáleží. Pokud si budou myslet, že za tebou byl, dřív nebo později jim potvrdíš, že je to pravda, a ještě jim podrobně popíšeš, jak vypadal, když jsi ho viděl. Mají svoje metody... Takže poslouchej, musíš si hrát na nevinného. Musíš jim říct, že ten truhlík našel v přesně takovém stavu, v jakém je teď. Nevěděl, co to je, ale prostě jsi ho přitáhl s sebou domů, protože sis myslel, že z něj bude dobré dřevo na oheň. To je tvoje historka a té se musíš držet. Když se jí přidržíš bez ohledu na to, co s tebou budou dělat, možná z toho vyvázneš se zdravou, kůží."

"Ale, dědo, co je vlastně na tom Kole tak špatného? Já tomu prostě nerozumím."

Stařec se odmlčel ještě déle než předtím.

"Víš, to je dlouhá historie, Davie – a všechno to začalo už před hodně, hodně dávnou dobou. Říká se, že v té době byli všichni lidé šťastní, dobří a tak podobně. Pak se jednoho dne objevil ďábel, setkal se s člověkem a řekl mu, že mu může dát něco, co způsobí, že bude silný jako sto mužů, bude moci běžet rychleji než vítr a létat výš než ptáci. No, člověk připustil, že by to bylo strašně fajn, a zeptal se, co za tu věc ďábel chce. A ďábel prohlásil, že nechce vůbec nic – alespoň zatím ne. A tak dal člověku Kolo."

Postupem času, když si člověk s Kolem chvíli hrál, zjistil o něm celou řadu různých věcí: jak jeho pomocí vyrábět další Kola a ještě další Kola, dělat všechny ty věci, které ďábel sliboval, a spoustu dalších navíc."

"Cože, jako že by létalo a všechno ostatní?" podivil se chlapec.

"Jistě. Všechny ty věci skutečně dělalo. A kromě toho začalo lidi zabíjet – tím či oním způsobem. Lidé začali dávat dohromady čím dál víc Kol, jak jim ďábel radil, a zjistili, že dokážou vyrábět ještě mnohem větší věci a taky zabíjet víc lidí. A nemohli už Kolo přestat používat, protože kdyby to byli udělali, zemřeli by hladem."

No a přesně o to ďáblovi šlo. Měl je v hrsti, rozumíš? Prakticky všechno na celém světě bylo závislé na Kolech, situace se zhoršovala čím dál víc a starý ďábel se v pohodě díval a smál se, když viděl, co jeho Kolo provádí. Potom přišlo něco doopravdy strašného. Nevím přesně, jak k tomu vlastně došlo, ale děly se tak hrozně věci, že skoro nikdo nezůstal naživu – stejně jako po potopě světa přežila jen hrstka lidí. A ti byli taky víc mrtví než živí."

"A to všechno se stalo kvůli Kolu?"

"Hmm. Nebo je přinejmenším pravda, že bez Kola se to stát nemohlo. Té hrstce se ale přece nějak podařilo přežít."

Postavili si chatrče, vyseli kukuřici a po nějaké době se ďábel opět sešel s člověkem a začal s ním mluvit o svém Kole. Jenže tehle člověk byl velice starý, velice moudrý a velice bohabojný muž, který ďáblovi řekl: 'Ne. Vrať se rovnou cestou do pekel.' Pak začal obcházet celou zemi, varoval před ďáblem a jeho Kolem a všechny lidi pořádně vystrašil.

Jenže náš starý ďábel se tak snadno nevzdává. A zná taky zatraceně mazané triky – existují případy, kdy člověk dostane nápad, ze kterého se vyklube něco hodně podobného kolu – jako například válečky, šrouby a tak podobně – to všechno ale může projít, pokud to není upevněné uprostřed. Ano, ďábel to zkouší pořád znovu a tu a tam se mu podaří svést člověka k tomu, že vyrobí Kolo. Pak přijde kněz a Kolo se spálí. A toho člověka pak odvedou. A aby mu zabránili vyrábět další Kola a aby od toho odradili i všechny ostatní, tak ho taky upálí."

"Oni ho u-upálí?" zakoktal chlapec.

"Přesně tak. Takže už chápeš, proč musíš říct, že ho našel, a držet se toho."

"Třeba kdybych slíbil, že už nikdy žádné další kolo ne..."

"To by nebylo k ničemu, Davie. Všichni mají z Kola strach, a když mají lidé z něčeho strach, začnou být vztekli a krutí. Ne, musíš se toho držet."

Chlapec se na chvíli zamyslel a pak se zeptal:

"A co máma? Ta to bude vědět. Ten truhlík jsem dostal včera od ní. Záleží na tom?"

Stařec zabručel. Pak promluvil těžkým hlasem.

"Ano, záleží. Ženské hrozně často jen předstírají, že mají strach – ale když dostanou strach doopravdy, jsou schopné větších zvěrstev než chlapi. A tvoje máma je vyděšená k smrti."

V temnotě kůlny zavládlo dlouhé ticho. Když se stařec znovu ozval, mluvil klidným a tichým hlasem.

"Davie? Poslouchej, chlapče. Něco ti povím. A ty si to necháš pro sebe – neřekneš to živé duši, nebo možná jen až budeš tak starý jako já."

"Jasně, dědo. Když chceš."

"Říkám ti to, protože jsi s tím nápadem na Kolo přišel sám od sebe. Vždycky budou chlapi, jako jsi ty, kteří s ním budou přicházet. Musí to tak být. Myšlenku nemůžeš zabít tak, jak se o to oni snaží. Můžeš ji chvíli držet někde zastrčenou, ale dřív nebo později vždycky vyjde na světlo. Tak poslyš, ty teď musíš pochopit, že v Kole žádné zlo není. Nezáleží na tom, co ti říkají všichni ti vystrašení lidé. Žádný vynález neznamena dobro ani zlo, dokud z něj to či ono neudělají lidé. Přemýšlej o tom, Davie. Jednou přijde den, kdy se Kolo zase začne používat. Doufal jsem, že se toho sám ještě dožiju, ale – no, třeba se toho dožiješ ty. A až ten čas přijde, nebuď jeden z těch vystrašených. Buď jedním z těch, kteří jim ukážou, jak ho používat líp než posledně. Kolo samo není zlé – to strach je zlý, Davie. Pamatuj si to."

Pohnul se v temnotě a jeho nohy dopadly na udusanou hliněnou podlahu.

"Myslím, že je načase, abych šel. Kde jsi, chlapče?"

Jeho šátrající ruka nahmatala Davieho rameno a pak chvíli spočinula na jeho hlavě.

"Bůh ti žehnej, Davie. A už si nedělej starosti. Všechno bude v pořádku. Věříš mi?"

"Věřím, dědo."

"Tak běž spát. Tamhle v koutě je trocha sena."

Na kratičký okamžik se opět objevila temná obloha. Potom starcovy šouravé kroky přešly přes dvůr a ztichly.

Když dorazil kněz, našel na dvoře shromážděnou vyděšenou skupinku lidí. Zírali na starce, který s paličkou a kulatými čepy pracoval na dřevěném truhlíku. Kněz zůstal šokované stát.

"Dost!" zahřměl. "Ve jménu božím, dost!"

Stařec k němu otočil hlavu. V obličeji měl škleb prohnané senility.

"Včera," prohlásil, "jsem byl hlupák. Udělal jsem jen čtyři kola. Dnes jsem zmoudřel – dělám dvě další kola, aby jezdil ještě o polovinu líp."

Truhlík spálili přesně tak, jak říkal. Pak ho odvedli.

Opoledne malý chlapec, na něhož už všichni zapomněli, odvrátil oči od sloupu kouře, který stoupal k nebi někde poblíž vesnice, a skryl si tvář v dlaních.

"Budu si to pamatovat, dědo. Budu. Je to jen strach, a v tom je zlo," opakoval a hlas se mu lámal slzami.

Síla přežit

Zatímco letištní autobus beze spěchu přejížděl po ploše kosmodromu tu měli dlouhou či ještě delší trasu, která dělila budovu terminálu od naložovacího výtahu, paní Felthamová upřeně hleděla kupředu přes ustupující řadu ramen cestujících sedících před ní. Loď se uprostřed volného prostoru tyčila jako osamělá stříbrná věž. Nedaleko přídě viditelně zářilo jasné modré světlo, které signalizovalo, že všechno už je připraveno ke startu. Mezi velkými ocasními stabilizátory a kolem nich se proplétala miniaturní vozidla a drobné tečky mužů pilně dokončovaly poslední práce. Paní Felthamová tu scénu rozezleně pozorovala a v daném okamžiku v ní vůči lodi i vůči všem ostatním lidským vynálezům plála nesmiřitelná a beznadějná nenávisť.

Po chvíli odtrhla oči od vzdáleného panoramatu a zabodla je do týla svého zetě, který seděl metr před ní. Také jeho nenáviděla.

Otočila se a vrhla rychlý pohled na svou dceru na vedlejším sedadle. Alice se zdála být bledá; rty měla pevně sevřené a oči upřené přímo před sebe.

Paní Felthamová zaváhala. Vrátila se pohledem ke kosmické lodi a rozhodla se, že to ještě jednou naposledy zkusí. Pod pláštěm hrčení autobusu dceru oslovila.

"Alice, drahoušku, ještě pořád není pozdě, ani teď ne, to přece víš."

Dívka se na ni nepodívala. Nedala nijak najevo, že ji slyšela, jen její rty se k sobě přitiskly ještě o něco pevněji. Pak se rozevřely.

"Prosím tě, mami!" odsekla.

Jak ovšem paní Felthamová jednou začala, nedokázala se zarazit.

"Jde mi jen o tvoje dobro, drahoušku. Stačí přece říct, že sis to rozmyslela."

Dívka nesouhlasně mlčela.

"Nikdo ti nebude nic vyčítat," pokračovala vytrvale paní Felthamová. "A nikdo si o tobě nebude myslet vůbec nic špatného. Všichni přece vědí, že na Marsu není vhodné prostředí pro..."

"Nech už toho, mami, prosím tě," skočila jí dívka do řeči. Ostrý tón, jímž promluvila, paní Felthamovou na malý okamžik zarazil. Zaváhala, čas se však krátil příliš rychle na to, aby si mohla dovolit luxus uražené důstojnosti. Raději tedy pokračovala.

"Nejsi zvyklá na takový život, jaký tam budeš muset vést, drahoušku. Absolutně primitivní podmínky, které se nehodí pro žádnou ženu. Koneckonců, zlato, tam David odjíždí jenom na pět let. Jestli tě doopravdy miluje, určitě by raději měl jistotu, že jsi tady v bezpečí a čekáš..."

"Tohle všechno už jsme si přece probrali, mami," ohradila se rozčileně dívka. "Říkám ti, že tím ničeho nedocílíš. Nejsem malé děcko. Důkladně jsem si to promyslela a už jsem se rozhodla."

Paní Felthamová zůstala chvíli mlčky sedět. Autobus dál kolébavě ujížděl po letištní ploše a raketová loď jako by čněla ještě výš k nebesům

"Kdybys měla vlastní dítě..." zamumlala napůl sama pro sebe. "No, dřív nebo později nejspíš nějaké mít budeš. Pak aspoň trochu porozumíš..."

"Myslím, že jsi to naopak ty, kdo tomu nerozumíš," prohlásila Alice. "Tohle je pro mě tak jako tak dost těžké a ty mi to ztěžuješ ještě víc."

"Vždyť já tě přece miluju, holčičko. Jsi moje dítě. Odjakživa jsem na tebe dávala pozor a znám tě. Víš, že tohle nemůže být život pro tebe. Kdybys byla zlá a drsná uličnice, tak prosím, možná – ale to ty nejsi, drahoušku. A moc dobře to víš."

"Možná, že mě neznáš až tak dobře, jak si myslíš, mami."

Paní Felthamová zavrtěla hlavou. Oči držela odvrácené stranou a zavrtávala se žárlivým pohledem do zeřova týla. "On mě o tebe připravil," postěžovala si hluše.

"To není pravda, mami. Já... no, nejsem už dítě. Jsem žena, která chce žít vlastním životem."

"A budu tě doprovázet, kamkoli půjdeš..." zarecitovala zamyšleně paní Felthamová. "Jenže to už v dnešní době tak docela neplatí, abys věděla. Bylo to tak v pořádku u kočovnických kmenů, dnes ale manželky vojáků, námořníků, pilotů, astronautů..."

"To není jen v tom, mami. Ty to nechápeš. Musím být sama před sebou dospělá a skutečná..."

Autobus zvolna zpomalil a zastavil. Vypadal jako titěrná dětská hračka vedle lodi, která díky svým rozměrům působila dojmem, jako by se vůbec nemohla zdvihnout ze země. Cestující vystoupili, zůstali stát a hleděli vzhůru po jejím lesklém boku. Pan Feltham dceru oběma rukama objal. Alice se k němu přitiskla se slzami v očích.

"Tak tedy sbohem, drahá," zamumlal nejistým hlasem. "A přeju tolik štěstí, kolik ho jen je."

Pustil ji a potřásl si rukou se zetěm.

"Starej se o ni, Davide. Je všechno, co..."

"Já vím. Postarám se o ni. Nebojte se."

Paní Felthamová políbila dceru na rozloučenou a také se přinutila potřást si se zetěm rukou.

"Všichni cestující na palubu, prosím," ozval se od výtahu něčí hlas.

Dveře výtahu se zavřely. Pan Feltham se vyhýbal manželčinu pohledu. Uchopil ji rukou kolem pasu a mlčky ji odváděl zpět k autobusu.

Když se ve společnosti tuctu dalších vozidel pomalu vraceli k budově terminálu, paní Felthamová si střídavě osoušela oči miniaturním bílým kapesníčkem a vrhala přes rameno pohledy zpět ke kosmické lodi, která se tyčila do výše, nehybná a nyní zjevně opuštěná. Její ruka vklouzla do manželovy dlaně.

"Pořád ještě tomu nemůžu uvěřit," postěžovala si. "Něco takového se jí tak absolutně nepodobá. Bylo by tě někdy napadlo, že naše malá Alice...? Ach bože, proč se musela vdát zrovna za něj...?" Hlas jí přešel v tiché kvílení.

Manžel jí beze slova stiskl prsty.

"U nějakého jiného děvčete by mě to tolik nepřekvapovalo," pokračovala paní Felthamová. "Alice byla ale vždycky taková tichá. Až mi to dělávalo starosti, že je taková – víš, měla jsem strach, aby se z ní nestala taková ta nudná zakřiknutá chudinka. Vzpomínáš, jak jí ostatní děti říkávaly Myška?"

A teď najednou tohle! Pět let v té příšerné díře! Můj ty bože, to přece nemůže vydržet, Henry. Víš, že to nevydrží, není na to stavěná. Proč jsi tomu nezabránil, Henry? Tebe by byla poslechla. Mohl jsi ji zastavit."

Její manžel si povzdychl. "Jsou situace, ve kterých člověk může druhému poradit, Miriam, i když se to tomu druhému sotva líbí, nikdy bychom se ale neměli snažit žít za druhé jejich život. Alice už je dospělá žena a má svoje práva. Jak můžu já vědět, co je pro ni nejlepší?"

"Mohl jsi jí v tom ale zabránit."

"Možná ano – ale nelíbila se mi cena, kterou bych za to zaplatil."

Paní Felthamová byla několik vteřin zticha, a pak prsty sevřela jeho ruku.

"Henry – Henry, myslím, že už je v životě neuvídíme. Mám takový pocit."

"Ale prosím tě, drahá. Uvidíš, že se nám ve zdraví a v pořádku vrátí."

"Tomu přece sám doopravdy nevěříš, Henry. Jen se mě snažíš utěšit. Proč, proboha, proč jen musí letět na tu příšernou planetu? Je tak mladá, mohla na něj těch pět let počkat. Proč musí být tak paličatá, tak neústupná – vůbec ne jako moje malá Myška?"

Manžel jí povzbudivě popleskal po ruce.

"Musíš se pokusit přestat na ni myslet jako na malé dítě, Miriam. Není už dítě, je to dospělá žena, a kdyby se všechny naše ženy podobaly myškám, bylo by to s přežitím naší rasy dost nahnuté..."

Navigační důstojník kosmické lodi Sokol přistoupil ke kapitánovi.

"Odchylka od kurzu, pane."

Kapitán Winters uchopil papírek, který mu navigační důstojník podával.

"Jedna celá, tři sta šesedát tisícín stupně," přečetl nahlas. "Hmm. To není špatné. To za daných okolností vůbec není špatné. A zase jihovýchodní sektor. Proč skoro ke všem odchylkám dochází v jihovýchodním sektoru, co říkáte,

Cartere?"

"Možná na to někdo přijde, až s touhle hrou nasbíráme trochu víc zkušeností, pane. Zatím je to prostě jedna z těch věcí, se kterou nic nenaděláme."

"Stejně je to ale zvláštní. No, asi bychom měli provést korekci, než se to ještě zvětší."

Kapitán vysunul ze stěny sklápovací polici s knihami a vytáhl z ní svazek tabulek. Nahlédl do nich a výsledek si zaznamenal.

"Zkontrolujte to, Cartere."

Navigátor porovnal čísla s údaji v tabulce a prohlásil je za správná.

"Výborně. Jakou má loď polohu?" zeptal se kapitán.

"Téměř příčnou, pane, s velice pomalou rotací."

"To zvládnete. Já to budu kontrolovat vizuálně. Vyrovnějte ji a stabilizujte. Deset vteřin druhý stupeň na pravých bočních tryskách. Mělo by trvat asi třicet minut a dvacet vteřin, než se přetočí na správný kurz, ale budeme to sledovat. Pak polohu neutralizujte tryskami na levoboku na druhý stupeň. Souhlasí?"

"Samozřejmě, pane." Navigační důstojník se posadil do pilotního křesla a přitáhl si bezpečnostní pás. Pečlivě prohlédl všechny klávesy a spínače.

"Asi bych je měl varovat, možná to s námi trochu škubne," poznamenal kapitán. Zapojil interní komunikační systém a přitáhl si konzolu s mikrofonem.

"Prosím všechny o pozornost! Prosím o pozornost! Chystáme se provést korekci kurzu. Dojde k několika zážehovým impulsům. Žádný z nich nebude nijak prudký, ale všechny rozbitné předměty by měly být zabezpečeny. Doporučujeme, abyste se posadili a zapnuli si bezpečnostní pásy. Celá operace bude trvat přibližně půl hodiny a bude zahájena od nynějška za pět minut. Až skončí, budu vás znovu informovat. To je vše," ukončil vysílání.

"Když jim to nevysvětlíte po lopatě," dodal, "najde se vždycky nějaký hlupák, který si myslí, že loď proděravěl meteor. Ta ženská by z toho nejspíš měla hysterický záchvat, a to bych dost nerad." Na chvíli se zamyslel. "Zajímalo by mě, co si sakra vůbec myslí, že má tady venku co pohledávat. Taková drobná tichá myš, měla by sedět doma někde na vesnici a štrikovat."

"Ona štrikuje tady," poznamenal navigační důstojník.

"Já vím – a jen zkuste domyslet, co to znamená! Jak proboha takovouhle ženskou napadlo letět na Mars? Bude se jí tam stýskat jako malému děcku a na první pohled to tam bude všechno nenávidět. Ten její manžel měl mít víc rozumu. Tohle se skoro rovná týrání dětí."

"Třeba to není jeho vina, pane. Chci říct, že některé tyhle tiché typy dokážou být neuvěřitelně paličaté."

Kapitán si svého důstojníka zamyšleně prohlížel.

"No, já zase až tak moc zkušeností nemám, vím ale, co bych řekl manželce, kdyby si usmyslela, že poletí se mnou."

"Jenže s těmihle nenápadnými typky se ani nemůžete pořádně pohádat, pane. Vypadají, jako by neuměly do pěti počítat, ale nakonec si stejně vždycky prosadí svou."

"Budu dělat, že tu nárazku v první části vaší poznámky jsem přeslechl, pane Cartere, ale máte-li se ženami tak rozsáhlé zkušenosti, vysvětlil byste mi laskavě, proč je tu kčertu vlastně s námi, pokud ji sem manžel nedovlekl s sebou? Nehrozí přece nebezpečí, že by se někde na Marsu spustil jako na nějaké konferenci."

"Totiž, pane – řekl bych, že je to typ takové té oddané manželky. Za normálních okolností se poleká vlastního stínu, když ale zatáhnete za správný provázek, dokáže projevit obrovské odhodlání. Je to něco jako... slyšel jste už přece o tom, že se ovce dokážou postavit i lvům, když chrání svoje ovčata?"

"Pokud máte na mysli jehňata," opravil ho kapitán, "odpověděl bych, že za a) jsem o tom odjakživa pochyboval a za b) ona žádné nemá."

"Jen jsem se snažil naznačit, co je to podle mě za typ, pane."

Kapitán se poškrábal ukazováčkem na tváři.

"Možná máte pravdu, já ale tvrdím, že když už bych si chtěl vzít na Mars manželku, před čímž mě pánbůh chraň, považoval bych za menší přítěž nějakou drsnou a ostřílenou mužatku. Co tam ten chlap bude dělat?"

"Myslím, že nastupuje jako ředitel jedné důlní firmy."

"Pravidelná pracovní doba, co? No, možná jim to nakonec bude klapat, stejně si ale myslím, že ta chudinka měla zůstat pěkně doma v kuchyni. Polovinu doby bude vyděšená k smrti a druhou polovinu se jí bude stýskat po domácím pohodlí." Pohlédl na hodiny. "Už měli dost času, aby přitloukli nočníky k podlaze. Dáme se do práce."

Připevnil si vlastní bezpečnostní pás, přitáhl si k sobě obrazovku připevněnou na otočném kloubu, ještě v pohybu ji zapnul, pohodlně se opřel a pozoroval panoráma hvězd, které po ní pomalu plulo.

"Připraven, Cartere?"

Navigační důstojník zapojil jedno z přírodních palivových potrubí a připravil si pravou ruku nad klávesu.

"Všechno připraveno, pane."

"Fajn. Tak ji srovnejte."

Navigační důstojník upřel pozornost na ukazatele před sebou. Pokusně klepl na klávesu, nad kterou se vznášely jeho prsty. Nic se nestalo. Mezi obočím na čele se mu objevily dvě nepatrné vrásky. Ťukl do klávesy ještě jednou. Opět nenásledovala žádná reakce.

"Tak už se do toho dejte, člověče," vyzval ho podrážděně kapitán.

Navigační důstojník se rozhodl, že se loď pokusí přetočit na opačnou stranu. Ťukl na jednu z kláves pod levou rukou. Tentokrát se reakce dostavila okamžitě. Celá loď s prudkým škubnutím poskočila stranou a zatřásla se Kovovou konstrukcí kolem meh probíhalo sem a tam dunivé rachocení jako utichající ozvěna.

Pouze bezpečnostnímu pásu vděčil navigační důstojník za to, že nevlétl ze sedadla. Tupě zíral na otáčející se číselníky

před sebou. Hvězdy se na obrazovce míhaly z jedné strany na druhou jako nějaký bláznivý ohňostroj. Kapitán tu podívanou chvíli sledoval se zlověstným mlčením a pak se chladným hlasem ozval:

"Až se dostatečně pobavíte, Cartere, snad byste mohl loď laskavě vyrovnat."

Navigátor se silou vůle přinutil ke klidu. Vybral si jednu z kláves a zmáčkl ji. Nic se nestalo. Zkusil ještě jednu. Ručičky číselníků se stále plynule točily kolem dokola. Navigátor se začínal lehce potit. Přepnul na jiný přívod paliva a zkusil to znovu.

Kapitán uvolněně spočíval v křesle a sledoval, jak se nebesa honí po obrazovce.

"Tak co?" zeptal se stroze.

"Nic – nereaguje, pane."

Kapitán Winters si uvolnil přezku bezpečnostního pásu a s hlasitým cvakáním magnetických podrážek o podlahu přešel k navigátorovi. Škubnutím hlavy mu naznačil, aby vstal, a posadil se na jeho místo. Překontroloval spínače přívodu paliva. Stiskl jednu z kláves. Neprojevila se žádná reakce a ručičky na číselnících se nerušeně dál točily dokola. Kapitán bezvýsledně zkoušel další klávesy. Vzhledl a podíval se navigátorovi do očí. Po dlouhé chvíli přešel zpět k vlastnímu stolu a cvakl jedním ze spínačů. Místností se rozlehl hlas.

"...to mám vědět? Vím jenom to, že se ta stará popelnice točí jako čamrda, a to určitě není nejlepší způsob, jak zacházet s kosmickou lodí. Jestli chceš něco vědět..."

"Jevonsi!" vyštěkl kapitán

Hlas se náhle zarazil.

"Ano, pane?" zeptal se jiným tónem

"Boční trysky nepracují."

"Ne, pane," souhlasil hlas.

"Probuďte se, člověče! Chci říct, že odmítají pracovat. Úplně klekly."

"Cože, pane? Všechny?"

"Zareagovaly jediné boční trysky na levoboku – a ty rozhodně neměly takhle kopat jako kůň. Měl byste někoho poslat ven, aby se na ně podíval. To kopnutí se mi vůbec nelíbilo."

"Provedu, pane."

Kapitán uvolnil spínač vnitřního telefonu a uchopil mikrofon interního komunikačního systému.

"Prosím o pozornost. Všichni si můžete rozepnout bezpečnostní pásy a počínat si jako normálně. Korekce kurzu se prozatím odkládá. Než k ní přistoupíme, budeme vás informovat. To je všechno."

Kapitán s navigátorem na sebe znovu pohlédli. Obličje měli vážné a oči ustarané...

Kapitán Winters si pozorně prohlížel své posluchače. Byli tu všichni, kdo se nacházeli na palubě Sokola. Čtrnáct mužů a jedna žena. Šest mužů patřilo k jeho posádce a zbytek byli cestující. Pozoroval je, jak si hledají místo ve stísněném lodním obytném salónu. Byl by se cítil spokojeněji, kdyby se jeho náklad více skládal z přepravovaného zboží a méně z cestujících. Cestující, kteří neměli, čím by se zaměstnali, neustále dělali potíže toho či onoho druhu. Navíc bylo faktem, že o práci horníka, prospektora nebo prostě dobrodruha na Marsu se obvykle neucházeli poslušní a tiše poddajní muži. Ta žena mohla na palubě snadno vyvolat obrovské problémy, kdyby něco takového měla v úmyslu, naštěstí si však počínala nenápadně a zakřiknutě. Přestože díky tomu působila občas až iritujícím dojmem odevzdanosti, děkoval kapitán svému šťastnému osudu, že se z ní nevyklubala nějaká dráždivá sexy blondýnka, která by jeho potíže jen násobila.

Znovu si ovšem připomínal, když pozoroval, jak sedí po manželově boku, že přes to všechno určitě nemůže být tak ušlápnutá, jak navenek vypadá. Carter měl nepochybně pravdu, když mluvil o nějakém motivu, který jí dodává sílu – bez něj by se především nikdy nevydala na takovouhle cestu a rozhodně by se jí nedařilo zůstat tak vyrovnaná jako doposud a vůbec si nestěžovat. Pohlédl na jejího manžela. Nevyzpytatelná stvoření, tyhle ženy. Morgan vypadal jako správný chlap, zdálo se ale, že na něm není nic, co by ženu přimělo vypravit se na takovou pouť...

Počkal, dokud si všichni nenašli místo a neposadili se. Rozhostilo se ticho. Spočinul na okamžik pohledem na tváři každého z nich. Sám se tvářil velice vážně.

"Paní Morganová, vážení pánové," začal. "Svolal jsem vás všechny na tuto poradu, protože se domnívám, že bude nejlepší, bude-li každý z vás mít jasné informace o situaci, v níž se nacházíme."

Situace je následující. Naše boční trysky nám vypověděly službu. Z důvodů, které se nám dosud nepodařilo zcela objasnit, jsou nefunkční. Trysky na levoboku vyhořely a náhradu za ně nemáme.

Pro případ, že někomu z vás není jasné, co z toho plyne, bych vám měl vysvětlit, že jsou to právě boční trysky, na nichž je závislé navigování a řízení lodi. Trysky hlavního pohonu nám dodávají počáteční impuls, který potřebujeme ke startu. Po startu se vypnou, takže dál pokračujeme volným pádem. Všechny odchylky od vypočteného kurzu se korigují odpovídajícími zážehy bočních trysek.

Boční trysky se ovšem nepoužívají pouze pro zajištění správného kurzu. Jsou životně důležité také pro přistání, což je manévr neporovnatelně složitější než start. Brzdíme tím, že loď otočíme zádi kupředu a svoji rychlost snížíme zažehnutím trysek hlavního pohonu. Sotva si ovšem můžete nebyť vědomi, že je třeba postupovat velice opatrně a přesně, má-li být tak obrovská masa, jakou představuje naše loď, při sestupu na přistání na svých hlavních tryskách dokonale vyvážená. A této křehké rovnováhy jsme schopni dosáhnout díky bočním tryskám. Bez bočních trysek prostě nelze přistát."

Na několik vteřin zavládlo v místnosti hrobové ticho. Pak se ozval čísi protáhlý hlas.

"Tím vším nám chcete říct, kapitáne, že za současných okolností nemůžeme loď řídit a také s ní nemůžeme přistát – je to tak?"

Kapitán Winters pohlédł na muže, který promluvil. Byl to urostlý chlap, který bez jakékoli zřejmé námahy a patrně i bez záměrného úmyslu jako by přirozeně vynikal nad všemi ostatními.

"Přesně to jsem vám chtěl říct," přitakal.

Atmosféra v salónu zřetelně znejistěla. Kapitán si všiml, že několik přítomných slyšitelně zalapalo po dechu.

Muž s protáhlým způsobem mluvy odevzdaně přikývl. Někdo jiný se zeptal:

"Znamená to, že bychom se mohli na Mars zřítit a havarovat tam?"

"Ne," odpověděl kapitán "Budeme-li pokračovat v cestě stejným směrem, jakým letíme teď, tedy nepatrně mimo stanovený kurz, pak Mars úplně mineme."

"A poletíme dál zahrát si na honěnou s asteroidy," podotkl další hlas

"Přesně to by se stalo, kdybychom nic nepodnikli. Existuje ale způsob, jak tomu můžeme zabránit, pokud se nám to podaří." Kapitán se na chvíli odmlčel s vědomím, že ho všichni pozorně poslouchají. Pak pokračoval.

"Díky neobvyklému počínání okolního prostoru, který můžeme pozorovat ze svých bočních oken, jste si všichni nepochybně vědomi, že se momentálně řítíme vpřed a no, kutálíme se jako nakopnutý míč. To způsobil výbuch trysek na levoboku. Je to sice velice neortodoxní metoda cestování, zároveň to však znamená, že zážehem hlavních trysek, provedeným přesně v kritický okamžik, bychom měli být schopni korigovat svůj kurz a orientovat loď přibližně směrem, kterým potřebujeme letět."

"A co nám to bude platné, když stejně nemůžeme přistát?" chtěl vědět někdo z přítomných Kapitán si vyrušení nevšímal a mluvil dál.

"Navázal jsem radiové spojení s domovským přístavem i s Marsem a informoval jsem je o naší situaci. Sdělil jsem jim rovněž, že mám v úmyslu pokusit se udělat to jediné, co mi za daných okolností zbývá. Tím mám na mysli použít hlavní pohon a zkusit loď přeměrovat tak, abych ji navedl na oběžnou dráhu kolem Marsu.

Pokud se nám tento manévř podaří, vyhneme se dvěma nebezpečím – nebudeme odneseni směrem k vnějšímu okraji sluneční soustavy a nehavarujeme na Marsu. Myslím, že máme slušnou naději na úspěch."

Když domluvil, všiml si, že několik obličejů je naplněno úzkostí, zatímco jiné hledí zamyšleně a soustředěně.

Zaregistroval, že paní Morganová pevně svírá manželovu ruku a ve tváři je o něco bledší než obvykle. Byl to onen muž s protáhlým způsobem mluvy, který prolomil ticho.

"Tak vy myslíte, že máme slušnou naději?" opakoval tázvým tónem

"Ano, myslím. A myslím také, že je to naše jediná naděje. Nehodlám vás ale klamat a předstírat naprostou sebedůvěru. Na to je situace příliš vážná."

"A jestli se na tu oběžnou dráhu dostaneme?"

"Budou se nás snažit zaměřit na radaru a co možná nejdřív nám poslat pomoc."

"Hmm," zabručel tazatel "A jaký je na to váš osobní názor, kapitáne?"

"No, tedy rozhodně to nebude snadné. Jsme v tom ale všichni společně, takže vám řeknu přesně totéž, co řekli oni mně. Ani přinejlepším nemůžeme počítat s tím, že se k nám dostanou dřív než za několik měsíců. Ta loď za námi bude muset přiletět ze Země. Obě planety jsou teď už poměrně vzdáleny své konjunkci. Obávám se, že to znamená, že si dost počkáme."

"A jsme schopni tak dlouho vydržet, kapitáne?"

"Podle mých výpočtů bychom měli být schopni vydržet asi tak sedmáct nebo osmáct týdnů."

"A bude to stačit?"

"Bude muset."

Zamyšlenou odmlku, která po těchto slovech následovala, ukončil další rychlou promluvou:

"Určitě to nebude nic pohodlného, natož pak příjemného. Pokud se ale všichni budeme chovat tak, jak je třeba, a přísně se budeme řídit nezbytnými opatřeními, můžeme to dokázat. Tak tedy, k životu nezbytně potřebujeme tři věci. Vzduch, který dýcháme – s tím si ovšem naštěstí nemusíme lámat hlavu. Regenerační jednotka spolu se zásobou rezervních lahví a s dalšími lahvemi, které jsou součástí našeho nákladu, naše potřeby zabezpečí na dlouhou dobu. Voda se bude vydávat na přiděl. Dvě penty na osobu každých čtyřadvacet hodin, a to na všechno. Naštěstí budeme moci vodu čerpat z palivových nádrží, jinak bychom jí měli ještě mnohem méně. Naším nejvážnějším problémem bude tedy potrava."

Trpělivě a srozumitelně pokračoval v podrobném vysvětlování svých návrhů a svoji promluvu ukončil slovy:

"Předpokládám, že teď se nejspíš budete chtít na pár věcí zeptat."

Slova se ujal malý šlachovitý mužik s větrem ošlehaným obličejem.

"Není vůbec žádná naděje, že by se nám ty boční trysky podařilo zprovoznit?"

Kapitán Winters zavrtěl hlavou.

"Prakticky žádná. Lodní pohonná jednotka není konstruovaná tak, aby umožňovala přístup z kosmu. Budeme se o to samozřejmě i nadále pokoušet, ale i v případě, že by se nám podařilo zažehnout trysky na pravoboku, ty na levoboku opravit rozhodně nedokážeme."

Vynasnažil se co nejuspokojivěji zodpovědět i několik dalších dotazů, které mu byly kladeny nejružnějším tónem, kolísajícím mezi důvěřivým optimismem a skleslou odevzdaností. Jejich perspektivy rozhodně nebyly růžové. Bylo jasné, že než k nim dorazí jakákoli pomoc, budou všichni potřebovat i tu poslední kapku odvahy a odhodlání, kterou v sobě mají – a mezi šestnácti lidmi se vždy najde někdo, kdo je slabší než ostatní.

Znovu spočinul pohledem na Alici Morganové a na jejím manželovi, který jí seděl po boku. Její přítomnost nepochybně bude zdrojem potenciálních problémů. Pomyslel si, že až dojde na lámání chleba, bude kvůli ní ten muž nucen snášet mnohem větší napětí než ostatní – a velice pravděpodobně bude mít i méně skrupulí.

Když už je ta žena tady, bude se muset s následky nastalé situace vyrovnat stejně jako všichni ostatní. Nemůže

vyžadovat žádná privilegia. V náhlém kritickém okamžiku by si snad nějaké to heroické gesto mohli dovolit, ale při dlouhém strádání, jaké je nevyhnutelně čeká, by výsady poskytované komukoli z nich vedly ke vzniku neudržitelné situace. Jakmile by pro ni povolil sebemenší výjimky, chtěli by po něm ostatní, aby další výjimky povolil i jim ze zdravotních či jiných důvodů – a čert ví, k jakým komplikacím by to vedlo. Nemůže pro ni udělat nic jiného než dát jí stejně spravedlivou šanci jako ostatním – tak jako tak to není bůhvíjaká šance, pomyslel si, když se díval, jak křečovitě svírá manželovu ruku a hledí na něj široce rozevřenýma očima v bledém obličejí.

Doufal, že se nesesype jako první. Pro morálku by bylo lepší, kdyby první nebyla zrovna ona...

Nesesypala se jako první. Téměř tři měsíce se nesesypal nikdo.

Díky obratně načasovaným zážehům trysek hlavního pohonu se podařilo Sokola postupně navést na správný kurz a ustálit na oběžné dráze kolem Marsu. Po provedení tohoto manévru nezbývalo snad nic, co by ještě posádka mohla udělat. V rovnovážné vzdálenosti od planety se loď stala jejím velice drobným satelitem, otáčela se a převracela na své elipsovité dráze a vše nasvědčovalo tomu, že je jí souzeno v tomto překotně neurovnaném pohybu pokračovat, dokud nedorazí pomoc, či možná navždy...

Na palubě lodi byla krkolomnost jejich kotrmelců znatelná pouze v případě, že někdo úmyslně otevřel kryt některého z průzorů. Pokud to udělal, šílená salta vesmíru za oknem v něm vyvolala takový pocit dezorientace, že raději kryt okamžitě znovu přibouchl, aby si uchoval uvnitř panující iluzi stability. Dokonce i kapitán Winters a navigační důstojník svá pozorování odbývali co možná nejrychleji a ulevilo se jim pokaždé, když vypnuli bláznivý rej konstelací poletujících po obrazovce a mohli se uchýlit do relativní nehybnosti.

Sokol se pro všechny své obyvatele stal malým nezávislým světem s hranicemi jasně vymezenými v prostoru a jen o trochu méně jasně i v čase.

Byl to navíc svět s neobyčejně nízkou životní úrovní, jehož populace byla sužována nedůtklivostí a stále častěji propukající vznětlivostí, bolavými břichy a rozjitřenými nervy. Byla to skupinka lidí, v níž si každý neustále podezřívavě hlídal, zda někdo z ostatních nedostal třeba jen o ždíbec větší přiděl potravy, a kde to málo, co okamžitě tak hltavě požířel, nestačilo utišit nespokojené kručení žaludku. Hladoví uléhali ke spánku a ještě hladovější se probouzeli ze snů o jídle.

Muži, kteří ze Země odlétali statní a svalnatí, teď byli pohublí až vyzábli, oblé tvary jejich obličejů ztvrdly a změnily se v ostře řezané propadlé hrany a zdravou barvu jejich pleti vystřídala sedává bledost, v níž nepřírozeně jasně svítily jejich oči. Všichni znatelně zeslábli a nejslabší zůstávali odevzdaně ležet na pohovkách. Ti šťastnější po nich čas od času pokukovali s nevyslovenou otázkou v očích. Nebylo ovšem nijak těžké si tuto otázku přechíst: "Proč vlastně na tohohle chlapa ještě plýtváme jídlem? Stejně vypadá, že už je jednou nohou v hrobě." Druhou nohou do něj však zatím nikdo nevykročil.

Situace byla ještě horší, než kapitán Winters předpokládal. Ukázalo se, že část nákladu byla špatně uložena. Masové konzervy v několika bednách se při startu promáčkly pod silným tlakem dalších konzerv, které byly naskládány na nich. To, co z nich zbylo, teď po vlastní oběžné dráze kroužilo kolem lodi. Kapitán musel zkažené potraviny vyhodit potají. Kdyby se o nich muži dozvěděli, klidně by je snědli i s červy a se vším ostatním. Jiná bedna, kterou měl zapsanou na nákladním listu, prostě chyběla. Stále ještě nevěděl, jak se to mohlo stát; prohledali celou loď, ale bedna zmizela beze stopy. Značnou část nouzových zásob tvořily dehydrované potraviny, na které se neodvažoval obětovat dostatek vody, takže byly sice požitelné, ale zoufale nechutné. Byly určeny pouze jako doplněk stravy pro případ, že by byla překročena odhadovaná doba letu, a nebylo jich příliš mnoho. Mezi nákladem toho bylo k jídlu jen velmi málo, a většinou šlo o malé konzervy různých lahůdek. Z těchto důvodů byl nucen snížit dávky, které jim při maximálním šetření měly teoreticky vystačit na sedmáct týdnů. Přesto bylo zřejmé, že tak dlouho nevydrží.

První, kdo opustil jejich řady, se nestal obětí nemoci ani nedostatku potravy, ale nehody.

Hlavní inženýr Jevons byl přesvědčen, že jedinou možností, jak najít a odstranit příčinu potíží s bočními tryskami, je proniknout nějak do pohonného sektoru lodě. Vzhledem k nádržím, které byly umístěny přímo u přepážky oddělující jednotlivé lodní sektory, se tam však nebylo možné dostat zevnitř.

Nemožné také bylo vyříznout otvor v trupu pomocí nástrojů, které měli k dispozici; díky teplotě kosmického prostoru a vodivosti trupu veškeré teplo unikalo a rozplývalo se do okolí, aniž by na tvrdém povrchu zanechalo sebemenší stopu. Jedinou možností, která podle jeho názoru zbývala, bylo prořezat se dovnitř kolem vyhořelých otvorů bočních trysek na levoboku. Bylo samozřejmě diskutabilní, zda to stojí za námahu, protože zbývající boční trysky by jim bez vyvážení vlevo byly i tak málo platné, na rezolutní odpor však narazil jeho úmysl použít řezačky spotřebovávající vzácný kyslík. Zákaz jejího použití byl nucen akceptovat, odmítl se však svého plánu vzdát.

"Jak myslíte," prohlásil paličatě. "Jsme jako krysy v pasti, Bowman a já máme ale v úmyslu dělat něco víc než jen tu past udržovat v pohybu, a pokusíme se o to, i kdybychom se do té zatracené kocábky museli vlámat holýma rukama." Kapitán Winters mu to povolil ne snad proto, že by věřil, že jeho snaha povede k nějakému užitečnému cíli, ale protože mu bylo jasné, že alespoň bude mít od Jevonse pokoj – a nikomu to ublížit nemohlo. Jevons s Bowmanem se tedy už týdnů oblékali do skafandrů a každý den si chodili odpracovat svou směnu. Po nějakém čase si přestali uvědomovat víření nebes kolem sebe a zarputile pokračovali v řezání a pilování. Jejich postup, který byl od samého počátku žalostně pomalý, se ještě zpomaloval, jak jim ubývalo sil.

O co přesně se Bowman pokoušel, když ho zastihla smrt, zůstalo zahaleno tajemstvím. Jevonsovi se s tím nesvěřil. Věděli jen to, že loď sebou náhle prudce škubla a celým jejím trupem se rozlehlo zadunění, jehož ozvěna se šířila do všech stran. Bylo možné, že šlo o pouhou nehodu, pravděpodobnější však bylo, že Bowmanovi došla trpělivost, takže

si chtěl otvor dovnitř prorazit odpálením malé nálože.

Poprvé po několika týdnech se otevřely příklopy oken a tváře osazenstva lodi pohlédly na závratný rej tančících hvězd. Pak se v jejich zorném poli objevil Bowman. Nehybně se vznášel tucet či víc metrů od trupu. Skafandr měl splasklý a v jeho levém rukávu byla zřetelná velká trhlina.

Vědomí, že kolem lodi jako nějaký malý měsíc obíhá mrtvé tělo, už tak dost zdecimovanou morálku rozhodně nijak nepozvedne. Odstrčte ho stranou a pořád bude kolem vás kroužit, byť v nepatrně větší vzdálenosti. Někdy v budoucnosti snad bude pro takovou příležitost nalezen odpovídající ceremoniál – možná to bude malá raketa, která pozůstatky nešťastníka odešle na poslední nekonečnou cestu. Kapitán Winters se žádným podobným případem řídit nemohl, a tak rozhodl, že tělu prokáže náležitou úctu a nechá je dopravit na palubu. Mrazák bylo stejně třeba udržovat v provozu, aby se uchovala malá zbývající zásoba potravin, a několik komor už bylo prázdných...

Podle hodin uplynul od prozatímního uložení Bowmanových pozůstatků jeden den a jedna noc, když se ozvalo plaché zaklepání na dveře pilotní kabiny. Kapitán pečlivě překryl poslední zápis v lodním deníku papírem a deník zaklapl.

"Dále," zavolal.

Dveře se otevřely sotva natolik, aby umožnily dovnitř vklouznout Alici Morganové. Vešla a dveře za sebou opět zavřela.

Kapitána poněkud překvapilo, že ji vidí. Až do té doby se důsledně držela v pozadí a těch několik málo požadavků, které měla, prezentovala manželovým prostřednictvím. Všiml si, že se změnila. Vypadala teď stejně vyčerpaně jako všichni a v očích se jí zračila úzkost. Navíc byla viditelně nervózní. Prsty jejích vyzáblých rukou se navzájem vyhledaly a pevně se propletly, aby si dodala sebedůvěru. Zjevně se musela nutit k tomu, aby řekla nahlas, proč vlastně přišla. Povzbudivě se na ni usmál.

"Pojďte dál a posadte se, paní Morganová," vyzval ji přátelsky.

Přesla místnost s nepatrným klapáním magnetických podrážek a usedla do křesla, na které ukazoval. Posadila se nepohodlně na samotný jeho okraj.

Byla to čirá krutost vzít ji s sebou na tuhle cestu, pomyslel si znovu kapitán. Na jejím začátku to alespoň byla docela pohledná dívka, teď už ale ani to neplatilo. Proč jen ji ten hlupák její manžel nenechal tam, kam patřila – v nějaké pěkné a tiché předměstské čtvrti, kde by život ubíhal v pohodlné rutině a kde by byla chráněná před utrpením i nebezpečím? Znovu ho překvapilo, že v sobě našla dostatek odhodlání a vytrvalosti, aby v podmínkách panujících na Sokolu tak dlouho přežila. Osud by se k ní pravděpodobně zachoval laskavěji, kdyby něco takového vůbec nepřipustil. Opatrně ji oslovil; spíš se před ním krčila, než aby doopravdy seděla, a připomínala mu ptáka, který je připraven při jakémkoli náhlém pohybu vyplašeně uletět.

"Co pro vás mohu udělat, paní Morganová?"

Aliciny prsty se znovu spojily a pevně se do sebe zaklesly. Chvilí je pozorovala, pak zdvihla oči, otevřela ústa, jako by chtěla něco říct, a zase je zavřela.

"Není to právě snadné," zamumlala omluvně.

"Nemusíte být nervózní, paní Morganová," snažil se jí pomoci kapitán. "Prostě mi povězte, co vás trápí. Doufám, že vás nikdo... neobtěžoval."

Zavrtěla hlavou.

"To ne, pane kapitáne. O nic takového nejde."

"Tak o co tedy?"

"Jde... jde o přiděly potravin, kapitáne. Nedostávám dost jídla."

Laskavý soucit z jeho tváře okamžitě zmizel.

"To nedostává nikdo z nás," odpověděl stroze.

"Já vím," vyhrkla. "Já vím, ale..."

"Ale co?" zeptal se ledovým tónem.

Zhluboka se nadechla.

"Jde o toho muže, co včera zemřel. O Bowmana. Myslela jsem, že kdybych mohla dostávat jeho přiděl..."

Zarazila se v polovině věty, když spatřila výraz v kapitánově obličeji.

Kapitán nemusel nic předstírat. Cítil se právě tak šokovaný, jak se tvářil. Ze všech nestydatých návrhů, které se kdy donesly k jeho sluchu, ho nikdy žádný neohromil víc než tenhle. Neschopen slova zíral na ženu, která si dovolila něco tak skandálního. Setkal se s pohledem jejích očí, v nichž však kupodivu spatřil menší plachost než předtím. A po studu v nich nebylo ani památky.

"Musím dostávat víc jídla," prohlásila naléhavě.

V kapitánu Wintersovi se zdvihla vlna pobouření.

"Tak vy jste si usmyslela, že si pro sebe kromě vlastního podílu utrhnete i podíl toho mrtvého! Bude asi lepší, když vám nepovím nahlas, co si o tom vašem požadavku myslím, mladá dámo. Jednomu snad ale porozumíte: dělíme se a dělíme se všichni rovným dílem. Bowmanova smrt pro nás znamená, že můžeme všichni při stejných přidělech vydržet o trošičku déle – jen to a nic jiného. A teď myslím, že byste měla raději jít."

Alice Morganová se však nijak neměla k odchodu. Zůstala sedět se rty pevně stisknutými k sobě, oči se jí nepatrně zúžily a s výjimkou třesoucích se rukou nepohnula jediným svaem. I přes své pohoršení pocítil kapitán jakési překvapení, jako by se mu ochočená domácí kočka náhle před očima změnila v dravou šelmu.

"Až doposud jsem vás nežádala o jedinou výsadu, kapitáne," pokračovala neústupně Alice. "A nežádala bych o ni ani teď, kdyby to nebylo absolutně nezbytné. Smrt toho muže nám dává jistou možnost. A já musím mít víc jídla."

Kapitán se s námahou ovládl.

"Bowmanova smrt nám žádnou možnost nedává, není to štěstí, které by vám spadlo do klína. Přinesla nám jen to, že o

den nebo o dva prodloužila šance na přežití. Myslíte snad, že každý z nás netouží po větších přidělech jídla stejně zoufale jako vy? Ze všech svých poměrně rozsáhlých zkušeností s lidskou nestoudností..." Zdvihla vyhublou ruku, aby zastavila příval jeho slov. V jejich očích byla taková tvrdost, že nechápal, jak ji kdy mohl považovat za ušlápnutou.

"Kapitáne! Podívejte se na mě!" přikázala mu drsným tónem.

Podíval se na ni. Po nějaké chvíli se jeho rozezlený výraz rozplynul a nahradil ho šokovaný úžas. Její bledé tváře nepatrně zrůžověly.

"Ano," přikývla. "Takže jak vidíte, musíte mi dát víc jídla. Moje děťátko musí dostat šanci na život."

Kapitán na ni dál vyřeštěně zíral jako zhypnotizovaný. Po chvíli zavřel oči a přejel si hřbetem ruky po čele.

"Bože na nebesích. To je strašné," zamumlal.

Alice Morganová zareagovala naprosto vážně, jako by právě tenhle aspekt celé věci měla pečlivě promyšlený.

"Ne, není to strašné – pokud bude moje dítě žít."

Bezmocně na ni pohlédl, ale nic neřekl.

"Nebude to přece, jako bych někoho okrádala," pokračovala Alice. "Bowman už svoje přiděly nepotřebuje – ale moje děťátko je potřebuje. Je to vlastně docela jednoduché." Tázavě na kapitána pohlédla, ten však neměl připravenou žádnou odpověď. Mluvila proto dál "Nemůžete to tedy označit za nespravedlivé Ted' přece nejsem jeden člověk, ale dva, ne? Potřebuju víc jídla. Pokud mi je nedáte, zavraždíte moje dítě. Takže musíte... musíte... Moje děťátko musí žít – musí..."

Když odešla, kapitán Winters si otřel čelo, odemkl skříňku se svými osobními potřebami a vytáhl z ní jednu z pečlivě uschovaných lahví whisky. Dokázal se ovládnout natolik, že si rourkou na pití zavalil pouze malý doušek, a pak láhev uložil zpět. Trošku ho to probralo, pohled měl však stále vyděšený a ustaraný.

Nebylo by od něj nakonec ohleduplnější, kdyby té ženě vysvětlil, že nemá sebemenší naději, že by se její dítě mohlo narodit? Byla by to z jeho strany upřímnost, pochyboval však o tom, že by se lidé, kteří formulovali zásadu být upřímný za všech okolností, nějak zvlášť vyznali v otázkách skupinového klimatu. Kdyby jí to řekl, nemohl by jí zároveň nevysvětlit, proč tomu tak je, a až by se to dozvěděla, neubránila by se zase ona, aby se někomu nesvěřila, byť třeba jen vlastnímu manželovi. A pak už by bylo pozdě.

Kapitán otevřel horní zásuvku stolu a zadíval se na pistoli, která v ní ležela. Vždycky tu byla tahle možnost. Byl v pokušení vytáhnout ji hned teď a použít ji. Nemělo příliš velký smysl dotahovat tu pošetilou hru až do konce. Dříve nebo později na ni stejně dojde.

Zamračil se na pistoli a chvíli váhal. Pak natáhl pravou ruku, jedním prstem do zbraně strčil, takže sklouzla až k zadní stěně zásuvky, kde na ni neviděl, a zásuvku zavřel. Ještě ne.

Možná by ale tu pistoli měl brzy začít nosit u sebe. Až doposud jeho autoritu nikdo nezpochybnil. Nevyskytlo se nic horšího než nespokojené mručení, kterým si ostatní ulevovali jako pojistným ventilem. Brzy však přijde čas, kdy bude pistoli potřebovat buď pro ně, nebo pro sebe.

Kdyby pojali třeba jen stín podezření, že ty povzbudivé zprávy, které čas od času vyvěšuje na informační tabuli, jsou falešné, kdyby se jim nějak podařilo zjistit, že té záchranné lodi, která už se podle jejich nejlepšího vědomí řítí kosmem směrem k nim, se ve skutečnosti dosud nepodařilo ani odstartovat ze Země – pak teprve by se tu rozpoutalo skutečné peklo.

Možná by bylo bezpečnější, kdyby už brzy došlo k nějaké poruše na radiu.

"Že jste si ale dal načas, co?" zavrčel kapitán Winters. Mluvil tak nabručeně proto, že měl popudlivou náladu, nikoli proto, že by jakkoli záleželo na tom, jak dlouhou dobu teď komu která činnost zabere.

Navigační důstojník neodpověděl. Podpatky jeho vysokých bot hlasitě cvakaly o podlahu. Nějakých pár centimetrů nad plochou pracovního stolu ke kapitánovi připlouval klíč s identifikačním náramkem. Kapitán natáhl ruku, aby jej zastavil.

"Chci," začal, pak si však všiml navigátorova obličej "Bože můj, člověče, co je to s vámi?"

Pocítil lehké výčitky svědomí. Chtěl vidět Bowmanův identifikační náramek, aby ho zapsal do hlášení, nemusel pro něj ale posílat Cartera. Na muže, který zemřel takovou smrtí jako Bowman, nebyl jistě hezký pohled. Proto ho také nechali navlečeného ve skafandru, místo aby ho svlékli. Přesto se ale domníval, že je Carter tvrdší chlapík. Vytáhl láhev.

Poslední.

"Dejte si raději panáka," vyzval ho

Navigátor ho poslechl a pak složil hlavu do dlaní. Kapitán opatrně zachytil láhev, která se už volně vznášela vzduchem, a uložil ji na místo. Navigační důstojník po chvíli promluvil, aniž by k němu zdvihl oči.

"Omlouvám se, pane."

"Nic se nestalo, Cartere. Ošklivá záležitost. Měl jsem tam zajít sám."

Navigátor se nepatrně otřásl. Uplynula minuta mlčení, kdy se pomalu vzpamatovával. Pak vzhlédl a podíval se kapitánovi do očí.

"To... to není jen tím, pane."

Kapitán se zatvářil nechápavě.

"Jak to myslíte?" zeptal se.

Navigátorovy rty se roztřásl. Blábolil a nebyl ze sebe schopen vypravit souvislé slovo.

"Seberte se, člověče. Co se mi to snažíte říct?" vyjel na něj kapitán ostře, aby ho vytrhl z šoku.

Carter lehce škubl hlavou. Rty se mu přestaly třást.

"On... on..." zakoktal se, pak to zkusil znovu a vyhrkl jedním dechem: "On nemá nohy, pane."

"Kdo? Co to sakra melete? Chcete snad říct, že Bowman nemá nohy?"

"A-ano, pane."

"Nesmysl, člověče. Byl jsem přece u toho, když ho přinesli. A vy taky. Samozřejmě že měl nohy."

"Ano, pane. Tehdy nohy měl – jenže teď je nemá!"

Kapitán zůstal absolutně nehybně sedět a v pilotní kabině se několik vteřin neozýval jediný zvuk kromě tikání chronometru. Potom jen s obtížemi promluvil. Podařilo se mu vypravit pouhá dvě slova:

"Chcete říct..."

"Co jiného by to mohlo být, pane?"

"Bože na nebesích!" zděsil se kapitán.

Seděl a zíral před sebe se stejnou hrůzou jako navigátor...

Oba muži se pohybovali nehlučně, protože přes magnetické podrážky měli přetažené ponožky. Zastavili se přede dveřmi jedné z komor mrazicího boxu. Jeden z nich vytáhl z kapsy malý klíček. Zastrčil ho do zámku, chvíli jím pomalu a citlivě manipuloval mezi západkami a pak jím s cvaknutím otočil. V okamžiku, kdy se dveře začaly rozvírat, zazněly zevnitř z mrazáku dva výstřely z pistole. Muž, který dveře přitahoval k sobě, poklesl v kolenou a zůstal bezvládně viset ve vzduchu.

Druhý muž byl dosud schovaný za polootevřenými dveřmi. Teď vytáhl z kapsy vlastní pistoli, rychle natáhl ruku kolem rohu dveří a zamířil do mrazáku. Dvakrát stiskl spoušť.

Z mrazáku se obloukem vymrštila postava ve skafandru a přízračně plula vzduchem na druhou stranu místnosti. Druhý muž na ni vystřelil, když prolétala kolem něj. Postava ve skafandru narazila na protější stěnu, nepatrně se od ní odrazila a zůstala viset na místě. Než se stačila otočit a použít pistoli, kterou držela v ruce, druhý muž opět vypálil. Postava sebou škubla a náraz kulky ji znovu přirazil ke stěně. Druhý muž držel pistoli namířenou, skafandr se však jen lehce pohupoval, ochablý a bezvládný.

Dveře, jimiž oba muži vešli dovnitř, se s náhlým třeskem rozletěly. Navigační důstojník, který stál na prahu, ani na okamžik nezaváhal. Vystřelil sice o něco později než druhý muž, pokračoval však v palbě.

Když se jeho pistole vyprázdnila, muž před ním se podivně klátil ze strany na stranu, přidržován botami u podlahy; žádného jiného pohybu už nebyl schopen. Navigační důstojník vztáhl ruku a přidržel se dveřního rámu. Potom pomalým a bolestivým krokem přešel k postavě ve skafandru, v němž byly viditelné četné trhliny. Namáhavě uvolnil přilbu a odložil ji stranou.

Kapitán se v obličeji zdál být ještě o něco šedivější, než by odpovídalo následkům nedostatečné stravy. Pomalu otevřel oči a zašeptal.

"Teď je to na vás, Cartere. Hodně štěstí!"

Navigační důstojník se pokusil odpovědět, neozvalo se však žádné slovo, jen bublání krve v jeho hrdle. Jeho ruce ochably. Po chvíli tělo znehybnělo a bez života povlávalo vedle kapitánova.

"Počítal jsem, že s nimi vystačíme mnohem déle," stěžoval si drobný mužík s pískově světlým knírem.

Muž s protáhlým způsobem mluvy na něj ostře pohlédl.

"Tak tys počítal, vážně? A myslíš si, že jsou ty tvoje výpočty spolehlivé?"

Menší muž se nervózně zavrtěl a přešel si špičkou jazyka po rtech.

"No, měli jsme přece Bowmana. Potom ty čtyři. A pak ty dva, co zemřeli. To je sedm."

"Správně, to je sedm. A co dál?" otázal se tiše hromotluk. Nebyl už tak velký jako předtím, stále ještě však byl mohutně stavěný. Pod jeho upřeným pohledem se zdálo, jako by se vyhublý mužík ještě o něco scvrkl.

"No... nic," zabručel. "Asi byly ty moje počty trošičku moc optimistické."

"Asi ano. Radil bych ti, abys přestal počítat a držel se toho optimismu. Co ty na to?"

Mužík ochabně přikývl. "Hmm, ano. Asi ano."

Hromotluk se rozhlédl po obytném salónu a zkontroloval počet přítomných.

"Dobrá, tak se do toho pustíme," prohlásil.

Ostatní ani nehlesli. Rozrušeně a zároveň fascinovaně ho pozorovali a neklidně poposedávali. Jeden nebo dva si nervózně okusovali nehty. Hromotluk se předklonil a položil na stůl jako mísu převrácenou přilbu skafandru.

Promluvil svým obvyklým ležérním tónem.

"Teď budeme losovat. Každý z nás si vytáhne jeden papírek, a dokud neřeknu, bude ho neotevřený držet v ruce. Neotevřený. Je vám to jasné?"

Přikývl. Pohledy všech přítomných byly upřeny přímo na jeho obličej.

"Výborně. Na jednom z těch papírků je nakreslený křížek. Rayi, buď tak laskav a přepočítej je, jestli jich tam je devět."

"Osml!" přerušila ho ostře Alice Morganová.

Hlavy všech ostatních se k ní otočily, jako by někdo škubl za provázek. Jejich obličeje vypadaly stejně překvapeně, jako kdyby slyšeli hrdličku místo cukrování zakrákat. Alice se pod jejich spojeným pohledem zatvářila rozpačitě, držela se však zpříma a ústa měla stažená v pevnou čáru. Muž, který řídil jednání, si ji se zájmem prohlížel.

"Ale, ale," protáhl. "Tak vy se tedy nechcete do té naší hry zapojit?"

"Ne," potvrdila Alice.

"Až doposud jste se s námi dělila rovným dílem – a teď, když situace dospěla do tohoto politováníhodného stadia, už se dělit nechcete?"

"Ne," potvrdila znovu Alice.

Zdvihl obočí.

"Chcete snad apelovat na naši galantnost?"

"Ne," opakovala Alice potřešit. "Tvrdím, že to, čemu říkáte naše hra, není spravedlivé. Ten, kdo si vytáhne papírek s křížem, zemře – není to tak?"

"Pro bono publico," přikývl hromtluk. "Je to samozřejmě politováníhodné, bohužel ale nevyhnutelné."

"Když si ale ten papírek vytáhnu já, budou muset zemřít dva. Tomu říkáte spravedlivý přístup?" zeptala se Alice.

Muž byl na rozpacích. Na něco takového nebyl připraven.

"Tak co," pobídla ho Alice. "Nemám pravdu?"

Jeden z ostatních přerušil ticho a poznamenal: "Otázka přesného okamžiku, v němž se formuje osobnost, a tedy i duše jednotlivce, je ovšem dosud předmětem rozsáhlých diskusí. Někteří lidé zastávají názor, že dokud se jeho tělo neosamostatní..."

Hromtlukův protáhlý hlas ho zarazil v polovině věty. "Myslím, že tenhle problém můžeme přenechat teologům, Same. Tohle spíš spadá do kategorie Šalamounovy moudrosti. Zdá se, že paní Morganová žádá, aby jí byla vzhledem k jejímu stavu udělena výjimka."

"Moje dítě má právo žít," vyhrkla umíněně Alice.

"My všichni tady máme právo žít. Všichni chceme žít," zaprotestoval někdo.

"Proč byste zrovna vy měla..." rozhovořil se další, znovu ho ale umlčel protáhlý hlas.

"Tak dobrá, pánové. Pojdme na to formálně a postupujme demokraticky. Budeme o té otázce hlasovat. Otázka zní: domníváte se, že je žádost paní Morganové oprávněná – nebo si myslíte, že by měla zkusit štěstí spolu s námi ostatními? Kdo je..."

"Ještě okamžik," skočila mu do řeči Alice hlasem pevnějším, než jakým ji kdo z nich do té doby slyšel promluvit. "Než o tom začnete hlasovat, měli byste mi věnovat chvilku pozornosti." Rozhlédla se kolem dokola, aby se přesvědčila, že ji všichni sledují. Sledovali – a navíc s notnou dávkou úžasu.

"Především vám musím říct, že jsem mnohem důležitější než kdokoli z vás," sdělila jim prostě. "Ne, neusmívejte se, prosím. Je to tak – a já vám vysvětlím, proč to tak je. Než se nám rozbil vysílač..."

"Spíš byste měla říct, než ho kapitán rozbil," opravil ji někdo.

"No, řekněme třeba, než přestal fungovat," pokusila se o kompromis. "Kapitán Winters byl v pravidelném kontaktu se Zemí. Podával lidem doma zprávy o tom, jak na tom jsme. A zprávy, o které měl tisk největší zájem, se týkaly mne. Ženy, zejména pak ženy v neobvyklých situacích, se ve zpravodajství vždy dobře vyjímají. Říkal mi, že jsem se v novinách dostala do titulků: MLADÁ MANŽELKA V RAKETĚ ODSOUZENÉ KE ZKÁZE, ŽENA OBĚTÍ HAVÁRIE V KOSMU, a tak podobně. A pokud jste ještě nezapomněli, jak to v novinách chodí, dokážete si jistě představit i text pod těmi titulky: Uvěznění zaživa ve svém kosmickém hrobu, obíhají jedna dívka a patnáct mužů bezmocně kolem planety Marsu..."

Vy všichni jste jen muži – hromady masa, jako je loď hromada kovu, já jsem ale žena, takže moje postavení se považuje za romantické a popisují mě jako mladou, atraktivní, krásnou..." V její vyzáběl tváři se na okamžik mihl náznak ironického úsměvu. "Jsem hrdinka..."

Odmlčela se a čekala, až její sdělení na všechny náležitě zapůsobí. Pak pokračovala.

"Byla jsem hrdinka dokonce ještě předtím, než jim kapitán Winters prozradil, že jsem těhotná. Potom jsem se ale stala něčím zcela unikátním. Žádali mě o rozhovor, já jsem jeden sepsala a kapitán Winters jej za mě odvysílal. Objevila se interview s mými rodiči, s přáteli, s každým, kdo mě zná. A to znamená, že o mně teď obrovská spousta lidí ví obrovskou spoustu věcí. Intenzivně se o mě zajímají. A ještě víc než o mne se zajímají o moje dítě – bude to totiž se vši pravděpodobností první dítě, které se narodí na kosmické lodi..."

Takže už mě začínáte chápat? Připravili jste si moc pěknou historku. Bowman, můj manžel, kapitán Winters a všichni ostatní sváděli hrdinský boj o opravu trysek na levoboku. Pak došlo k výbuchu. Všechny je to vymrštilo někam daleko do kosmu.

Mohlo by vám to projít. Pokud se ale nenajde ani stopa po mně a po mém dítěti – nebo po našich tělech – co asi řeknou pak? Jak to vysvětlíte?"

Znovu se rozhlédla po jejich obličejích. "No, tak co jim řeknete? Že jsem byla taky venku a opravovala jsem trysky na levoboku? Že jsem spáchala sebevraždu a raketou jsem se vystřelila ven do kosmu?"

Jen se nad tím zamyslete. Média celého světa čekají na to, až se dozvědí, co se se mnou stalo – do nejmenších podrobností. Bude to muset být zatraceně dobrá historka, aby za takových okolností obstála. A pokud neobstojí – no, v tom případě vám záchrana nebude moc platná.

Nebudete mít ani tu sebemenší šanci. Pověsí vás nebo vás posadí do elektrického křesla, všechny do jednoho – pokud vás ovšem na místě nezlynčují..."

Když domluvila, zavládlo v místnosti ticho. V obličejích většiny přítomných se zračil úžas podobný úžasu muže, na kterého právě zuřivě zaútočil čínský pinč. Všichni marně hledali příhodná slova.

Hromtluk minutu nebo ještě déle seděl pohroužen v přemítavé mlčení. Pak zdvihl oči a zamyšleně si poškrábal strniště na kostnatě špičaté bradě. Přelétl pohledem po ostatních a nakonec se upřeně zadíval na Alici. Na okamžik mu nepatrně zacukalo v koutku úst.

"Madam," protáhl, "pro právnickou profesi je nejspíš obrovskou ztrátou, že se jí nevěnujete." Odvrátil se od ní. "Před dalším zasedáním budeme muset tuhle záležitost znovu důkladně zvážit. Prozatím ale, Rayi, osm papírků, jak tady dáma říká..."

"To je on!" vyhrkl druhý důstojník, který se díval kapitánovi přes rameno.

Kapitán sebou podrážděně škubl. "Samozřejmě že je to on. Co jiného byste čekal, že v kosmu najdete, jak se tu kroutí jako ožralá sova?" Chvilí studoval obrazovku. "Ani známka života. Všechna okna jsou zakrytá."

"Myslíte, že je nějaká naděje, kapitáne?"

"Cože, po takové době? Ne, Tommy, ani stín naděje. Jsme... nejspíš jen pohřební služba."

"Jak se dostaneme na palubu, šéfe?"

Kapitán pozoroval divoké přemety Sokola a v duchu zvažoval situaci.

"No, žádná pravidla pro podobné případy neexistují, ale řekl bych, že jestli se nám podaří umístit na ni lano, mohli bychom si s ní pohrát jako s velkou rybou. Bude to ale ošemetná práce."

Ošemetná práce to skutečně byla. Pětkrát se magnet, vyslaný ze záchranné lodě, minul cílem. Při šestém pokusu to odhadli přesněji. Když magnet doplul do blízkosti Sokola, zapojili na okamžik proud. Magnet změnil směr letu a dostal se k lodi ještě blíže. V okamžiku, kdy se jí téměř dotýkal, znovu otočili spínačem proudu. Magnet poskočil kupředu a jako přísavná mina přilnul k trupu.

Poté následovala zdoluhavá hra zkrocení a odchycení Sokola. Lano, které obě lodě spojovalo, bylo třeba udržovat napjaté, ne však zase příliš, a záchranné lodi přitom nesměli dovolit, aby ji tah lana také rozkolébal či roztočil. Třikrát lano prasklo, konečně však, po dlouhých a únavných hodinách obratných manévřů záchranné lodě, se podařilo pohyb vraku redukovat na pomalé otáčení. Po životě na jeho palubě stále nebylo ani stopy. Záchraná loď se k němu přesunula o něco blíže.

Kapitán, třetí důstojník a lodní lékař se oblékli do skafandrů a vyšli ven do kosmického prostoru. Postupovali směrem k navijáku na přídi. Kapitán přes lano přehodil krátkou šňůru a oba konce si připevnil k opasku. Pak se lana chopil oběma rukama a prudce se odstrčil do prostoru před sebou. Ostatní ho následovali a nechali se lanem vést k vraku.

Shromáždili se před vstupním otvorem Sokola. Třetí důstojník vytáhl z příručního vaku ruční kliku. Zasunul její konec do jednoho z otvorů v trupu a otáčel ji tak dlouho, dokud si nebyl jist, že jsou vnitřní dveře přechodové komory zavřené. Když se dotočila zcela na doraz, vytáhl ji ven a zastrčil ji do vedlejšího otvoru; tím měl uvést v činnost motory, které z komory odčerpávaly vzduch – pokud tam totiž nějaký vzduch byl a pokud měla loď proud, který by motory roztočil. Kapitán přidržel u trupu mikrofón a poslouchal. Zaslechl tiché hučení.

"V pořádku. Motory běží," oznámil.

Čekal, dokud hučení neutichlo.

"To je ono. Tak to otevřete," zavelel.

Třetí důstojník opět zastrčil do dveří kliku a začal ji otáčet. Hlavní vstup se otevíral dovnitř, takže se v lesklém trupu objevila tmavá díra. Všichni tři ji několik vteřin podmračeně pozorovali. Pak se ozval kapitánův hlas, plný pochmurného odhodlání.

"Tak prosím. Jdeme dovnitř"

Pomalou a opatrně vkročili do temnoty a naslouchali.

Třetí důstojník tiše zamumlal:

"Ticho, které vládne hvězdnou oblohou,

spánek, který střeží horskou pustinu..."

Po chvíli se ozval kapitánův hlas.

"Jak jsme na tom se vzduchem, doktore?"

Lékař pohlédl na kontrolky.

"Je v pořádku," oznámil lehce překvapeně. "Tlak je nepatrně pod normálem, ale to je všechno." Začal si povolovat přílbu a druzí dva ho napodobili. Když si kapitán stáhl tu svou, ušklíbl se.

"Páchne to tady," prohlásil znepokojeně. "Tak... jdeme na to."

Vedl ostatní směrem k hlavnímu obytnému salónu. S obavami vešli dovnitř.

Scéna, kterou spatřili, působila zlověstně a chaoticky. Přestože se otáčení Sokola zpomalilo, všechny volné předměty dál kroužily vzduchem, dokud nenarazily na nějakou pevnou překážku; od té se pak odrazily a nabraly nový kurz.

Výsledkem byla nepřehledná zmatečná zbloudilého harampádí, pomalu poletujícího sem a tam.

"Tady nikdo není," konstatoval věcně kapitán. "Doktore, myslíte...?"

Zarazil se, když si všiml podivného výrazu v lékařově tváři, a sledoval jeho pohled. Lékař se díval někam do toho pomalou se převalujícího chaosu. Mezi směsicí knih, plechovek, hracích karet, vysokých bot a nejrůznějšího haraburdí upoutala jeho pozornost kost. Byla velká, čistá a podélně rozštípnutá.

Kapitán do něj šťouchl. "Co se děje, doktore?"

Lékař k němu na okamžik obrátil nevidoucí oči a pak se znovu zadíval na poletující kost.

"Tamhleto, kapitáne," zachroptěl přeskakujícím hlasem, "tamhleto je lidská stehenní kost."

V dlouhém okamžiku, který po jeho prohlášení následoval, fascinovaně zírali na příšerný pozůstatek; pak bylo ticho, v němž se Sokol do té chvíle utápěl, náhle prolomeno. Ozval se jakýsi hlas, slabý a nejistý, avšak dokonale jasný. Všichni tři na sebe nevěřícně pohlédli a poslouchali:

"Houpej se, broučku můj,
až vítr zafouká,
na stromě vysokém
kolébku rozhoupá..."

Alice seděla z boku na kavalci, nepatrně se kolébala ze strany na stranu a tiskla k sobě své dítě. Dítě se usmívalo a jednou vztaženou drobnou ručkou ji pleskalo po tváři, zatímco zpívala:

"...Větev se přelomí,

kolébka upadne.
Až dolů..."

Současně s cvaknutím otevíraných dveří ukolébavka rázem utichla. Alice se okamžik na tři muže stojící na prahu dívala stejně nechápavě jako oni na ni. Její tvář připomínala masku plnou hlubokých vrásek, táhnoucích se z míst, kde kůže těsně dosedala na kosti. Pak se v ní objevil náznak jakéhosi výrazu. Oči se jí rozjasnily a rty se zkřivily v groteskní parodii úsměvu.

Odtáhla ruce od dítěte, které zůstalo viset ve vzduchu a tiše si spokojeně brumlalo. Pravou rukou zajela pod polštář na kavalcí, a když ji znovu vytáhla, držela v ní pistolí.

Černá kontura pistole vypadala v její průsvitně tenké ruce obrovitá, když zamířila na muže, kteří neschopni pohybu stáli ve dveřích.

"Podívej, broučku," zavrkala. "Jen podívej! Jídlo! Moc dobré jídlo..."

Pitomá Mart'anka

Než Duncan Weaver koupil Lellii za – ne, tahle formulace by mohla vést k maléru – než Duncan Weaver zaplatil Lelliiným rodičům tisíc liber jako kompenzaci za ztrátu jejich služeb, měl v úmyslu vydat sumu šesti nebo v případě absolutní nezbytnosti sedmi stovek.

Všichni lidé, kterých se na to v Port Clarke ptal, ho ujišťovali, že to by byla přiměřená cena. Když však dorazil na venkov, ukázalo se, že to není až tak jednoduché, jak si zřejmě obyvatelé Port Clarke mysleli. První tři mart'anské rodiny, které oslovil, očividně vůbec neměly v úmyslu své dcery prodat, další požadovala půl druhého tisíce a nebyla ochotna slevit. Lelliini rodiče také začali na patnácti stech, nakonec se však spokojili s tisícem, když dal jasně najevo, že se nenechá vydírat. A když se pak spolu s ní vracel do Port Clarke a spočítal si to, zjistil, že vlastně nedopadl tak špatně. Rozpočteno na pět let trvání jeho turnusu to znamenalo, že přinejhorším ho vyjde na dvě stě liber ročně – pokud se mu totiž nepodaří odprodat ji za čtyři nebo pět stovek, až se vrátí. Z tohoto pohledu to vůbec nebyla přemrštěná cena.

Když dorazil zpět do města, zašel za agentem Společnosti, aby mu vysvětlil situaci a dohodl s ním vše potřebné.

"Poslyšte," začal, "víte, že jsem podepsal pětiletou smlouvu jako dozorce překladové stanice na Jupiteru IV/II. No a ta loď, co mě poveze, poletí nalehko, protože tam bude nabírat náklad. Tak co kdyby se na ní našlo ještě jedno místo?" Už předem si prozíravě ověřil, že Společnost je za takových okolností zvyklá poskytovat jedno místo navíc, přestože oficiální nárok na něco takového neexistoval.

Agenta Společnosti to nijak nepřekvapilo. Nahlédl do několika papírů a prohlásil, že nevidí důvod, proč by nemohl letět ještě jeden cestující. Vysvětlil, že Společnost je pro tyto případy rovněž ochotná vybavit ho dodatečnými dávkami potravin pro jednu osobu za nominální sazbu dvou set liber ročně, splatnou srážkou ze mzdy.

"Cože? Tisíc Uber?" vyjekl Duncan.

"Bohatě se vám to vyplatí," ujistil ho agent. "Za potraviny vám Společnost skutečně účtuje jen nominální cenu, protože jí stojí za to uhradit zbytek za něco, co pomůže, aby její zaměstnanci nezcvokli. To se může velice snadno stát, když trčíte sám na překladové stanici, jak jsem slyšel – a rád tomu věřím. Tisícovka není moc peněz, pokud se díky ní nesesypete."

Duncan se s ním jen ze zásady chvíli snažil smlouvat, jenže agentovo postavení bylo prostě neotřesitelné. Znamenalo to, že Lelliina cena stoupla na dva tisíce liber – čtyři stovky ročně. Vzhledem k tomu, že jeho roční plat činil nezdaněných pět tisíc, z nichž během pobytu na Jupiteru IV/II nemohl vůbec nic utratit, takže se mu pěkně hromadily, pořád ještě to neznamenovalo tak velkou ztrátu. Nakonec tedy souhlasil.

"Fajn," přikývl agent. "Tak já to zařídím. Budete pro ni potřebovat už jen palubní vstupenku, a tu vám vydají automaticky proti předložení oddacího listu."

Duncan na něj nevěřicně zíral.

"Oddacího listu? Cože, já že se mám oženit? A s Mart'oškou?!"

Agent káravě zavrtěl hlavou.

"Bez oddacího listu palubní vstupenku nedostane. To vyplývá ze zákona proti otroctví. Nejspíš by si mysleli, že ji chcete prodat – mohlo by je dokonce napadnout, že jste ji koupil."

"Cože, já?" opakoval rozhořčeně Duncan.

"Proč ne?" opáčil agent. "Povolení k sňatku vás přijde jen na dalších deset liber, pokud totiž nemáte doma manželku – v tom případě by vás to po návratu nejspíš stálo o něco víc."

Duncan zavrtěl hlavou.

"Nemám manželku," ujistil ho.

"Hmm," zabručel lhostejně agent. "Tak o co vám jde?"

O několik dnů později přišel Duncan znovu a přinesl povolení k sňatku i oddací list. Agent si obojí prohlédl.

"V pořádku," přikývl. "Potvrdím rezervaci. Dostanu provizi sto liber."

"Provizi! Co...?"

"Považujte to za pojistku své investice," poradil mu agent.

Muž, který mu vystavil palubní vstupenku, požadoval dalších sto liber. Duncan už to nijak nekomentoval, s hořkostí v hlase však poznamenal:

"Jedna pitomá Mart'oška mě přijde na pěkný prachy."

"Pitomá?" Agent na něj tázvě pohlédl.

"A navíc nemluví. Tyhle venkovské Mart'ošky ani nepoznají, že se narodily."

"Hmm," zamračil se agent. "Vy jste tu nikdy nežil, co?"

"Ne," připustil Duncan. "Párkrát jsem tu ale nějaký čas strávil, když jsem čekal na práci."

Agent přikývl.

"Počínají si jako hlupáci a díky těm svým obličejům jako hlupáci i vypadají," prohlásil, "ale kdysi to byl zatraceně chytrý národ."

"Kdysi, to taky může bejt hodně dávno."

"S nějakým zvláštním přemýšlením se přestali obtěžovat dlouho předtím, než jsme sem dorazili my. Jejich planeta umírala a oni tak nějak počítali, že umřou s ní."

"A právě proto jsou to u mě pitomci. Copak snad všechny planety neumírají?"

"Nevídel jste nikdy nějakého staříka, jak jen vyseďává na sluníčku a dopřává si klid? To ještě nemusí znamenat, že je senilní. Třeba je, ale dost pravděpodobně se dokáže zmobilizovat a začít zase používat mozek, když je to skutečně potřeba. Po většinu času mu to ale nestojí za námahu. Je prostě pohodlnější nechat věcem volný průběh."

"No, týhle je jen asi dvacet – řekněme deset a půl vašich marťanských roků – a musím uznat, že fakt nechává věcem volnej průběh. A řek bych, že je to dost dobřej důkaz pitomosti, když holka ani neví, co se děje na její vlastní svatbě." A pak, ještě k tomu všemu, se ukázalo, že musí vysolit další stovku za ošacení a ostatní její osobní potřeby, čímž celá investice vzrostla na dva tisíce tři sta deset liber. Byla to částka, která by snad byla přiměřená v případě opravdu bystré holky, zatímco Lellie... Jenže se nedalo nic dělat. Jak jednou člověk zaplatil první sumu, musel ji buď odepsat, nebo se smířit s ostatními výdaji. A koneckonců na liduprázdné překladové stanici mu i ona zaručovala společnost – tedy jakousi společnost...

První důstojník zavolal Duncana do navigační kajuty, aby si prohlédl svůj nový domov.

"Tak tady je to," oznámil a ukázal na obrazovku.

Duncan pohlédl na srpek s rozeklaným povrchem. Nebylo s čím porovnat jeho velikost: mohla to být zrovna tak dobře velikost pozemského Měsíce jako basketbalového míče. Ať tak či tak, pořád to byla jen pomalu se otáčející skalnatá hrouda.

"Jak je vlastně velkej?" zeptal se.

"Střední průměr kolem čtyřiceti mil."

"Jakou to znamená přitažlivost?"

"To jsem nepočítal. Když řeknete, že nepatrnou, a nebudete čekat vůbec žádnou, moc se nespletete."

"Hmm," zabručel Duncan.

Cestou zpět do jídelny se zastavil a strčil hlavu do kajuty. Lellie ležela na kavalci a přes sebe měla přetaženou pérovou přikrývku, která vytvářela iluzi tíže. Když ho spatřila, zdvihla se na jednom lokti.

Byla malá – měřila jen něco málo přes půldruhého metru. Měla drobný obličejik a jemné ruce; vyznačovala se křehkostí, která nebyla jen výsledkem špatné kostní struktury. Z pohledu pozemšťana vypadaly její oči nepřírozně kulaté, což jí trvale dodávalo zdánlivý výraz překvapené nevinnosti. Z hustých hnědých vlasů, mezi jejichž vlnami se třpytily rudé prameny, jí visely neobvykle dlouhé ušní lalůčky. Nalíčené tváře a křiklavě rudé rty jen zdůrazňovaly bledost její pleti.

"Poslyš," oslovil ji Duncan, "můžeš vstát a začít balit."

"Balit?" opakovala po něm nejistě překvapivě znělým hlasem.

"No jasně. Balit," přikývl Duncan. Náznorně jí to předvedl tím, že otevřel jednu z krabic, halabala do ní nacpal nějaké šatstvo a mávnutím ruky obsáhl všechno ostatní. Její výraz se nezměnil, pochopila však, co má na mysli.

"My už ťam?" zajímala se.

"Za chvíličku tam budeme," informoval ji. "Takže se do toho dej."

"Áno – oukej," souhlasila a začala odepínat přikrývku.

Duncan zavřel dveře a odrazil se tak, že plavně proléd chodbou vedoucí k lodní jídelně a společenské místnosti. V kajutě zatím Lellie odstrčila přikrývku. Opatrně se sehnula a zdvihla pár kovových podrážek, které si klipsnami připevnila k sandálům. Stále ještě se opatrně přidržovala palandy, přehodila nohy přes její okraj a pomalu je spouštěla dolů, dokud magnetické podrážky s hlasitým cvaknutím nedopadly na podlahu. S poněkud větší sebedůvěrou se pak postavila. Jednoduchá hnědá kombinéza, kterou měla na sobě, odhalovala proporce, jimž se snad Marťané mohli obdivovat, podle pozemských měřítek ovšem nebyly právě klasické – tvrdí se, že je to způsobeno řidším vzduchem Marsu, který postupem času vedl ke zvýšení kapacity plic i se změnami z toho vyplývajícími. Protože stále ještě nepřivykla beztlížnému stavu, přecházela na druhou stranu místnosti šouravým krokem, aby neztratila kontakt s podlahou. Na okamžik se zastavila před nástěnným zrcadlem a zahleděla se na svůj odraz. Pak se od zrcadla odvrátila a začala balit.

"...jak někdo může vzít ženskou na takovou zatracenou štaci," říkal právě lodní kuchař Wishart, když Duncan vešel do jídelny.

Duncanovi se Wishart nijak zvlášť nezamlouval – hlavně proto, že když za ním přišel s nápadem, že by jim přišlo velice vhod, kdyby Lellie dostala pár lekcí vaření ve stavu beztlíže, odmítl ji Wishart vyučovat za méně než padesát liber, čímž celkovou investici zvýšil na 2360 liber. Neměl však ve zvyku předstírat, že něco přeslechl.

"Já na tý zatracený štaci musím makat," prohlásil nerudně.

Nikdo na to nic neřekl. Všichni věděli, za jakých podmínek se lidem nabízejí místa na překladových stanicích.

Jak Společnost velice často zdůrazňovala, povinný odchod na odpočinek ve čtyřiceti nemusel pro nikoho znamenat žádné vážné problémy. Platy byly slušné a Společnost mohla uvést spoustu příkladů, kdy si její zaměstnanci díky úsporám z aktivní služby v kosmu vybudovali skvělou další kariéru. To bylo ovšem možné jen u těch, kdo šetřili a nebyli posedlí skutečností, že jedno čtyřnohé zvíře umí běžet rychleji než jiné. Navíc to nebyl ani obzvlášť originální způsob, jak se připravit o peníze. Když se tedy čas naplnil a Duncan byl nucen přestat létat, dali mu jen zcela rutinní

nabídku.

Na Jupiteru IV/II v životě nebyl, věděl však, jak to tam asi bude vypadat. Něco, co je druhým měsícem Kallistó, která je sama o sobě čtvrtým měsícem Jupitera – bráno v pořadí jejich objevení –, musí být nevyhnutelně nějaký kosmický šutr toho nejhoršího ražení. Nic jiného mu ovšem nenabídli, takže podepsal smlouvu za obvyklých podmínek: pět tisíc liber čistého ročně po dobu pěti let plus pětíměsíční čekací lhůta s polovičním platem před nástupem a šest měsíců po návratu, také s polovičním platem, na "opětovné přivyknutí gravitaci".

Celkově vzato to znamenalo, že má na příštích pět let o živobytí postaráno, z toho pět let bez jakýchkoli výdajů a s pěknou kulatou sumičkou na konci

Celá ta příjemná perspektiva měla jen jediný háček: bude schopen přežít pět let, aby mu z osamění nepřeskočilo? Tím si člověk nemohl být jistý, ani když mu psychologové dali zelenou. Někteří to dokázali, jiní se sesypali po pouhých několika měsících a jako nesouvisle blábolící trosky museli být transportováni zpět. Říkalo se, že kdo vydrží dva roky, má vystaráno na celých pět. Jenže jediným způsobem, jak si ty dva roky ověřit, bylo zkusit to.

"A nebylo by možný, abych si tu čekací lhůtu odkroutil na Marsu?" napadlo Duncana "Tam by bylo živobytí lacinější." Podívali se do planetárních tabulek a letových řádů a zjistili, že by to bylo levnější i pro ně. O částku, kterou tím uspořili, se s ním sice odmítli rozdělit napůl, rezervovali mu však místo hned na následující týden a dali souhlas k tomu, aby mu agent Společnosti na Marsu vyplatil na úvěr zálohu

Mart'anská kolonie v přístavu Port Clarke a okolí je plná bývalých astronautů, kteří považují za pohodlnější trávit svá vysloužilecká léta v tamějších podmínkách menší gravitace, volnější morálky a nižších životních nákladů. Radit je jejich vášeň. Duncan poslouchal, většinu jejich rad však zavrhl. Takové metody zaplnění času a uchování zdravého rozumu, jako učit se nazpaměť bibli či Shakespearova díla, každý den opisovat tři stránky encyklopedie nebo stavět modely kosmických lodí v láhvích, mu nejen připadaly nezajímavé, ale měly navíc pravděpodobně i pochybnou účinnost. Jediné řešení, které podle jeho názoru mělo solidní praktické přednosti, bylo to, že si s sebou do svého exilu přivezl Lellii, a stále ještě je považoval za řešení optimální, přestože ho přišlo na 2360 liber.

Byl si dostatečně vědom, jaký je na takové řešení všeobecně převládající názor, takže se ovládl a nereagoval na Wishartova slova žádnou kousavou poznámkou. Místo toho připustil:

"Možná by fakt nebylo správný brát na takovou štaci opravdovou ženskou. S Martoškou je to ale něco jinýho."

"I Mart'anka," chtěl něco odpovědět Wishart, zarazil se však, když zjistil, že pomalu pluje vzduchem, jak se zažehly brzdicí trysky.

Rozhovor ustal a všichni se věnovali zabezpečování veškerých neupevněných předmětů.

Jupiter IV/II byl samozřejmě subměsíc, původně nejspíš nějaký asteroid, který Kallistó polapila. Povrch nebyl pokrytý krátery jako povrch Měsíce, byla to prostě pustina plná rozervaných a rozeklaných skalisek. Celý satelit měl tvar nepravidelného ovoиду. Byl to chmurný a bezútěšný kus kamene, který se odštěpil z nějaké zmizelé planety, a to jediné, čím se mohl chlubit, byla jeho poloha.

Překládové stanice jsou absolutní nutností. Bylo by zoufale neekonomické stavět velké lodě tak, aby byly schopny přistávat na hlavních planetách. Několik málo starších a menších lodí bylo skutečně postaveno na Zemi, takže musely být vypuštěny do kosmu odtamtud, první velká, na Měsíci smontovaná loď však znamenala počátek nové praxe. Lodě se proměnily ve skutečné kosmické koráby a přestaly se konstruovat tak, aby odolaly zátěži značně přitažlivé síly. S nákladem paliva, zásob, přepravovaného zboží a s posádkou druhé směny začaly cestovat výhradně mezi satelity.

Novější typy už nepřistávají ani na Měsíci a jako pozemský terminál pro ně slouží umělý satelit Pseudos.

Mezi překládovými stanicemi a primárními základnami se náklad obvykle posílá ve válcích s vlastním pohonem, známých pod přezdívkou bedny, cestující se sem a tam převážejí malými raketoplány. Stanice jako Pseudos či Deimos, který je hlavním překladištěm pro Mars, jsou natolik vytiženy, že zaměstnají několikačlennou osádku, na vzdálených a dosud nerozvinutých výspách však stačí jeden člověk, který je částečně skladovým manipulantem a částečně hlídačem. Lodě je navštěvují jen zřídka. Na Jupiteru IV/II bylo podle Duncanových informací možné s takovou návštěvou počítat přibližně jednou za osm až devět měsíců.

Loď i nadále zpomalovala, blížila se k cíli ve spirálovitém kurzu a přizpůsobovala svou rychlost rychlosti satelitu. Byly zapojeny stabilizační gyrojednotky. Malý rozeklaný svět jim rostl před očima, až přesáhl okraje obrazovek. Loď byla navedena na nízkou oběžnou dráhu; pod ní monotónně ubíhaly míle a míle neforemných hrozivě vyhlížejících skal. Zleva se na obrazovku pomalu nasunul objekt stanice – hrubě zplanýrovaný areál o rozloze několika akrů, první a jediná známka řádu v kamenitém chaosu. Na protějším konci stály dva polokulovité baráky, jeden výrazně větší než druhý. Na bližším konci bylo u odpalovací rampy vytesané z kamene vyrovnané několik válcových beden. Po obou stranách areálu ležely řady plátěných kontejnerů: některé byly tak naplněné, že se bachratě vydouvaly, jiné byly zplhlé, prázdne nebo poloprázdné. Na útesu za stanicí stálo vztyčené obrovské parabolické zrcadlo, připomínající nějakou nestvůrnou symbolickou květinu. V celé té scénérii byla vidět jediná známka pohybu – drobná postavička ve skafandru, bláznivě poskakující na kovové přistávací ploše před větším barákem a mávající rukama v divokém uvítacím tanci.

Duncan se odvrátil od obrazovky a odešel do kajuty. Našel tam Lellii zápasící s velkým kufrem, který se zřejmě pod vlivem přistávacího přetížení všemožně snažil přimáčknot ji ke stěně. Odstrčil kufr a vytáhl ji k sobě.

"Jsme na místě," oznámil. "Obleč si skafandr."

Její kulaté oči přestaly sledovat kufr a otočily se k němu. Z jejího pohledu nebylo možné uhádnout, jak se cítí a co si myslí. Řekla prostě:

"Skafandr. Aho – oukej."

Když stáli v přechodové komoře kupole, věnoval odcházející dozorce větší pozornost Lellii než ukazateli tlaku. Ze

zkušenosti už zcela přesně věděl, jak dlouho trvá, než se tlak vyrovná, a odklopil zorník přilby, aniž by jen pohlédl na ručičku.

"Škoda, že jsem neměl dost rozumu a taky si jednu nepřivezl," poznamenal. "Navíc by se mi byla sakra hodila na domácí práce."

Otevřel vnitřní dveře a vedl je dovnitř.

"Tak tady je to – a rád ti to předám," prohlásil.

Hlavní obytná místnost měla díky celkovému architektonickému řešení kupole poněkud nezvyklý tvar, byla však docela prostorná. Vládl v ní také neuvěřitelný nepořádek a špína.

"Chtěl jsem to tu uklidit, ale nějak jsem se k tomu nedostal," dodal muž. Pohlédl na Lellii. Nedala nijak najevo, jak na ni místnost zapůsobila. "S těma Mart'oškama jeden nikdy neví, na čem je," zabručel nejistě. "Jako by se jich to vůbec netýkalo."

Duncan přikývl. "Počítám, že tahle vykulila oči, hned jak se narodila, a od té doby ji to ještě nepřešlo."

Druhý muž se dál díval na Lellii. Pak jeho pohled přelétl na galerii pozemských krás, kterou měl přišpendlenou na stěně, a zpět k ní.

"Tyhle Mart'ošky mají nějakou divnou figuru," zahučel zamyšleně.

"Tuhle tam u nich doma považovali za docela hezkou," ujistil ho poněkud úsečně Duncan.

"No jasně. Nechtěl jsem se tě dotknout, brácho. Počítám, že po takový době mi budou všechny připadat divný."

Změnil téma. "Asi bych ti měl ukázat, jak to tady chodí."

Duncan posunkem naznačil Lellii, že si může odklopit zorník, aby je slyšela, a pak jí nařídil, aby si svlékla skafandr.

Barák tvořila kupole obvyklého typu: s dvojitou podlahou a dvojitými stěnami, mezi nimiž byl izolovaný vzduchoprázdný prostor, koncipovaná jako soběstačná jednotka, ukotvená železnými tyčemi zapuštěnými do skály. V obývacím prostoru byly tři další slušně velké místnosti, takže v případě rostoucího obchodu sem mohl být vyslán dodatečný personál.

"Zbytek," vysvětloval odjíždějící muž, "jsou běžný staniční sklady, většinou potraviny, láhve se vzduchem, všechny možný náhradní díly a voda – s vodou ji budeš muset hlídat. Ženský jsou nejspíš většinou přesvědčený, že se v těch trubkách bere sama od sebe."

Duncan zavrtěl hlavou.

"Mart'ošky ne. Žijou v poušti, takže mají k vodě přirozený respekt."

Druhý muž uchopil štos skladovacích karet

"Tohle si projdeme a podepíšeme potom. Je to tady slušná práce a moc se nenaděš. Jediný, co se teď vozí, je zemina s obsahem vzácných kovů. Na Kallistó se toho zatím moc netěží. Manipulace je jednoduchá. Daj ti vždycky vědět, že je bedna na cestě, a ty jen zapneš rádiovej maják a navedeš ji sem. Odesílání taky nemůžeš zvrátit, když se budeš řídit tabulkama." Rozhlédl se po místnosti. "Veškerý pohodlíčko jako doma Češ? Knížek je tady spousta." Ukázal na řady vyrovnaných knih, zaplňující polovinu jedné z vnitřních přepážek. Duncan přiznal, že na čtení nikdy moc nebyl. "No, pomáhá to," odušil jeho společník. "Najdeš v tom prakticky všechny známý tituly. A tamhle jsou nahrávky. Máš rád muziku?"

Duncan připustil, že na pěkné písničky si docela potrpí

"Hmm. Vyzkoušej spíš něco jinýho, písničky mají hloupej zvyk přehrávat se ti v hlavě kolem dokola. Šachy hraješ?"

Ukázal na šachovnici s figurkami upevněnými kolíčky.

Duncan zavrtěl hlavou

"Škoda. Na Kallistó je jeden chlápek, s kterým je docela radost si zahrát. Bude ho mrzet, že tuhle partu už nedohrajeme. Je ale fakt, že kdybych to tu měl zařízený jako ty, možná by mě šachy zas až tolik nezajímaly." Zabloudil znovu pohledem k Lellii. "Co vlastně plánuješ, že tady bude dělat, teda kromě toho, že ti bude vařit a bavit tě?" zeptal se. To byla otázka, o níž Duncan dosud nepřemýšlel, pokrčil však rameny.

"Ale co, počítám, že jí nic chybět nebude. Mart'ošky jsou prostě od přírody pitomý – dokážou celý hodiny jen tak vysedávat a nic nedělat, čert aby je vzal. Maj už takovej dar."

"No, tady by jí to mělo přijít vhod," usoudil jeho společník.

Pokračovali v práci, běžné při přiletu každé lodi. Vykládaly se přepravní klece a kovonosná zemina se hadicemi přečerpávala z kontejnerů do nákladních nádrží. Z Kallistó přiletěl malý raketový trajekt se dvěma prospektory, jimž končil smluvní termín, a znovu odletěl s jejich nástupci. Lodní technici překontrolovali strojní vybavení stanice, vyměnili opotřebované díly, dolili nádrže s vodou, naplnili prázdné vzduchové láhve, testovali, seřizovali a znovu testovali, než konečně celou stanici prohlásili za plně provozuschopnou.

Duncan stál venku na kovové ploše, na níž jeho předchůdce přednedávnm křepčil svůj uvítací tanec, a pozoroval, jak loď startuje a odlétá. Stoupala kolmo vzhůru, jemně nadnášena tryskami. Křivka jejího trupu se proměnila v protáhlý pŕlměsíc, jasně se třpytící na pozadí černé oblohy. Trysky hlavního pohonu se zažehly se zábleskem bílého plamene s narůžovělými okraji. Loď kvapně nabírala rychlost. Netrvalo dlouho a scvrkla se v drobnou tečku, která klesla za rozeklaný obzor.

Duncana náhle přepadl pocit, jako by se sám také zmenšil. Proměnil se v pouhé smítko na pustém skalnatém úlomku a ten byl zase drobným smítkem v nekonečnu. Lhostejná obloha, kterou byl obklopen, byla absolutně nezměrná. Působila jako dokonale černá prázdnota, v níž bez důvodu či účelu nepřetržitě probleskovalo jeho mateřské slunce a myriády dalších sluncí.

Ani rozměry skal samotného satelitu a jejich drsně se do výše tyčících hřebenů a sedel nebylo možné s ničím srovnávat. Nedokázal odhadnout, které z nich jsou mu blíží a které dál od něj, a ve změti jasně ozářených ploch a

inkoustových stínů nerozeznával ani jejich skutečný tvar. Nepodobaly se ničemu, co viděl na Zemi či na Marsu. Jejich počasím neošlehané hrany byly ostré jako nabroušená čepel; stejně ostré byly už před nesčetnými miliony let a stejně ostré měly i zůstat po celou dobu existence satelitu.

Ty neměnné miliony let jako by se před ním i za ním rozprostíraly do nekonečna. Nejen on sám, ale veškerý život byl pouhým smítkem, kratičkým a pomíjivým incidentem, z hlediska vesmíru absolutně nepodstatným. Byl podivným, drobným zrnkem prachu, tančícím v náhodném okamžiku své existence ve světle věčných sluncí. Realitu tvořily pouze ohnivé koule a uhánějící kamenné valouny, nesmyslně se po nepředstavitelnou dobu řítící prázdnotou stále dál a dál a dál...

Duncan se ve svém vyhrívaném skafandru nepatrně zachvěl. Ještě nikdy v životě nebyl tak sám, ještě nikdy si tak plně neuvědomoval nezměrnou, necitelnou a bezvýhlednou prázdnotu vesmíru. Jak tak hleděl do černé tmy, z níž mu do očí zářilo světlo, které nějakou hvězdu opustilo před miliony let, honily se mu hlavou různé myšlenky.

"Proč?" ptal se sám sebe. "K čemu to sakra všechno vlastně slouží?"

Zvuk jeho vlastní nezodpověditelné otázky ho z této okamžité nálady vytrhl. Potřásl hlavou, aby z ní vyhnal nesmyslné filozofování. Obrátil se k vesmíru zády, vykázal ho tak zpět do obvyklých mezí pouhé kulisy života všeobecně a lidského života zvlášť a vešel do přechodové komory.

Práce to byla, jak sliboval jeho předchůdce, opravdu slušná a moc se při ní nenadřel. V předem stanovenou dobu navazoval rádiové spojení s Kallistó. Obvykle nešlo o nic víc než o formální kontrolu, že jsou obě strany naživu a v pořádku, doplněnou popřípadě o výměnu názorů na zprávy, které přišly rádiem. Jen příležitostně mu oznámili, že odesílají bednu, a instruovali ho, kdy má zapnout maják. Pak se po odpovídajícím čase objevil přepravní válec a pomalu se snesl dolů. Připojit ho ke kontejneru a přečerpát jeho obsah bylo poměrně jednoduché.

Den na satelitu byl neprakticky krátký a v noci, ozářené Kallistó a někdy i Jupiterem, bylo skoro stejné světlo jako ve dne. Střídání dne a noci tedy ignorovali a řídili se kalendářními hodinami, které byly nařízené na standardní pozemský greenwichský čas. Zprvu strávili víc času tím, že se museli postarat o náklad, který tu loď zanechala. Něco odnesli do hlavní kopule – vlastní nezbytné životní potřeby a další věci, které bylo nutno uložit někam, kde bylo teplo a vzduch. Něco uskladnili do malé vzduchoprázdny a nevytápěné kupole. Převážnou část však bylo třeba zabalit do přepravních válců a odeslat základně na Kallistó. Jakmile skončili s tímto úkolem, měli práce doopravdy jen málo, až příliš málo...

Duncan si vypracoval časový harmonogram. V pravidelných intervalech prováděl inspekci toho či onoho, vznášel se nad útes nad stanicí, kde kontroloval sluneční motor, a tak dále. Jenže držet se zbytečného harmonogramu vyžaduje silnou vůli a odhodlání. Sluneční motory je například absolutně nezbytné konstruovat tak, aby vydržely dlouhou dobu běžet bez jakékoli údržby. V případě, že by motor vysadil, nemohl udělat nic jiného než zavolat na Kallistó a požádat, aby poslali raketový trajekt a odvezli je k sobě, dokud nepřiletí loď a neopraví ho. Společnost naprosto jasně vysvětlila, že porucha motoru je to jediné, co by ho opravňovalo, aby nechal stanici plnou zásob vzácné zeminy bez dozoru (a zároveň dala stejně jasně najevo, že kdyby ho napadlo sám nějakou poruchu způsobit a zajistit si tak na chvíli změnu, pravděpodobně by se mu to nevyplatilo). Tak či onak mu harmonogram nadlouho nevydržel.

Byly chvíle, kdy se Duncan přistihl, že uvažuje o tom, jestli byl skutečně tak dobrý nápad přivést s sebou Lellii. Z čistě praktického hlediska by si sám neuvařil tak dobře, jak mu uměla uvařit ona, a nejspíš by kolem sebe nadělal zrovna takový nepořádek jako jeho předchůdce, jenže kdyby ji tam neměl, musel by se o sebe postarat sám, a to by ho alespoň nějak zaměstnalo. A dokonce i z hlediska společnosti – no, jistě, jakousi společnost mu dělala, byla ale cizí, zvláštní, jako by byla napůl robot, a ještě ke všemu pitomý; rozhodně s ní nebyla žádná zábava. Vyskytovaly se dokonce – a přicházely stále častěji – okanžiky, kdy ho pouhý pohled na ni neskutečně popouzel. Popouzel ho i způsob, jakým se pohybovala, její gesta, její primitivní a mňoukavá řeč, když promluvila, její uzavřené ticho, když mlčela, její nepřístupnost a všechno, čím se od něj lišila; ještě víc ho samozřejmě popouzelo vědomí, že bez ní by byl o 2360 liber bohatší... Navíc se nijak zvlášť nesnažila napravit ani ty svoje nedostatky, k jejichž nápravě měla dostatečné možnosti. Tak například její obličej. Každý by si myslel, že žena se bude snažit vypadat co nejlíp – ona se však nesnažila ani v nejmenším! Stačilo už se podívat na její levé obočí: vypadala jako nalitý klaun, ale bylo jí to úplně jedno...

"Prokristapána," vyjel na ni znovu, "už to máš zase celý nakřivo! Copak ses s tím pořád ještě nenaučila zacházet? A namalovala ses taky mizerně. Koukni na tenhle obrázek – a teď se na sebe podívej do zrcadla: velké červené fleky na úplně špatném místě. A co ty tvoje vlasy – už zase začínají vypadat jako mořský chalupy. Máš tady přece natáčky, tak si je probíhej znovu natoč, ať nevypadáš jako nějaká zatracená mořská panna. Já vím, že za to nemůžeš, že vypadáš jako pitomá Martůška, ale mohla bys ze sebe aspoň zdusit udělat opravdovou ženskou."

Lellie se podívala na barevnou fotografii a pak s ní kriticky porovnávala vlastní odraz v zrcadle.

"Áno – oukej," přikývla s vyrovnanou lhostejností.

Duncan si zlostně odfrkl.

"A tohle je další věc. Mňoukáš jako mimino! Neříká se áno, říká se ano. A-N-O, ano. Tak řekni ano."

"Áno," vyhověla mu ochotně Lellie.

"Já se... Copak ty ten rozdíl neslyšíš? N-n-n a ne ň-ň-ň. ANO!"

"Áno," opakovala.

"Ne. Dej jazyk dopředu k zubům, takhle..." Výuka chvíli pokračovala, nakonec se však Duncan rozčilil. "Ty ze mě prostě děláš blbce, co? Tak to si dávej pozor, holka. A teď řekni ,ano'."

Zaváhala a hleděla mu do rozběsněné tváře.

"Tak dělej, řekni to."

"A-áno," vyslovila nervózně.

Udeřil ji do obličeje větší silou, než měl sám v úmyslu. Rána přerušila její magnetický kontakt s podlahou, takže ve změní mávajících rukou a nohou přeletěla celou místnost. Narazila do protější stěny, odrazila se od ní a zůstala bezmocně

viset ve vzduchu v místě, odkud nedosáhla na nic, k čemu by se přitáhla. Přesl k ní, otočil ji hlavou vzhůru a postavil ji na nohy. Levou rukou ji těsně pod krkem popadl za kombinézu a pravou napráhl k další ráně.

"Znova!" přikázal.

Bezmocně tékala očima ze strany na stranu. Zatřásl s ní. Pokusila se promluvit. Na šestý pokus se jí podařilo říct:

"Aňno." Pro tu chvíli se s tím spokojil.

"Tak vidíš, že to jde – když se snažíš. Víš, holka, ty zkrátka potřebuješ pevnou ruku."

Pustil ji. Potácela se po místnosti a rukama si zakrývala zhmožděný obličej.

Jak se týdný pomalu vlekly a prodlužovaly v měsíce, přistihl se Duncan několikrát, jak s pochybami přemýšlí o tom, jestli to skutečně vydrží. Tu trochu práce, kterou měl, si šetřil a protahoval, jak to jen šlo, pořád ještě mu však zbývalo příliš mnoho volného času, s nímž si nevěděl rady.

Muž ve středních letech, který v životě nepřečetl nic delšího než sem tam nějaký článek v časopise, už se do knih nezačte. Populární hudby měl brzo plné zuby, jak správně předpověděl jeho předchůdce, a ostatní nahrávky mu nic neříkaly. Z knihy se naučil, jak tahat šachovými figurkami, a vysvětlil to i Lellii; měl v úmyslu, až se trochu pocvičí, vyzvat k partii toho chlápka na Kallistó. Lellie ho však porážela s tak úpornou pravidelností, až chtěl nechtě dospět k závěru, že pro šachy nemá ty správné předpoklady. Místo toho ji naučil jakousi variantu pasiánsu pro dva, ale ani ta jim dlouho nevydržela – karty jako by neustále líp padaly Lellii.

Čas od času se jim podařilo v rádiu chytit nějaké zprávy či zábavné pořady, jenže Země byla právě někde na opačné straně Slunce, Mars jim polovinu doby zastíňovala Kallistó a satelit sám se také otáčel, takže rádiový příjem byl obvykle nemožný nebo silně rušený.

Většinou tedy jen seděl a užíral se: nenáviděl satelit, měl vztek sám na sebe a rozčiloval se na Lellii.

Popouzel ho už flegmatismus, s nímž přistupovala k plnění svých úkolů. Připadalo mu nespravedlivé, že to všechno dokáže snášet lépe než on právě proto, že je jen pitomá Mart'ůska. Když pak své podráždění vyjádřil slovně, poslouchala ho a pohled na ni ho vytočil ještě víc.

"Prokristapána," rozkřikl se na ni jednou, "copak nemůžeš ten svůj pitomej ksicht přinutit, aby se nějak tvářil? Nemůžeš se zasmát, rozbřechet, naštvat nebo něco? Z toho by se přece chlap zvencnul, když musí v jednom kuse koukat na ciferník, kterej se furt tváří jako panenka, co zrovna prvně v životě slyšela sprostej fór. Já vím, že nemůžeš za to, že jsi pitomá, aspoň s tím ale proboha něco udělej, abys měla nějakej výraz."

Dál na něj hleděla bez jakéhokoli náznaku změny

"No tak, tys neslyšela? Usměj se, zatraceně! Usměj se!"

Téměř neznatelně zkřivila koutky úst.

"Tomuhle říkáš úsměv? Koukej, tohle je úsměv!" Ukázal na plakát dívky, jejíž obličej byl téměř překrojený vejplů úsměvem připomínajícím klávesnici piána. "Takhle! Takhle!" Široce vycenil zuby.

"Ne," bránila se. "Můj obličej neumí pokřivit jako obličej Pozenšťanů."

"Pokřivit!" opakoval po ní dopáleně. "Tak ty tomu říkáš pokřivit!" Vymanil se zpod pérové přikrývky křesla a přistoupil k ní. Couvala, dokud nenarazila zády na stěnu. "Já pokřívím ten tvůj, mrcho! Tak honem, dělej, usměj se!" Napráhl ruku. Lellie si skryla obličej do dlaní.

"Ne!" protestovala. "Ne, ne, ne!"

Právě toho dne, kdy si Duncan odškrtl osmý ukončený měsíc, mu z Kallistó předali zprávu, že ke stanici míří loď. O několik dnů později se i jemu samému podařilo navázat s ní kontakt a potvrdit si, že dorazí přibližně za týden. Připadal si, jako by mu někdo nalil několik pořádných panáků. Musel zabezpečit přípravy, překontrolovat zásoby, zpracovat seznam všech nedostatků a aktualizovat staniční deník řadou záznamů, že se daného dne nic nestalo. Pustil se do těchto úkolů s obnovenou energií. Dokonce si při práci i pobrukoval tiché melodie a Lellie mu přestala lézt na nervy. Když jí tu novinu sdělil, nijak nereagovala – co od ní ostatně mohl čekat...?

Přesně v předpovězenou dobu se loď objevila, visela nad nimi a pomalu se zvětšovala, jak ji horní trysky tlačily dolů. Jakmile se usadila na svém místě, pospíšil si Duncan na palubu, kde měl pocit, že všechno kolem je mu důvěrně známé. Kapitán ho srdečně pozdravil a vytáhl láhev na uvítanou. Všechno to byla běžná rutina – dokonce i Duncanovo nepřetržité a lehce podnapilé žvatlání bylo za daných okolností naprosto normální. K jediné odchylce od zaběhaného schématu došlo, když kapitán představil muže vedle sebe a vysvětlil důvod jeho přítomnosti.

"Přivezli jsme vám překvapení, šéfe. Tohle je doktor Whint. Bude s vámi chvíli sdílet vaše vyhnanství."

Duncan muži potřásl rukou "Doktor...?" opakoval překvapeně.

"Ne medicíny, doktor věd," upřesnil Alan Whint. "Společnost mě sem vyhnala, abych tu provedl geologický průzkum – pokud se tomu tedy tak dá říkat. Asi tak na rok. Doufám, že vám to nebude vadit."

Jak se od něj očekávalo, Duncan ho ujistil, že jeho společnost jen uvítá, a dál to nerozváděl. Později ho s sebou odvedl do kupole. Alana Whinta překvapilo, když tam našel Lellii; nikdo mu o ní očividně neřekl. Přerušil Duncanovo vysvětlování slovy:

"Neměl byste mě manželce představit?"

Duncan ho bez zvláštního nadšení poslechl. Káravý tón v jeho hlase ho podráždil a nelíbilo se mu ani, že se Whint s Lellii pozdravil přesně stejně, jako by šlo o Pozenšťanku. Uvědomoval si také, že si Whint všiml modřiny na její tváři, kterou se ani pod líčidly nepodařilo úplně zakrýt. V duchu Alana Whinta zařadil do kategorie úlisných a arogantních náfuků a doufal, že s ním nebudou žádné problémy.

Na to, kdo problémy způsobil, když přibližně o tři měsíce později vyvěly na povrch, mohly existovat a skutečně také existovaly různé názory. Už předtím došlo k několika situacím, kdy nebezpečně hrozily překypěním. Velice

pravděpodobně by se jim dostalo otevřeného průchodu mnohem dřív, nebýt toho, že Whinta jeho práce tak často nutila pobývat mimo kupoli. K explozi došlo v okamžiku, kdy Lellie zdvihla oči od knihy, kterou právě četla, a zeptala se: "Co je to ženská emancipace?"

Alan jí to začal vysvětlovat. Dostal se sotva do poloviny první věty, když mu Duncan skočil do řeči.

"Poslyšte – kdo se vás prosil, abyste jí nasazoval do hlavy takový myšlenky?"

Alan nepatrně pokrčil rameny a pohlédl na něj.

"To je zatraceně hloupá otázka," prohlásil. "A když už o tom mluvíme, proč by neměla o věcech přemýšlet? Proč by kdokoli neměl o věcech přemýšlet?"

"Víte, jak to myslím."

"Nikdy nerozumím lidem jako jste vy, kteří nedokážou říct nahlas, co si myslí. Zkuste to znovu."

"Jak chcete. Myslím to takhle: přijdete si sem se svejma nóbl manýrama a fajnovějma řečičkama a od samýho začátku strkáte nos do věcí, do kterejch vám vůbec nic není. Začal jste už tím, že se k ní chováte, jako by to byla nějaká hogofogo dámička u nás doma."

"To doufám. Těší mě, že jste si toho všiml."

"A myslíte, že mi nedošlo, proč to děláte?"

"Jsem si poměrně jistý, že vám to nedošlo. Máte to přece v hlavě tak skvěle rozškátulkované. Ve svém mozku prost'áčka jste přesvědčen, že vám chci přebrat holku, a to vás štte veškerou silou dvou tisíc tří set šedesáti liber. Jenže se mýlíte, o to mi nejde."

Duncan byl na okamžik vyveden z míry, pak se však vzpamatoval.

"Moji manželku," opravil ho. "Možná je to jen pitomá Mart'oška, ale je to moje zákonná manželka. A to znamená, že co řeknu, to platí."

"Ano, Lellie je Mart'oška, jak tomu říkáte vy, možná že to dokonce je i vaše manželka, i když to, co vidím, tomu moc nenasvědčuje, ale pitomá rozhodně není. Jen se například podívejte, jak rychle se naučila číst – když se jí konečně někdo obtěžoval ukázat, jak na to. Myslím, že vy byste taky nevypadal jako génius, kdybyste musel komunikovat jazykem, ze kterého znáte jen pár slov a ve kterém neumíte číst."

"Neměl jste ji co učit. Nepotřebovala nic číst. Bylo jí dobře tak, jak byla."

"Tohle tvrdili otrokáři po celá staletí. No, pokud jsem nedosáhl ničeho jiného, alespoň už ji nemůžete držet v nevědomosti."

"A proč jste to udělal? Aby si o vás myslela, jak jste náramnej. Proto se před ní taky pořád pitvoříte a podlezáte jí. Chcete, aby si myslela, že jste lepší než já."

"Mluvim s ní tak, jak bych mluvil s kteroukoli ženou kdekoli na světě – jen trochu jednoduššími slovy, protože neměla možnost získat vzdělání. A pokud si snad myslí, že jsem lepší než vy, souhlasím s ní. Bylo by smutné, kdybych nebyl."

"Já vám ukážu, kdo z nás je lepší..." začal Duncan.

"To není třeba. Už když jsem sem přišel, věděl jsem, že za nic nestojíte, jinak byste nedělal tuhle práci – a netrvalo mi dlouho, než jsem se přesvědčil, že jste navíc odporný hrubián a násilník. Myslíte, že jsem si nevšiml těch modřin? Myslíte, že mě těšilo sedět tady a muset poslouchat, jak si vyléváte vztek na holce, kterou jste úmyslně držel v nevědomosti, takže se nemohla bránit, přestože má potenciálně desetkrát víc rozumu než vy? Muset se dívat, jak takový omezenec jako vy sekýruje svou 'pitomou Mart'ošku'? Imbecil jste vy!"

Duncan byl tak rozpálený vztekem, že si v tu chvíli nebyl schopen vzpomenout, co to přesně imbecil je, v žádném jiném prostředí by ale ten chlap nestačil zajít takhle daleko, aby ho dávno předtím nepopadl a nevytřískal z něj duši. Nad vztekem však převládlo dvacet let zkušeností z kosmu – sotva stačil odrůst chlapeckým letům, když se naučil, jak směšné a pošetilé je prát se s někým v beztižném stavu a že ze sebe vždy většího hlupáka udělá ten, kdo je vzteklejší. Oba muži jen taktak že nevybuchli, oba se však ovládli. Celý incident se nějak zamluvil a urovnal a život chvíli plynul dál, jako by se nic nestalo.

Alan i nadále vyrážel na průzkumné expedice v malém člunu, který si přivezl s sebou. Prohlížel a mapoval ostatní části satelitu a vracel se obtěžkán vzorky kamene, které testoval, pečlivě označoval štítky a ukládal do beden. Ve volném čase se stejně jako dřív zabýval tím, že vyučoval Lellii.

Že to dělal nejen z pocitu, že se to sluší, ale do značné míry i proto, aby se sám nějak zabavil, to Duncan tak docela nepopíral; stejně jistý si ale byl tím, že při dlouhotrvajícím úzkém kontaktu je výsledek dříve nebo později nevyhnutelný. Až dosud nedošlo mezi těmi dvěma k ničemu, z čeho by je mohl konkrétně obvinít – jenže Alan s nimi měl být ještě nějakých devět měsíců, a to i v případě, že by pro něj přiletěli včas. Lellie v něm už teď viděla zbožňovaného hrdinu a Alan jí denně dál kazil tím, že se k ní choval tak idiotsky, jako by byla nějaká Pozenšťanka. Duncan věděl, že jednoho dne mezi nimi přeskočí jiskra – a dalším stadiem bude, že se na něj budou dívat jako na překážku, kterou by raději měli odstranit. A protože prevence je lepší než jakákoli medicína, bylo rozumné postarat se o to, aby k takové situaci vůbec nedošlo. Nemusel kolem toho přece být žádný rozruch...

A také nebyl.

Jednoho dne Alan Whint odstartoval na rutinní průzkumný let někam na opačnou stranu satelitu, ze kterého se prostě nevrátil. To bylo všechno.

Co si o tom Lellie myslela, to Duncan nedokázal říct, zdálo se však, že se s ní něco stalo.

Několik dnů trávila vlastně veškerý svůj čas tím, že stála u hlavního okna obývací místnosti a dívala se ven do tmy na zářící špendlíkové hlavičky světla. Ne že by snad čekala či doufala v Alanův návrat – stejně dobře jako sám Duncan věděla, že po uplynutí šestatřiceti hodin už nemá sebemenší šanci. Nic neříkala. Ten rozčilující výraz lehkého překvapení, který si její tvář neustále uchovávala, zůstával nezměněný. Jediný znatelný rozdíl se zračil v jejích očích: zdály se být o něco méně živé, jako by se stáhla ještě hlouběji do sebe.

Duncan nebyl schopen poznat, jestli něco ví, nebo se alespoň domýšlí. A evidentně neexistoval způsob, jak to zjistit, aby jí přitom tu myšlenku sám nenasadil do hlavy – pokud už ji tam totiž neměla. Byl z ní, i když si to sám nepřiznával, nervózní – tak nervózní, že se jí ani neodvážil vyčítat všechen ten čas, který trávila bezduchým zíráním z okna. Byl si nepříjemně vědom, kolika nejrůznějšími způsoby může i úplný hlupák v prostředí, v němž se nacházeli, zaranžovat smrtelnou nehodu. Preventivně se chránil tím, že si začal pokaždé, když šel ven, dávat na skafandr nové láhve se vzduchem, které navíc překontroloval, jestli jsou plně natlakované. Navykl si také vkládat do vnějších dveří přechodové komory kámen, aby se za ním nemohly zavřít.

Dbal na to, aby jídlo pro něj i pro sebe servírovala vždy přímo z jednoho hrnce, a při práci ji bedlivě sledoval. Stále ještě nedokázal posoudit, jestli něco ví nebo ho podezřívá... Poté, co bylo zcela jisté, že se Alan nevrátí, nikdy se o něm už nezminila...

Takováto atmosféra ve stanici panovala přibližně týden a pak se náhle změnila. Lellie se o temnotu za oknem přestala zajímat. Místo toho začala číst a hltala bez výběru všechno, co jí přišlo pod ruku.

Duncan její zaujetí knihami dost dobře nechápal – a také ho neschvaloval, rozhodl se však, že jí alespoň prozatím nebude ve čtení nijak bránit. Mělo přinejmenším tu výhodu, že jí nedovolovalo myslet na jiné věci.

Postupně se začínal cítit klidněji. Krize byla zažehnána. Buď se nic nedomýšlela, nebo – pokud ano – dospěla k závěru, že s tím nebude nic dělat. Náruživost její četby se ovšem nijak nezměnila. Přestože jí Duncan několikrát připomněl, že tu ne zcela zanedbatelnou částku 2360 liber vynaložil na to, aby mu dělala společnost, zůstávala ponořená v knihách, jako by si umínala prokousat se celou knihovnou stanic.

Incident krok po kroku ustupoval do pozadí. Když přiletěla další loď, Duncan Lellii nervózně pozoroval pro případ, že by snad čekala na vhodnou příležitost a chtěla se teď se svým podezřením svěřit posádce. Jeho opatrnost se však ukázala jako zbytečná. Neprojevila sebemenší úmysl se o celé záležitosti zmínit, a když loď odlétla a její příležitost vzala s sebou, mohl s úlevou konstatovat, že měl přece jen od samého začátku pravdu – je to jen pitomá Marťoška a na incident s Alanem Whintem prostě zapoměla stejně, jako zapominají malé děti.

A přece spolu s tím, jak jeden za druhým uplývaly měsíce jeho turnusu, postupně zjišťoval, že si svůj původní názor na její pitomost musí poopravit. Dozvídala se z knih věci, o nichž on sám nic nevěděl. Mělo to dokonce jisté výhody, přestože se díky tomu dostával do postavení, které se mu pranic nelíbilo. Když po něm chtěla, jak se teď občas stávalo, aby jí něco vysvětlil, jen nerad před nějakou Marťoškou přiznával, že něco neví. Protože se jako každý prakticky založený muž na vědomosti získané z knih díval s podezřením, považoval za nezbytné jí vysvětlit, že mnohé z toho, co se v knihách píše, jsou úplné nesmysly a že knihy se nikdy nedokážou vyrovnat se skutečnými problémy, s nimiž si musel v životě poradit on. Citoval případy, které se staly jemu samotnému, uváděl příklady z vlastních zkušeností a vlastně se tak ocitl v situaci, kdy ji učil.

A učila se rychle; praktické zkušenosti vstřebávala stejným tempem jako knižní teorii. To ho znovu přinutilo poněkud si poopravit názor na Marťany – problém nebyl v tom, že by byli tak úplně pitomí, jak si původně myslel, za normálních okolností byli ale příliš pitomí, než aby začali používat to, co měli v hlavě. Jakmile se do toho ale Lellie jednou dala, nabírala vědomosti všeho druhu jako vysavač: netrvalo dlouho a zdálo se, že toho o překladové stanici ví zrovna tolik jako on sám. Vlastně původně vůbec neměl v úmyslu být jejím učitelem, zaplňovalo to ale jeho čas mnohem lépe než nuda těch počátečních dnů. Navíc ho napadlo, že se tím jeho investice fakticky zhodnocuje...

Což bylo svým způsobem kuriózní. Nikdy předtím nepovažoval učení za nic jiného než za ztrátu času, teď to však docela vážně začínalo vypadat, že až se s ní vrátí na Mars, mohl by z těch 2360 liber dostat zpět podstatně víc, než původně předpokládal. Třeba by mohla být někomu docela užitečná jako sekretářka... Začal ji zasvěcovat do základů účetnictví a finančních transakcí – alespoň tedy v tom rozsahu, v jakém obojí sám ovládal...

Měsíce jeho pracovního pobytu se i nadále střídaly jeden za druhým a čas mu teď ubíhal mnohem rychleji. V druhé polovině turnusu, když měl už dostatečnou důvěru ve vlastní schopnost přečkat celé jeho trvání bez újmy na duševním zdraví, zažíval občas příjemný pocit klidu a spokojenosti, když pokojně seděl a těšil se z vědomí toho, jak se mu doma postupně hromadí peníze.

Na Kallistó byla zahájena těžba na nově objeveném nalezišti a dodávky vzhůru na satelit teď přicházely o něco častěji, jinak však rutina zůstávala nezměněná. Občasné lodě vždy přistály, naložily připravený náklad a zase odletěly. A pak, překvapivě brzy, si Duncan mohl říct: "Tak ještě jedna loď a s tou další už končím." A s ještě překvapivější rychlostí pak přišel den, kdy stál na kovové ploše před kupolí, sledoval, jak se loď na startovacích tryskách zdvihá ze země, zmenšuje se a mizí na černé obloze nad ním, a mohl si pomyslet: "Tohle je naposledy, co se na to dívám! Až se bude z téhle zatracené díry zvedat další loď, budu už na palubě, a pak – to se budou dít věci...!"

Stál a sledoval ji, jednu zářivou hvězdu mezi mnoha jinými, dokud ji otáčení satelitu neskrylo pod jeho obzorem. Pak se otočil zpět k přechodové komoře – a zjistil, že jsou dveře zavřené...

Poté, co dospěl k závěru, že incident s Alanem Whintem už nehrozí dalšími nebezpečnými následky, upustil od svého zvyku nechávat v otevřených dveřích zaklíněný kámen. Kdykoli vyšel ven za nějakou prací, nechával je rozevřené dokořán, a pokaždé tak zůstaly, dokud se nevrátil. Na satelitu nebyl vítr ani nic jiného, co by je mohlo přibouchnout. Popuzeně uchoopil páku západky a zabral. Nepohnula se.

Duncan zaklel v domněni, že se páka zasekla. Došel na okraj kovové přistávací plochy, pak na okamžik zažehl trysku skafandru a přelétl kousek kolem obvodu kupole, aby se mohl podívat oknem dovnitř. Lellie seděla v křesle pod připevněnou pérovou příkrývkou, ponořená ve vlastních myšlenkách. Vnitřní dveře přechodové komory byly otevřené, což samozřejmě znamenalo, že vnější dveře se otevřít nemohly. Kromě bezpečnostní pojistky je na místě držel i tlak vzduchu v kupoli.

Duncan, který si na okamžik neuvědomil, kde je, zatřásl na tlusté sklo dvojitého okna, aby přilákal její pozornost.

Nemohla tam na druhé straně okna vůbec nic slyšet, takže to byl pravděpodobně jeho pohyb, který zaregistrovala koutkem oka a který ji přiměl vzhlednout. Otočila hlavu a upřeně se na něj zadívala. Duncan její pohled opětoval. Vlasy měla stále nakadeřené, ale obočí, naličení a ostatní úpravy zevnějšku, které si Duncan vynutil ve snaze, aby se co možná nejvíc podobala Pozenšťance, to všechno bylo pryč. Hleděla na něj očima tvrdýma jako kameny zasazené v neměnném výrazu mírného úžasu.

Náhlé pochopení Duncana zasáhlo jako rána pěstí. Na několik vteřin jako by se všechno kolem zastavilo. Pokusil se sobě i jí předstírat, že nechápe, o co jde. Gestikuloval a naznačoval jí, že má jít zavřít vnitřní dveře přechodové komory. Dál na něj bez pohnutí upřeně hleděla. Potom si všiml knihy, kterou držela v ruce, a poznal ji. Nebyla to jedna z knih, jimiž staniční knihovnu vybavila Společnost. Byla to sbírka básní v modré vazbě, která kdysi patřila Alanu Whintovi...

Duncana náhle sevřela do svých spárů panika. Sklopil oči, pohlédl na řadu drobných číselníků, které měl na prsou, a pak vydechl úlevou. Jeho zásoby vzduchu se nedotkla; tlak na indikátoru byl dostatečný asi tak na třicet hodin. Pot, který mu zalil čelo, začal chladnout, zatímco se mu pomalu vracelo sebeovládání. Lehké stlačení trysky ho zaneslo vzduchem zpět ke kovové ploše, na níž mohl ukotvit své magnetické boty a všechno si důkladně promyslet. Mrcha jedna! Celou tu dobu ho držela v přesvědčení, že už na všechno zapomněla. Pěstovala v sobě nenávist. Nechala ho odpracovat celý turnus a připravovala si zatím plán. Počkala si, dokud neodletěla jeho poslední loď, aby se na něj pak vytasila se svou hrou. Uplynulo několik minut, než zlost smíšená s panikou opadla a dovolila mu přemýšlet. Třicet hodin! Za takovou dobu se dá stihnout spousta věcí. A i kdyby se mu snad nepodařilo za nějakých přibližně dvacet hodin se dostat zpět do kupole, pořád mu ještě zbývá poslední zoufalá možnost vystřelit se na Kallistó v jednom z přepravních válců.

I kdyby měla Lellie později vypovědět svá podezření ohledně té záležitosti s Whintem, co z toho? Byl si naprosto jistý, že neví, jak to zařídil. Bylo by to pouze slovo Mart'ošky proti jeho vlastnímu slovu. S největší pravděpodobností by ji ignorovali a mysleli by si, že ji vesmír připravil o rozum...

Přesto ovšem by na něm trochu špíny mohla ulpět. Bylo by lepší, kdyby si to s ní dokázal vyřídit tady a teď – nemluvě o tom, že ta alternativa s přepravním válcem byla riskantní, takže o ní byl ochoten uvažovat jen v největší nouzi. Nejprve chtěl vyzkoušet jiné možnosti.

Ještě několik minut přemýšlel a pak odletěl k menší kupoli. Vešel dovnitř a vypořádal spínače linek, přivádějících sem dolů elektřinu od hlavních baterií dobíjených ze slunečního motoru. Posadil se a připravil se na čekání. Izolované kupoli bude chvíli trvat, než ztratí všechno svoje teplo, s vypnutým topením však nebude trvat příliš dlouho a pokles teploty začne být znatelný a viditelný na teploměrech. Nizkokapacitní a nízkonapětové baterie, instalované uvnitř, jí příliš nepomohou, i kdyby ji napadlo se na ně napojit.

Čekal hodinu, zatímco vzdálené slunce zapadalo a nad obzorem začal vykukovat obloukovitý okraj Kallistó. Pak se vrátil k oknu kupole, aby si prohlédl výsledek. Dorazil právě v okamžiku, kdy se Lellie ve světle několika nouzových lamp zapínala do skafandru.

Zaklel. Znamenalo to, že jeho jednoduchá taktika podchlazení se neosvědčila. Vyhřívání skafandru ji nejen ochrání, ale zásoba vzduchu jí vydrží déle než jemu – a měla po ruce dostatek náhradních lahví i pro případ, že by vzduch v samotné kupoli zmrzl na rampouch.

Počkal, dokud si nenasadila přilbu a pak ve vlastním skafandru zapnul vysílačku. Viděl, jak se zarazila, když uslyšela jeho hlas, ale neodpověděla. Po chvíli okázale vypnula svůj přijímač. Duncan ji nenapodobil: nechal vlastní přijímač zapojený, aby byl připraven na eventualitu, že nakonec přece jen dostane rozum.

Duncan se vrátil na přistávací plochu a znovu se zamyslel. Původně měl v úmyslu vynutit si přístup zpět do kupole pokud možno tak, aby ji nepoškodil. Teď, když se mu nepodařilo zlomit ji chladem, to však vypadalo dost obtížně. Se vzduchem na tom byla lépe než on – a přestože ve svém skafandru nemohla jíst ani pít, totéž bohužel platilo i pro něj. Jedinou zbývající možností zřejmě bylo zaútočit proti kupoli samotné.

Poněkud váhavě se ještě jednou vrátil do menší kupole a připojil do zásuvky elektrickou pilu. Smyčky jejího kabelu se za ním kroutily a následovaly ho, když znovu přelétal k hlavní ubikaci. Dorazil k zakřivené kovové stěně a zarazil se, aby si svůj úkol – i jeho následky – důkladně pomyslel. Až prořízne vnější opláštění, narazí za ním na prázdný prostor a pak na izolační materiál – s tím si nemusí lámat hlavu, protože se rozteče jako rozpuštěné máslo a bez kyslíku se nemůže vznítit. Ožehavější chvíle nastane, až přijde na řadu vnitřní kovový plášť. Nejrozzumnější bude, když nejdřív prořízne několik drobných otvorů, aby snížil tlak vzduchu uvnitř – a sám se bude opatrně držet stranou. Kdyby měl všechen vzduch vylétnout ven jedním rázem, snadno by se mohlo stát, že by ho ve zdejším beztlakovém stavu odfoukl pěkně daleko. A jak na to asi zareaguje ona? No, s největší pravděpodobností se bude snažit každou díru zakrýt, jakmile ji prořízne – což bude dost nepřijemné, bude-li mít dost rozumu a použije-li azbestové ucpávky: v tom případě to bude muset riskovat naráz... Oba pláště pak bude možno svařit, než kupoli opět naplní vzduchem z lahví... Ztráta trochy izolačního materiálu bude nepodstatná... Tak dobrá, asi by se do toho měl pustit...

Zkontroloval připojení a podařilo se mu ukotvit se dostatečně pevně, aby se mohl alespoň trochu zapít a přitlačit. Zdvihl pilu a stiskl pistolovou spoušť. Stiskl ji znovu a pak zaklel, protože si uvědomil, že vypnul elektřinu.

Pomocí kabelu se přitáhl zpět a znovu zatlačil spínače pojistek na místo. Skály se náhle rozzářily ve světle z oken kupole. Napadlo ho, jestli obnovená dodávka elektřiny Lellii neprozradí, co má v úmyslu. A i kdyby? Tak jako tak se to za chvíli dozví.

Ještě jednou zaujal postavení u stěny kupole. Pila tentokrát fungovala. Trvalo to jen pár minut a měl vyříznutý nepravidelný kruh o průměru zhruba dvou stop. Odhodil kus pláště stranou a prohlížel si vzniklý otvor. Právě v okamžiku, kdy znovu zdvihl pilu, ozvalo se v jeho přijímači cvaknutí: do ucha mu promluvil Lelliin hlas.

"Raději se nezkoušej dostat dovnitř násilím. Jsem na to připravená."

Zaváhal, zarazil se s prstem na spoušti a přemýšlel, jaký protitah si na něj asi vymyslela. Výhružný tón jejího hlasu ho znepokojoval. Rozhodl se, že raději zajde k oknu a podívá se, co má v plánu, pokud totiž vůbec nějaký plán má.

Pořád ještě ve skafandru stála u stolu a něco kutila s jakýmsi přístrojem, který na něm měla postavený. Chvilí trvalo, než mu došlo, co je to zač.

Spatřil polyetylenový potravinový sáček, který byl napůl nafouknutý a nějakým způsobem připevněný k desce stolu. Lellie nad něj právě aranžovala kovovou desku tak, aby mezi ní a sáčkem byla jen maličká volná mezírka. K vrchní straně sáčku byl instalátorskou páskou připevněný drát. Duncan viděl, že drát vede k baterii, cívce a dál k roznětce, zastrčené do svazku půl tuctu trhacích patron...

Když to pochopil, nepříjemně ho zamrazilo. Bylo to velice jednoduché – a pravděpodobně i stoprocentně efektivní. Pokud tlak vzduchu v místnosti poklesne, sáček se nafoukne, drát se dotkne desky a kupole vyletí do povětří...

Lellie dokončila poslední úpravy a připojila druhý drát k baterii. Otočila se a pohlédla oknem na něj. Bylo po čertech těžké uvěřit a dohánělo ho k zuřivosti, že za tím věčně strnulým výrazem přihlouplého úžasu si je naprosto přesně vědoma toho, co dělá.

Duncan se pokusil ji oslovit, ale odpojila se z příjmu a nezdálo se, že by měla v úmyslu se k němu znovu připojit. Prostě stála a upřeně na něj hleděla, zatímco on venku řval a vztekal se. Po několika minutách přešla ke křeslu, posadila se, připevnila přes sebe pérovou příkrývku a čekala.

"No jak myslíš!" zahulákal Duncan uvnitř své přílby. "Ale ty vyletiš do vzduchu taky, zatraceně!" Což byl samozřejmě nesmysl, protože rozhodně neměl v úmyslu zlikvidovat kupoli ani sám sebe.

Za celou tu dobu se nenaučil odhadnout, co se za tím jejím přihlouplým obličejem odehrává – třeba byla plná chladného odhodlání, ale třeba taky ne. Kdyby byla nucena sama zmáčkнуть nějaký spínač, aby kupoli zničila, byl by možná vsadil na to, že jí selžou nervy. Takhle by to však byl on, kdo by ten spínač aktivoval, jakmile by prořízl otvor, jímž by unikl vzduch.

Znovu ustoupil a ukotvil se na přistávací ploše. Musí přece existovat nějaký způsob, jak ji obelstít, jak se dostat do kupole a nevyvolat přitom pokles tlaku... Několik minut usilovně přemýšlel, pokud ale nějaký takový způsob existoval, nebyl schopen na něj přijít – a kromě toho neměl žádnou záruku, že trhavinu sama neodpálí, dostane-li příliš velký strach...

Ne – opravdu ho vůbec nic nenapadalo. Bude se muset vypravit na Kallistó v přepravním válci.

Zdvihl oči ke Kallistó, která teď visela na obloze jako obrovská koule s menším, ale jasnějším Jupiterem za sebou.

Problémem nebyl ani tak samotný let, jako spíše přistání. Snad když válec vyloží všemi vycpávkami, které najde...

Potom požádá chlapy na Kallistó, aby ho dopravili zpět raketou, společně přijdou na způsob, jak se dostat do kupole, a Lellie toho bude zatraceně litovat – zatraceně litovat...

Na protější straně zplanýrované plochy vedle sebe ležely vyrovnané tři válce s doplněnými pohonnými hmotami a připravené k použití. Neváhal přiznat, že má z toho přistání strach, jenže strach nestrach, když není ochotná ani si zapnout rádio a vyslechnout ho, je to jeho jediná zbývající šance. A když to bude odkládat, nepomůže si a jen dál odčerpá ze své zásoby vzduchu.

Definitivně se rozhodl a sestoupil z kovové plochy. Kratičky zážeh trysek ho přenesl k válcům na druhé straně areálu stanice. Díky letité praxi snadno nejbližší z nich dopravil na rampu. Další pohled na polohu Kallistó mu pomohl, aby se trochu uklidnil; přinejmenším na její povrch se bez problémů dostane. A pokud nebudou mít zapnutý maják, aby ho navedli na přistání, měl by se jim být schopen dovolat komunikační vysílačkou ve svém skafandru, až bude blíž.

Ve válci příliš mnoho vycpávek nebylo. Přinesl si tedy další z ostatních válců a všechny je narovnal dovnitř. Když chvíli odpočíval a přemýšlel o tom, jak ten krám vlastně odpálí, až bude sám uvnitř, uvědomil si, že mu začíná být zima. Otočil o jeden stupínek knoflíkem vytápění a pohlédl na indikátor na prsou – a hned mu bylo jasné, co se stalo...

Věděla, že si vezme nové láhve se vzduchem a přezkouší je, takže místo toho něco provedla s baterií, nebo ještě spíš s vytápěcím obvodem. Napětí pokleslo tak, že se ručička indikátoru sotva chvěla. Ze skafandru už určitě pěkně dlouho unikalo teplo.

Věděl, že dlouho nevydrží – možná už mu zbývalo pouhých pár minut. Po prvním děsivém bodnutí ho strach náhle opustil a vystřídal ho bezmocný vztek. Tímhle podrazem ho připravila o poslední šanci, ale zatraceně, pořád ještě se mohl postarat o to, že jí to jen tak neprojde. Je s ním sice konec, ale stačí jediná maličká dírka v kupoli a nebude umírat sám...

Prostupoval jím chlad, zdálo se mu, že celý skafandr je zaplaven ledovými vlnami. Zmáčkl ovládání trysek a spěšně zamířil zpět ke kupoli. Mráz do něj začal spáry a nejprve mu ochromil prsty na nohou i na rukou. Jen s vynaložením obrovského úsilí byl schopen manipulovat s tryskou, která ho zastavila u stěny kupole. Potřeboval se však pohnout ještě jednou, protože zůstal viset asi metr nad zemí. Pila ležela tam, kde ji nechal, několik stop mimo jeho dosah. Zoufale se snažil stisknout páčku, která by ho k ní spustila dolů, prsty už se však odmítaly pohnout. Rozplakal se a namáhavě popadal dech, jak se snažil přimět prsty k poslušnosti a přitom cítil, že se mu smrtící chlad plazí po pažích vzhůru. Náhle v agónii vykřikl, když pocítil prudkou, bodavou bolest v prsou. Zalpal po dechu – do plic se mu nahnul nezahřátý vzduch a rázem je zmrazil...

V obývací místnosti kupole Lellie stála a čekala. Viděla, jak se k ní přes zplanýrovanou plochu stanice abnormální rychlostí řítí postava ve skafandru, a bylo jí jasné, co to znamená. Její detonační mechanismus už byl odpojený; teď stála ve střehu s tlustou gumovou rohožkou v ruce, připravená přitisknout ji ke stěně kdekoli, kde by se v ní objevila díra. Čekala minutu, dvě... Když uplynulo pět minut, přešla k oknu. Přitiskla obličej těsně ke sklu, a když stočila oči stranou, zahlédla jednu nohu v nohavici skafandru a vedle ní část druhé. Visely tam ve vodorovné poloze pár stop nad

zemí. Několik minut je pozorovala, ač jejich postupný posun do strany byl stěží postřehnutelný.

Odstoupila od okna a odstrčila rohožku, která odpulula místností pryč od ní. Krátkou chvilku zůstala zamyšleně stát. Pak přešla ke knihovně a vytáhla z ní poslední svazek encyklopedického slovníku. Otočila několik stránek a ještě jednou si ověřila přesný význam a veškeré potenciální souvislosti hesla "vdova".

Našla kousek papíru a tužku. Na okamžik zaváhala, jak se snažila vybavit si metodu, kterou se učila, pak začala zapisovat čísla a plně se do nich pohroužila. Konečně zdvihla hlavu a prohlížela si výsledek: pět tisíc liber ročně po dobu pěti let při šestiprocentním složeném úroku dávalo pěknou sumičku – a pro Marťanku to byl pořádný balík. Pak ale znovu zaváhala. Nebýt toho, že byl její obličej ztuhlý ve věčné masce lehce překvapené nevinnosti, byl by se v tom okamžiku velice pravděpodobně zamračil a zamyšleně sraštil, protože bylo samozřejmě třeba něco odečíst – částku 2360 liber.

Podfuk

"Už nikdy," umiňoval si v duchu Henry Baider, když se mu podařilo stlačit svoje tělo natolik, že se dveře za ním mohly zavřít, "v tuhle dobu už mě sem nikdy nikdo nedostane."

Bylo to stejné předsevzetí, jaké si dal už mnohokrát v minulosti a jaké – navzdory jeho rozhodné formulaci – si měl pravděpodobně dávat i v budoucnu. V mezidobí se však maximálně snažil uspořádat svůj rozvrh tak, aby ho při nepříliš častých návštěvách City nezastihla dopravní špička. Dnes se ovšem vyřizováním pracovních záležitostí už tak dost zdržel a musel si vybrat, zda se k nelibosti své manželky zdrží ještě víc, nebo se nechá zatáhnout do lidské řeky, vtékající do vchodů stanice Bank Station. Nešťastně pohlédl na proudící dav, pak na nehybné fronty na autobusových zastávkách a rozhodně narovnal ramena. "Koneckonců, tihle lidé to absolvují dvakrát denně a nezabije je to. Tak proč bych já..." řekl si a odhodlaně vykročil.

Zvláštní bylo, že nikdo jiný nevypadal, jako by to považoval za něco lidsky nedůstojného, vhodného spíš na jatka.

Lidé prostě čekali s prázdným pohledem a s větší trpělivostí než dobytek na jatkách. A nestěžovali si.

Na stanici St. Paul's nikdo nevystupoval, i když podle zvýšeného tlaku se dalo soudit, že někomu se ještě nevysvětlitelně podařilo přistoupit. Dveře se pokusily zavřít, znovu se roztáhly, nejspíš proto, že část něčího těla nebyla dost odborně uložena na správné místo, a zkusily to ještě jednou, tentokrát úspěšně. Souprava se namáhavě rozjela. Dívka v zeleném plášti do deště se obrátila na dívku v modrém plášti do deště, která na ni byla přimáčknutá: "Myslíš, že člověk doopravdy pozná, když mu prasknou žebra?" Neznělo to však jako stížnost, spíš jako filozoficky laděný komentář situace.

Nikdo nevystoupil ani na stanici Chancery Lane. Spoustou hlasitého pobízení, strkání a klopýtavého vrávorání se dosáhlo nemožného: do vlaku se vmáčkli další lidé. Souprava pomalu nabírala rychlost a několik vteřin rachotivě ujížděla vpřed. Pak sebou náhle prudce škubla a všechna světla zhasla.

Henry proklínal svoji smůlu, protože vlak začal zastavovat; zůstal stát a téměř zároveň se znovu rozjel. Henry zničehonic zjistil, že mu chybí opora lidí mačkajících se kolem něj, a prudce máchl rukou, aby se zachránil před pádem. Narazil do něčeho poddajného. V tu chvíli se znovu rozžářila světla a Henry zjistil, že zasaženým objektem byla dívka v zeleném pršiplášti.

"Co si myslíte, že..." vyjela. Pak se zarazila s otevřenými ústy, hlas jí selhal a oči se jí rozšířily, div že nevylezly z důlků. Henry se v tomtéž okamžiku začal omlouvat, také však ztratil hlas a vyvalil oči.

Rozhlédl se doprava i doleva po vagónu, který byl ještě před malou chvilí nacpán lidmi tak, že v něm nezbývala jediná volná šterbinka. Kromě něj a dívky v něm teď zůstali jen tři další cestující: muž ve středních letech, který s výrazem naznačujícím, že se mu konečně dostalo jeho zasloužených práv, rozevíral noviny, naproti němu žena, rovněž ve středních letech a zahloubaná do vlastních myšlenek, a na úplně protějším konci vagónu mladistvě vyhlížející chlapík, který na posledním sedadle spal.

"No tohle!" postěžovala si dívka. "Co to Milly popadlo? Ta to schytá, až ji ráno uvidím. Ví přece, že v Holbornu musím taky přestupovat. Klidně si beze slova vystoupí a mě tady nechá!" Odmlčela se. "Byl to Holborn, že ano?" dodala.

Henry se stále ještě omámeně rozhlížel. Chytila ho za paži a zatřásla s ním.

"Byl to přece Holborn, že jo?" opakovala nejistě.

Henry se otočil a pohlédl na ni, pořád si však počínal poněkud nepřítomně.

"Cože – co jestli byl Holborn?" zeptal se.

"Ta poslední stanice – tam, co všichni vystoupili. Musel to být Holborn, ne?"

"No – hmm – obávám se, že tuhle trasu moc dobře neznám," omlouval se Henry.

"Já ji znám. Jako svoje boty. Nemohlo to být nic jiného než Holborn," trvala na svém tak neústupně, jako by přesvědčovala sama sebe.

Henry se podíval po kymácejícím se vagónu a řadách závěsných držadel, která se prázdně pohupovala sem a tam.

"Já – no – žádnou stanici jsem neviděl," prohlásil.

Dívka o něco víc zaklonila hlavu v červené pletené čepici a vzhledla k němu. V modrých očích měla obavy, ještě však ne zděšení.

"Samozřejmě že jsme byli ve stanici – kam jinam by se všichni poděli?"

"Ano..." přitakal Henry. "Ano, jistě."

Chvilí oba mlčeli. Vlak pokračoval v rychlé jízdě a na tlumičích, které teď nesly jen velmi malé zatížení, se pohyboval se stále větším kolébáním a škubáním.

"Příští stanice bude Tottenham Court Road," pravila dívka oznamovacím, ač trochu nejistým tónem.

Vlak hlasitě rachotil. Dívka hleděla do tmy za okny a vypadala čím dál zamyšleněji.

"To je legrační," ozvala se po chvíli. "Myslím legrační jako zvláštní."

"Poslyšte," navrhl Henry, "co kdybychom si šli promluvit s těmi lidmi? Třeba budou něco vědět."

Dívka se podívala naznačeným směrem. Soudě podle jejího výrazu v ní ostatní cestující nevzbuzovali přílišné naděje, řekla však "Dobrá," otočila se a šla napřed.

Henry se zastavil proti té postarší ženě. Měla na sobě dlouhý plášť módního střihu s kožešinovou pelerínou. Krempu kulatého kloboučku, který jí seděl na pečlivě učesaných tmavých vlasech, lemoval palec či dva palce dlouhý závoj, na téměř neviditelných nylonových punčochách měla obuté střevíčky z černé koženky na elegantním podpatku a s oběma rukama v rukavicích složenými na černé kožené kabelce v klíně seděla s výrazem nepřítomného zadumání ve tváři.

"Promiňte," oslovil ji Henry, "byla byste tak laskavá a řekla nám, jak se jmenovala poslední stanice – ta, kde všichni ostatní vystoupili?"

Žena pomalu zdvihla víčka. Její oči ho pozorovaly obrubou závoje. Následovala chvíle ticha, kdy zjevně zvažovala několik různých důvodů, které mohly někoho jako Henryho přimět, aby ji oslovil, a vybírala z nich ten, který se jí zdál nejprůpadnější. Henry usoudil, že spíše než postarší by se na ni hodilo označení "v nejlepších letech".

"Ne," odpověděla s nepatrným úsměvem, který nešel od srdce. "Obávám se, že jsem si nevšimla."

"Nepřipadalo vám, že to proběhlo tak nějak – hmm – podivně?" nadhodil Henry.

Ženino výrazně namalované obočí se lehce pozdvihlo. Oči ho měly ze dvou či tří různých aspektů.

"Podivně?" opakovala.

"Jak všichni tak rychle zmizeli," vysvětloval.

"Ach, a to snad bylo neobvyklé?" podivila se. "Mně to připadalo velice příhodné. Bylo jich tu předtím až příliš mnoho."

"To jistě," souhlasil Henry, "zvláštní byl ale ten způsob, jak to proběhlo."

Obočí vyskočilo ještě o kousek výš.

"Dovolte. Sotva po mně můžete chtít, abych..."

Za Henrym zašustily noviny a ozvalo se jakési kašlavé zabručení. Následoval hlas:

"Mladý muži. Neřekl bych, že by bylo nutné obtěžovat tu dámu něčím takovým. Máte-li nějakou stížnost, můžete ji podat řádnou cestou."

Henry se otočil. Muž, který promluvil, měl prosedivělé vlasy a zdravě zarůžovělý obličej mu zdobil pěstěný knírek. Mohlo mu být něco kolem pětadesáti a svým zjevem, od černé buřinky až po příruční kufík, byl pravým ztělesněním úředníka z City. Při výše uvedených slovech se tázavě podíval na dámu a ta jej odměnila drobným vděčným úsměvem. Pak se jeho oči setkaly s Henryovými. Jeho chování se nepatrně změnilo. Henry zřejmě nebyl tím typem, za jaký ho muž považoval při pohledu zezadu.

"Omlouvám se," vysvětloval Henry, "ale tahle mladá dáma pravděpodobně promeškala svou stanici – a kromě toho to opravdu působí poněkud divně."

"Já jsem si všiml stanice Chancery Lane, takže všichni ti ostatní nepochybně vystoupili v Holbornu – to je přece naprosto zřejmé," opáčil muž.

"Zmizeli ale hrozně rychle."

"A to je jen dobře. Ti lidé, co to tu vedou, zřejmě našli nějakou novou metodu, jak řešit dopravní špičku. Vždyť víte, pořád přece přicházejí s novými nápady a technikami – dokonce i teď, když je zestátnili."

"Od té doby ale jedeme nepřetržitě už skoro deset minut a rozhodně jsme žádnou další stanicí neprojeli," namítl Henry.

"Nejspíš nás odklonili jinam. Z technických důvodů, řekl bych," prohlásil muž.

"Přesměrovali! V metru!" zaprotestoval Henry.

"Vážený pane, není mou povinností vyznat se v tom, jak tady co funguje – a předpokládám, že vaší také ne. Musíme to nechat na těch, kteří vědí, co a jak. Od toho jsou koneckonců tady. Věřte mi, když říkám, že vědí, co dělají, i když nám to může připadat tak trochu podivně, jak jste to nazval. Bože můj, kdybychom neměli důvěru ve vlastní odborníky, kde bychom byli?"

Henry pohlédl na dívku v zeleném příšplášti. Ta jeho pohled opětovala a nepatrně pokrčila rameny. Poodešli stranou a posadili se kousek od ostatních. Henry se podíval na hodinky, nabídl dívce cigaretu a oba si zapálili.

Vlak ujížděl dál a rachotil v pravidelném rytmu. Oba sledovali okna a čekali, až se za nimi objeví osvětlené nástupiště, neviděli však nic než odraz vlastních obličejů na pozadí černočerné tmy. Když cigareta dohořela natolik, že ji dál nebylo za co držet, Henry upustil nedopalek na podlahu a zašlápl ho. Znovu se podíval na hodinky a pak na dívku.

"Už je to přes dvacet minut," poznamenal. "To je holá nemožnost, nemožnost na několikátou."

"Navíc teď jedeme rychleji než předtím," dodala dívka. "A podívejte se, jak jsme naklonění."

Henry se zadíval na závěsná držadla. Nebylo sebemenších pochyb, že klesají v poměrně ostrém úhlu. Když pohlédl dopředu, zjistil, že druhý pár se mezitím dal do poměrně vzrušeného hovoru.

"Zkusíme je ještě jednou?" navrhl.

"...netrvá nikdy víc než patnáct minut, a to ani ve špičce. Za žádných okolností," ujišťovala právě muže dáma, když k nim přistoupili. "Obávám se, že manžel už o mne bude mít velké starosti."

"Tak co?" obrátil se Henry na muže.

"Rozhodně je to velmi neobvyklé," připustil muž.

"Neobvyklé! Skoro půl hodiny maximální rychlostí a nikde žádná stanice? To je absolutně nemožné," rozčiloval se Henry.

Muž na něj vrhl chladný pohled.

"Samozřejmě že to není nic nemožného, když to právě na vlastní kůži prožíváme. S největší pravděpodobností je to nějaká podzemní úniková trasa z Londýna, kterou vybudovali za války a teď nás na ni omylem přesměrovali."

Nepochybuji, že odpovědná místa dřív nebo později svůj omyl zjistí a dovezou nás zpět."

"Trvá jim to nějak dlouho," poznamenala dívka. "Už jsem dávno měla být doma, abyste věděli. A navíc mám dnes večer"

schůzku v Pally."

"Asi bychom ten vlak měli zastavit," prohlásila dáma. Oči měla upřené na páku záchranné brzdy s nápisem, který v případě zneužití hrozil pokutou pěti liber.

Henry a druhý muž se po sobě podívali.

"No, jestli tohle není situace pro záchrannou brzdu, tak co byste ještě chtěli?" vyjela na ně dáma.

"Hmm..." zaváhal Henry.

"Odpovědná místa..." začal znovu druhý muž.

"No prosím," rozhořčila se dáma. „Jestli vy muži máte strach na ni sáhnout, já tedy ne." Natáhla se, pevně páku uchopila a zatáhla za ni.

Henry si spěšně dřepł na sedadlo a stáhl k sobě i dívku, aby seděla, než začnou brzdit.

Brzdy nezabraly.

Seděli a čekali. Po chvíli začalo být zcela zřejmé, že brzdy se prostě reagovat nechystají. Dáma páku netrpělivě strčila zpět nahoru a znovu za ni zatáhla. Opět se nic nestalo. Hlasitě vyjádřila, co si o ní myslí.

"No páni!" vyjekla dívka vedle Henryho. "Jen si ji poslechněte. Kdo to kdy slyšel?"

"Pěkně to řekla. Dejte si ještě cigaretu," vyzval ji Henry.

Vlak rachotil a kymácel se a držadla stále ještě visela v nakloněném úhlu.

"No," ozvala se dívka po chvíli mlčení, "tak ta moje dnešní schůzka v Pally je definitivně v háji. Ted' mi ho přebere ta mrcha Doris. Myslíte, že bych mohla zažalovat metro?"

"To bohužel asi ne," odpověděl Henry.

"Vy jste právník?"

"No, shodou okolností ano, jsem. Co kdybychom se představili? Vypadá to, že ať podniknou to či ono, budeme tu každopádně nuceni nějakou dobu strávit. Já se jmenuji Henry Baider."

"A já Norma Palmerová," dodala dívka.

"Robert Forkett," představil se muž z City a nepatrně se jim uklonil.

"Barbara Brantonová – paní Brantonová, samozřejmě," přidala se dáma.

"A co tamhleten?" zeptala se Norma a ukázala na muže na opačném konci vagónu. "Nemyslíte, že bychom ho měli probudit a říct mu, co se stalo?"

"Myslím, že bychom si tím nijak nepomohli," mínil Forkett. Obrátil se k Henrymu. "Pokud jsem dobře slyšel, říkal jste, že jste právník, pane. Snad byste nám mohl říct, jak si v téhle věci vlastně stojíme."

"No, mám-li vyjádřit svůj názor, aniž bych si ho ověřil z referenčních pramenů," odpověděl Henry, "řekl bych, že ve věci zpoždění žádné nároky na odškodnění vznášet nemůžeme. Myslím, že zjistíme, že metro se pouze zavazuje poskytnout..."

O půl hodiny později si uvědomil, že na něm lehce spočinula jakási váha. Když se pootočil, zjistil, že Norma usnula s hlavou položenou na jeho rameni. Paní Brantonová na druhé straně také začala podřimovat. Pan Forkett zažíval a omluvil se.

"Možná by ale nebylo špatné využít času a chvílku si schrupnout," navrhl.

Henry se znovu podíval na hodinky. Uplynulo už téměř půl druhé hodiny. Pokud nejezdili v uzavřeném kruhu, museli už přejet několik hrabství. Bylo to zcela nepohodlné.

Kdyby si chtěl sáhnout pro cigaretu, byl by musel vyrušit dívku ze spaní, zůstal tedy nehybně sedět, díval se do tmy za oknem, lehce se pohupoval v rytmu s pohybem vlaku, naslouchal pravidelnému klap-klapoty-klap, klap-klapoty-klap, klap-klapoty-klap uhánějících kol, dokud mu hlava nepoklesla na stranu a nezůstala ležet na pletené čepici, spočívající na jeho rameni.

Probudila ho změna rytmu a lehké otřesy vagónu vyvolané tím, že vlak začal brzdit; ostatní cestující se začali probírat o chvíli později. Pan Forkett hlasitě zažíval. Norma otevřela oči, překvapeně zamrkala při pohledu na nečekanou scénu a zjistila, kde se nachází její hlava. Napřímila se. "No to je tedy..." zakoktala s očima upřenými na Henryho. Ten ji ujistil, že mu bylo potěšením. Začala si uhlazovat vlasy a upravovat se, přičemž jako zrcadla užívala stále temného okna proti sobě. Paní Brantonová sáhla pod pelerínu a pohlédla na maličké hodinky na řetízku.

"Skoro půlnoc," konstatovala. "Manžel už o mě bude mít strašný strach."

Zvuky doprovázející brždění se ozývaly dál s klesající intenzitou. Po nějaké chvíli přestala být za okny úplná tma; odněkud začalo prozařovat jakési světlo, které mělo v porovnání s osvětlením uvnitř vagónu narůžovělý nádech a pomalu sílilo.

"To už je lepší," pochválila si Norma. "Pokaždé mi hrozně vadí, když zastavíme v tunelu."

Světlo ještě o něco zesílilo, rychlost poklesla a zanedlouho už vjížděli do stanice. Předklonili se, aby jim neuniklo její jméno, na zdi však žádnou tabuli neviděli. Paní Brantonová na druhé straně se náhle naklonila opačným směrem.

"Tamhle!" vyjekla. Rychle se otočili, ale nestihli to.

"Bylo tam napsáno nějaká avenue nebo avenue něco," sdělovala paní Brantonová.

"No nic, však už se to brzy dozvíme," utěšoval je pan Forkett.

Vlak s úlevným povzdechem brzděného systému zastavil, dveře se však okamžitě neotevřely. Dolehla k nim ozvěna zvuků, jako by se někde dál na nástupišti rozléhal halas davu, ze kterého se po chvíli vyčlenily jednotlivé hlasy volající:

"Všichni vystupovat!" – "Konečná stanice!" – "Všichni ven na nástupiště!"

"No to se hezky řekne – všichni vystupovat, samozřejmě," zamumlala Norma, vstala a zamířila ke dveřím.

Ostatní ji následovali. Dveře se náhle a bez varování rozevřely. Normě stačil jediný pohled na postavu, která čekala na nástupišti.

"Aí-íí!" zaječela a prudce couvla přímo do Henryho. Postava byla jen spoře oblečená. Tu trochu odění, které na sobě měla, tvořily především popruhy. Na nich bylo zavěšeno různé vybavení, takže jasně stavěla na odiv hranatou mužnou figuru se sytě mahagonově rudou kůží. Rysy obličeje snad etnicky mohly patřit severoamerickému indiánovi, místo čelenky z peří měla však na hlavě dva rohy. V pravé ruce třímala trojzubec a z levé jí visela síť.

"Všichni vystupovat!" vyzvala je a ustoupila o krok stranou. Norma mírně zaváhala, pak kolem ní cupitavě proběhla ven. Ostatní ji následovali opatrně, ale klidněji a na nástupišti se k ní připojili. Stvoření se naklonilo do otevřených dveří, takže si je mohli prohlédnout zezadu. Ocas se jakoby zpomaleně a nepřítomně pohupoval ze strany na stranu. Zahnutý osten na jeho konci vypadal ostrý jako břitva.

"Tedy..." chtěl něco říct pan Forkett, pak si to však rozmyslel. Zkoumavě si své společníky prohlédl jednoho po druhém a zamyslel se.

Stvoření zpozorovalo spáče na druhém konci vagónu. Došlo k němu a šťouchlo ho svým trojzubcem. Následovala krátká neslyšná výměna názorů, nato stvoření spáče ještě několikrát pobídlo trojzubcem a muž po chvíli vyšel na nástupiště a připojil se k nim s očima dosud částečně zalepenýma spánkem.

Někde na nástupišti kousek od nich se ozvalo zaječení, následované dusotem utíkajících nohou. Tryskem se k nim blížil nějaký drsně vyhlížející mladík. Za ním zasvištěla vržená síť, dopadla na něj a omotala ho, takže se svalil a několikrát se překulil z boku na bok. Na konci nástupiště se rozlehl hlasitý pobavený smích.

Henry se rozhlédl kolem sebe. Tlumené narůžovělé světlo bylo dostatečně silné, aby spatřil a přečetl si tabuli s názvem stanice.

"Tak nějaká avenue!" opakoval si tiše sám pro sebe "To tedy ano!"

Paní Brantonová ho zaslechla a podívala se také

"Jestli tam není napsáno avenue, tak co tam tedy je?" vyjela na něj

Než jí stačil odpovědět, ozval se hlas, který vyvolával: "K východu! Tudy k východu!" Stvoření jim gestem naznačilo, že mají jít, a trojzubec drželo připravený k akci. Mladík z druhého konce vagónu kráčel vedle Henryho. Byl to rozložitý a energicky vyhlížející muž s výrazem intelektuála, stále ještě se však zcela nevymanol z mlhy spánku.

"Co mají všechny tyhle nesmysly znamenat?" vyptával se "Vybírají na nemocnice nebo co? K tomu už nemají důvod, když máme zdravotní pojištění."

"To myslím nebude ono," odpověděl Henry "Popravdě řečeno se obávám, že to s námi nevypadá právě nadějně."

Ukázal na tabuli se jménem stanice "A kromě toho," dodal, "ty ocasy – nevím, jak by to dokázali."

Mladík se pozorně zahleděl na hadovité pohyby ocasu jednoho z tvorů.

"Přece vážně nemyslíte...!" zaprotestoval

"Co jiného?" opáčil Henry

Celkem se u turniketu kromě personálu shromáždil asi tucet cestujících. Propouštěli je na druhou stranu jednoho po druhém a jakýsi postarší démon sedící v malé budce si přitom na seznamu odškrtoval jejich jména. Henry se dozvěděl, že rozložitý mladík je zapsán jako Christopher Watts, povoláním fyzik.

Za turniketem byl eskalátor poněkud zastaralého typu. Pohyboval se tak pomalu, že stačili číst reklamní plakáty rozvěšené po jeho stranách v převážné většině nabízely nejrůznější prostředky proti spáleninám, řezným či bodným ráanám, oděrkám a pohmožděninám, tu a tam také doporučovaly posilující či povzbuzující nápoje.

Na horním konci eskalátoru stál neduživě vyhlížející démon s podnosem plným kovových krabiček zavěšeným na prsou "Všechno se zárukou," drmolil monotónně "Nejlepší jakost." Pan Forkett, který šel před Henrym, přečetl cedulku na podnosu a prudce se zarazil Stálo na ní:

KOMPLETNÍ LÉKÁRNIČKA PRVNÍ POMOCI

CENA

L č nebo 1,50 \$ (U S)

"To je urážka britské libry," prohlásil pan Forkett rozhořčeným tónem

Démon se na pana Forketta podíval a agresivně vytrčil bradu "No a co?" vyštěkl

Tlak lidí, kteří šli za ním, přinutil pana Forketta pokračovat v chůzi, kráčel však jen neochotně a tiše si mumlal něco o nezbytnosti důvěryhodnosti, stability a víry v britskou libru.

Když prošli vstupním vestibulem, vyšli ven na volné prostranství. Vzduch čpěl téměř nezmatelným zápachem síry.

Norma si přetáhla přes hlavu kapuci svého přšipláště, aby se chránila před drobně mžícím popelem. Démoni s trojzubci je zahnali doprava na parcelu obehnanou drátěným plotem. Tři nebo čtyři je doprovodili dovnitř. Poslední se zastavil, aby si promluvil s hlídačem u brány.

"U rajských harf, to už má ten nebeský autobus zase zpoždění?" vyzvídal podrážděně

"Pamatuješ snad, že by poslední dobou někdy neměl zpoždění?" kontroval otázkou démon u brány.

"Nikdy se to takhle nezdržovalo, když jsme ještě jezdili přívozem s tím dědulou," stěžoval si jejich strážný.

"Jenže ten to provozoval jako soukromou živnost," pokrčil rameny démon u brány.

Henry se připojil k ostatním, kteří se zabývali první prohlídkou okolí. Vpravo se jim naskýtal pohled na drsnou a rozlehlou, kouřem zahalenou krajinu. V dále, na konci dlouhého údolí, bylo vidět jasně zářící pásmo, v němž se tvořily obrovské bubliny a pomalu se zdvihaly do výše, než se po mučivé dlouhé době rozprskly. Nalevo od nich tryskal do výše v nepravidelných intervalech plamenný gejzír. Napravo vzadu se valil nepřetržitý dým z vulkánů, z jehož okraje stékaly dolů drobné pramínky dorůda rozžhavené lávy. Přibližně v polovině své délky se stěny údolí zužovaly a tvořily dva majestátní skalnaté útesy. Na útesu vlevo osvětlený nápis nabádal: VYZKOUŠEJTE HOOPEROVU HROŠÍ KŮŽI.

Na pravém stálo: VAŠE PROBLÉMY VYŘEŠÍ NEPAL.

V nevelké vzdálenosti před pravým útesem, na rovině tvořící údolní dno, stál čtvercový tábor obehnaný několika ploty z ostnatého drátu a zabezpečený strážní věží v každém rohu. Na jeho pozemek čas od času jako dávka svítících stfel dopadla sprška hořících šípů, vystřelených z některé strážní věže, a sirou prosyceným vánkem se k nim nesla vzdálená ozvěna bolestných výkřiků smíšených s démonickým smíchem. Od tábora bylo možné pohledem sledovat silnici, která se jako had klikatě vinula po svahu nahoru a dál kolem nich ke vchodu do stanice. Budova stojící proti stanici sloužila zřejmě jako ubytovna mužstva a na dvorku za ní stáli ve frontě démoni, aby si na kotouči podobném mlýnskému kamenu nabrousili trojzubce a přostřili ocasní ostny. Henrymu to celé připadalo poněkud konvenční.

Téměř přímo proti jejich zadrátované parcele stálo cosi podobného pranýři. Teď právě na něm byla jakási zcela nahá dáma, která visela hlavou dolů na řetězech omotaných kolem kotníků, zatímco na dlouhých vlasech se jí houpalo několik nedorostlých démonů. Paní Brantonová se chvíli přehrabovala v kabelce a vytáhla z ní brýle.

"Ach božíčku! Přece to nemůže být..." zamumlala. Podívala se pozorněji. "Takhle vzhůru nohama se to hrozně těžko pozná, a ještě ke všemu jí do vlasů tečou slzy. Obávám se ale, že je to skutečně ona. A to jsem ji vždycky považovala za tak slušnou dámu."

Obrátila se k nejbližšímu démonovi. "Spáchala snad vraždu nebo něco podobně strašného?" zeptala se.

"Ne," zavrtěl hlavou démon. "Jen věčně popichovala manžela, protože doufala, že si najde nějakou jinou a ona se s ním bude moct rozvést kvůli alimentům."

"Aha," řekla trochu zklamaně paní Brantonová. "A to je všechno? Chci říct, musela přece provést ještě něco vážnějšího, ne?"

"Ne," ujistil ji strážný.

Paní Brantonová se dál tvářila zamyšleně. "Musí tam takhle viset často?" zajímala se se stopou neklidu v hlase.

"Každou středu," odpověděl strážný. "Ostatní dny má jiné tresty."

"Sss-t," zasyčel náhle někdo Henrymu do ucha. Jeden démon ze strážního oddílu si ho gestem zavolal stranou.

"Nemáte zájem koupit něco, co vážně zabírá?" zeptal se.

"Co jako?" zajímal se Henry.

Démon vytáhl ruku z váčku. Rozevřel dlaň a ukázal kovovou tubu, která trochu vypadala jako tuby se zubní pastou. Naklonil se blíž k Henrymu.

"Tohle je fakt skvělá věc. Nejlepší analgetická mast, jaká se dá legálně koupit. Stačí se s ní namazat pokaždé, než půjdete na mučení, a vůbec nic neucítíte."

"Ne, děkuji. Abyste totiž rozuměl, podle mého názoru se nejspíš brzy zjistí, že v mém případě došlo k nějakému omylu," vysvětloval Henry.

"Na to zapomeňte, kamaráde," ušklíbl se démon. "Tak hele, dám vám ji za dvě libry – jen že jste to vy."

"Ne, díky," odmítl Henry.

Démon se zamračil "Na vašem místě bych si to rozmyslel," radil a stočil ocas do výhružné polohy.

"No... tak jednu libru," smlouval Henry.

Démon se zatvářil lehce překvapeně. "Dobrá. Je vaše," přikývl a mast mu podal.

Když se Henry vrátil k ostatním, zjistil, že většina sleduje tři demony, kteří právě na protějším horském úbočí rozjařeně honili nějakého tělnatého a zarudlého postaršího muže. Pan Forkett však zrovna rekapituloval situaci.

"K nehodě," prohlášoval a musel trochu zvýšit hlas, aby překřičel silící nářek hříšníků v koncentračním táboře, "k nehodě zcela evidentně došlo někde mezi Chancery Lane a Holbornem, to je myslím úplně jasné. Co mi však není ani trochu jasné, to je otázka, proč jsem se tady ocitl já. Nepochybně v mém případě došlo k nějakému administrativnímu omylu a já jen doufám, že tento omyl bude brzy napraven." Přejel očima po ostatních, jako by se chtěl na něco zeptat. Všichni se zatvářili zamyšleně.

"Muselo by to být něco velkého, že ano?" ozvala se Norma. "Chci říct, že by sem přece nikoho neposlali kvůli takové prkotině, jako jsou jedny nylonky, nemám pravdu?"

"No, jestli to byly opravdu jen jedny nylonky..." chystal se ji utěšovat Henry, přerušil ho však výkřik, který vyrazila paní Brantonová. Pohlédl směrem, jímž se dívala, a spatřil, že k nim po ulici míří žena ve skvostném kožichu.

"Možná že tahle mince má i obrácenou stranu, kterou jsme zatím neviděli," uvažovala paní Brantonová s nadějí v hlase.

"Koneckonců, jestli tu mají norkové kožichy..."

"Nevypadá, že by se v něm cítila zrovna pohodlně," poznamenala Norma, když žena došla blíž.

"Ti norci jsou živí. Mají velice ostré zuby," vysvětloval ochotně jeden démon.

Za zády se jim ozvalo překvapené bolestné vyjeknutí. Otočili se a spatřili mlčenlivého mladíka, Christophera Wattse, jak dalšímu z demonů kroutit ocasem. Démon znovu zaječel, upustil tubu analgetické masti, kterou mu nabízel... a pokusil se bodnout Wattse trojzubcem.

"Tak na tohle zapomeň, kamaráde," ušklíbl se Watts a obratně se útoku vyhnul.

Zachytil trojzubec za násadu a vytrhl ho démonovi z ruky. "To je ono!" ušklíbl se spokojeně. Upustil trojzubec na zem a oběma rukama popadl démona za ocas. Dvakrát s ním zatočil nad hlavou a pak ho pustil. Démon přeletěl drátěný plot a s hlasitým žuchnutím a výkřikem bolesti dopadl na silnici. Ostatní démoni se rozestavili kolem Wattse, opatrně se k němu přibližovali s napřaženými trojzubci a v levačkách pohupovali sítěmi.

Christopher Watts se jim nebojácně postavil čelem a s odhodláním ve tváři sledoval jejich postup. Pak se jeho výraz náhle změnil. Zamračené odhodlání v jeho obličejí vystřídal úsměv. Povolil sevřené pěsti a ruce nechal volně viset podél těla.

"Ach můj bože, vždyť je to všechno holý nesmysl," prohlásil a otočil se k démonům zády.

Démoni se na místě zarazili a zatvářili se zmateně.

Henryho zalil překvapivý pocit náhlého osvětlení. Naprosto zřetelně viděl, že má mladík pravdu. Byl to nesmysl. Při

pohledu na zmatený výraz v obličejích démonů se hlasitě rozesmál a slyšel, že Norma vedle něj se směje také. Po chvíli už se z míry vyvedeným démonům chechtali všichni přítomní. Démoni sami se tvářili nejprve ustaraně a pak přímo bázlivě.

Pan Christopher Watts přešel parcelu a zastavil se na kraji, z něhož byl výhled do údolí. Chvíli sledoval zakouřené, zlověstně pochmurné panoráma. Pak promluvil.

"Já tomu nevěřím," pronesl klidným tónem.

Nad ohnivým jezerem se vzdula a praskla gigantická bublina. Ozvalo se hlasité zahřmění, z vulkánu vyrazil hříbovitý oblak dýmu a popele a po jeho úbočích začaly stékat širší a zářivější proudy lávy. Půda pod nohama se jim nepatrně otřásla. Pan Watts se zhluboka nadechl.

"Já tomu nevěřím!" opakoval hlasitě.

Zaznělo hromové prasknutí. Strmý útes s nápisem doporučujícím NEPAL se odlomil, převrátil a pomalu se zřítíl do údolí. Démoni na horském úbočí zanechali honičky a s panickým jekem vyrazili dlouhými skoky k domovu. Země se prudce zatřásla. Ohnivé jezero se začalo vyprazdňovat a odtékat obrovskou prasklinou, která se rozevřela v údolním podloží. Z gejzíru vyšlehl hrůzostrašný plamenný jazyk a mohutný útes na protější straně údolí se také překotil. Všude kolem byl vzduch naplněn ohlušujícím rachotem, praskotem a syčením páry a do toho všeho znovu zaburácel hlas pana Wattse.

"JÁ TOMU NEVĚŘÍM!"

Náhle všechno utichlo, jako by někdo otočil vypínačem. Všechno také zčernalo, takže nebylo vidět vůbec nic s výjimkou osvětlených oken vlaku, který stál na zvýšeném kolejišti za nimi.

"No prosím," prohlásil pan Watts s radostným uspokojením "A je to. A teď se snad vrátíme domů, ne?" A veden světlem dopadajícím ven z oken vlaku, začal se pracně šplhat na násep trati.

Henry s Normou se vydali za ním, pan Forkett však zaváhal.

"Copak je?" zeptal se Henry a ohlédl se na něj

"Já nevím. Tak nějak mi to nepřipadá... tak úplně..."

"Teď tady přece ani dost dobře nemůžete zůstat," argumentoval Henry.

"Ne – to nejspíš ne," připustil pan Forkett a stále ještě poněkud neochotně začal také šplhat po náspu.

Aniž by se spolu jakkoli domlouvala, vybrala si pětice, která předtím cestovala společně, opět jeden z vagónů sama pro sebe. Sotva všichni stačili nastoupit, zavřely se za nimi dveře a vlak se dal do pohybu. Norma si s úlevou oddechla, a než se posadila, shrnula si kapuci z hlavy.

"Mám pocit, jako bychom už byli napůl doma," prohlásila. "Mnohokrát vám děkuji, pane Wattsi. Bylo to pro mě ale opravdové ponaučení, to tedy musím přiznat. K tomu regálu s punčochami už nikdy ani nepáchnu, nikdy v životě – jedině když budu chtít nějaké koupit."

"K tomu se rád připojím – myslím tedy k těm díkům," přidal se k ní Henry. "Pořád ještě považuji za nanejvýš pravděpodobné, že v mém konkrétním případě došlo k nějaké záměně mezi právním a laickým výkladem, jsem vám ale nesmírně zavázán, že jste – no – že jste mě zbavil nutnosti řešit to úřední cestou."

Paní Brantonová natáhla k panu Wattsovi ruku v rukavičce.

"Samozřejmě je vám jasné, že já jsem se tam ocitla jen díky nějakému hloupému omylu, předpokládám ale, že jste mi ušetřil hodiny a hodiny dohadování s nějakými směšně nesnesitelnými úředníky. Upřímně doufám, že si někdy najdete čas a přijдете s námi povečeřet. Nepochybuji o tom, že vám manžel bude chtít osobně poděkovat."

Následovala chvíle ticha, která se neustále prodlužovala. Když si ostatní uvědomili, že pan Forkett se k nim nehodlá připojit, upřely se všechny jejich pohledy na něj. Sám pan Forkett hleděl zamyšleně na podlahu. Po chvíli zdvihl oči a pohlédl nejdřív na ně a pak na Christophera Wattse.

"Ne," zavrtil hlavou "Je mi líto, ale nemohu souhlasit. Obávám se, že to, co jste provedl, jsem i nadále nucen považovat za antisociální, ne-li dokonce podvrtné."

Pan Watts, který do té doby působil tak trochu samolibě, se zatvářil nejprve překvapeně a pak nechápavě.

"Jak prosím?" zeptal se s nelíčeným údivem.

"Provedl jste velice vážnou věc," vysvětloval pan Forkett. "Nemůže prostě existovat jakákoli stabilita, neprokazujeme-li svým oficiálním institucím patřičný respekt. Vy, mladý muži, jste jednu z těchto institucí zničil. Všichni jsme k té záležitosti přistupovali s naprostou důvěrou – a to zpočátku platilo i pro vás – a pak najednou všechno úplně postavíte na hlavu a navíc přitom zlikvidujete instituci se značným postavením a tradicí. Ne, opravdu nelze čekat, že bych s něčím takovým souhlasil."

Ostatní na něj užasle zírali.

"Ale, pane Forkette," vyhrkla Norma. "Přece byste raději nebyl tam, co jsme byli, s těmi démony a se vším tím ostatním?"

"Ale, drahá slečno, o to tady přece nejde," napomenul ji pan Forkett. "Jako zodpovědný občan musím rozhodně protestovat proti všemu, co by mohlo od základů narušit důvěru veřejnosti. A z toho důvodu jsem nucen považovat počinání tohoto mladého muže za nebezpečné, a opakuji znovu, hraničící s podvrtnou činností."

"Pokud je ale nějaká instituce pouhým nesmyslem..." začal pan Watts.

"O to tady také nejde, pane. Jestliže v nějakou instituci věří dostatečné množství lidí, pak je pro tyto lidi důležitá – bez ohledu na to, zda je či není, jak vy říkáte, pouhou smyšlenkou."

"Dáváte přednost víře před pravdou?" zeptal se pohrdlivě pan Watts.

"Musíte mít v něco důvěru, a máte-li důvěru, pravda přijde sama," mínil pan Forkett.

"Ach bože," povzdechla si Norma.

Pan Forkett se tvářil zamyšleně, pan Watts nevrle.

"Něco, co skutečně existuje, se nerozpadne na kousky jen proto, že v to nevěřím," argumentoval pan Watts.

"Jak to víte? Římské impérium bylo kdysi skutečné ažaž – dokud v ně lidé věřili," odpověděl pan Forkett.

V tomto duchu diskuse ještě chvíli pokračovala, pan Forkett se uchýloval k argumentům stále bombastičtějším a pan Watts naopak ke stále větší přizemnosti. Konečně pan Forkett shrnul své mínění jedinou větou.

"Upřímně řečeno mi vaše ikonoklastické revoluční názory připadají jen jako bolševismus pod jinou nálepkou."

Pan Watts povstal.

"Stmelování společnosti na bázi víry bez ohledu na vědeckou pravdu je stalinistickou metodou," prohlásil a stáhl se na opačný konec vagónu.

"No tedy," ozvala se Norma. "Nechápu, jak se k němu můžete chovat tak hrubě a nevděčně. Když si vzpomenu na všechny ty dábly s těmi grilovacími vidličkami, na tu chudinku, co tam visela bez jediného hadříku na sobě, a ještě ke všemu hlavou dolů..."

"Všechno to plně odpovídalo příslušné době a příslušnému místu. Je to velice nebezpečný mladý muž," trval pevně na svém pan Forkett.

Henry usoudil, že je načase změnit téma hovoru. Všichni čtyři se pak bavili o méně závažných věcech, zatímco vlak ujížděl dál slušnou rychlostí, ne ovšem tak rychle, jako když předtím mířili dolů.

Po chvíli však hovor začal váznout. Henry pohlédl na protější konec vagónu, spatřil, že pan Watts už zase usnul, a pomyslel si, že neexistuje lepší způsob, jak strávit zbývajíc čas.

Probudil se, když uslyšel hlasy volající "Uvolněte dveře!" a zjistil, že vagón je už zase plný lidí. Téměř ve stejném okamžiku, kdy otevřel oči, ho Norma šťouchla loktem do žeber.

"Podívejte!" vyzvala ho.

Muž přidržující se závěsné smyčky před nimi se zájmem pročetl výsledky dostihů, takže noviny držel obrácené titulní stránkou k nim; velká písmena na ní hlásala: NEHODA V PODZEMNÍ DRÁZE: 12 OBĚTÍ. Pod titulkem byl sloupeček jmen. Henry se předklonil a začal je pročitat. Majitel novin svůj list sklonil, aby po něm mohl vrhnout pohoršený pohled, ještě předtím si však Henry stačil všimnout svého jména i jmen svých spolucestujících.

Norma se tvářila ustaraně.

"Opravdu nevím, jak budu tohle doma vysvětlovat," postěžovala si.

"Už chápete, jak jsem to myslel?" ozval se pan Forkett, sedící po Henryho druhém boku. "Jen pomyslete na všechny ty potíže, co nás čekají, až to zase budeme dávat do pořádku – noviny, koroner a bůhvíco ještě. Ten chlap je nebezpečný. Naprosto antisociální."

"Taky nevím, co si pomyslí manžel. Je strašně žárlivý," připojila se k hovoru paní Brantonová, nikoli bez jistého uspokojení.

Vlak zastavil ve stanici St. Paul's, kde zástup cestujících poněkud prořídil, a pokračoval v jízdě. Pan Forkett s Normou se chystali vystoupit a Henryho napadlo, že by vlastně mohl vystoupit také. Vlak zpomalil.

"To jsem zvědavá, co řeknou v kanceláři, až mě uvidí přicházet. Byl to ale hrozně zajímavý zážitek, opravdu. Tak se zatím všichni mějte," rozloučila se Norma a s obratností svědčící o dlouholeté praxi se vnořila do proudu vystupujících. Když se Henry ocitl na nástupišti, popadla ho za paži rozhodná ruka.

"Tamhle je," kývl směrem dopředu pan Forkett. Henry spatřil záda pana Wattse, který krácel po nástupišti kousek před nimi "Měl byste pár minut času? Já tomu chlapovi ani za mák nevěřím."

Vyjeli za ním po eskalátoru a zabočili ke schodišti, z něhož se vynořili na ulici před budovou královské burzy.

Tam se pan Watts zastavil a chvíli se kolem sebe rozhlížel, jako by usilovně přemýšlel. Pak se jeho pozornost soustředila na sídlo Anglické banky. Rázným krokem zamířil kupředu, zastavil se přímo proti bance a prohlížel si ji. Rty se mu pohybovaly.

Země pod jejich nohama se nepatrně zachvěla. V horních poschodích banky vypadla z rámu tři okna. Jedna ze soch, dvě kamenné vázy a kus balustrády, to vše se zakymácelo a převrátilo. Několik lidí zaječelo.

Pan Watts se napřímil a zhluboka se nadechl.

"Bože můj! On chce...!" vykřikl pan Forkett a zároveň se rozběhl, takže zbytek jeho výkřiku už Henry neslyšel.

"JÁ..." rozkřikl se pan Watts z plna hrdla.

"TOMU..." pokračoval za doprovodu zlověstných záchvěvů země.

"NE..." v tom okamžiku ho však prudký úder mezi lopatky srazil přímo do cesty projíždějícímu autobusu. Rozlehl se zaskřípění příliš pozdě sešlápnutých brzd.

"To je on! Já ho viděla!" zaječela nějaká žena a ukazovala prstem na pana Forketta.

Henry ho dostihl právě ve chvíli, kdy se objevil přibíhající policista.

Pan Forkett si hrdě prohlížel průčelí banky.

"Kdo ví, co se mohlo stát. Ten mladý muž byl hrozbou pro celou společnost," prohlásil. "Měli by mi dát medaili, obávám se ale, že mě spíš pověsí – koneckonců, tradice jsou od toho, aby se dodržovaly."